

Kwartalnik policyjny

CZASOPISMO
CENTRUM SZKOLENIA POLICJI
W LEGIONOWIE

Nr 5(31)/2014
Rok VIII
ISSN 1898-1453

LOGISTYKA

W numerze:

- Biuro Finansów ■ Biuro Logistyki Policji ■ Biuro Łączności i Informatyki
- Głos w dyskusji o kosztach szkolenia w CSP ■ Służba konna w Policji
- Żandarmeria Wojskowa – szkolenia i konferencje

Drodzy Czytelnicy!

Wkrótce pożegnamy 2014 rok. Najbliższe dni to odpowiedni czas na dokonywanie podsumowań tego, co już za nami. Mijający rok był szczególny dla naszego wydawnictwa. Mieliśmy bowiem okazję przygotować, wspólnie z Komendą Główną Policji, cztery edycje poświęcone wszystkim rodzajom służb policyjnych i zadaniom, jakie realizują poszczególne biura Komendy Głównej Policji. Za pośrednictwem *Kwartalnika Policyjnego* staraliśmy się na bieżąco informować o najistotniejszych wydarzeniach dotyczących funkcjonowania formacji, w tym również CSP.

W kolejnych wydaniach czasopisma opisywano m.in. pragmatykę policyjną w różnych obszarach, dotychczasowe osiągnięcia i plany na przyszłość, a także kwestie z zakresu współpracy Policji z innymi służbami. Nie zabrakło też miejsca na zagadnienia istotne dla szkolnictwa policyjnego. Zaprezentowano zadania realizowane przez Centrum, ofertę szkoleniową oraz zaplecze dydaktyczne szkoły.

Ostatni w tym roku, piąty numer *Kwartalnika Policyjnego* ma również charakter specjalny i poświęcony jest służbie logistycznej. Gorąco polecam Państwu wywiad z nadinsp. Wojciechem Olbrysiem, Zastępcą Komendanta Głównego Policji. W numerze publikujemy też wiele ciekawych artykułów dotyczących zagadnień z zakresu działalności Biura Finansów, Biura Logistyki Policji oraz Biura Łączności i Informatyki. Piszemy również o szkoleniu elewów służby przygotowawczej Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej. Z pewnością z dużym zainteresowaniem spotka się artykuł pt. *Głos w dyskusji o kosztach szkolenia i doskonalenia zawodowego w Centrum Szkolenia Policji* autorstwa mł. insp. Anny Gołąbek Zastępcy Komendanta ds. Logistycznych CSP i mł. insp. Urszuli Kędzierskiej Głównego Księgowego – Naczelnika Wydziału Finansów. Ponadto na stronach czasopisma znajdują Państwo materiały przygotowane przez funkcjonariuszy Centrum traktujące o wykorzystaniu psów i koni służbowych w Policji oraz wsparciu logistycznym w nowoczesnym procesie doskonalenia zawodowego policjantów.

Zachęcam wszystkich do lektury *Kwartalnika Policyjnego*, stanowiącego – w moim przekonaniu – świetne forum wymiany wiedzy i doświadczeń zawodowych. Cieszę się, że mogliśmy poszerzyć zakres tematyczny czasopisma, zwiększyć jego nakład i tym samym trafić do większej rzeszy odbiorców.

Korzystając ze sposobności, z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia składam wszystkim Czytelnikom najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności, spełnienia marzeń oraz obfitości wszelkich dóbr. Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru spędzonego w rodzinnym gronie przyniesie spokój i radość, a nadchodzący Nowy Rok obdaruje wszystkich szczęściem i powodzeniem.

KOMENDANT
CENTRUM SZKOLENIA POLICJI
insp. dr Roman STAWICKI

Kwartalnik policyjny

**CZASOPISMO CENTRUM SZKOLENIA POLICJI W LEGIONOWIE
I CENTRUM SZKOLENIA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ
W MIŃSKU MAZOWIECKIM**

Adres redakcji: ul. Zegrzyńska 121, 05-119 Legionowo
sekretariat: (22) 605-33-72, faks: (22) 605-35-80,
e-mail: kwartalnik@csp.edu.pl

Wydawca: Centrum Szkolenia Policji

Redaktor naczelny: insp. Anna Rosół,
tel. 605-32-35; anna.rosol@csp.edu.pl

Zastępcy redaktora naczelnego:

plk dr Robert Pawlicki
podinsp. Tomasz Wewiór
mł. insp. Tomasz Piechowicz
nadkom. Agnieszka Gorzałczyńska-Mróż

Sekretarz redakcji: Małgorzata Reks-Stabach

Zespół redakcyjny:

podinsp. dr Beata Grubska
podinsp. Hanna Grochowska (rzecznik prasowy CSP)
kom. Marcei Śmialek
kom. Roman Majewski

Zdjęcia na okładce: archiwum KGP, Wizualizacja KP w Gliwicach
– oprac. przedsiębiorstwo projektowo-budowlane STRUKTON

Projekt okładki: Łukasz Dyakowski

Opracowanie graficzne i skład DTP: Wioleta Kaczańska

Opracowanie redakcyjne i korekta: Monika Irzycka, Anna Krupecka-Krupińska

Nakład: 1500 egz.

Numer zamknięto 17.12.2014 r.

RADA NAUKOWA

Przewodniczący rady:

Komendant CSP insp. dr **Roman STAWICKI**

Zastępca przewodniczącego rady:

Komendant CSŻW plk dr hab. **Piotr PŁONKA**

Członkowie rady:

Kierownik Katedry Edukacji Międzykulturowej Wydziału Pedagogiki
i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku
prof. zw. dr hab. **Jerzy NIKITOROWICZ**;

Rektor Pedagogium – Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie
prof. zw. dr hab. **Marek KONOPCZYŃSKI**;

Prorektor Uniwersytetu Warszawskiego
prof. dr hab. **Tadeusz TOMASZEWSKI**;

Kierownik Zakładu Polityki Edukacyjnej Instytutu Pedagogiki
Akademii Pedagogiki Specjalnej dr hab. prof. APS **Janusz GĘSICKI**;

Prodziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu
Mikołaja Kopernika w Toruniu dr hab. prof. UMK **Jacek BŁESZYŃSKI**;

Kierownik Zakładu Pedagogiki Resocjalizacyjnej IPSiR UW
prof. dr hab. **Lesław PYTKA**;

prof. zw. dr hab. **Jerzy NIEMIEC**, Niepaństwowa Wyższa Szkoła
Pedagogiczna w Białymstoku;

Starosta Powiatu Legionowskiego **Jan GRABIEC**;

Zastępca Komendanta Centralnego Ośrodka Szkolenia SG w Koszalinie
plk SG **Jarosław SUSZEK**;

Komendant Szkoły Policji w Katowicach insp. **Jarosław KALETA**;

Komendant Szkoły Policji w Pile insp. **Jerzy POWIECKI**;

Komendant Szkoły Policji w Słupsku insp. **Jacek GIL**

W NUMERZE

WYWIAD

Elżbieta Sitek

- 3** Logistyczne wsparcie
– wywiad z **nadinsp. Wojciechem Olbrysiem**
Zastępcą Komendanta Głównego Policji ds. logistyki

BIURO FINANSÓW

- 5** **Agnieszka Mańkowska**
Biuro Finansów

- 6** **Elżbieta Pełka**
Główny księgowy resortu

- 7** **Izabela Karolina Król**
Budżet

- 10** **Arkadiusz Czerwiński**
Fundusze pomocowe

- 15** **Małgorzata Kubicka**
Zamówienia publiczne

- 17** **Beata Janczura**
Wydatki osobowe

- 19** **Krystyna Solawa**
Rachunkowość i analizy

- 20** **Agnieszka Graszka, Agnieszka Liwińska,**
Małgorzata Kowalczyk
Księgowość

- 23 **Artur Siek**
Rozliczenia
- 24 **Dariusz Bęś, Jolanta Kowalska**
Zespół Normatywno-Finansowy
- 25 **Agnieszka Mańkowska, Dariusz Gołąbek**
Zespół Wsparcia

BIURO LOGISTYKI POLICJI

- 28 **Beata Szadkowska**
Działalność Biura Logistyki Policji
- Katarzyna Zalewska**
- 32 Program Standaryzacji Komend
i Komisariatów Policji
- Danuta Urbańska**
- 35 Proces przemundurowania polskiej Policji
- Robert Stanicki, Danuta Urbańska**
- 40 Modernizacja wyposażenia Policji
- Jacek Prokopczyk**
- 43 Największe od kilku lat zakupy sprzętu
transportowego
- Jacek Prokopczyk**
- 45 Jak kupujemy radiowozy?
- Danuta Urbańska, Waldemar Dudziński, Robert Stanicki**
- 48 Policjanci misji pokojowych. Jednostka Specjalna
Polskiej Policji w Kosowie

BIURO ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI

- Małgorzata Kempieńska, Justyna Podurgiel,**
53 **Tadeusz Antonowicz**
Struktura i działalność BŁiI. Fluktuacja kadr
- Mateusz Kalinowski, Małgorzata Kempieńska**
- 54 Środki finansowe przeznaczone na teleinformatykę
policyjną
- Mateusz Kalinowski**
- 55 Kluczowe systemy informatyczne utrzymywane
przez BŁiI KGP
- Roksanna Chlipała**
- 56 Utrzymanie międzynarodowych systemów
informatycznych
- Wojciech Dąbrowski, Violetta Janeczko**
- 57 Środowisko projektowe IT w Policji
- Hanna Kurstak**
- 59 Nowe wyzwania, nowe kompetencje
- Arkadiusz Żołądek, Jarosław Baumann**
- 61 Policyjny System Wideokonferencyjny

- 63 **Tomasz Mendoń, Jarosław Baumann**
System telekomunikacyjny KGP
- Piotr Pogorzelski**
- 65 System Wspomagania Dowodzenia
- Przemysław Sulej**
- 68 Sieć Dyspozytorska Kierownictwa Policji
w oparciu o telefonię IP
- Radosław Kędzior**
- 69 Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna na potrzeby
obsługi numeru alarmowego 112
- Małgorzata Wójcicka-Kuropatwa, Marcin Kuskowski**
- 71 Ochrona systemów informatycznych Policji
- Igor Faryński**
- 78 Podstawowe Centrum Przetwarzania Danych
- Robert Piwowarczyk**
- 79 Radiokomunikacja policyjna
- Włodzimierz Nowak, Tomasz Skoczylas**
- 83 Poczta specjalna

CENTRUM SZKOLENIA POLICJI

- Anna Gołąbek, Urszula Kędzierska**
- 85 Głos w dyskusji o kosztach szkolenia
i doskonalenia zawodowego w CSP
- Krzysztof Biernacki, Adam Gliński,**
Beata Gaca-Maciaszkiewicz
- 90 Wsparcie logistyczne w nowoczesnym procesie
doskonalenia zawodowego policjantów
- Edward Wiśniewski, Adam Przybylik,**
Krzysztof Jasiewicz, Adam Jankowski
- 92 Wizyta szkoleniowa na Litwie
- Izabela Dobrowolska, Jacek Krakowski**
- 94 Wymiana doświadczeń pomiędzy polską
i brytyjską policją konną
- Izabela Dobrowolska**
- 100 Nowe rozwiązania prawne w zakresie problematyki
służby konnej w Policji
- 103 Vademecum policjanta

ŻANDARMERIA WOJSKOWA

- Jarosław Kurowski, Mariusz Chmiel**
- 105 Szkolenie elewów służby przygotowawczej
w Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej
- Sylvia Guzowska, Katarzyna Mrozkowiak**
- 109 „Żandarmeria Wojskowa (Policja Wojskowa)
w ramach misji Międzynarodowych Sił Wsparcia
Bezpieczeństwa w Afganistanie”. Sprawozdanie
z międzynarodowej konferencji naukowej

NADINSP. WOJCIECH OLBRYŚ

LOGISTYCZNE WSPARCIE

**z Zastępcą Komendanta Głównego Policji
ds. logistyki nadinsp. WOJCIECHEM OLBRYSIEM**

rozmawia Elżbieta Sitek, starszy specjalista
Wydziału Komunikacji Społecznej

Panie Komendancie, zarządza Pan jednym z najtrudniejszych odcinków w Policji – logistyką. Chcielibyśmy przybliżyć czytelnikom najważniejsze zadania wykonywane przez podległe Panu służby. Jednym z nich jest opracowanie projektu budżetu. Jak to się odbywa?

Zajmuje się tym Wydział Budżetu Biura Finansów KGP. Projekt budżetu Policji jest opracowywany na podstawie szczegółowych danych z jednostek. Minister Spraw We-

wnętrznych w terminie do 25 października przekazuje podległym jednostkom informacje o przyjętych przez Radę Ministrów w projekcie ustawy budżetowej kwotach dochodów i wydatków, w tym wynagrodzeń. Do 1 grudnia jednostki opracowują zgodne z tym projekty planów finansowych na następny rok budżetowy, które do czasu ogłoszenia ustawy budżetowej na dany rok stanowią podstawę gospodarki finansowej jednostki.

■ Co się dzieje dalej, po ogłoszeniu ustawy budżetowej?

Po ogłoszeniu ustawy budżetowej w Wydziale Budżetu sporządzane są plany finansowe dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia podległych Komendantowi Głównemu Policji. Następnie w ciągu roku, z uwagi na zmieniającą się sytuację i celem zapewnienia właściwego realizowania zadań przez Policję, niezbędne jest przygotowywanie zmiany w tych planach, zarówno w układzie tradycyjnym, jak również w układzie budżetu zadaniowego. Minister Spraw Wewnętrznych może na podstawie ustawy o finansach publicznych upoważnić Komendanta Głównego Policji do dokonywania zmian w ramach rozdziału. Wówczas Wydział Budżetu dokonuje weryfikacji wniosków i przygotowuje projekt decyzji w sprawie zmian w planie. Po zaakceptowaniu przez Komendanta Głównego Policji informacja o korekcie planu przekazywana jest komendom wojewódzkim Policji oraz komórkom organizacyjnym KGP. Jeśli Komendant Główny nie posiada takiego upoważnienia, wszystkie zweryfikowane wnioski kierowane są do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Część zmian dotycząca zmniejszania bądź zwiększania wydatków majątkowych ustawa o finansach publicznych pozostawia do właściwości Ministra Finansów lub Ministra Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego, wobec czego wnioski te wymagają jeszcze ich zgody. Należy podkreślić, że przy realizacji budżetu państwa jest wykorzystywany Informatyczny System Obsługi Budżetu Państwa. Wydział Budżetu Biura Finansów KGP prowadzi obsługę i administrowanie Informatycznym Systemem Obsługi Budżetu Państwa TREZOR w zakresie zapewnienia środków finansowych dla całej Policji.

■ Kto zajmuje się analizą realizacji uchwalonego budżetu?

Tym również zajmują się pracownicy Wydziału Budżetu. Dokonują analiz i przedstawiają Komendantowi Głównemu Policji propozycje zmian w limitach poszczególnych jednostek oraz propozycje wytycznych w zakresie gospodarowania środkami budżetowymi.

Jak wykorzystywane są fundusze pomocowe, których obsługą zajmuje się Wydział Funduszy Pomocowych?

Dzięki funduszom pomocowym nasza Policja otrzymała nowoczesne pojazdy i specjalistyczne wyposażenie. I tak na przykład dzięki środkom z Norweskiego Mechanizmu Finansowego przestarzałe metody pobierania i rejestrowania odcisków palców zastąpiono procedurami elektronicznymi wykonywanymi błyskawicznie przez urządzenia cyfrowe, a policjantów wyposażono w nowoczesny sprzęt łączności i informatyki – tysiące przewoźnych i przenośnych radiotelefonów oraz mobilnych terminali umożliwiających szybki dostęp do krajowych i zagranicznych baz danych. Projekty realizowane w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz programu Herkules pozwolą na wprowadzenie nowej jakości w badaniach kryminalistycznych, a także na zastąpienie tradycyjnych sposobów obserwacji nowoczesną metodą, jaką jest radionamierzanie. Specjaliści z Wydziału Funduszy Pomocowych pomagają również w pozyskiwaniu dofinansowania na współpracę polskich policjantów z kolegami z policji europejskich w celu wymiany doświadczeń.

Jakie są najważniejsze zadania realizowane przez Biuro Logistyki Policji?

Biuro Logistyki Policji KGP realizuje zadania związane z koordynowaniem i nadzorowaniem działalności inwestycyjno-remontowej, spraw mieszkaniowych oraz gospodarki materiałowo-technicznej w zakresie kwatermistrzowskim, transportu, uzbrojenia i techniki policyjnej, w tym zaopatrywanie jednostek organizacyjnych Policji i biur Komendy Głównej Policji w sprzęt i materiały. Nie sposób też nie zauważyć, że podobne zadanie w zakresie działalności informatycznej i łączności realizuje Biuro Łączności i Informatyki.

Co należy do najważniejszych zakupów dokonanych przez Biuro Logistyki Policji w 2014 r.?

Biuro Logistyki Policji KGP koordynowało oraz zrealizowało zakup ponad 1570 sztuk sprzętu transportowego o łącznej wartości prawie 110 mln złotych. Są to największe zakupy sprzętu transportowego od 2009 r. Z tegorocznych dostaw policjanci otrzymają m.in. samochody: Opel Astra, Kia Cee'd, Škoda Yeti, Kia Venga, Opel Corsa, Hyundai i20 i Škoda Rapid oraz inne pojazdy specjalistyczne. Zakupiono także m.in. 38 łodzi, 2313 mobilnych terminali noszonych, 248 kompletów czytników linii papilarnych, 99 kompletów stanowisk do rejestracji danych identyfikacyjnych osoby, 81 kompletów urządzeń do elektronicznego daktyloskopowania, 710 zestawów ratownictwa medycznego i sfinansowano budowę centrum zapasowego krajowej sieci AFIS. Ponadto właśnie w tym biurze realizowane są zadania związane z przemunduowaniem policji. Proces ten zostanie zakończony w 2015 r.

W 2013 r. rozpoczęto realizację programu standaryzacji w Policji. Na inwestycje i remonty Policja wydała ponad 309,5 mln złotych. Jak ten program standaryzacji był kontynuowany w roku 2014?

Kontynuacja programu w 2014 r. pozwoliła na zakwalifikowanie do realizacji (w chwili obecnej, po zmianach w 2014 r.) 146 zadań inwestycyjno-remontowych, w tym ponad 76 związanych z przebudową lub budową nowych obiektów oraz 70 zadań remontowych, na co planuje się wydatkować blisko 337 mln złotych. Przewidujemy, że w roku bieżącym zostanie zakończonych prawie 60 zadań związanych z remontami kompleksowymi bu-

dyneków oraz budową nowych siedzib Policji. Rok 2015 będzie kontynuacją zadań rozpoczętych w 2014 i wraz z już ustalonymi zadaniami remontowymi na rok 2015 pozwoli wykorzystać pełną kwotę przeznaczoną na program standaryzacji, tj. 1 mld złotych. Chciałbym podkreślić, że oprócz zadań związanych ze standaryzacją Biuro Logistyki realizuje inne zadania remontowe i inwestycyjne ważne dla Policji, chociażby takie jak budowa nowej siedziby Centralnego Biura Śledczego Policji.

Biuro Łączności i Informatyki utrzymuje około 50 zarówno policyjnych, jak i pozapolicyjnych systemów łączności, strategicznych z punktu widzenia obronności kraju i strefy Schengen. To ogrom zadań.

Dlatego celem sprawnej realizacji zadań w tym zakresie zmieniliśmy podejście do zagadnienia zarządzania projektami informatycznymi i zapewnienia ich sprawnego działania. W 2014 r. dokonaliśmy reorganizacji w tym biurze, m.in. podjęliśmy decyzję o utworzeniu Wydziału Utrzymania Systemów Informatycznych Policyjnych i Krajowych oraz Wydziału Utrzymania Systemów Informatycznych Międzynarodowych.

Czym się zajmują programiści z Biura Łączności i Informatyki?

Zakres ich pracy obejmuje kluczowe systemy teleinformatyczne Policji. Podstawowym i jednocześnie najważniejszym jest Krajowy System Informacyjny Policji (KSIP), który stanowi zbiór informacji z różnych obszarów ustawowych działań funkcjonariuszy i pracowników Policji, System Poszukiwawczy Policji (SPP) służący do wykonywania sprawdzeń na rzecz przede wszystkim służb prewencyjnych i ruchu drogowego dokonujących legitymowania osób, kontroli pojazdów, dokumentów i rzeczy, a także System Analityczny (SA) będący hurtownią danych KSIP, która umożliwia wykonywanie różnorodnych typowań, analiz i statystyk.

Rozmawiając o systemach informatycznych, pragnę zwrócić uwagę, iż 2014 r. to czas dalszego rozwoju Systemu Wspomagania Dowodzenia (SWD), a także wdrożenia w Policji tak oczekiwanego Systemu Wspomagania Obsługi Policji (SWOP), który umożliwia właściwe zarządzanie w organizacji i stanowi optymalizację procesów. Ponadto Policja jest nadal administratorem tak ważnego dla państwa systemu OST-112.

Na czym polega przeprowadzana integracja Policyjnego Systemu Wideokonferencyjnego z telefonią IP?

Ta integracja pozwala na zastosowanie telefonów IP wyposażonych w kamery i wyświetlacze jako indywidualnych terminali wideokonferencyjnych. Uruchomiono również tzw. wirtualne pokoje wideokonferencyjne oraz połączono systemy wideokonferencyjne Policji i Państwowej Straży Pożarnej. Dołączono kolejne terminale zakupione indywidualnie przez Komendę Stołeczną Policji oraz Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach (KMP Bielsko-Biała, KMP Częstochowa). Trwa podłączanie kolejnych użytkowników, w tym Centrów Zarządzania Kryzysowego w niektórych województwach. Uruchomiono możliwość podłączenia do systemu obrazu z kamery zainstalowanej na śmigłowcu lub z innych źródeł, np. systemu monitoringu wizyjnego, co było testowane m.in. w trakcie ćwiczeń PIONEX. Planowany jest dalszy rozwój systemu mający na celu podniesienie niezawodności oraz zwiększenie zasobów.

Dziękuję za rozmowę

Biuro Finansów Komendy Głównej Policji

Biuro Finansów

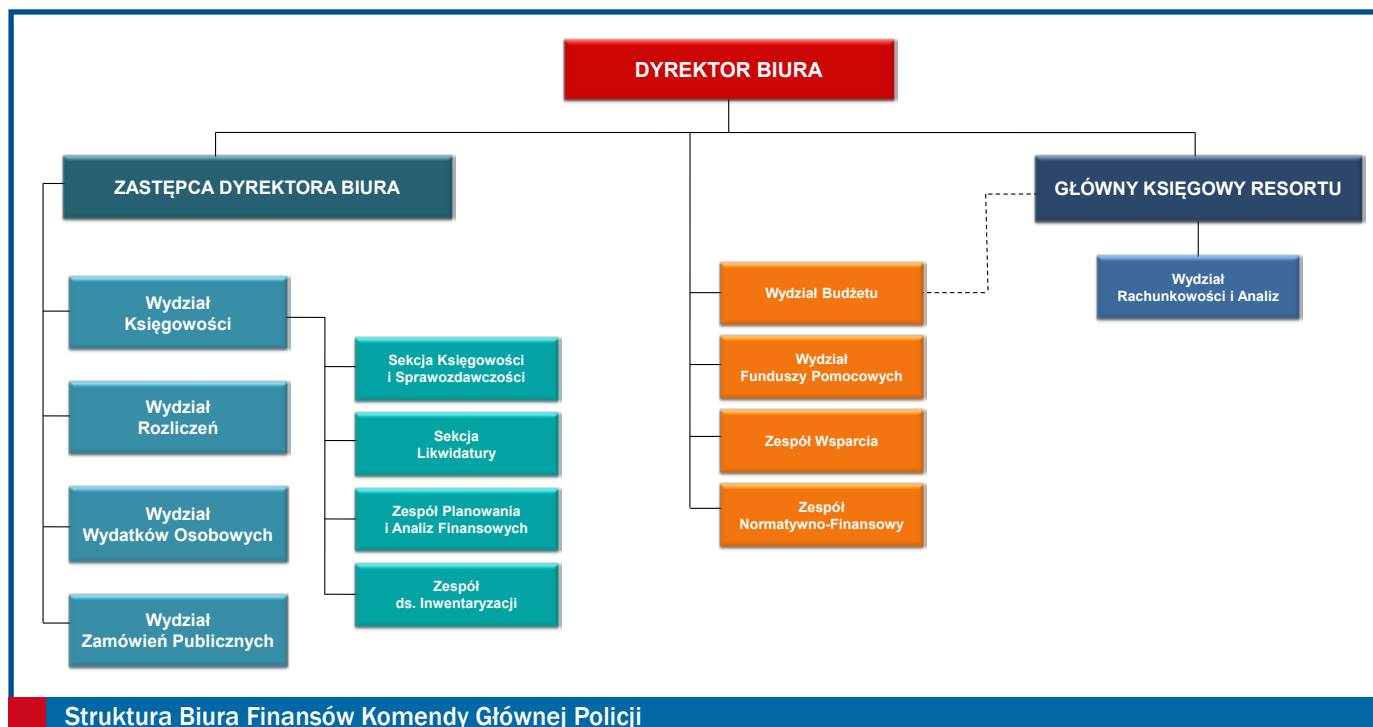
Jarosław Wyżgowski
ZASTĘPCA DYREKTORA
BIURA FINANSÓW KGP
REALIZUJĄCY ZADANIA
DYREKTORA BIURA FINANSÓW KGP

Biuro Finansów realizuje zadania wynikające z funkcji dysponenta środków budżetu państwa drugiego stopnia oraz dysponenta trzeciego stopnia w zakresie pobierania dochodów i wykonywania wydatków ujętych w planie finansowym KGP.

Do zadań Biura Finansów należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad gospodarką finansową dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia podległych Komendantowi Głównemu Policji, a także innych jednostek organizacyjnych przez niego nadzorowanych;
- 2) planowanie budżetu Policji oraz prowadzenie sprawozdawczości w tym zakresie;
- 3) prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego;
- 4) tworzenie i aktualizowanie rozwiązań systemowych w dziedzinie finansów Policji;
- 5) pozyskiwanie dla Policji funduszy pomocowych ze źródeł krajowych i zagranicznych na wnioski biur KGP;
- 6) gospodarowanie środkami przydzielonymi na realizację powierzonych zadań;
- 7) prowadzenie obsługi finansowej oraz rachunkowości w KGP;
- 8) prowadzenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dla pracowników KGP oraz Funduszu Socjalnego dla osób uprawnionych do policyjnego zaopatrzenia emerytalnego;
- 9) prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem pomocy finansowej na kształcenie dzieci policjantów, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą;
- 10) nadzorowanie postępowań wyjaśniających w zakresie szkód wyrządzonych w mieniu Skarbu Państwa znajdującym się w zarządzie KGP;
- 11) realizowanie przedsięwzięć związanych z przygotowaniami obronnymi Policji w zakresie właściwości biura.

*Agnieszka Mańkowska,
 główny specjalista – koordynator Zespołu Wsparcia*

Struktura Biura Finansów Komendy Głównej Policji

Summary*Finance Bureau of National Police Headquarters*

Finance Bureau of National Police Headquarters implements the following main tasks: supervision over financial management of disposers of budgetary means of the third degree, which report to the Commandant-in-Chief of the Police, supervision over other organizational units supervised by him, planning the Police budget, running the reporting in this respect, conducting the proceeding connected with public procurement, creating and updating system solutions in the field of finances of the Police, acquiring the aid funds for the Police from domestic and foreign sources, at the request of NPHQ bureaus, the management of funds assigned for the implementation of entrusted tasks, as well as running the financial service and the accountancy at National Police Headquarters. Moreover, the Bureau runs social funds of employees and retired police officers of National Police Headquarters, cases connected with the allocation of the financial assistance for the education of children of police officers, whose death was connected with the service, as well as supervises explanatory proceedings related to the damage caused in the possessions of the state treasury, being in a management of National Police Headquarters, and implements actions connected with defensive preparations of the Police.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Główny księgowy resortu

Główny księgowy resortu w Biurze Finansów KGP nadzoruje prawidłowość realizacji budżetu przez jednostki organizacyjne Policji w aspekcie zgodności prowadzonych działań z przepisami o finansach publicznych oraz o rachunkowości. Organizuje finansowanie oraz system rachunkowości w jednostkach organizacyjnych Policji, organizuje oraz nadzoruje prawidłowość sporządzania sprawozdawczości budżetowej i finansowej jednostek Policji oraz instytucji gospodarki budżetowej – Centrum Usług Logistycznych.

W bezpośrednim nadzorze głównego księgowego resortu znajduje się Wydział Rachunkowości i Analiz, którego głównym

zadaniem jest opracowywanie wytycznych dla jednostek Policji oraz instytucji gospodarki budżetowej w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości oraz kontrola prawidłowości ich sporządzania.

Obecnie pod kierunkiem głównego księgowego resortu opracowywana jest *Wzorcowa Polityka Rachunkowości* normująca ściśle określone zasady ewidencji księgowej w powiązaniu z Systemem Wspomagania Obsługi Policji.

Zatwierdzona przez Komendanta Głównego Policji *Wzorcowa Polityka Rachunkowości* wejdzie w życie 1 stycznia 2015 r.

Elżbieta Pelka, Główny Księgowy Resortu w Biurze Finansów KGP

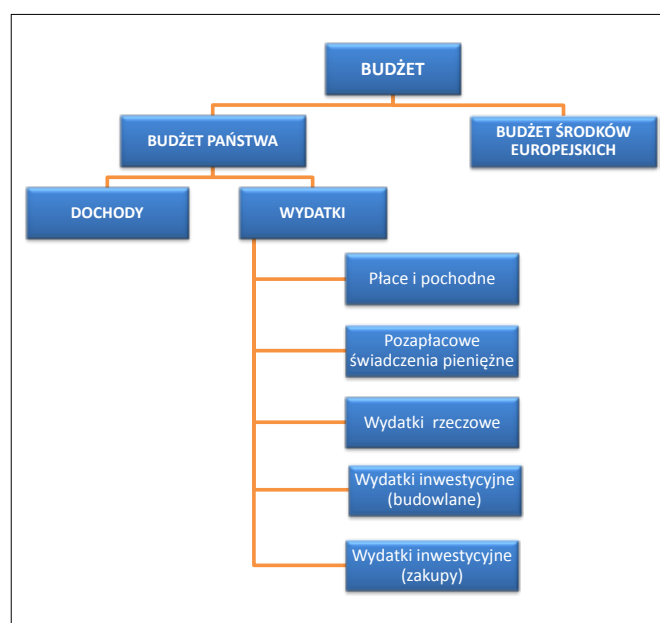
Budżet

Wydział Budżetu podlega bezpośrednio dyrektorowi Biura Finansów KGP. Zakres działania Wydziału wynika z funkcji Komendanta Głównego Policji jako dysponenta środków budżetu państwa drugiego stopnia.

Podstawowym zadaniem jest planowanie budżetu Policji w podziale na budżet państwa i budżet środków europejskich oraz opracowywanie Wieloletniego Planu Finansowego Państwa. Należy zaznaczyć, że podstawą gospodarki finansowej każdej jednostki budżetowej jest plan finansowy obejmujący zarówno dochody, jak i wydatki. Na podstawie corocznie wydawanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej dysponenti części budżetowych opracowują i przedstawiają Ministrowi Finansów stosowne materiały. W odniesieniu do wydatków projekty planów ujmują się w podziale na pozapłacowe świadczenia pieniężne, wydatki bieżące (w tym wynagrodzenia, uposażenia i wydatki pochodne), wydatki majątkowe oraz finansowanie projektów z budżetu środków europejskich i współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych.

Tradycyjny układ budżetu Policji wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053) i obejmuje dział, rozdział oraz paragraf.

W układzie zadaniowym plan wydatków budżetowych sporządzany jest w układzie funkcji, zadań i podzadań. Wskazanie na poziomie zadań i podzadań celów, które planuje się osiągnąć, oraz mierników określających stopień realizacji celów odbywa się przy współpracy biur merytorycznych Komendy Głównej Policji oraz Centralnego Biura Śledczego Policji.

CZĘŚĆ	■ 42 sprawy wewnętrzne
DZIAŁ	■ 754 bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa
ROZDZIAŁ	■ 75401 Centralne Biuro Śledcze Policji ■ 75402 Komenda Główna Policji ■ 75403 jednostki terenowe Policji ■ 75404 komendy wojewódzkie Policji ■ 75405 komendy powiatowe Policji ■ 75495 pozostała działalność
PARAGRAF	■ 3020 – wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń (w tym odprawy pośmiertne) ■ 4050 – uposażenia funkcjonariuszy ■ 4210 – zakup materiałów (w tym materiały pędne i smary) ■ 6050 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

Źródło: oprac. Katarzyna Wojdanowska

Źródło: oprac. Katarzyna Wojdanowska

Policja wpisuje się w funkcję 2:

FUNKCJA 2 Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny	
ZADANIE: 2.1. Ochrona porządku publicznego oraz zwalczanie przestępczości.	
PODZADANIE 2.1.1. System bezpieczeństwa publicznego.	
DZIAŁANIA 2.1.1.2. Przygotowanie zawodowe na potrzeby bezpieczeństwa publicznego. 2.1.1.3. Organizacja wymiany informacji w ramach centralnych systemów informatycznych i łączności. 2.1.1.4. Nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi. 2.1.1.5. Kontrola dostępu do pozwoleń na broń oraz nadawania uprawnień pracownika ochrony i detektywa.	
PODZADANIE 2.1.3. Działania służby prewencyjnej.	
DZIAŁANIA 2.1.3.1. Służba patrolowa i obchodowa. 2.1.3.2. Konwojowanie oraz nadzór nad zatrzymanymi. 2.1.3.3. Zabezpieczenia policyjne.	
PODZADANIE 2.1.4. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.	
DZIAŁANIA 2.1.4.1. Bezpośrednia służba na drogach. 2.1.4.2. Profilaktyka bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	
PODZADANIE 2.1.6. Działania służb kryminalnej i śledczej.	
DZIAŁANIA 2.1.6.1. Ściganie sprawców przestępstw. 2.1.6.2. Poszukiwanie osób zaginionych. 2.1.6.3. Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i terroryzmu.	
ZADANIE: 2.4. Zarządzanie kryzysowe oraz przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.	
PODZADANIE 2.4.3. System powiadamiania ratunkowego 112.	
DZIAŁANIA 2.4.3.1. Nadzór nad systemem powiadamiania ratunkowego (112). 2.4.3.2. Funkcjonowanie i rozwój systemu powiadamiania ratunkowego (112).	

Źródło: oprac. Katarzyna Wojdanowska

Tworzenie budżetu Policji na poziomie dysponenta środków budżetu państwa drugiego stopnia odbywa się we współpracy z poszczególnymi dysponentami środków budżetu państwa trzeciego stopnia bezpośrednio podległymi Komendantowi Głównemu Policji ustanowionymi przez Ministra Spraw Wewnętrznych w części 42 budżetu państwa – sprawy wewnętrzne.

Celem prawidłowego opracowania materiałów planistycznych Wydział Budżetu przygotowuje, zgodnie z przepisami i zasadami określonymi przez Ministra Spraw Wewnętrznych,

projekty wytycznych Komendanta Głównego Policji do planowania budżetu Policji. Projekt budżetu Policji, opracowany na podstawie szczegółowych danych z jednostek, wraz z uzasadnieniem, stanowi wkład do projektu ustawy budżetowej, uchwalanej przez Radę Ministrów, przedkładanego wraz z uzasadnieniem Sejmowi RP w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy. Minister Spraw Wewnętrznych w terminie do dnia 25 października przekazuje jednostkom podległym informacje o przyjętych przez Radę Ministrów w projekcie ustawy budżetowej kwotach dochodów i wydatków, w tym wynagrodzeń. Określone wielkości służą do opracowania w terminie do dnia 1 grudnia projektów planów finansowych na następny rok budżetowy, zgodnych z projektem ustawy budżetowej, które do czasu ogłoszenia ustawy budżetowej na dany rok stanowią podstawę gospodarki finansowej jednostki.

W trakcie roku budżetowego, po ogłoszeniu ustawy budżetowej, w Wydziale Budżetu sporządzane są plany finansowe dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia podległych Komendantowi Głównemu Policji oraz przygotowywane zmiany w tych planach zarówno w układzie tradycyjnym, jak i w układzie budżetu zadaniowego. Minister Spraw Wewnętrznych może, na podstawie ustawy o finansach publicznych, upoważnić Komendanta Głównego Policji do dokonywania zmian w ramach rozdziału. Wówczas Wydział Budżetu dokonuje weryfikacji wniosków i przygotowuje projekt decyzji w sprawie zmian w planie. Po zaakceptowaniu przez Komendanta Głównego Policji informacja o korekcie planu trafia do komend wojewódzkich Policji oraz komórek organizacyjnych KGP. W przypadku nieposiadania ww. upoważnienia, wszystkie wnioski o zmianę w planie są weryfikowane i na ich podstawie opracowuje się wnioski, które następnie są kierowane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Ustawa o finansach publicznych pozostawia też do właściwości Ministra Finansów część zmian dotyczącą zmniejszania bądź zwiększania wydatków majątkowych, wobec czego część wniosków wymaga jeszcze zgody Ministra Finansów.

Poza wnioskowaniem o dokonanie zmian w posiadanych limitach wydatków, Wydział Budżetu uczestniczy w kierowaniu wniosków o uruchomienie rezerw celowych budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

W ramach realizowanych czynności Wydział dokonuje również kompletowania i weryfikacji informacji od dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia podległych Komendantowi Głównemu Policji oraz przekazywanie ich do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w celu potwierdzenia możliwości sfinansowania kosztów realizacji zadań przy współfinansowaniu ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach udziału własnego. Ponadto w odniesieniu do Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji opiniuje wnioski o dotacje dla tej jednostki.

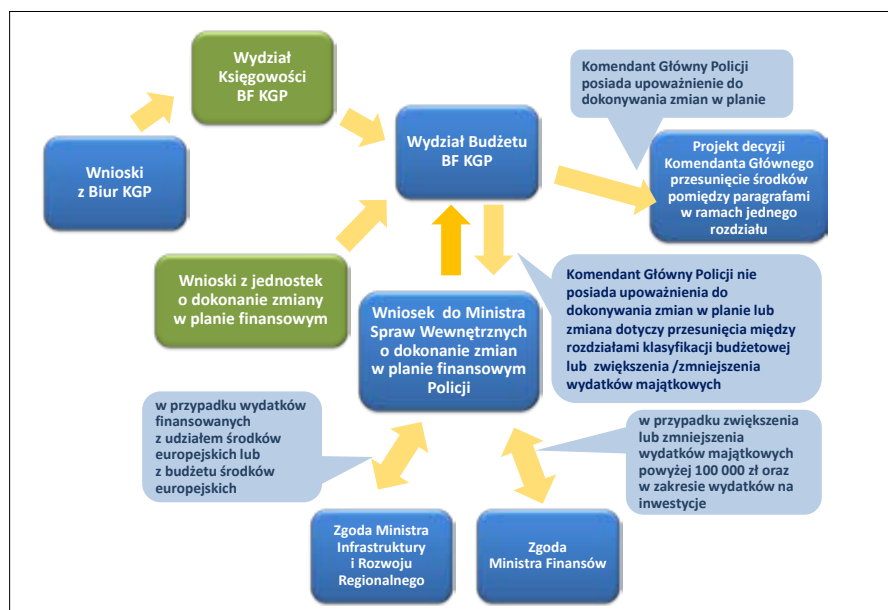
Pracownicy Wydziału zajmują się również sporządzaniem analiz realizacji budżetu celem przedłożenia Komendantowi Głównemu Policji propozycji zmian w limitach poszczególnych jednostek oraz wytycznych w zakresie gospodarowania środkami budżetowymi.

Do obowiązków każdego pracownika należy opiniowanie projektów aktów prawnych zgodnie z właściwością. Niejednokrotnie wiąże się to z koniecznością dokonania szczegó-

BUDŻET

Źródło: oprac. Katarzyna Wojdanowska

Ogólny schemat realizacji wniosków o zmianę w planie.

Źródło: oprac. Katarzyna Wojdanowska

łowych kalkulacji budżetu Policji celem ich ujęcia w ocenie skutków wprowadzanych regulacji oraz wprowadzenia stosownych zapisów w uzasadnieniach. W przypadku wprowadzenia opiniowanych regulacji, konieczne jest prawidłowe ich zaplanowanie na etapie tworzenia projektu budżetu.

Wykonywanie budżetu państwa odbywa się z wykorzystaniem Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa. Wydział obsługuje Informatyczny System Obsługi Budżetu Państwa TREZOR i administruje nim w zakresie zapewnienia środków finansowych dla całej Policji. Oznacza to konieczność bieżącego wprowadzania projektów planów i ich zmian, wniosków kierowanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o dokonanie zmian w planie wydatków i o uruchomienie rezerw celowych oraz składania zapotrzebowań na środki finansowe celem płynnej i bieżącej realizacji wydatków.

Głównym celem funkcjonowania systemu TREZOR jest usprawnienie wymiany informacji między dysponentami środków budżetowych oraz Ministerstwem Finansów w zakresie realizacji następujących procesów budżetowych, tj.: planowania budżetu państwa, opracowania projektu ustawy budżetowej oraz planu finansowego, wykonywania budżetu państwa obejmującego przekazywanie dysponentom środków celem dokonania wydatków, zarządzania płynnością budżetu państwa oraz prowadzenia rachunkowości budżetu państwa, opracowywanie raportów dla kierownictwa.

W zakresie budżetu środków europejskich realizacja wydatków wymaga weryfikowania przez Wydział wniosków jednostek organizacyjnych Policji o wyrażenie zgody na płatności w Banku Gospodarstwa Krajowego i przekazywanie ich do dysponenta części budżetowej.

Realizacja budżetu Policji jest związana z koniecznością sporządzania sprawozdań. Wydział Budżetu odpowiada za terminowe i zgodne z rozporządzeniem w sprawie sprawozdawczości budżetowej składanie sprawozdania Rb-70 w zakresie wynagrodzeń i zatrudnienia w Policji. Ponadto opracowuje dodatkowe informacje finansowe dotyczące realizacji planu finansowego – na potrzeby kierownictwa Policji i instytucji zewnętrznych, w tym dla Ministra Spraw Wewnętrznych.

Podkreślenia wymaga fakt, że pracownicy Wydziału Budżetu udzielają merytorycznego wsparcia i stosownych informacji wszystkim jednostkom Policji, zgodnie z zakresem wykonywanych zadań, w celu prawidłowej realizacji budżetu Policji.

Izabela Karolina Król, główny specjalista Wydziału Budżetu

Summary

Budget

The basic task of employees of Budget Department of FB of NPHQ is budget planning of the Police in the division into the state budget and budget of European funds, as well as the development of Long Term Financial Plan of the State. During the development of a project of the budget act, the employees are obliged to classify expenditures correctly, according to obligatory chapters and articles. After the publication of the budget act the changes in the plan of expenditures are possible in justified cases, in order to adjust it to the current needs of the unit. In case when the Commandant-in-Chief of the Police does not hold an appropriate authorization, an application to the Minister of Internal Affairs is worked out to implement the movements in the plan between articles and chapters. In case when the change concerns means for financing EU projects, applications from MIA are directed to Ministry of Infrastructure and Regional Development. The employees of the Department oversee the whole document flow, verification of applications sent from units of the Police and bureaus of National Police Headquarters.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Fundusze pomocowe

Komenda Główna Policji, komendy wojewódzkie Policji, Komenda Stołeczna Policji oraz szkoły Policji prowadzą ciągłe starania, aby poprawić sytuację formacji zarówno w zakresie infrastruktury, wyposażenia w sprzęt specjalistyczny i transportowy (w ujęciu ilościowym i jakościowym), jak i wyszkolenia funkcjonariuszy i pracowników. Jednym ze sposobów wspomagających realizację tego zadania jest pozyskiwanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.

RODZAJE FUNDUSZY POMOCOWYCH UE, Z KTÓRYCH KORZYSTA POLSKA POLICJA

Fundusze pomocowe UE dotychczas dostępne dla Policji można podzielić na trzy grupy: fundusze przedakcesyjne, fundusze związane z akcesją do UE, fundusze związane z członkostwem w UE.

FUNDUSZE PRZEDAKCESYJNE:

- Fundusz Phare.

FUNDUSZE ZWIĄZANE Z AKCESJĄ DO UE:

- Fundusz Schengen,
- Transition Facility,
- Norweski Mechanizm Finansowy,
- Instrument Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

FUNDUSZE ZWIĄZANE Z CZŁONKOSTWEM W UE:

- **Fundusze strukturalne** (Regionalne Programy Operacyjne, Programy Operacyjne na szczeblu centralnym POIG, POKL, POIiŚ),
- **Europejska Współpraca Terytorialna 2007–2013 (EWT),**
- **Norweski Mechanizm Finansowy,**
- **Programy Komisji Europejskiej** (*Zapobieganie i zwalczanie przestępczości ISEC, Zapobieganie, gotowość i zarządzanie skutkami terroryzmu i innymi rodzajami ryzyka dla bezpieczeństwa CIPS, HERKULES II, Leonardo da Vinci, Zapobieganie i zwalczanie przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet oraz ochrona ofiar i grup ryzyka – DAPHNE III 2007–2013*).

WYDZIAŁ FUNDUSZY POMOCOWYCH

Wydział Funduszy Pomocowych (WFP) został utworzony w strukturach Komendy Głównej Policji w roku 2003 – pierwotnie w ramach Biura Logistyki Policji, od 2008 r.

w Biurze Finansów. Jego głównym zadaniem było identyfikowanie źródeł finansowania i pozyskiwanie środków programów pomocowych (głównie Unii Europejskiej) w celu zaspokojenia ówczesnych potrzeb Policji, przede wszystkim w zakresie zakupu i modernizacji sprzętu. Biorąc pod uwagę długi okres, jaki upływa od momentu wystąpienia o przyznanie dofinansowania do ostatecznego zakończenia projektu w ramach programu pomocowego (z reguły 7–9 lat), Wydział Funduszy Pomocowych pełni rolę komórki organizacyjnej zapewniającej ciągłość instytucjonalną, posiadającej kompleksową informację na temat przedsięwzięć aktualnie realizowanych w jednostkach terenowych Policji oraz na temat projektów zakończonych.

Wydział zatrudnia około 14 osób i jest podległy bezpośrednio Dyrektorowi Biura Finansów KGP. Na początku koncentrował się głównie na tzw. twardych projektach, takich jak centralne zakupy sprzętu dla jednostek terenowych Policji na obszarze całego kraju (Fundusz Phare, Fundusz Schengen, Norweski Mechanizm Finansowy, Sektorowy Program Operacyjny Transport). Z czasem priorytety i zakres wsparcia funduszy europejskich uległy zmianie, objęły finansowanie projektów „miękkich”, w tym m.in. szkolenia, wymianę doświadczeń, współpracę międzynarodową (Leonardo da Vinci, Daphne, Herkules, ISEC, CIPS).

W rezultacie, oprócz dużych projektów inwestycyjnych, Wydział zaczął wdrażać projekty szkoleniowe dla pracowników i funkcjonariuszy Komendy Głównej Policji. Równolegle, komórki do spraw funduszy pomocowych w komendach wojewódzkich (Stołecznej) Policji i szkołach Policji zaczęły pozyskiwać środki pomocowe i realizować własne projekty. Wydział Funduszy Pomocowych wraz z Wydziałem Rozliczeń Biura Finansów KGP stanowią ogniwo łączące pomysłodawcę projektu z darczyńcą/instytucjami zarządzającymi danym programem pomocowym. Wspomniane wydziały są odpowiedzialne za formalne/finansowe aspekty realizacji projektu. Wdrażają wszelkie działania wynikające z przyznania dofinansowania, niezwiązane z merytoryczną stroną przedsięwzięcia. Komórka organizacyjna KGP inicjująca projekt – wnioskodawca – jest odpowiedzialna za merytoryczne i organizacyjne aspekty projektu. Przy takim podziale obowiązków, kierownik projektu wyznaczony z biura – pomysłodawcy – może skupić się na merytorycznej realizacji projektu, bez konieczności zagłębiania się w powtarzalne działania związane z kwestiami finansowymi i formalnymi. Tymi sprawami zajmuje się z kolei opiekun projektu z Wydziału Funduszy Pomocowych, a także przedstawiciele Wydziału Rozliczeń.

ETAPY POZYSKIWANIA FUNDUSZY POMOCOWYCH

Pozyskanie funduszy pomocowych obejmuje następujące etapy:

ETAP 1. Przygotowanie podstaw do ubiegania się przez Policję o środki pomocowe.

Opiniowanie krajowych i zagranicznych dokumentów i aktów prawnych dotyczących funduszy pomocowych, wpisanie Policji jako beneficjenta do dokumentacji programowej.

ETAP 2. Przygotowanie wniosku o dofinansowanie. Odpowiedź na fundamentalne pytania projektowe:

- **DLACZEGO** należy zrealizować projekt – jakie są powody/problemy, na które odpowiada projekt, korzyści i przesłanki ekonomiczne?
- **CO** ma być rezultatem projektu, jaką zmianę chcemy osiągnąć?
- **JAK** projekt jest/będzie realizowany?
- **KTO** powinien być zaangażowany?
- **KIEDY** projekt będzie realizowany/zakończony?
- **ILE** będzie kosztował?
- **JAKIE** dodatkowe środki będą potrzebne?
- **CO** może mieć wpływ na rezultat projektu?
- **JAKIE** są pozostałe ryzyka?

ETAP 3. Ocena wniosku projektowego i podpisanie umowy o dofinansowanie projektu.

ETAP 4. Realizacja projektu zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie projektu/umowy o dofinansowanie projektu. Działania:

- przygotowanie dokumentacji przetargowej,
- wybór wykonawcy i zawarcie kontraktu,
- wykonanie zadań przez wykonawcę,
- system monitorowania, sprawozdawczość i ocena bieżąca,
- wydatkowanie środków własnych/dotacji UE.

ETAP 5. Kontrola projektu. W trakcie realizacji i w okresie utrzymania trwałości projektu prowadzone są przez uprawnione instytucje:

- kontrole,
- wizyty monitorujące,
- audyty.

ETAP 6. Utrzymanie trwałości projektu:

- zgodnie z dyrektywą unijną w zakresie informacji i promocji – konieczność zachowania oznakowania/naklejki/logo programu, zamieszczenia informacji o zakupionym sprzęcie na stronie internetowej/wskazany artykuł w prasie,
- wykorzystywanie sprzętu powinno odbywać się zgodnie z zasadami użytkowania na podstawie obowiązujących wytycznych, w miejscu, które zostało określone w rozdzielniku,
- wykorzystywanie sprzętu do celów, którym służył projekt, także po zakończeniu realizacji projektu, przez okres nie krótszy niż: 3 lata w przypadku sprzętu informacyjno-komunikacyjnego; 5 lat w przypadku pozostałych rodzajów sprzętu, np. sprzętu operacyjnego oraz środków transportu; 10 lat w przypadku śmigłowców, statków pływających i powietrznych od zatwierdzenia sprawozdania końcowego z realizacji projektu.

GLÓWNE ZADANIA BIURA FINANSÓW KGP W TRAKCIE REALIZACJI PROJEKTU:

- weryfikacja dokumentacji projektowej (wnioski aplikacyjny, budżet, porozumienia finansowe, sprawozdania) w zakresie zgodności z wytycznymi dla danego programu pomocowego,
- utrzymywanie oficjalnych i roboczych kontaktów z instytucjami reprezentującymi darczyńców,
- monitorowanie, zbieranie i przetwarzanie danych dotyczących realizacji projektu,
- udział w działaniach promocyjnych i informacyjnych,
- zapewnienie finansowania projektu,
- rozliczenia finansowe z wykonawcami,
- rozliczenie projektu zgodnie z wytycznymi dla danego programu pomocowego oraz wewnętrznymi procedurami Komendy Głównej Policji,
- przechowywanie zapisów księgowych.

GLÓWNE ZADANIA KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH KGP INICJUJĄCYCH PROJEKT:

- współpraca z partnerami,
- przygotowanie harmonogramu, szacunkowego budżetu, wskazanie celów projektu i uzasadnienia jego realizacji,
- nadzór nad prawidłowym i terminowym wdrażaniem projektu,
- pozyskanie/wystawienie certyfikatów uczestnictwa w projekcie (dla uczestników szkoleń),
- przygotowanie odpowiednich dokumentów pozwalających na wszczęcie procedur przetargowych,
- raportowanie o postępach w realizacji projektu.

EFEKTY PROJEKTÓW REALIZOWANYCH Z FUNDUSZY POMOCOWYCH

Fundusze pomocowe dają polskiej Policji szansę rozwoju, zdobycia nowoczesnego sprzętu i pozyskania cennych doświadczeń. Dwie opinie policjantów biorących udział w realizacji projektów finansowanych ze środków pomocowych mogłyby posłużyć jako podsumowanie spodziewanych rezultatów tych przedsięwzięć. Zdaniem jednego z kierowników projektów, dzięki środkom Norweskiego Mechanizmu Finansowego przejdzie on do historii, jako ten, który „zastał polską daktyloskopię papierową, a zostawi elektroniczną”. Dwa realizowane przez niego projekty pozwoliły bowiem na zastąpienie przestarzałych, długotrwałych i niedokładnych metod pobierania i rejestrowania odcisków palców na kartach papierowych elektronicznymi procedurami wykonywanymi błyskawicznie przez urządzenia cyfrowe.

Kierownik innego projektu stwierdził, że bez pieniędzy z funduszy pomocowych polskiej Policji nie byłoby stać na zakup sprzętu, który zastąpił urządzenia używane jeszcze w latach 70. W ramach tego przedsięwzięcia jednostki Policji na terenie wschodniej i północnej Polski otrzymały nowoczesne pojazdy i specjalistyczne wyposażenie, które pomogą w utrzymaniu bezpieczeństwa naszego kraju, ale także całej strefy Schengen.

Nie można zapomnieć również o wyposażeniu policjantów w nowoczesny sprzęt łączności i informatyki – o tysiącach

Lp.	Projekty, programy	Wartość		
		Ogółem	Dofinansowanie	Budżet
1	2	3	4	5
1.	Norweski Mechanizm Finansowy	26 239 598 €	22 181 144 €	4 058 454 €
1.1	Przygotowanie jednostek Policji do prowadzenia teleinformatycznej rejestracji i sprawdzania danych osób – II etap, PLO232	7 869 780 €	6 689 313 €	1 180 467 €
1.2	Poprawa wyposażenia technicznego przygranicznych jednostek Policji odpowiedzialnych za zwalczanie przestępczości transgranicznej, zorganizowanej oraz nielegalnej migracji, PLO234	8 727 046 €	7 417 989 €	1 309 057 €
1.3	Wzmocnienie służb operacyjnych Policji odpowiedzialnych za zwalczanie przestępczości zorganizowanej i korupcji, PLO427	4 118 099 €	3 377 939 €	740 160 €
1.4	Utworzenie kryminalistycznych zespołów wsparcia organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zwalczaniu przestępczości, PLO487	5 524 674 €	4 695 903 €	828 771 €
2.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	71 697 339 PLN	54 295 117 PLN	17 402 223 PLN
2.1	Doposażenie jednostek Policji w specjalistyczny sprzęt służący poprawie bezpieczeństwa w ruchu drogowym na obszarze całego kraju	52 035 844 PLN	44 230 467 PLN	7 805 377 PLN
2.2	Techniczne wzmocnienie Policji w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym	19 661 495 PLN	10 064 650 PLN	9 596 846 PLN
3.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	4 998 696 PLN	4 248 892 PLN	749 804 PLN
3.1	Szkolenie policjantów w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy	4 998 696 PLN	4 248 892 PLN	749 804 PLN
4.	Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	CHF 5 805 761	CHF 4 934 897	CHF 870 864
4.1	Na granicy terroryzmu – szkolenia z zakresu reagowania kryzysowego	CHF 1 184 700	CHF 1 006 995	CHF 177 705
4.2	Bezpieczeństwo w ruchu drogowym	CHF 4 621 061	CHF 3 927 902	CHF 693 159
5.	Fundusz Granic Zewnętrznych	53 149 980 PLN	37 069 308 PLN	16 080 672 PLN
5.1	Upgrade systemu AFIS	13 562 323 PLN	10 171 742 PLN	3 390 581 PLN
5.2	Wdrożenie do eksploatacji skorowidza DAKTYL III	1 969 000 PLN	1 476 750 PLN	492 250 PLN
5.3	Modernizacja Systemu Uprawnionego Przechwyty SUP	2 072 780 PLN	1 554 585 PLN	518 195 PLN
5.4	Przeszkolenie policjantów, w szczególności w zakresie wykonywania przepisów dorobku prawnego Schengen oraz wymiany informacji i wykorzystania Systemu Informacyjnego Schengen	634 500 PLN	475 875 PLN	158 625 PLN
5.5	Budowa Centrum Zapasowego Krajowej Sieci AFIS. I etap – zakup i dostawa komponentów sprzętowych oraz licencji na oprogramowanie na potrzeby budowy Centrum Zapasowego Krajowej Sieci AFIS	848 438 PLN	636 329 PLN	212 110 PLN
5.6	Budowa Centrum Zapasowego Krajowej Sieci AFIS. II etap – zakup platformy wirtualizacyjnej i sprzętu sieciowego	10 194 790 PLN	4 852 916 PLN	5 341 874 PLN
5.7	Wspólne warsztaty szkoleniowe w kontekście wymagań sytuacji granicznej	536 099 PLN	402 074 PLN	134 025 PLN
5.8	Doposażenie przygranicznych jednostek Policji w sprzęt radiokomunikacyjny służący poprawie możliwości komunikacji radiowej w obszarze granicy UE	2 772 000 PLN	2 079 000 PLN	693 000 PLN
5.9	Doposażenie przygranicznych jednostek Policji w sprzęt radiokomunikacyjny służący poprawie możliwości komunikacji radiowej w obszarze zewnętrznej granicy UE (II etap)	6 889 530 PLN	5 167 147 PLN	1 722 383 PLN
5.10	Modernizacja Krajowego Systemu Informatycznego	13 670 519 PLN	10 252 889 PLN	3 417 630 PLN
6.	Leonardo da Vinci	114 282 €	114 282 €	0
6.1	Bezpieczna Europa – policyjna wymiana doświadczeń w zakresie obrotu dziełami sztuki	10 441 €	10 441 €	0
6.2	Zintegrowany system monitorowania przypadków przemocy w rodzinie – narzędzie w procesie kształcenia policjantów	17 897 €	17 897 €	0

FUNDUSZE POMOCOWE

6.3	Usprawnienie współpracy policyjnej – wymiana doświadczeń i wypracowanie najlepszych praktyk we współpracy bilateralnej w ramach zadań realizowanych przez polskie Biuro SIRENE w zakresie art. 95-100 KWS	63 945 €	63 945 €	0
6.4	Standaryzowane narzędzia szacowania ryzyka przemocy domowej a podniesienie kompetencji edukacyjnych europejskich policjantów	22 000 €	22 000 €	0
7.	Perykles	180 022 €	126 710 €	53 313 €
7.1	Ochrona euro a międzynarodowa współpraca w systemie zwalczania fałszerstw	81 062 €	47 541 €	33 521 €
7.2	Euro Północny-Wschód III. Spotkanie europejskich ekspertów ds. fałszerstw pieniędzy	98 960 €	79 168 €	19 792 €
8.	Daphne III	106 000 €	84 800 €	21 200 €
8.1	Przygotowanie systemu Child Alert w Polsce	106 000 €	84 800 €	21 200 €
9.	Hercule II	1 951 951 €	975 975 €	975 975 €
9.1	Zakup zestawów do pozyskiwania i analizy danych znajdujących się w telefonach komórkowych oraz innych urządzeniach przenośnych przez policjantów CBS do zwalczania międzynarodowych grup przestępczych zajmujących się nielegalną produkcją i przemytem papierosów	498 355 €	249 177 €	249 177 €
9.2	Zakup sprzętu do inwigilacji elektronicznej i szkolenie operatorów CBS KGP w celu zwiększenia możliwości wykrywania i ścigania przestępczości papierosowej	828 816 €	414 408 €	414 408 €
9.3	Zakup wyposażenia do laboratorium informatyki śledczej dla CBS KGP	624 780 €	312 390 €	312 390 €
10.	ISEC	807 915 €	632 442 €	175 473 €
10.1	Bezpieczna sieć Europolu dla polskiej Policji	200 994 €	180 894 €	20 099 €
10.2	Ograniczenie produkcji i dystrybucji narkotyków w UE	191 760 €	171 760 €	20 000 €
10.3	Międzynarodowe Centrum Szkoleniowe Likwidacji Nielegalnych Laboratoriów Narkotykowych	223 192 €	145 409 €	77 783 €
10.4	FAVI – Kryminalistyczne Wsparcie Identyfikacji Pojazdów	191 970 €	134 379 €	57 591 €
11	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	11 030 125 PLN	11 001 969 PLN	28 156 PLN
11.1	Zakup specjalizowanego samochodu osobowo-terenowego przeznaczonego do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska naturalnego	320 000 PLN	320 000 PLN	0 PLN
11.2	Dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Konferencji COP-14	1 179 000 PLN	1 179 000 PLN	0 PLN
11.3	Zakup 1 łodzi patrolowej hybrydowej kat. R-2 przeznaczonej do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska naturalnego. Zakup 8 szt. samochodów furgon w specjalizowanej policyjnej wersji dla Ekip Techniki Drogowej i Ekologii „ETDiE”	1 963 300 PLN	1 963 300 PLN	0 PLN
11.4	Zakup 1 łodzi patrolowej hybrydowej kat. R-2 przeznaczonej do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska naturalnego. Zakup 6 szt. samochodów furgon w specjalizowanej policyjnej wersji dla Ekip Techniki Drogowej i Ekologii „ETDiE”	1 712 200 PLN	1 712 200 PLN	0 PLN
11.5	Zakup 4 szt. samochodów furgon w specjalizowanej wersji dla Ekip Techniki Drogowej i Ekologii „ETDiE” oraz 1 szt. łodzi patrolowej kat. R-2	1 019 320 PLN	1 000 000 PLN	19 320 PLN
11.6	Zakup 5 szt. łodzi patrolowych kat. R-2 przeznaczonych do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska naturalnego	1 445 000 PLN	1 445 000 PLN	0 PLN
11.7	Zakup sprzętu transportowego przeznaczonego do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska naturalnego	2 008 836 PLN	2 000 000 PLN	8 836 PLN
11.8	Zakup sprzętu transportowego przeznaczonego do prowadzenia działań związanych z ochroną środowiska naturalnego	1 382 469 PLN	1 382 469 PLN	0 PLN

Informacja nt. środków pozyskanych i wydatkowanych przez Komendę Główną Policji przy realizacji projektów pomocowych w okresie 2007–2013

przewoźnych i przenośnych radiotelefonów oraz mobilnych terminali umożliwiających błyskawiczny dostęp do krajowych i zagranicznych baz danych. Projekty realizowane w ramach Funduszu Schengen pozwoliły na przygotowanie polskiej Policji do współpracy z Systemem Informacyjnym Schengen.

Projekty finansowane ze środków Funduszu Granic Zewnętrznych miały na celu budowę/rozbudowę Automatycznego Systemu Identyfikacji Daktyloskopijnej.

Projekty finansowane ze środków pomocowych powinny pozwolić na wprowadzenie nowej jakości w badaniach kryminalistycznych (Norweski Mechanizm Finansowy, Herkules), a także zastąpienie tradycyjnych sposobów obserwacji bardziej skuteczną metodą – radionamierzaniem (projekty w ramach programu Herkules).

Trzeba podkreślić, że nasze projekty nie ograniczają się do zakupów sprzętu – nawet najnowocześniejszy sprzęt czy komisarjat byłyby bezużyteczne bez wyszkolonych policjantów, dlatego też w ramach projektów pomocowych prowadzone są szkolenia obejmujące szeroki zakres działalności Policji. Projekty tego typu są realizowane przede wszystkim w ramach programów Leonardo da Vinci, ISEC, CIPS.

Dla polskiej Policji fundusze pomocowe nie są jednak tylko źródłem finansowania zakupów sprzętu, inwestycji budowlanych czy szkoleń. To również, a może nawet przede wszystkim, możliwość nawiązania współpracy z policjami innych krajów, które – z uwagi na organizację pracy, rozwiązania systemowe i zaawansowanie technologiczne – mogą stanowić dla nas źródło bardzo przydatnych informacji i doświadczeń. Na przykład współpraca z kolegami z Norwegii została zainicjowana już na samym początku wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Delegacja norweska złożyła wizytę w wybranych jednostkach Policji w północno-wschodnim rejonie Polski, w bezpośrednim sąsiedztwie zewnętrznej granicy Unii Europejskiej. Współpraca była kontynuowana zarówno na szczeblu kierowniczym, jak też eksperckim (podczas przygotowywania konkretnych projektów w ramach NMF). We wrześniu 2005 r. komendanci główni policji Polski i Norwegii podpisali list intencyjny stanowiący podstawę przyszłej współpracy między siłami policyjnymi obu krajów w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Eksperti z policji norweskiej pomagali nam na etapie tworzenia projektów Komendy Głównej Policji (opiniując nasze pomysły), na etapie oceny projektów przez darczyńców i na etapie realizacji przedsięwzięć. Mogliśmy podpatrzeć rozwiązania stosowane przez doskonale wyposażoną i zorganizowaną policję jednego z najbogatszych państw na świecie – należy tu jednak dodać, że ta współpraca działa w obie strony. Jako przykład można tu podać wizytę delegacji norweskiej w Warszawie w ramach jednego z naszych projektów, podczas której zademonstrowano sprzęt używany przez oddziały prewencji Policji, w tym armatkę wodną produkcji polskiej. Norwedzy przekazali swoje wrażenia z wizyty kolegom z Danii, na których nasz sprzęt zrobił niemałe wrażenie. Duńczycy poprosili Norwegów o pozyskanie od Polaków specyfikacji technicznej tego urządzenia – co stało się możliwe dzięki sieci współpracy zbudowanej w ramach NMF. Oczywiście współpraca rozwijała się w miarę postępów

w wdrażaniu NMF – od kontaktów na szczeblu kierowniczym, przez oficjalne wizyty ekspertów z obu krajów, po nawiązanie kontaktów roboczych, umożliwiających szybkie załatwienie konkretnych spraw.

Dla zobrazowania efektów, jakie chcielibyśmy uzyskać, realizując nasze projekty, proponuję wyobrazić sobie modelowego policjanta wyposażonego w sprzęt kupiony ze środków pomocy zagranicznej. Nasz policjant w jednej kieszeni ma radiotelefon – łączy się z kolegami (z Policji, ale również ze Straży Granicznej, bo sprzęt jest kompatybilny) i z dowódcą prowadzącym operację z ruchomego stanowiska dowodzenia, pojazdu wyposażonego w nowoczesny sprzęt łączności i informatyki. Funkcjonariusz może mieć też mobilny terminal (niewiele większy od radiotelefonu), przy pomocy którego może błyskawicznie połączyć się z bazami danych i sprawdzić tożsamość zatrzymanego lub dane pojazdu – lub urządzenie do szybkiej identyfikacji daktyloskopijnej, które w ciągu kilku minut może sprawdzić, czy odciski palców zatrzymanej osoby były kiedyś zarejestrowane w Automatycznym Systemie Identyfikacji Daktyloskopijnej. Z drugiej strony, w celu zarejestrowania odcisków palców nie trzeba będzie wozić zatrzymanych do najbliższej komendy wojewódzkiej, ponieważ już na szczeblu komend miejskich i powiatowych pojawiają się uniwersalne stanowiska do elektronicznej rejestracji odcisków palców i wykonywania zdjęć sygnalitycznych. Dzięki kupionemu sprzętowi transportowemu i specjalistycznemu nasz policjant będzie też mobilny i bezpieczny – przestępcy nie będą w stanie przed nim uciec, nie będą mogli się ukryć, ani nie zrobią mu krzywdy. W ramach funduszy pomocowych wyposażamy bowiem jednostki Policji w samochody, motocykle, skutery terenowe, łodzie, sprzęt do oświetlania miejsca akcji, kamizelki kuloodporne. Oprócz wyposażenia potrzebnego policjantowi pracującemu na ulicy ze środków pomocowych kupujemy również wysoko wyspecjalizowany i zaawansowany technicznie sprzęt, niezbędny przede wszystkim do zwalczania przestępczości zorganizowanej – posługującej się coraz częściej najnowszymi zdobyczami techniki. Zbudowano między innymi siedem nowoczesnych ośrodków badań kryminalistycznych wykorzystujących zaawansowane technologie z zakresu identyfikacji osób i rzeczy.

Tabela na s. 12–13 obrazuje wartości projektów realizowanych przez Wydział Funduszy Pomocowych w ramach poszczególnych programów pomocowych (stan na grudzień 2013 r.).

Arkadiusz Czerwiński, naczelnik Wydziału Funduszy Pomocowych

Summary

Aid funds

The article presents classification of aid funds used by the Polish Police. There have also been described the organization and tasks of Aid Funds Department, the aim of which, within the structure of Finance Bureau of National Police Headquarters, is to obtain and coordinate the use of aid funds by NPHQ. Another issue refers to the stages of obtaining aid funds, starting with the analysis of program documents, and finishing with the sustainability of the project. A division of tasks, connected with the project implementation by respective units of National Police Headquarters, has been presented. The article recapitulates the effects and benefits deriving from aid funds for the Police.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Zamówienia publiczne

Zamówienia publiczne można w najkrótszym ujęciu podsumować jako procedurę, na podstawie której podmioty zobligowane do stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, ze zm.) zmierzają do zawarcia umowy cywilnoprawnej dotyczącej nabywania towarów i usług.

Przez dwadzieścia lat funkcjonowania zamówienia publiczne na trwałe wpisały się w polski system prawny. Ustawa, a w szczególności procedury odwoławcze w niej określone, stały się przedmiotem poważnych analiz prawnych, naukowych, znalazły wielu komentatorów.

Ustawa Prawo zamówień publicznych stała się także elementem polskiego systemu społeczno-gospodarczego. Świadczą o tym liczby, które pokazują, że rynek zamówień publicznych to dziś w Polsce około 200 mld złotych. Wzrost wartości rynku zamówień nastąpił za sprawą funduszy pomocowych, które – jak wynika z danych Urzędu Zamówień Publicznych – stały się jednym z głównych źródeł finansowania przetargów.

W 2001 r. w strukturze Komendy Głównej Policji powstał Wydział Zamówień Publicznych, zajmujący się prowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. W chwili obecnej Wydział funkcjonuje w strukturze Biura Finansów Komendy Głównej Policji.

Do głównych zadań Wydziału należy:

- prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych,
- opiniowanie wniosków o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówień publicznych,
- prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia na dostawy i usługi, do których nie stosuje się przepisów ustawy Pzp lub zamówień objętych tajemnicą państwową zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych albo jeżeli wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa, albo zamówień objętych tajemnicą służbową, jeżeli wymaga tego istotny interes publiczny lub istotny interes państwa celem nabycia przez KGP niezbędnych towarów i usług,
- przygotowanie i sprawowanie nadzoru nad całością dokumentacji związanej z prowadzonymi postępowaniami w celu zapewnienia właściwego udokumentowania prowadzonych postępowań oraz ich przechowywania,
- w ramach prac komisji przetargowej Wydział koordynuje działania związane z negocjacjami w celu zapewnienia sprawnego przebiegu postępowania celem osiągnięcia najkorzystniejszych dla Komendy Głównej Policji warunków umów,
- analizowanie wniesionych środków ochrony prawnej celem przygotowania projektów ich rozstrzygnięć, z uwzględnieniem orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezisie Urzędu Zamówień Publicznych i sądów,

- uczestniczenie w postępowaniach odwoławczych przed Krajową Izbą Odwoławczą oraz przed Sądem Okręgowym w Warszawie,
- występowanie przed organami kontrolnymi i audytowymi,
- sporządzanie cyklicznych i doraźnych informacji dotyczących prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego celem ich przekazania organom nadzorującym, kontrolującym, a także na potrzeby kierownictwa jednostki i biura,
- sprawowanie merytorycznego nadzoru nad poprawną interpretacją przepisów w zakresie zamówień publicznych.

Należy zaznaczyć, że Prawo zamówień publicznych zawiera odniesienia do kilkunastu obligatoryjnych aktów wykonawczych, które wraz z kilkudziesięcioma innymi aktami prawnymi (np. ustawy: Kodeks cywilny, Prawo budowlane, ustawa o finansach publicznych, o cenach, o prawie autorskim i prawach pokrewnych) bezpośrednio lub pośrednio wpływają na tok każdego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Dlatego też pracownicy Wydziału muszą posiadać szeroką wiedzę w wielu innych dziedzinach prawa, tak aby dostosować się do dynamiki każdego rodzaju zakupu.

Katalog zakupów realizowanych w Komendzie Głównej Policji jest obszerny. Zakupy dotyczą nie tylko KGP, ale także innych jednostek organizacyjnych Policji. W ciągu ostatnich 10 lat Wydział zrealizował największe kluczowe projekty Policji związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej, wejściem do strefy Schengen, z polską prezydencją w Radzie Unii Europejskiej, a także w związku z organizacją w Polsce Finałów Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej „EURO 2012”.

Tylko w ramach ostatniej perspektywy finansowej Wydział zrealizował zakupy m.in.:

- 368 motocykli ciężkich w wersji „RD” wraz z wyposażeniem,
- 18 specjalistycznych pojazdów typu furgon przeznaczonych do działań profilaktyczno-edukacyjnych,
- 64 specjalistyczne furgony – ambulans pogotowia ruchu drogowego „APRD”,
- 120 samochodów osobowych oznakowanych z wideorejestratorami,
- 75 samochodów osobowych nieoznakowanych z wideorejestratorami,

- organizacji szkoleń z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy (tytuł ratownika) – przeszkolonych zostało 3238 osób,
- 710 zestawów ratownictwa medycznego „R0” oraz 71 defibrylatorów (pierwszy taki zakup dla Policji),
- 70 000 urządzeń do wykrywania środków działających podobnie do alkoholu u kierowców – rozbudowa hurtowni danych Krajowego Systemu Informacji Policyjnej (KSIP) i Systemu Wsparcia Informatycznego Służb Ruchu Drogowego (SWRD),
- 2313 mobilnych terminali noszonych,
- 248 kpl. czytników linii papilarnych,
- 99 kpl. stanowisk do rejestracji danych identyfikacyjnych osoby,
- 81 kpl. urządzeń do elektronicznego daktyloskopowania,
- budowy centrum zapasowego krajowej sieci AFIS.

Ponadto zapewnił:

- doposażenie przygranicznych jednostek Policji w sprzęt radiokomunikacyjny służący poprawie możliwości komunikacji radiowej w obszarze granicy UE,
- modernizację Krajowego Systemu Informatycznego Policji,
- do końca 2014 r. przewidywana jest realizacja około 300 postępowań, w tym dwóch dialogów technicznych dotyczących zakupu m.in. nowoczesnych terminali noszonych oraz wypracowania warunków grupowego ubezpieczenia funkcjonariuszy i pracowników Policji.

We wszystkich postępowaniach ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Wydział wprowadził aukcje elektroniczne jako czynnik obniżający cenę. Zaoszczędzone środki wykorzystywane są na poczet kolejnych zakupów.

Pracownicy Wydziału stale podnoszą swoje kwalifikacje i umiejętności m.in. przez uczestnictwo w szkoleniach, ale głównie w ramach samokształcenia i zdobywania wiedzy podczas prowadzenia postępowań przetargowych. Również organizują i przeprowadzają szkolenia z zakresu zamówień publicznych dla jednostek terenowych Policji oraz dla pracowników komórek organizacyjnych KGP w celu doskonalenia zawodowego – w 2013 i 2014 r. Wydział zrealizował kilka takich szkoleń.

Bez dyskusji jest, że dobrze działający system zamówień publicznych jest niezbędny dla sprawnego funkcjonowania nowoczesnego urzędu administracji państwowej. Współczesne państwo na wielką skalę dokonuje zamówień różnych dóbr i usług. Stworzenie w urzędzie systemu zamówień publicznych, a szczególnie efektywnych procedur, służy prawidłowemu wydatkowaniu środków publicznych. Administracja publiczna jest głównym konsumentem produktu globalnego. Organy administracji publicznej dysponują środkami, które nie są ich własnością. Aby zapobiec wydatkowaniu tych środków

Pani Monika i Pefo

W Wydziale pracuje również Pefo – 4-letni labrador. Jest to pierwszy w Polsce pies, który odbył kilkumiesięczny trening, umożliwiający mu pracę z osobą niedosłyszącą. Pefo umie sygnalizować dźwięk budzika, pukania do drzwi, reaguje, kiedy ktoś zawoła jego panią. Pies wykonuje wiele komend werbalnych i niewerbalnych, pomagając w różnych miejscach i sytuacjach. Pefo ze swoją opiekunką są razem przez całą dobę: w domu, w pracy, na zakupach. Daje swojej pani codzienną lekcję przyjaźni i bezwarunkowego oddania. Jest też wydziałowym pupilem. Opiekunką Pefo jest pani Monika, starszy specjalista w Wydziale. Pani Monika prowadzi postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, a także zajmuje się sprawozdawczością.

zdj. Tomasz Grzybowski, Magazyn „Reader's Digest”

w sposób pochoptny, nieprzemyślany czy wręcz nieuczciwy, musi funkcjonować system, który to wydatkowanie reguluje. Celem tego systemu jest jak najlepsze wykorzystanie tych środków. Komenda Główna Policji przez 13 lat funkcjonowania Wydziału Zamówień Publicznych wypracowała wiele dobrych praktyk i system sprawnego, rzetelnego realizowania zamówień publicznych.

*Małgorzata Kubicka, zastępca naczelnika
Wydziału Zamówień Publicznych*

Summary

Public procurement

More than 20 years ago, Polish law obtained a new element – the public procurement. That initially seemingly small part of Polish legal system has become one of the most dynamic and important branches of public administration. For 13 years, Public Procurement Department has been functioning in National Police Headquarters. Its tasks concern procedures of awarding public contracts. During that time, the subject Department has developed many principles of proceedings on the basis of legal acts and regulations. It is worth mentioning that the entire system of public procurement is based on 6 main rules: universality, equality, fair competition, publicity, written form and primacy of tender procedure.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

Wydatki osobowe

Na Komendancie Głównym Policji, jako pracodawcy, poza wieloma innymi obowiązkami wynikającymi z faktu zatrudniania pracowników lub funkcjonariuszy, ciąży m.in. obowiązek prawidłowego i terminowego wynagradzania za pracę, zgłaszania ubezpieczonych do ZUS, właściwego naliczania i odprowadzania składek i podatków, a także, w miarę posiadanych środków, zaspokajania potrzeb socjalnych zatrudnionych.

W Biurze Finansów KGP zadania te należą do Wydziału Wydatków Osobowych i obejmują:

- 1)** planowanie, naliczanie oraz ewidencjonowanie należności pieniężnych dla policjantów i pracowników Komendy Głównej Policji oraz osób pobierających świadczenie pieniężne w zamian zaopatrzenia emerytalnego, obejmujących w szczególności: uposażenia/wynagrodzenia, nagrody roczne, dodatkowe wynagrodzenie roczne, nagrody jubileuszowe, odprawy, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop, zasiłki na zagospodarowanie, ryczałty z tytułu przeniesienia służbowego, zasiłki osiedleniowe, odprawy pośmiertne, nagrody uznaniowe/motywacyjne, dopłaty do wypoczynku, równoważniki pieniężne za niewykorzystany przejazd raz w roku policjantów i członków ich rodzin oraz równoważniki pieniężne na przejazd do miejsca zamieszkania i z powrotem policjantów skierowanych na studia lub przeszkolenie;
- 2)** opracowywanie, we współpracy z komórką właściwą do spraw osobowych Gabinetu Komendanta Głównego Policji, założeń do polityki kadrowo-płacowej Komendanta Głównego Policji;
- 3)** prowadzenie sprawozdawczości i rozliczeń, zgodnie z wymaganiami zawartymi w przepisach o finansach publicznych oraz w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych i ubezpieczeń społecznych;
- 4)** przygotowanie i weryfikowanie zestawień należności pieniężnych wypłaconych funkcjonariuszom i pracownikom KGP niezbędnych do sporządzenia miesięcznych deklaracji rozliczeniowych ZUS;
- 5)** obsługa bazy danych dotyczących płatnika (KGP) i osób ubezpieczonych (funkcjonariusze i pracownicy), w tym: zgłaszanie/wyrejestrowywanie do/z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych pracowników i funkcjonariuszy Komendy Głównej Policji oraz członków ich rodzin, dokonywanie zmian danych identyfikacyjnych w tych zgłoszeniach, aktualizacja wszelkich danych z zakresu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w celu zapewnienia poprawności i skuteczności w zakresie prowadzenia rozliczeń finansowych i wymiany danych z ZUS;
- 6)** sporządzanie dla ubezpieczonych miesięcznych i rocznych informacji o wysokości odprowadzonych składek społecznych i zdrowotnych, tzw. raportów ZUS RMUA;
- 7)** sporządzanie miesięcznych zestawień wypłaconych należności pieniężnych dla funkcjonariuszy i pracowników

cywilnych według pozycji budżetowych z uwzględnieniem ustalonych składek ubezpieczeniowych i składek na Fundusz Pracy w celu właściwego sporządzenia miesięcznej deklaracji o składkach na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;

- 8)** rozliczanie środków dotyczących przekraczania przez ubezpieczonych kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe w celu dokonania zwrotu nadpłaconych składek;
- 9)** rozliczanie środków na Fundusz Pracy za policjantów, którzy zwolnili się z Policji i nie nabyli uprawnień emerytalno-rentowych w celu zapewnienia gromadzenia funduszu emerytalno-rentowego;
- 10)** sporządzanie rocznych deklaracji podatkowych PIT-4R i PIT-8AR w celu dokonania rozliczenia z urzędem skarbowym podatku dochodowego od osób fizycznych za rok poprzedni;
- 11)** obsługa funduszu nagród i zapomóg Komendanta Głównego Policji;
- 12)** obsługa Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych pracowników Komendy Głównej Policji. Z funduszu socjalnego korzystają pracownicy KGP, emeryci i renciści – byli pracownicy KGP, członkowie rodzin pracowników, emerytów oraz rencistów, małżonkowie i dzieci po zmarłych pracownikach KGP, emerytach oraz rencistach posiadający uprawnienia do renty rodzinnej; w ramach funduszu rozpatrywane są wnioski w sprawach: zapomóg losowych, nielosowych, dofinansowania do kolonii i obozów oraz do urlopu wypoczynkowego, a także pożyczek mieszkaniowych; sporządzanie umów o pożyczki mieszkaniowe oraz monitorowanie ich spłat; realizowanie zadań w zakresie zakupu i rozdziału paczek świątecznych dla dzieci oraz bonów dla pracowników cywilnych, przygotowywanie dokumentów do postępowań przetargowych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, dotyczących zakupu paczek świątecznych oraz bonów;
- 13)** obsługa funduszu socjalnego dla osób uprawnionych do policyjnego zaopatrzenia emerytalnego dotyczy emerytów policyjnych KGP, rencistów policyjnych i rencistów rodzinnych; działalność w tym zakresie to bieżąca obsługa interesantów, udzielanie informacji, pomoc w skompletowaniu dokumentów, kserowanie, weryfikacja dokumentów, przyjmowanie wniosków; w ramach funduszu udzielane są zapomogi pieniężne bezzwrotne osobom, które nie radzą sobie z codzienną egzystencją, mają niskie emerytury i renty, problemy zdrowotne, dotknięte są nagłymi zdarzeniami losowymi; udzielane są również świadczenia z tytułu śmierci członka rodziny: żony, męża, dzieci, rodziców, teściów; refundowany jest w części zależnej od sytuacji materialnej wnioskodawcy koszt po-

bytu na wczasach i w sanatoriach; dofinansowywane są wyjazdy kolonijne i obozowe dzieci i młodzieży;

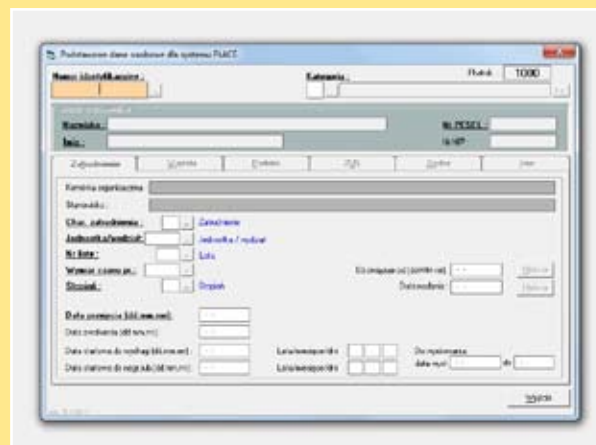
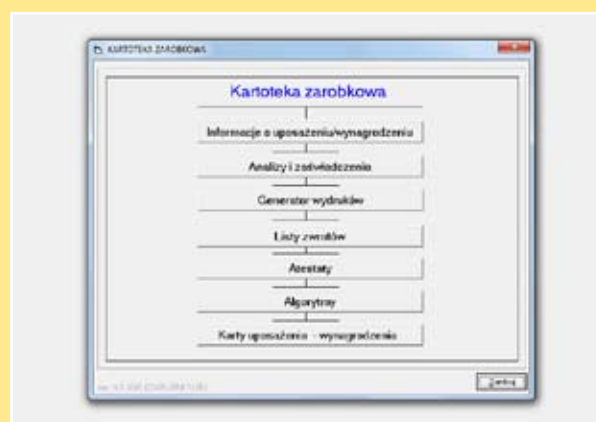
- 14)** prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących przyznawania pomocy finansowej na kształcenie dzieci policjantów, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą; wnioski składają opiekunowie prawni dzieci niepełnoletnich lub dzieci pełnoletnie od momentu ukończenia gimnazjum do 25. roku życia; pomoc udzielana jest na wniosek i warunkiem jej udzielenia jest kontynuacja nauki programowo wyżej w kolejnych latach;
- 15)** obsługa Funduszu Prewencyjnego PZU pozostającego w dyspozycji Komendanta Głównego Policji; ze świadczenia korzystają pracownicy i funkcjonariusze oraz członkowie ich rodzin, którzy przystąpili do ubezpieczenia grupowego w zakładzie pracy i mają potrącanie składki miesięczne na ten cel; refundacja w ramach funduszu odbywa się na podstawie faktur i rachunków za leki oraz związanych z leczeniem, ratowaniem zdrowia, życia czy rehabilitacją lub diagnostyką;
- 16)** obsługa Centralnej Komisji ds. Funduszu Prewencyjnego PZU; z tego funduszu korzystają pracownicy oraz funkcjonariusze Komend Wojewódzkich Policji, Szkół Policji oraz Komend Powiatowych, jak i Komendy Stołecznej Policji; komisja Centralna rozpatruje wnioski kierowane z całego kraju;
- 17)** prowadzenie rozliczeń finansowych z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 18)** obsługa finansowa policjantów pełniących służbę poza granicami kraju, w szczególności naliczanie i wypłata należności przysługujących z tytułu delegowania w ramach kontyngentu policyjnego do Kosowa, Afganistanu, Liberii oraz dla oficerów łącznikowych;
- 19)** obsługa, w ramach współpracy z PZU, grupowego ubezpieczenia funkcjonariuszy i pracowników cywilnych.

Oprócz wymienionych zadań pracownicy Wydziału intensywnie i na bieżąco uczestniczą we wdrażaniu podsystemu płacowego będącego częścią Systemu Wspomagania Obsługi Policji. SWOP jest to system organizacyjny, modułowy, który zdecydowanie ułatwi w Policji m.in. zarządzanie kadrami, gospodarką materiałową czy finansami i księgowością, w tym płacami. Podsystem płacowy przeznaczony jest do wspomagania wydziałów/sekcji finansów w zakresie naliczania list płac. Gwarantuje użytkownikom, w ramach posiadanych uprawnień, bezpośredni dostęp do wszystkich danych płacowych funkcjonariuszy i pracowników cywilnych wykorzystywanych do naliczania wynagrodzeń za pracę, w tym do informacji o zwolnieniach lekarskich i innych absencjach, składkach ZUS, zaliczkach podatkowych i innych potrąceniach. Umożliwia generowanie zestawień, danych do Urzędów Skarbowych i ZUS. Zintegrowany jest z ZUS-płatnik, TREZOR oraz z systemem bankowości elektronicznej NBP Video-Tel. Podsystem płacowy funkcjonuje samodzielnie, jak również z podsystemem kadrowym i finansowo-księgowym. Dzięki budowie modułowej podsystem może być rozbudowywany o nowe funkcje i dowolnie konfigurowany w zależności od potrzeb oraz praw dostępu.

System płacowy zapewnia pełną obsługę wszystkich jednostek organizacyjnych Policji, od komisariatów poprzez komendy miejskie, powiatowe, wojewódzkie do Komendy Głównej łącznie.

*Beata Janczura, specjalista
Wydziału Wydatków Osobowych*

System Wspomagania Obsługi Policji

Summary

Labour expenditure

The article presents a detailed range of tasks carried out by Labour Expenditure Department of Finance Bureau of National Police Headquarters.

The subject Bureau is responsible for calculating and paying salaries, benefits and other additional receivables. Its main tasks concern providing payroll service, calculating and paying income taxes on salaries and contributions to Social Insurance Organisation as well as managing Employee Benefit Fund and Preventive Fund PZU. The aim of Labour Expenditure Department is timely and proper tasks' implementation in accordance with provisions of law.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

Rachunkowość i analizy

Wydział Rachunkowości i Analiz Biura Finansów KGP bezpośrednio podlega głównemu księgowemu resortu. Odpowiada za pełnienie nadzoru nad poprawnością sprawozdań budżetowych i finansowych sporządzanych przez dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia podległych Komendantowi Głównemu Policji oraz inne jednostki organizacyjne przez niego nadzorowane, tj. Centrum Usług Logistycznych (CUL) i Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji (CLKP). W Wydziale realizowane są zadania z zakresu analiz i sprawozdawczości dysponenta drugiego stopnia. W ich ramach sporządza się łączne sprawozdania budżetowe w ujęciu paragrafowym, zadaniowym i łączne roczne sprawozdania finansowe Policji. W Wydziale sporządzane są łączne projekty planu finansowego oraz łączne sprawozdania budżetowe z wykonania planu finansowego Funduszu Wsparcia Policji (FWP). W ramach pełnionego nadzoru nad wykonaniem planu budżetu państwa oraz planów CUL i FWP, sporządzane są kwartalne i roczne analizy wykonania budżetu Policji. Poza sprawozdawczością i analizami z realizacji planu wydatków budżetowych Wydział zajmuje się zadaniami prewencyjnymi oddziałującymi na rachunkowość i finanse całej Policji. W ramach przedmiotowych działań czuwa merytorycznie nad systemem finansowo-księgowym użytkowanym w jednostkach organizacyjnych Policji oraz opracowuje i aktualizuje zasady rachunkowości dla dysponentów budżetu Policji. W Wydziale są opiniowane projekty aktów prawnych w zakresie finansów publicznych, rachunkowości oraz gospodarki finansowej jednostek budżetowych.

Obecnie priorytetem w zakresie zarządzania zasobami Policji jest wdrożenie Systemu Wspomagania Obsługi Policji (SWOP). W związku z tym, że system składa się z modułów bezpośrednio powiązanych z system finansowo-księgowym, tj. modułu kadrowego, modułu płacowego, modułu gospodarki materiałowej, modułu środków trwałych, zaistniała potrzeba wypracowania wspólnych zasad polityki rachunkowości. Stąd w dniach 19–20 maja 2014 r. w Warszawie odbyło się szkolenie służb finansowych jednostek Policji z udziałem głównych księgowych komend wojewódzkich (stołecznej) i szkół Policji. Podstawowym tematem szkolenia było opracowanie jednolitych zasad wyceny i ewidencji rzeczowego majątku jednostki. Na szkoleniu dokonano m.in. podziału rzeczowych aktywów na środki trwałe, pozostałe środki trwałe, niskocenne składniki majątku wymagające kontroli jednostki i materiały. Dokonując podziału, uwzględniono zapisy ustawy o rachunkowości¹, tzn., że jednostka może stosować uproszczenia zgodnie z art. 4 ust. 1 i 4. Na podstawie ustaleń opracowano wytyczne do polityki rachunkowości, które w dniu 1 grudnia 2014 r. zaakceptował Komendant Główny Policji.

Dodatkowym źródłem finansowania jednostek Policji są środki pozyskane na Fundusz Wsparcia Policji (państwowy fundusz celowy nieposiadający osobowości prawnej). FWP funkcjonuje w komendzie głównej, w 16 komendach wojewódzkich (stołecznej) oraz w 2 szkołach Policji. Źródłem przychodów funduszu są środki finansowe uzyskane przez Policję w trybie i na warunkach określonych w art. 13 ust. 3 i 4a ustawy o Policji². Środki uzyskane zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy o Policji przeznaczone są na pokrywanie wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych, remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także na zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług. Natomiast środki uzyskane na podstawie porozumień zawartych między organem wykonawczym powiatu (gminy) a właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Policji, zgodnie z art. 13 ust. 4a ww. ustawy, przeznaczone są na rekompensaty pieniężne za ponadnormatywny czas służby oraz nagrody za osiągnięcia w służbie dla policjantów właściwych miejscowo komend powiatowych i komisariatów, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej.

*Krystyna Solawa, naczelnik
Wydziału Rachunkowości i Analiz*

¹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.).

Summary

Accounting and Analyses

Department of Accounting and Analyses of Finance Bureau of NPHQ reports directly to the chief accountant of the Ministry of Interior. It is responsible for performing the supervision over the correctness of the budget and financial reports made by disposers of budgetary means of the third degree, reporting to the Commandant-in-Chief of the Police and other organizational units supervised by him. As part of implemented tasks there are drafted joined projects of a financial plan (FWP and CUL) as well as total budget reports of all units of the Police. The department also deals with preventive tasks influencing accounting and finances of the entire Police by proposing common solutions, interpretation of provisions (financial-accounting), drawing up guidelines, conducting briefings, trainings courses etc. The priority of Department, in recent times, was the development of the model policy of accounting under the supervision of the chief accountant of the Ministry of Interior in agreement with chief accountants of police units.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Księgowość

Wydział Księgowości jest komórką organizacyjną Biura Finansów KGP, który wykonuje zadania dysponenta trzeciego stopnia w zakresie pobierania dochodów i wykonywania wydatków ujętych w planie finansowym KGP. Jest to jeden z ważniejszych wydziałów KGP, odpowiedzialny za prawidłowe, terminowe i rzetelne prowadzenie na bieżąco ksiąg rachunkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami rachunkowości, a w szczególności za: kontrolę formalno-rachunkową, weryfikację, dekretowanie, ewidencjonowanie w systemie finansowo-księgowym dokumentów księgowych oraz terminową realizację zobowiązań.

Naczelnik Wydziału wykonuje zadania głównego księgowego KGP wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych¹.

W skład Wydziału Księgowości wchodzi:

- Sekcja Księgowości i Sprawozdawczości,
- Sekcja Likwidatury,
- Zespół ds. planowania,
- Zespół ds. inwentaryzacji.

Do zadań Wydziału Księgowości należy:

- 1)** prowadzenie ksiąg rachunkowych w ujęciu syntetycznym i analitycznym oraz ewidencji syntetycznej składników majątkowych KGP: środków trwałych, pozostałych środków trwałych;
- 2)** uzgadnianie sald rozrachunków z tytułu należności i zobowiązań;
- 3)** opracowywanie i sporządzanie comiesięcznych, kwartalnych i rocznych sprawozdań budżetowych, kwartalnych sprawozdań o stanie zobowiązań i należności oraz sprawozdań finansowych KGP;
- 4)** sporządzanie dokumentów dotyczących potwierdzenia dostaw realizowanych centralnie w trybie nieodpłatnego przekazywania środków rzeczowych;
- 5)** rozliczanie podatku VAT z urzędem skarbowym oraz sporządzanie deklaracji;
- 6)** realizowanie zadań związanych z ewidencją roszczeń z tytułu odsetek oraz monitorowanie terminowości egzekucji należności dochodzonych przez komórki organizacyjne Komendy Głównej Policji oraz roszczeń spornych i spłaty zobowiązań;
- 7)** realizowanie obrotu gotówkowego i bezgotówkowego w zakresie operacji gospodarczych KGP;
- 8)** sporządzanie dokumentów dotyczących rozliczeń wewnętrznych;
- 9)** prowadzenie obsługi kasowej Pracowniczej Kasy Zpomogowo-Pożyczkowej;
- 10)** dokonywanie kontroli formalno-rachunkowej dowodów księgowych;
- 11)** terminowe realizowanie zobowiązań wobec kontrahentów KGP;

- 12)** obsługa systemu bankowości elektronicznej w zakresie rachunków podstawowych i rachunków pomocniczych;
- 13)** sporządzanie planów dochodów i wydatków budżetowych KGP oraz ich korekt;
- 14)** sporządzanie bieżących analiz i informacji o realizacji planu wydatków i dochodów budżetowych KGP;
- 15)** sporządzanie analiz i informacji z wykorzystania rezerw budżetowych;
- 16)** potwierdzanie zabezpieczenia finansowego zobowiązań w planie finansowym jednostki w zakresie umów na dostawy, usługi lub roboty budowlane na rzecz KGP, a także jednostek organizacyjnych Policji w przypadku zakupów dokonywanych centralnie;
- 17)** prowadzenie rejestru zawartych umów oraz angażowanie środków w planie finansowym KGP z tytułu wynikających z nich zobowiązań finansowych;
- 18)** sporządzanie harmonogramu realizacji wydatków budżetowych oraz miesięcznych zapotrzebowań na środki finansowe dla KGP;
- 19)** opracowywanie projektu harmonogramu inwentaryzacji składników majątkowych KGP;
- 20)** organizowanie, koordynowanie i kontrola przeprowadzanych w KGP inwentaryzacji aktywów i pasywów oraz rozliczanie jej wyników;
- 21)** monitorowanie realizacji wniosków poinwentaryzacyjnych zawartych w sprawozdaniu Głównej Komisji Inwentaryzacyjnej KGP;
- 22)** przeprowadzanie szkoleń z zakresu prowadzenia ewidencji oraz inwentaryzacji rzeczowych aktywów i pasywów KGP;
- 23)** prowadzenie działań prewencyjnych w ramach ochrony majątku w KGP;
- 24)** koordynacja uzgadniania ewidencji zasobów rzeczowych KGP poprzez porównanie ewidencji syntetycznej prowadzonej w Biurze Finansów KGP z ewidencjami głównymi szczegółowymi prowadzonymi w Biurach: Logistyki Policji, Łączności i Informatyki oraz w Gabinetach Komendanta Głównego Policji, a także porównanie tych ewidencji głównych szczegółowych z ewidencjami pomocniczymi prowadzonymi w komórkach organizacyjnych KGP.

Jednym z podstawowych zadań Wydziału Księgowości jest ewidencja wydatków i kosztów ponoszonych w KGP. Wydatkiem budżetowym jest każda kwota pobrana z rachunku bieżącego jednostki budżetowej, niezależnie od jej przeznaczenia, z wyjątkiem środków przekazywanych dysponentom niższego stopnia na realizację ich planowanych zadań. Wydatki publiczne w KGP są dokonywane:

KSIĘGOWOŚĆ

- w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów,
- w sposób umożliwiający terminową realizację zadań,
- w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Wydatki w KGP są finansowane ze środków budżetowych przekazanych przez dysponenta wyższego stopnia na rachunek bieżący, z którego są podejmowane na finansowanie zadań przewidzianych planem wydatków danego roku budżetowego.

Rachunek bankowy wydatków budżetowych KGP obsługuwany jest przez Narodowy Bank Polski. Wydatki KGP, zgodnie z art. 39 ustawy o finansach publicznych, podlegają obowiązkowi ujmowania według podziałek klasyfikacji budżetowej, a więc według działów i rozdziałów – określających rodzaj działalności – oraz paragrafów – określających rodzaj dochodu lub wydatku. Ponadto poszczególne rodzaje wydatków ponoszonych przez KGP zostały pogrupowane w ściśle ustalone obszary stanowiące miejsce powstawania kosztów.

Komenda Główna Policji klasyfikuje ponoszone wydatki do niżej wymienionych grup:

- grupa 0** – finanse,
- grupa 1** – łączność i informatyka,
- grupa 2** – transport,
- grupa 3** – uzbrojenie i technika specjalna,
- grupa 4** – umundurowanie i higiena osobista,
- grupa 5** – żywienia,
- grupa 6** – administracja i utrzymanie obiektów,
- grupa 7** – remonty obiektów i inwestycje,
- grupa 8** – szkolenie i wychowanie,
- grupa 9** – lecznictwo.

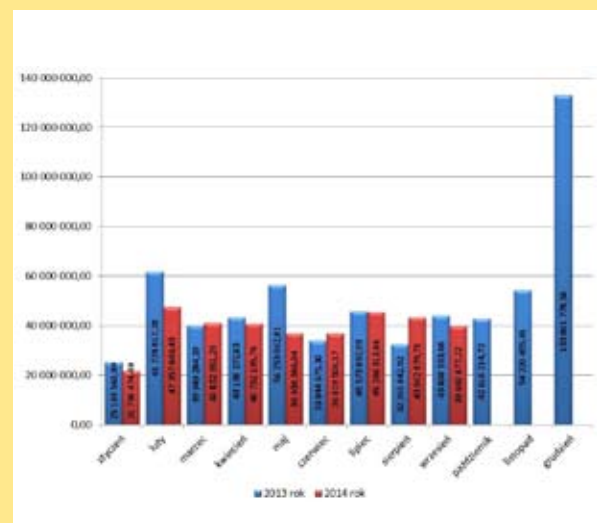
Dodatkowy podział wydatków budżetowych KGP ma na celu ułatwienie realizacji zadań statutowych Policji oraz kontrolę ich wykonania, jak również stwarza możliwość sporządzania wszelkich kalkulacji oraz analiz finansowych na wewnętrzne potrzeby jednostki.

Ewidencja operacji związanych z dokonywaniem wydatków budżetowych oraz pobieraniem dochodów budżetowych w jednostkach Policji jest prowadzona na dwóch wyodrębnionych kontach syntetycznych. Ewidencja dochodów i wydatków na odrębnych kontach umożliwia spełnienie zasady czystości zapisów wartości obrotów i sald, bezpośredniej porównywalności sald wyodrębnionych kont ze stanami na rachunku bieżącym oraz porównywalności danych ewidencyjnych z danymi wykazanymi w sprawozdawczości budżetowej i finansowej.

Choć w rachunkowości jednostek budżetowych najważniejsza jest ewidencja wydatków i dochodów, to nie można zapominać o właściwej ewidencji kosztów, która wiąże się ze specyfiką tego typu jednostek. Do prowadzenia ewidencji księgowej kosztów niezbędne jest prowadzenie zapisów na podstawie dokumentów. Są nimi dowody księgowe: zewnętrzne obce, np. faktury, rachunki, noty księgowe; zewnętrzne własne, np. deklaracje do ZUS; oraz wewnętrzne, np. raport kasowy, polecenie księgowania.

W KGP koszty ewidencjonuje się w zespole 4 – *Koszty według rodzajów i ich rozliczenie*, służącym do ewidencji kosztów

Wydatki w KGP w 2013 r. i za trzy kwartały 2014 r. w podziale na poszczególne miesiące.

Źródło: opracowanie własne

w układzie rodzajowym. Poniesione koszty ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich powstania, niezależnie od terminu ich zapłaty. Zmniejszenia uprzednio zarachowanych kosztów dokonuje się na podstawie dokumentów księgowych korygujących koszty (np. faktur korygujących).

Na kontach zespołu 4 nie księguje się kosztów finansowych, kosztów funduszy celowych, kosztów inwestycji i pozostałych kosztów operacyjnych. Należy podkreślić, że na kontach układu rodzajowego kosztów księguje się tylko koszty dotyczące podstawowej działalności operacyjnej. Przepisy prawa nie określają dla jednostek budżetowych zakresu działalności operacyjnej, więc można przyjąć, że jest to działalność bieżąca jednostki, obejmująca wszystkie zadania wynikające ze statutu jednostki.

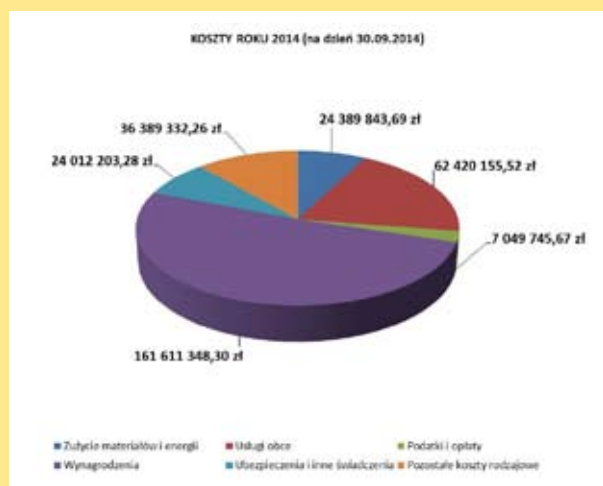
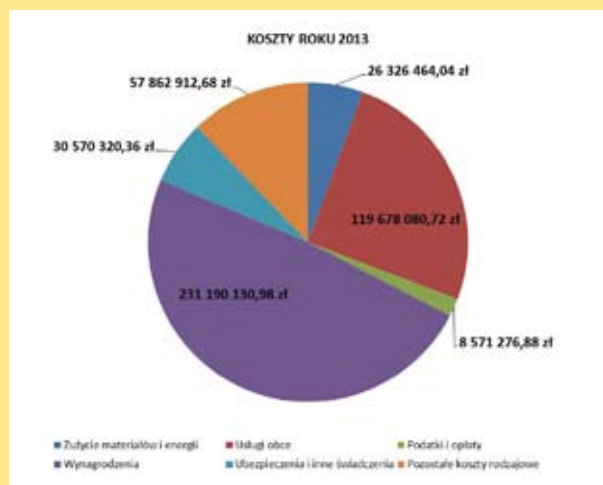
Do kont zespołu 4 KGP prowadzi ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji planu finansowego, tj. wg działów, rozdziałów, paragrafów i pozycji oraz w przekrojach dostosowanych do potrzeb planowania i analiz.

Oprócz kosztów działalności podstawowej KGP ponosi również koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne. Do kosztów finansowych zalicza się w szczególności odsetki, ujemne różnice kursowe. Do ewidencji pozostałych kosztów, czyli niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki zalicza się w szczególności kary, odpisane, przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, odpisy aktualizujące należności.

Kolejnym ważnym zadaniem realizowanym przez Wydział Księgowości jest sprawozdawczość budżetowa, która stanowi istotny element systemu kontroli przebiegu procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych. Przedmiotem sprawozdawczości budżetowej jest dostarczanie danych liczbowych o wykonaniu planowanych dochodów i wydatków wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg. Sprawozdania służą optymalizacji zarządzania środkami publicznymi.

W myśl zapisów art. 41 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych, w tym KGP, sporządzają

Koszty roku 2013 r. oraz koszty za III kwartał roku 2014 r. w układzie rodzajowym.

Źródło: opracowanie własne

sprawozdania z wykonania procesów związanych z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem. KGP jako dysponent środków w zakresie budżetu państwa sporządza następujące sprawozdania:

Rb-23 – miesięczne/roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych,

Rb-27 – miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych w układzie dział, rozdział, paragraf,

Rb-28 – miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa w układzie dział, rozdział, paragraf,

Rb-28 – miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej w szczególności program, część, dział, rozdział, paragraf,

Rb-70 – kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w szczególności dział, rozdział i status zatrudnienia.

W zakresie budżetu środków europejskich KGP, realizująca programy finansowane z udziałem środków europejskich, sporządza **Rb-28 UE** – miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich. W zakresie wydatków strukturalnych KGP sporządza sprawozdanie **Rb-WS** – roczne sprawozdanie o wydatkach strukturalnych. Innym ważnym zadaniem Wydziału jest realizowanie czynności w zakresie inwentaryzacji składników majątku KGP zgodnie z zatwierdzonym przez Komendanta Głównego Policji czteroletnim harmonogramem inwentaryzacji². Główna Komisja Inwentaryzacyjna KGP (w składzie: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz oraz członek) ma za zadanie:

- 1) organizowanie, koordynowanie i rozliczenie inwentaryzacji, która jest jednym z elementów rachunkowości stanowiącym podstawową formę kontroli gospodarki składnikami aktywów i pasywów KGP,
- 2) pól spisowych przed rozpoczęciem inwentaryzacji w celu stwierdzenia prawidłowości ich przygotowania do inwentaryzacji,
- 3) przygotowanie projektu harmonogramu inwentaryzacji,
- 4) dokonanie weryfikacji różnic inwentaryzacyjnych w drodze wyjaśnień osób odpowiedzialnych materialnie, a także innych informacji na temat przyczyn ich powstania,
- 5) przygotowanie i sformułowanie wniosków w zakresie:
 - sposobu rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych i ich księgowego ujęcia,
 - zagospodarowania zapasów zbędnych, nadmiernych lub uszkodzonych,
 - usprawnienia organizacji i sposobu przechowywania mienia, jego zabezpieczania przed niszczeniem lub zaginięciem.

Wyniki i ustalenia dokonane w trakcie inwentaryzacji są wykorzystywane do usprawnienia kierowania Komendą Główną Policji oraz poprawy gospodarności i skutecznego zabezpieczenia mienia.

Agnieszka Grasza,
naczelnik Wydziału Księgowości

Agnieszka Liwińska,
kierownik Sekcji Wydziału Księgowości

Małgorzata Kowalczyk,
kierownik Sekcji Wydziału Księgowości

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).

² Decyzja nr 325 Komendanta Głównego Policji z dnia 8 września 2014 r. w sprawie powołania Głównej Komisji Inwentaryzacyjnej Komendy Głównej Policji.

Summary

Accountancy

Accountancy seems to be boring and very traditional but in fact, it is truly amazing machine that registers all economic events that take place in National Police Headquarters. It also processes them and as a result obtains much information. The main purpose of those information is providing real and reliable image of property and financial situation of National Police Headquarters. It is indispensable for making business decisions and managing the unit. Not without reason, there is an opinion that financial and accounting module "rules" in the System of Supporting Police Service (SWOP).

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

Rozliczenia

Wydział Rozliczeń funkcjonujący w Biurze Finansów KGP podlega bezpośrednio zastępcy dyrektora Biura Finansów KGP. Główne zadania realizowane przez Wydział obejmują:

- prowadzenie kontroli merytorycznej dowodów księgowych dotyczących zarówno dokumentów wytworzonych w wydziale, jak również dokumentów dotyczących holowania i parkowania pojazdów oraz badania osób zatrzymanych dla potrzeb postępowań przygotowawczych;
- naliczanie należności przysługujących biegłym, tłumaczom i osobom wezwanym do okazania;
- rozliczanie projektów finansowanych z funduszy pomocowych w zakresie dotyczącym KGP jako beneficjenta, sporządzanie finansowych sprawozdań i realizowanie bezgotówkowego obrotu w zakresie operacji gospodarczych dotyczących realizowanych przez KGP projektów;
- prowadzenie ewidencji otrzymanych i powierzonych Wydziałowi gwarancji ubezpieczeniowych i bankowych dotyczących wadium i zabezpieczeń umów, dokonywanie zwrotów gwarancji oraz kierowanie do gwarantów żądań zapłaty na piśmie wniosek biura merytorycznego;
- rozliczanie krajowych i zagranicznych podróży służbowych policjantów i pracowników KGP;
- planowanie i naliczanie należności pieniężnych dla policjantów KGP z tytułu kosztów dojazdu osób uprawnionych mieszkających poza siedzibą jednostki;
- prowadzenie kontroli formalno-rachunkowej dokumentacji finansowej dysponenta funduszu operacyjnego Policji utworzonego dla KGP i obsługi finansowej dysponentów funduszu operacyjnego Policji;
- działania w celu zapewnienia środków finansowych na realizację zadań obronnych w komórkach organizacyjnych KGP;
- sporządzanie wniosków o uruchomienie postępowań przetargowych w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.), prowadzenie postępowań o zamówienie publiczne w trybie pozaustawowym ze względu na wartość zamówienia w zakresie zakupu biletów lotniczych dla uczestników wizyt studyjnych finansowanych ze środków funduszy pomocowych, usług obejmujących tłumaczenia oraz innych zakupów finansowanych z limitu biura;
- sporządzanie projektów umów zleceń i o dzieło finansowanych z limitu biura;
- rozliczanie wydatków związanych z działalnością szkoleniową w KGP oraz dotyczących zadań z zakresu medycyny pracy i innych świadczeń zdrowotnych realizowanych w KGP;
- opracowywanie zestawień i informacji dotyczących przyznanych limitów finansowych oraz prowadzenie bieżącej kontroli i analizy ich wykorzystania.

W ramach szkoleń wewnętrznych Wydział Rozliczeń wspólnie z Wydziałem Funduszy Pomocowych zorganizował w dniach

28–31 października 2013 r. w Szklarskiej Porębie szkolenie z obszaru pozyskiwania środków finansowych z funduszy pomocowych i ich rozliczania. Uczestnikami tego szkolenia byli przedstawiciele KGP oraz komend wojewódzkich (stołecznej) i szkół Policji, a także przedstawiciele MSW. Kolejne spotkanie odbyło się w dniach 14–17 października 2014 r. w ośrodku Jawor w Polańczyku i dotyczyło obszaru pozyskiwania środków w nowej perspektywie finansowej 2014–2020. W szkoleniu tym wzięło udział 75 osób. Uczestnikami szkolenia byli przedstawiciele Komendy Głównej Policji oraz przedstawiciele komend wojewódzkich (stołecznej) i szkół Policji, przedstawiciele MF i MSW. Tematyka szkolenia obejmowała: planowanie budżetu w zakresie środków europejskich, sprawozdawczość budżetową w zakresie środków europejskich, realizację projektów w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego – wytyczne dla beneficjentów, program europejskiej współpracy terytorialnej – możliwość pozyskiwania środków przez komendy wojewódzkie, procedurę dokonywania zmian w planach finansowych dysponentów środków europejskich, wdrożenie nowej wersji Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR 3.0., kwalifikowalność wydatków ponoszonych w ramach środków europejskich, zamówienia publiczne w funduszach pomocowych, nową perspektywę finansową 2014–2020 – działania Komendy Głównej Policji. Z uwagi na zainteresowanie jednostek merytorycznych nowymi obszarami tematycznymi Wydział Rozliczeń przygotowuje projekty kolejnych przedsięwzięć szkoleniowych, które zostaną przekazane w kolejnym roku do konsultacji. Po zdiagnozowaniu potrzeb zostaną one zaplanowane do realizacji. Tak jak wcześniej wspomniano, Wydział Rozliczeń stanowi wsparcie merytoryczne dla komórek organizacyjnych KGP nie tylko w zakresie kreowania polityki szkoleniowej, ale również pomocy merytorycznej w rozliczaniu wydatków ponoszonych na co dzień.

Artur Siek, główny specjalista Wydziału Rozliczeń

Summary

Settlements

The main tasks of Department are: conducting substantial inspection of accounting documents, calculating charge for experts and interpreters entitled to it, settlement of projects financed from aid funds, keeping records of insurance and bank warranties received and entrusted the Department, accounting domestic and foreign business trips, planning and calculating amounts of money for police officers of National Police Headquarters due to commuting costs of authorised persons living apart from the seat of the unit, conducting inspection of formal-accounting financial records, drafting applications for launching tender proceedings under the act from 29 January 2004 Public procurement law, drafting drafts of contracts of mandate and contracts of commission, financed from the financial limit of Bureau, accounting for expenses associated with training activities in NPHQ.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Zespół Normatywno-Finansowy

Zespół Normatywno-Finansowy Biura Finansów KGP realizuje nw. zadania:

- 1)** prowadzenie prac studialnych lub koncepcyjnych obejmujących analizę, tworzenie lub opiniowanie nowych rozwiązań dotyczących:
 - a) uposażenia, należności i świadczeń wynikających ze stosunku służbowego policjantów,
 - b) odpowiedzialności majątkowej policjantów,
 - c) odszkodowań z tytułu wypadków i chorób policjantów pozostających w związku ze służbą;
- 2)** opracowywanie lub współudział w opracowywaniu projektów aktów prawnych w zakresie, o którym mowa w pkt 1, a także innych przepisów pragmatycznych oraz wewnętrznych aktów prawnych Komendanta Głównego Policji dotyczących problematyki finansowej;
- 3)** uczestnictwo, w porozumieniu z pozostałymi komórkami organizacyjnymi biura, w opiniowaniu założeń lub projektów aktów prawnych opracowywanych w Policji, resorcie spraw wewnętrznych oraz przez innych projektodawców;
- 4)** prowadzenie postępowań dotyczących ustalania uprawnień do odszkodowań z tytułu wypadków i chorób policjantów pozostających w związku ze służbą;
- 5)** rozpatrywanie indywidualnych spraw dotyczących niektórych roszczeń ze stosunku służbowego;
- 6)** udzielanie jednostkom organizacyjnym Policji, komórkom organizacyjnym Komendy Głównej Policji oraz osobom indywidualnym wyjaśnień w sprawach pozostających w zakresie właściwości zespołu.

Należy zauważyć, iż w roku 2014 zadania realizowane przez Zespół zdominowała tematyka dotycząca szeroko zakrojonych zagadnień odnoszących się do:

- 1)** utworzenia nowej jednostki organizacyjnej Policji, tj. Centralnego Biura Śledczego Policji;
- 2)** zmian w zakresie wysokości uposażenia w związku z przebywaniem przez policjanta na zwolnieniu lekarskim;
- 3)** nowych zasad przyznawania prawa do jednorazowego odszkodowania w związku z wejściem w życie nowych przepisów w tym zakresie, tj. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą.

W zakresie zagadnień wskazanych w pkt 1 i 2 w Zespole opracowano cztery projekty nowelizacji rozporządzeń będących we właściwości Ministra Finansów oraz Ministra Spraw Wewnętrznych, które dotyczyły:

- szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
- szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia

oraz ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego,

- przyznawania i wypłaty odszkodowań przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą,
- wysokości, warunków i trybu przyznawania policjantom należności za podróże służbowe i przeniesienia.

Opracowano także nowe rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, zastępujące dotychczas obowiązujące, w sprawie przyznawania policjantom nagród i zapomóg, a także sposobu tworzenia funduszu nagród i zapomóg dla policjantów.

Ponadto Zespół współuczestniczył w opracowaniu nowelizacji zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zasad tworzenia i gospodarowania funduszem operacyjnym Policji.

Wyodrębnienie z Komendy Głównej Policji Centralnego Biura Śledczego i utworzenie CBŚP wymagało nowelizacji następujących decyzji Komendanta Głównego Policji:

- w sprawie wyznaczenia dysponentów funduszu operacyjnego Policji I stopnia,
- w sprawie wyznaczenia kierowników komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji do opiniowania projektów planów finansowych wydatków operacyjnych dysponentów funduszu operacyjnego Policji I stopnia i wniosków o zmiany w planach wydatków,
- w sprawie zasad rachunkowości dotyczących prowadzenia, obiegu i kontroli dokumentacji finansowo-księgowej Komendy Głównej Policji,
- w sprawie postępowania w przypadku szkód wyrządzonych w mieniu Skarbu Państwa znajdującym się w dyspozycji Komendy Głównej Policji oraz udzielania upoważnienia do realizacji niektórych czynności w tym postępowaniu,
- w sprawie form i metod planowania i dokonywania wydatków reprezentacyjnych i okolicznościowych w jednostkach organizacyjnych Policji.

ZESPÓŁ WSPARCIA

Niezależnie od powyżej wskazanych przesłanek wynikających z utworzenia CBŚP, w Zespole opracowano nowelizację rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie:

- szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia oraz ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego – w zakresie przyznawania dodatku lotniczego; należy także nadmienić, że aktualnie trwają prace nad nowelizacją tego rozporządzenia w zakresie tzw. progresywnej wysługi lat, zmiany w tym zakresie, zgodnie z założeniami, mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.;
- warunków otrzymywania przez policjantów dodatkowego wynagrodzenia za wykonywanie zleconych zadań wykraczających poza obowiązki służbowe – w zakresie możliwości otrzymywania przez policjantów dodatkowego wynagrodzenia za wykonywanie zadań zleconych określonych w programie lub projekcie realizowanym przez Policję z wykorzystaniem środków finansowych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub innych źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub środków finansowych pochodzących z budżetu państwa, w tym dotacji.

W przypadku zagadnień odszkodowawczych, wskazanych w pkt 3, należy podkreślić, że nowe uregulowania ustawowe, spowodowały liczne odwołania funkcjonariuszy Policji od decyzji Komendanta Głównego Policji w przedmiocie nieprzyznania im praw do jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków w służbie mających związek ze służbą. Dotychczas Zespół rozpatrzył dziesięć takich odwołań, które za pośrednictwem Gabinetu KGP są sukcesywnie przekazywane do właściwych sądów.

Zgodnie z przypisanymi zadaniami, pracownicy Zespołu samodzielnie lub w porozumieniu z przedstawicielami pozostałych komórek organizacyjnych Biura Finansów, opiniują

założenia lub projekty aktów prawnych opracowywanych w Policji, resorcie spraw wewnętrznych oraz przez inne podmioty. W ubiegłym roku do Biura Finansów skierowano do zaopiniowania około 250 aktów prawnych (ustaw lub założeń do ustaw, rozporządzeń, zarządzeń, decyzji).

Ponadto z wielu spraw realizowanych na bieżąco na uwagę zasługuje rozpatrzenie w Zespole kilku interpelacji poselskich dotyczących wyodrębnienia CBŚP, podwyższenia uposażenia zasadniczego policjantów z tytułu wysługi lat, zmian w zakresie przyznawania dodatku lotniczego, utworzenia w Policji nowych stanowisk służbowych lub zmian grup zaszeregowania stanowisk już istniejących.

*Dariusz Bęś, st. specjalista
Zespołu Normatywno-Finansowego
Jolanta Kowalska, st. specjalista
Zespołu Normatywno-Finansowego*

Summary*Normative and Financial Team*

The article contains tasks that Normative and Financial Team of Finance Bureau of National Police Headquarters performs in accordance with internal regulations.

Moreover, the content indicates and specifies particular legal acts that were developed owing to separation of Central Bureau of Investigation from the structures of National Police Headquarters.

Taking into consideration implementation of new "accidental" act that has exerted significant influence on regulations regarding one-time compensations for police officers in case of accident or disease, the Team has considered numerous appeals for denials of awarding compensatory damages despite pronounced health impairment.

The article also indicates that the Team received and answered to several parliamentary interpellations regarding Team's tasks (separation of Central Bureau of Investigation, increase in basic salaries involving seniority, changes in awarding air bonus, creating new job positions or modification of classification groups).

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

Zespół Wsparcia

Zespół Wsparcia Biura Finansów KGP podlega bezpośrednio Dyrektorowi Biura Finansów. Jest komórką, która wspiera działalność wszystkich wydziałów wchodzących w skład Biura.

Zespół Wsparcia BF KGP wykonuje zadania obejmujące:

- 1)** obsługę kancelaryjno-biurową, administracyjno-gospodarczą, organizacyjno-kadrową, szkoleniową i transportową Biura we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi KGP;
- 2)** koordynowanie i monitorowanie postępowań wyjaśniających w przypadku szkód wyrządzonych w mieniu Skarbu Państwa pozostającym w dyspozycji KGP;

- 3)** prowadzenie postępowań wyjaśniających w sprawach szkód powstałych w Biurze;
- 4)** koordynowanie przedsięwzięć Biura związanych z przygotowaniem obronnymi Policji;
- 5)** administrowanie eksploatowanymi w Biurze systemami użytkowymi, sieciami informatycznymi oraz sprzętem informatycznym;
- 6)** opracowywanie i aktualizowanie procedur alarmowania policjantów i pracowników Biura;
- 7)** koordynowanie opracowywania zbiorczych opinii, analiz i sprawozdań w sprawach dotyczących realizacji przedsięwzięć wymagających współdziałania kilku komórek organizacyjnych Biura.

ZREALIZOWANE ZADANIA ZESPOŁU WSPARCIA ZWIĄZANE Z WDROŻENIEM SYSTEMU SWOP W KOMENDZIE GŁÓWNEJ POLICJI W LATACH 2013–2014

- **udział w pracach projektowych** podczas opracowywania polityk bezpieczeństwa dla podsystemów SWOP F-K i SWOP PŁACE,
- **instalacja i konfiguracja** stanowisk dostępowych do systemu SWOP,
- **opracowanie ról podsystemu** SWOP PŁACE,
- **utworzenie kont** w systemie SWOP dla uprawnionych użytkowników oraz przypisanie stosownych ról – zgodnie z zatwierdzonymi wnioskami dla podsystemów SWOP F-K i SWOP PŁACE,
- **testowanie pracy** w systemie SWOP, poprawności działania oprogramowania – moduły F-K, PŁACE, ADMINISTRATOR oraz zgłaszanie zauważonych błędów do Blii KGP,
- **przygotowania do migracji danych** z systemów płacowych użytkowanych w Biurze Finansów KGP do podsystemu SWOP PŁACE – generowanie danych do arkuszy migracyjnych,
- **przeprowadzanie migracji danych** płacowych policjantów i pracowników Policji z arkuszy migracyjnych zasilonych danymi do podsystemu SWOP PŁACE,
- **weryfikacja danych migrowanych** do podsystemu SWOP PŁACE – przy ścisłej współpracy Wydziału Wydatków Osobowych Biura Finansów KGP,
- **ukończenie procesu migracji** danych po uzyskaniu wysokiej jakości danych w podsystemie SWOP PŁACE – przy ścisłej współpracy Wydziału Wydatków Osobowych Biura Finansów KGP oraz Wydziału Spraw Osobowych Gabinetu Komendanta Głównego Policji,
- **testowanie poprawności pracy systemu SWOP** podsystemu PŁACE podczas pracy na rzeczywistych danych, zgłaszanie błędów w oprogramowaniu – realizowane przez pracowników Wydziału Wydatków Osobowych Biura Finansów KGP, aktualizowanie oprogramowania SWOP na stanowiskach dostępowych do najnowszych wersji realizowane przez Zespół Wsparcia Biura Finansów KGP,
- **przeprowadzanie procesu integracji danych systemu SWOP** – moduł PŁACE z modułem KADRA, realizowane we współpracy z Wydziałem Wydatków Osobowych Biura Finansów KGP oraz Wydziałem Spraw Osobowych Gabinetu Komendanta Głównego Policji,

- **ukończenie integracji** danych podsystemów PŁACE i KADRA – zrealizowane pozytywnie,
- **prowadzenie i aktualizowanie polityk bezpieczeństwa systemu SWOP** w zakresie ewidencji osób upoważnionych, obszaru przetwarzania danych osobowych,
- **bieżący nadzór** informatyczny nad poprawną pracą systemu SWOP i przetwarzaniem danych osobowych zgodnie z wymogami polityk bezpieczeństwa systemu SWOP,
- **inicjowanie szkoleń** dotyczących przetwarzania danych osobowych zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych¹.

REALIZOWANE ZADANIA ZESPOŁU WSPARCIA ZWIĄZANE Z BIEŻĄCĄ OBSŁUGĄ INFORMATYCZNĄ BIURA:

- administrowanie i nadzór nad poprawnością pracy systemów informatycznych użytkowanych w Biurze Finansów KGP, tj. systemów bankowości internetowej, obsługi ubezpieczeń społecznych, obsługi kadrowo-płacowej KGP, sprawozdawczości budżetowej, publicznej skrzynki podawczej ePUAP, przetwarzanie informacji niejawnych, lokalnych baz danych oraz dostęp do sieci policyjnej, internetu, poczty elektronicznej – przy wsparciu Biura Łączności i Informatyki KGP,
- współpraca z jednostkami Policji w kraju w zakresie wdrażania nowych rozwiązań informatycznych w Policji, np. system SWOP, skrzynki podawcze na platformie ePUAP.

■ ■ ■

Komenda Główna Policji we współpracy z Fundacją Instytut Rozwoju Regionalnego uczestniczy w realizowaniu projektu *Staż w administracji publicznej wsparciem aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz budowaniem pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych na rynku pracy*, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013.

Celem projektu jest nabywanie przez osoby niepełnosprawne umiejętności praktycznych i społecznych, niezbędnych do wykonywania pracy, przez realizację zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. W ramach tego projektu Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego deleguje stażystów, wspiera ich w aktywizacji zawodowej. Biuro Finansów KGP zaoferowało możliwość odbycia stażu rehabilitacyjnego osobie posiadającej orzeczenie o niepełnosprawności i nieaktywnej zawodowo. Od 6 listopada 2013 r. do 5 lutego 2014 r. w Zespole Wsparcia trzymiesięczny staż rozpoczęła osoba niesłysząca.

ZESPÓŁ WSPARCIA

Przedstawiciele biur i osoby, które opiekowały się stażystami, przeszkolił łódzki oddział Polskiego Związku Głuchych. Program szkolenia obejmował zagadnienia dotyczące kontaktu z osobami o różnych rodzajach ubytku słuchu, **kultury głuchych, mniejszości językowych, Polskiego Języka Migowego, Systemu Językowo-Migowego**, a także *savoir-vivre* osób głuchych oraz podstawowe zwroty w języku migowym.

Jednym z głównych zadań regulaminowych przypisanych Zespołowi Wsparcia jest koordynowanie i monitorowanie postępowań wyjaśniających w przypadku szkód wyrządzonych w mieniu Skarbu Państwa pozostającym w dyspozycji KGP².

RODZAJE ODPOWIEDZIALNOŚCI³:

- 1)** odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w mieniu pracodawcy przez członka korpusu służby cywilnej lub innego pracownika zatrudnionego w KGP lub policjanta pełniącego służbę w KGP, w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków;
- 2)** odpowiedzialność za mienie powierzone członkowi korpusu służby cywilnej lub innemu pracownikowi zatrudnionemu w KGP lub policjantowi pełniącemu służbę w KGP z obowiązkiem zwrotu lub wyliczenia się.

Wina stanowi fundament odpowiedzialności materialnej. Aby była mowa o odpowiedzialności, naruszenie obowiązków musi być zawinione.

DOPUSZCZALNE RYZYKO

Działanie w granicach dopuszczalnego ryzyka zwalnia pracownika od odpowiedzialności za powstałą w takich warunkach szkodę. Pracownik nie ponosi odpowiedzialności materialnej za szkodę, która jest następstwem działania ryzykownego, jeżeli działanie to zostało podjęte w celu przysporzenia pracodawcy korzyści, a prawdopodobieństwo tej korzyści przekraczało znacznie prawdopodobieństwo wynikłej stąd szkody. W granicach dopuszczalnego ryzyka mieści się działanie, które uzasadnione jest wiedzą i doświadczeniem oraz gdy można oczekiwać efektu zgodnego z zamierzeniem. Ryzyko polega na możliwości wystąpienia strat w związku z podejmowaniem decyzji, których skutki nie do końca dają się przewidzieć. Działaniu takiemu zawsze musi towarzyszyć element niepewności.

W Komendzie Głównej Policji istnieje możliwość dobrowolnego ubezpieczenia odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy i pracowników.

ZAKRES UBEZPIECZENIA FUNKCJONARIUSZA

Odpowiedzialność majątkowa funkcjonariusza za szkody powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków służbowych wynikająca z przepisów o odpowiedzialności majątkowej, w tym odpowiedzialność za mienie powierzone z obowiązkiem wyliczenia się:

Suma ubezpieczenia:

- 12 000 zł – szkody w mieniu powierzonym z obowiązkiem wyliczenia się,

- 12 000 zł – inne szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków służbowych.

Składka miesięczna: 12 zł

ZAKRES UBEZPIECZENIA PRACOWNIKA

Odpowiedzialność materialna pracownika za szkody powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych, w tym odpowiedzialność za mienie powierzone z obowiązkiem wyliczenia się.

Suma ubezpieczenia:

- 12 000 zł – szkody w mieniu powierzonym z obowiązkiem wyliczenia się,
- 12 000 zł – inne szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych.

Składka miesięczna: 8 zł

*Agnieszka Mańkowska, główny specjalista-koordynator
Zespołu Wsparcia*

*Dariusz Gołąbek, podreferendarz
Zespołu Wsparcia*

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182).

² Wytyczne określone zostały w decyzji nr 419 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 czerwca 2007 r. (zmienionej decyzją nr 383 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 października 2014 r.) w sprawie postępowania w przypadku szkód wyrządzonych w mieniu Skarbu Państwa znajdującym się w dyspozycji Komendy Głównej Policji oraz udzielenia upoważnienia do realizacji niektórych czynności w tym postępowaniu.

³ Odpowiedzialność tę regulują następujące przepisy:

- ustawa z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz. U. Nr 53, poz. 548, z późn. zm.);
- art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1111, z późn. zm.);
- art. 114–127 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 stycznia 2011 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa (Dz. U. Nr 34, poz. 173).

Summary**Support Team**

The article describes Support Team's regulatory tasks assigned by a decision of the Director of Finance Bureau of National Police Headquarters. It also presents duties concerning implementation of the System of Supporting Police Service (SWOP) in years 2013–2014 as well as providing current IT service for Finance Bureau. The Team participated in a project called "Internship in public administration as support for social and professional activity of the disabled as well as building positive image of the disabled on the labour market". Furthermore, the Team coordinates and monitors proceedings in case of damages caused in the possessions of the state treasury remaining at National Police Headquarters' disposal.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Biuro Logistyki Policji Komendy Głównej Policji

DZIAŁALNOŚĆ BIURA LOGISTYKI POLICJI

insp. Waldemar Wódkowski
**DYREKTOR
BIURA LOGISTYKI POLICJI KGP**

Głównym zadaniem Biura Logistyki Policji KGP jest wspomaganie podstawowej działalności Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym oraz technicznym. Zaspokajanie potrzeb, gwarantujące właściwą realizację ustawowych zadań, powinno być wzbogacane o tworzenie możliwości jakościowej zmiany funkcjonowania formacji. Warunkiem koniecznym do prawidłowego wywiązania się z nałożonych na Policję obowiązków jest posiadanie odpowiedniego sprzętu, wyposażenia, infrastruktury. Wpływa to na efektywność jej działania, co z kolei przekłada się na realny wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród obywateli. Poprawa środowiska służby policjantów i pracy pracowników Policji, wykonywanie zadań przez właściwie wyposażonych funkcjonariuszy – to nadrzędny cel pionu logistycznego.

Biuro Logistyki Policji jest komórką organizacyjną Komendy Głównej Policji o szerokim zakresie działania. **W ramach przypisanych zadań pełni funkcje:**

- 1) koordynującą i nadzorczą** – realizowaną w odniesieniu do jednostek Policji w obszarze działalności inwestycyjno-remontowej, mieszkaniowej, prowadzenia gospodarki nieruchomościami (również nadzór nad gospodarką i obrotem nieruchomościami pozostającymi we władaniu KWP/KSP/SP), uzbrojeniem i techniką policyjną oraz gospodarki transportowej i kwatermistrzowskiej; w głównej mierze dotyczy ona wykonywania zadań związanych ze standaryzacją i normalizacją nieruchomości, sprzętu oraz wyposażenia, jak również określania zasad jego przyznawania i użytkowania; Biuro Logistyki Policji realizuje także zagadnienia koordynujące w obszarze wykonywanych przez jednostki Policji i podmio-

niu KWP/KSP/SP), uzbrojeniem i techniką policyjną oraz gospodarki transportowej i kwatermistrzowskiej; w głównej mierze dotyczy ona wykonywania zadań związanych ze standaryzacją i normalizacją nieruchomości, sprzętu oraz wyposażenia, jak również określania zasad jego przyznawania i użytkowania; Biuro Logistyki Policji realizuje także zagadnienia koordynujące w obszarze wykonywanych przez jednostki Policji i podmio-

ZADANIA I STRUKTURA

ty nadzorowane przez Komendanta Głównego Policji zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz spraw mobilizacyjno-obronnych;

2) wykonawczą – realizowaną wieloaspektowo poprzez:

- zaopatrywanie jednostek Policji w sprzęt i wyposażenie; zakupy te dokonywane są przez Biuro Logistyki Policji w trybie scentralizowanym; w głównej mierze dotyczą asortymentu specjalistycznego, skomplikowanego pod względem technologicznym, technicznym, konstrukcyjnym, lub przedmiotów, które wymagają zunifikowania i zachowania jednolitej estetyki wyglądu funkcjonariuszy; obejmują one m.in. dostawy: furgonów oznakowanych typu ETDiE, APRD oraz wypadowych, pojazdów specjalnych (armatek wodnych, samochodów osobowo-terenowych opancerzonych, transporterów opancerzonych, ambulansów poczty specjalnej), łodzi kat. R-1, R-2 i R-3, elementów umundurowania (służbowego, ćwiczebnego), wyposażenia specjalnego (kamizelek ochronnych, ochraniaczy przedramienia, nóg, rękawic chroniących przed uderzeniami), broni palnej (np. pistoletów, broni gładkolufowej, pistoletów maszynowych, karabinów, karabinków, granatników), amunicji, osłon balistycznych, policyjnych kasków ochronnych, tarcz ochronnych, paralizatorów elektrycznych, robotów pirotechnicznych;
- zaopatrywanie w sprzęt, materiały i usługi komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji;
- zapewnienie obsługi logistycznej Lotnictwa Policji;
- wykonywanie na rzecz Komendy Głównej Policji oraz komórek organizacyjnych Centralnego Biura Śledczego Policji znajdujących się na obszarze działania Komendanta Stołecznego Policji zabezpieczenia logistycznego w zakresie prowadzenia obsługi materiałowej, technicznej, transportowej;
- zapewnienie obsługi administracyjnej dla Komendy Głównej Policji oraz komórek organizacyjnych Centralnego Biura Śledczego Policji znajdujących się w obiektach Komendy;
- przygotowywanie zadań inwestycyjnych i remontowych, sprawowanie nadzoru inwestorskiego nad ich realizacją oraz gospodarowanie nieruchomościami Komendy Głównej Policji;
- gospodarowanie zasobami mieszkaniowymi będącymi w jej posiadaniu, jak również prowadzenie spraw mieszkaniowych policjantów, pracowników, emerytów i rencistów Komendy Głównej Policji oraz emerytów i rencistów, dla których ostatnim miejscem pełnienia służby był urząd obsługujący ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- wykonywanie obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej odnoszącej się do obiektów Komendy Głównej Policji, w tym gospodarowanie sprzętem wykorzystywanym do tego typu zadań;
- opracowywanie dokumentacji planistycznej i sprawozdawczej dotyczącej zabezpieczenia potrzeb materiałowo-technicznych Komendy Głównej Policji i jednostek Policji w okresie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny oraz z zakresu zarządzania kryzysowego, a także opracowywanie dokumentów do programu mobilizacji gospodarki i planu rezerw strategicznych;

- zapewnienie ochrony obiektów Komendy Głównej Policji i utrzymywania w nich oraz na terenach do nich przyległych czystości i porządku.

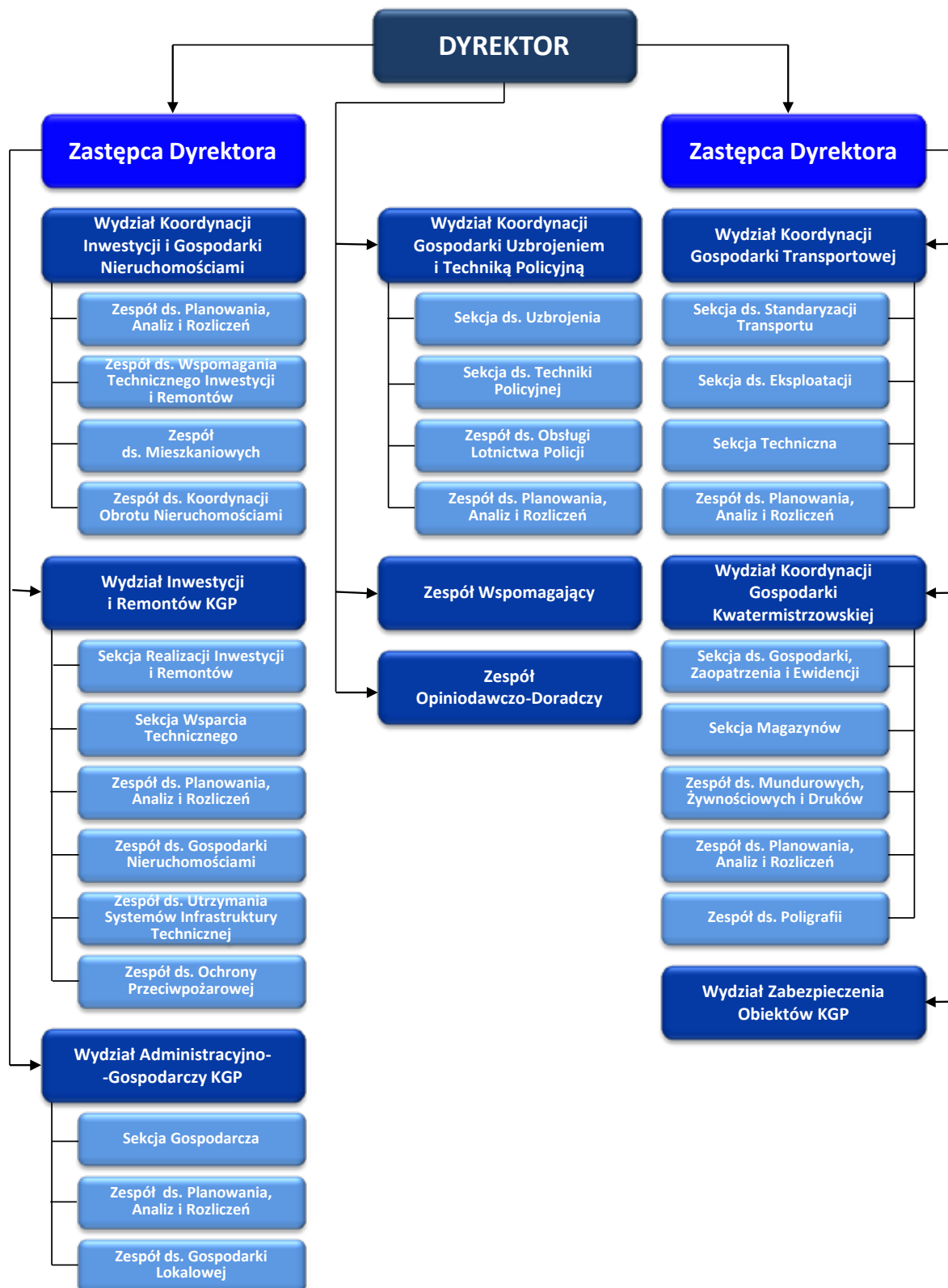
W Biurze Logistyki Policji podejmowane są działania zmierzające do modernizacji wyposażenia będącego na stanie Policji oraz poprawy warunków służby policjantów i pracy pracowników Policji, co przekłada się na wykonywanie założonych celów strategicznych formacji.

Kluczowym przedsięwzięciem Biura Logistyki Policji jest realizowany od 2013 r. *Program standaryzacji komend i komisariatów Policji*. Program ten stanowi istotny element dokumentu strategii „Sprawne Państwo 2020”. Został on również wpisany do planu działalności Ministra Spraw Wewnętrznych na rok 2014 i 2015 oraz do *Priorytetów Komendanta Głównego Policji na lata 2013–2015*. Jego głównym celem jest poprawa warunków obsługi obywateli w komendach i komisariatach Policji przy równoczesnym wyrównywaniu na terenie całego kraju warunków służby funkcjonariuszy i pracy pracowników Policji. Ponadto w jego założeniach przyjęto ujednolicenie wizerunku jednostek Policji i w konsekwencji ułatwienie identyfikacji oraz podniesienie poziomu estetyki budynków Policji. Na realizację programu zostały zabezpieczone środki finansowe w łącznej wysokości około 1 mld zł, które przeznaczone są na wykonywanie przedsięwzięć inwestycyjnych i remontowych. Przewiduje się, że wraz z zakończeniem programu w 2015 r. zostanie uzyskany efekt rzeczowy w postaci sfinalizowania ponad 228 zadań, z których aż 110 będzie dotyczyć zadań inwestycyjnych (budowa nowych siedzib, rozbudowa, przebudowa obiektów).

Ponadto Biuro Logistyki Policji inicjuje i prowadzi sukcesywną wymianę floty transportowej Policji. Posiadanie odpowiedniej liczby i struktury pojazdów samochodowych, łodzi motorowych i innych środków transportu kołowego jest niezbędne do zapewnienia wymaganej, wysokiej mobilności służb Policji realizujących istotne dla interesu państwa zadania związane z bezpieczeństwem i ochroną porządku publicznego. Proces modernizacji taboru samochodowego jest realizowany w pierwszej kolejności w największej i najważniejszej grupie pojazdów w Policji, którą stanowią samochody osobowe oznakowane i nieoznakowane.

Pojazdy te decydują o mobilności wszystkich służb policyjnych, o czym świadczy wykonywany przez nie rokrocznie przebieg. W 2013 r. pojazdy te wykonały przebieg na poziomie ok. 262 mln km, tj. 70% całkowitego przebiegu pojazdów Policji wynoszącego 374 mln km. W 2014 r. są realizowane oraz koordynowane zakupy ponad 1600 szt. sprzętu transportowego o wartości ok. 110 mln zł (m.in. 575 samochodów oznakowanych, 910 samochodów nieoznakowanych, 49 osobowo-terenowych oznakowanych i 11 osobowo-terenowych nieoznakowanych, 13 furgonów, 38 łodzi). W 2015 r. planuje się zakup ok. 1089 szt. sprzętu transportowego, w tym 1017 szt. samochodów osobowych oznakowanych i nieoznakowanych (z których 18 szt. to samochody osobowe RD-Video) oraz 72 szt. pojazdów typu furgon.

Warto również wspomnieć o kontynuowanym przez Biuro Logistyki Policji procesie „przemundurowania” formacji.

ZADANIA I STRUKTURA

Przewiduje się, że do końca 2014 r. zostanie doposażonych w umundurowanie służbowe nowego wzoru około 87% policjantów. Zgodnie z przyjętymi założeniami, zrealizowanie w 2015 r. dostaw następnych 15 tys. kpl. ubioru służbowego pozwoli na pełne „przemundurowanie” największej grupy funkcjonariuszy Policji (65 tys. policjantów służby prewencyjnej). Biuro Logistyki Policji realizuje prace koncepcyjne nad wprowadzeniem do użytku służbowego nowego umundurowania ćwiczebnego. Jeszcze w tym roku zostanie zakupionych 450 kpl., które będą przekazane policjantom do rocznego testowania.

W ramach wykonywanych zadań związanych z doposażeniem policjantów w sprzęt uzbrojenia, w 2014 r. zakupiono 40 szt. tarcz kuloodpornych, 7 kpl. kombinezonów ciężkich dla pirotechników, 2483 szt. kamizelek kuloodpornych kamuflowanych oraz 500 szt. pistoletów samopowtarzalnych w wersji szkolnej. Obecnie trwają procedury przetargowe na zakup 2691 szt. masek przeciwgazowych z filtropochłaniaczem wpinanych do kasków ochronnych, 800 szt. kasków zabezpieczających oraz 752 kpl. kabur do broni palnej krótkiej.

Na 2015 r. zaplanowano zakup 6401 szt. broni krótkiej, 4300 szt. masek przeciwgazowych, 3622 szt. kasków ochronnych z wpinanymi maskami przeciwgazowymi, 330 kpl. paralizatorów elektrycznych nowej generacji, 5 kpl. kombinezonów ciężkich dla pirotechników oraz 9 kpl. manipulatorów pirotechnicznych.

Ponadto w przypadku pozyskania dodatkowych środków finansowych, zostanie zrealizowany zakup: kamizelek kuloodpornych kamuflowanych, kamizelek kuloodpornych na mundur, hełmów kuloodpornych, małych tarcz ochronnych, kasków zabezpieczających.

Na utrzymanie w sprawności technicznej policyjnej floty powietrznej w 2015 r. przewiduje się wydatkować środki finansowe w wysokości ok. 20 mln zł.

Mając na uwadze poprawę warunków i usprawnienie pracy w obszarze prowadzonej gospodarki zasobami rzeczowymi Policji, Biuro Logistyki Policji uczestniczyło we wdrażaniu modułów Gospodarki Materiałowej oraz Środków Trwałych Systemu Wspomagania Obsługi Policji. Do codziennego wykorzystywania podczas realizacji obowiązków służbowych wprowadzone zostanie nowe narzędzie, którego zadaniem będzie wspieranie procesu decyzyjnego w zakresie dysponowania posiadanymi składnikami majątku na różnych szczeblach zarządzania formacją. Biuro Logistyki Policji koordynuje i monitoruje zadania związane z wdrażaniem nowych rozwiązań i eksploatacją ww. modułów na poziomie centralnym. Ponadto bierze udział w projektowaniu zmian i proponuje nowe funkcjonalności tych aplikacji. Na bieżąco aktualizuje katalogi centralne oraz sprawuje nadzór nad działaniem modułów Gospodarki Materiałowej oraz Środków Trwałych.

Poza tym, w ramach podejmowanych inicjatyw mających na celu ciągle doskonalenie, podnoszenie poziomu wiedzy i pozyskiwanie doświadczenia w zakresie nowości technicznych i technologicznych sprzętu, wyposażenia dedykowa-

negu Policji, Biuro Logistyki Policji czynnie uczestniczy w przygotowywaniu i organizowaniu policyjnych targów, konferencji logistycznych czy seminariów. Najistotniejsze z nich, wpisujące się cyklicznie w kalendarz tego typu przedsięwzięć, są niewątpliwie Międzynarodowe Targi Techniki i Wyposażenia Służb Policyjnych oraz formacji Bezpieczeństwa Państwa EUROPOLTECH. Są to spotkania cieszące się zainteresowaniem licznej grupy producentów oraz przedstawicieli formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa. To prestiżowe przedsięwzięcie jest organizowane już po raz siódmy i zostało zaplanowane na kwiecień przyszłego roku.

Wszystkie podejmowane przez Biuro Logistyki Policji działania są ukierunkowane na zwiększenie efektywności funkcjonowania Policji oraz wzmocnienie bezpieczeństwa osobistego funkcjonariuszy.

Do opracowania artykułu wykorzystano materiały źródłowe (dane z prezentacji multimedialnych oraz z dokumentów planistycznych i sprawozdawczych) sporządzane w ramach realizacji zadań służbowych przez poszczególne komórki organizacyjne Biura Logistyki Policji KGP.

Akty prawne

Zarządzenie nr 8 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 marca 2013 r. w sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji (Dz. Urz. KGP poz. 25, ze zm.).

Decyzja nr 22 Dyrektora Biura Logistyki Policji KGP z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowej struktury organizacyjnej i schematu organizacyjnego Biura Logistyki Policji KGP, podziału zadań między dyrektorem a jego zastępcami oraz katalogu zadań podległych komórkom organizacyjnym zmieniona decyzją nr 33 Dyrektora Biura Logistyki Policji KGP z dnia 2 czerwca 2014 r.

Wytyczne nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zaopatrzenia jednostek organizacyjnych Policji w sprzęt, materiały i usługi (Dz. Urz. KGP poz. 19, ze zm.).

*kom. Beata Szadkowska,
radca w Zespole Wspomagającym*

Summary

Operations of Logistics Bureau of the Police

Supporting the basic activity of the Police in the organizational, logistic and technical scope is the main task of Logistics Bureau of the Police of NPHQ. Satisfying the needs, guaranteeing the proper accomplishment of statutory tasks, should be enriched with the creation of possibilities of the qualitative change of formation functioning. The condition necessary for the proper implementation of tasks, imposed on the Police, is the possession of an appropriate equipment and infrastructure. It contributes to the effective and successful action as well as the real increase in the sense of security and preservation of the proper level of public order amongst citizens. The improvement in the environment of the service of police officers and employees of the Police, the performance of tasks by appropriately equipped officers – it is the general objective of the logistic division.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Program Standaryzacji Komend i Komisariatów Policji

Najważniejszym założeniem strategii „Sprawne Państwo 2020”¹ przyjętej przez Radę Ministrów jest efektywna i sprawna administracja, otwarta na współpracę z obywatelem i tworząca dobre prawo. Fundamentalny model strategii to budowanie „państwa optimum” – takiego, które działa na rzecz obywateli, odpowiada na ich potrzeby, przeprowadza reformy w warunkach współpracy i akceptacji społecznej. Przyjęty model ma na celu podniesienie efektywności administracji publicznej z korzyścią dla klienta instytucji publicznych i jest nastawiony na współdziałanie z obywatelem – z wykorzystaniem najnowszych technologii.

Jednym z podstawowych celów określonych w strategii jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Skuteczność poszczególnych organów administracji realizujących zadania na rzecz bezpieczeństwa jest zależna przede wszystkim od kompetencji pracowników i funkcjonariuszy, właściwego stosowania narzędzi zarządzania, potencjału zasobów kadrowych, jak również racjonalnego finansowania i odpowiedniego wyposażenia służb. Zatem doskonalenie sprawności działania oraz poprawa wyposażenia i infrastruktury służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny jest założeniem fundamentalnym strategii, ma bowiem wpłynąć na poprawę jakości obsługi obywateli, a tym samym na poprawę wizerunku oraz wzrost poziomu zaufania do instytucji i służb publicznych.

Zrealizowane w ubiegłych latach zadania modernizacyjne spowodowały znaczące unowocześnienie sprzętu, wyposażenia i obiektów służbowych Policji, jak również Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej. Wpłynęło to na odczuwalną poprawę warunków funkcjonowania służb, które od wielu lat wymagały przeprowadzenia modernizacji. Tym niemniej, z uwagi na rozbudowaną infrastrukturę oraz wciąż istniejące dysproporcje warunków funkcjonowania jednostek, istnieje konieczność prowadzenia dalszych remontów użytkowanych obiektów, wymiany ich wyposażenia, a także budowy nowych siedzib.

W związku z tym jednym z działań priorytetowych w ramach strategii „Sprawne Państwo 2020” stał się *Program standaryzacji komend i komisariatów Policji*, który zakłada systematyczną poprawę jakości obsługi obywateli oraz warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników Policji. Środki finansowe przeznaczone na ten cel w latach 2013–2015

mają umożliwić wzmocnienie skuteczności działania Policji, polepszyć warunki służby policjantów oraz warunki obsługi obywateli, zwiększyć zaufanie społeczeństwa do formacji oraz wpłynąć na poprawę wizerunku polskiej Policji.

Program standaryzacji ma również na celu rozwiązanie problemu ujednolicenia obiektów Policji w skali ogólnokrajowej. Zastosowanie spójnych elementów wizualnych, tj. standardu zewnętrznego i wewnętrznego komend powiatowych, miejskich i rejonowych oraz komisariatów Policji, zwiększy rozpoznawalność oraz identyfikację w odczuciu społecznym. Głównym wyzwaniem przy realizacji założeń określonych w programie jest duża liczba budynków Policji, związana z rozbudowaną strukturą i zakresem działań formacji, oraz ich różnorodność, wynikająca przede wszystkim z czasu ich powstania.

Duże zróżnicowanie dotyczy też stanu technicznego obiektów i ich statusu prawnego. Część istniejących budynków jest objęta ochroną konserwatora zabytków, a niektóre obiekty mają powierzchnię użytkową niedostosowaną do aktualnych potrzeb funkcjonowania jednostek. Pomimo prowadzonych działań modernizacyjnych nadal istnieją znaczne różnice w infrastrukturze policyjnej w poszczególnych regionach kraju. To spowodowało konieczność podjęcia inicjatywy służącej bezpośredniej poprawie warunków pełnienia służby i pracy w Policji.

Środki finansowe w wysokości 1 mld zł przeznaczone na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych i remontowych, jak również na bieżącą realizację drobnych prac remontowych w obiektach służbowych, ze specjalnego Funduszu „Dobrego Gospodarza” wyodrębnionego w ramach *Programu standaryzacji komend i komisariatów Policji*, pochodzą z budżetu państwa. Roboty budowlane są prowadzone również przy wsparciu finansowym uzyskanym od jednostek samorządu terytorialnego oraz dzięki pozyskiwaniu środków z innych źródeł, m.in. funduszy europejskich, funduszy ochrony środowiska oraz regionalnych programów operacyjnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przekazało Komendzie Głównej Policji dokumenty szczegółowo określające wzorcowy model architektoniczny, funkcjonalno-przestrzenny oraz materiałowy, jakim mają się cechować nowo budowane lub modernizowane siedziby, tj. *Księgę standaryzacji komend i komisariatów Policji polskiej oraz Księgę znaku i elementów identyfikacji wizualnej komend i komisariatów Policji*.

STANDARDYZACJA BUDYNKÓW

■ Wizualizacja budynku KPP w Skarżysku Kamiennej

■ KPP Choszczno – budowa nowej siedziby przy ul. Bohaterów Warszawy

■ Wizualizacja nowo budowanego budynku III KP w Białymstoku

■ KPP w Opocznie – budowa nowej siedziby

■ Wizualizacja modernizowanej siedziby istniejącego obiektu KPP w Wejherowie

■ KPP Sępólno Krajeńskie – przebudowa i modernizacja siedziby przy ul. Tadeusza Kościuszki

■ Wizualizacja nowo budowanej siedziby III KP w Gliwicach

■ KMP Płock – budowa nowej siedziby stacji kontroli

W 2013 r. rozpoczęto realizację programu standaryzacji w Policji, co skutkowało wydatkowaniem na działalność inwestycyjno-remontową ponad 309,5 mln zł. Pozwoliło to na uzyskanie łącznie 82 efektów rzeczowych, w tym ponad 30 dotyczyło zadań inwestycyjnych związanych z budową nowych lub przebudową istniejących obiektów. Zadania wynikały z zamierzeń rozpoczętych w latach wcześniejszych, zatem podczas ich realizacji wykorzystano wybrane elementy standaryzacji.

Kontynuacja programu w 2014 r. pozwoliła na zakwalifikowanie do realizacji 146 zadań inwestycyjno-remontowych, w tym ponad 70 związanych z przebudową lub budową nowych obiektów, na co planuje się wydatkować **blisko 337 mln zł**. Przewiduje się, że w roku bieżącym zostanie zakończonych blisko 60 zadań związanych z remontami kompleksowymi budynków oraz budową nowych siedzib Policji, w tym m.in.:

- KPP w Sępólnie Krajeńskim – przebudowa i modernizacja siedziby (KWP w Bydgoszczy),
- KPP w Tomaszowie Lubelskim – budowa nowej siedziby (KWP w Lublinie),
- KMP w Ostrołęce – budowa nowej siedziby (KWP zs. w Radomiu),
- KMP w Płocku – budowa nowej siedziby (KWP zs. w Radomiu),
- KPP w Choszczynie – budowa nowej siedziby (KWP w Szczecinie),
- KP w Szprotawie – remont kompleksowy (KWP w Gorzowie Wielkopolskim),
- KPP w Zgierzu – remont kompleksowy (KWP w Łodzi),
- KPP w Wysokiem Mazowieckiem – remont kompleksowy (KWP w Białymstoku),
- KPP w Kołobrzegu – remont kompleksowy (KWP w Szczecinie).

W ostatnim roku realizacji programu na zakończenie rozpoczętych przedsięwzięć zaplanowano środki finansowe na poziomie **354 mln zł**, które umożliwią uzyskanie kolejnych efektów w postaci nowych obiektów służbowych lub wyremontowanych dotychczasowych siedzib jednostek (łącznie ponad 70 zadań).

W dzisiejszych czasach poprawa jakości usług administracji publicznej to wykorzystywanie ogólnodostępnych narzędzi informatycznych pozwalających na łatwość przekazywania informacji oraz na przejrzystość i efektywność współpracy z obywatelem. Podążając za wyzwaniem stawianym w ramach strategii „Sprawne Państwo 2020”, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uruchomiło stronę internetową www.mojakomenda.pl, zawierającą szczegółowe informacje dotyczące realizowanego programu standaryzacji. Jest ona źródłem wiedzy dla opinii publicznej o zasadach tworzenia i założeniach leżących u podstaw standaryzacji, jak również o zakładanych celach. Pozwala na uzyskanie bieżącej informacji na temat postępu i efektów realizowanych zadań. Umożliwia również użytkownikowi uzyskanie w szybki sposób danych teleadresowych, lokalizacji, wizualizacji oraz informacji na temat prowadzonych robót inwestycyjno-remontowych w wybranych obiektach Policji, objętych standaryzacją.

Program standaryzacji komend i komisariatów Policji stanowi istotne narzędzie wsparcia ustawowych działań Policji. Długofalowe cele wynikające z jego realizacji mają służyć przede wszystkim wzmocnieniu skuteczności działania Policji. Wykorzystanie jednolitych elementów wizualnych, unifikacja rozwiązań architektonicznych, zastosowanie nowoczesnych technologii to elementy, dzięki którym Policja może poprawić swój wizerunek w oczach społeczeństwa. Wprowadzenie nowych rozwiązań, nowej jakości i zupełnie innego sposobu postrzegania formacji ma pozwolić na swoiste otwarcie się i zbliżenie sfery administracyjnej i obywatelskiej. Wśród tak wielu celów o charakterze ogólnokrajowym i społecznym należy podkreślić ogromne znaczenie programu dla policjantów i osób pracujących w Policji, dla których polepszające się warunki pracy stanowią źródło zadowolenia, motywacji do służby i pracy.

*Katarzyna Zalewska, zastępca naczelnika
Wydziału Koordynacji Inwestycji
i Gospodarki Nieruchomościami*

Źródła:

„Sprawne Państwo 2020”; <https://mac.gov.pl/files/wp-content/uploads/2011/12/SSP-20-12-2012.pdf>.

Księga standaryzacji komend i komisariatów Policji Polskiej.

Księga znaku i elementów identyfikacji wizualnej komend i komisariatów Policji.

Program standaryzacji komend i komisariatów Policji (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych 2013); <http://www.mojakomenda.pl/>.

W opracowaniu wykorzystano wizualizacje opracowane przez firmy projektowe oraz zdjęcia obiektów przekazane przez komendy wojewódzkie Policji.

¹ Uchwała nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia strategii „Sprawne Państwo 2020” (MP, poz. 136).

Summary

Standardization program of headquarters and police stations

Standardization program of headquarters and police stations is an essential element of the “Efficient State 2020” strategy. The document was also included in the plan of undertakings of the Minister of Interior and in Priorities of the Commandant-in-Chief of the Police for years 2013–2015. Its main purpose is an improvement in conditions of the service of citizens in headquarters and police stations and, simultaneously, in the level of working conditions of police officers and civilian workers of the Police, on the territory of the whole country. Moreover, it assumes the unification of the image of police units and, in consequence, facilitation of the identification and increase in the level of the esthetics of the Police buildings. For the realization of the program financial means were secured in the amount of 1 milliard PLN, which are assigned for performing investment and renovation undertakings. It is predicted that along with a close-down of the program in 2015 a material effect will be achieved in the form of finalization of over 228 tasks, out of which 110 will concern investment tasks (building of new headquarters, development and rebuilding of facilities).

The implemented program constitutes the essential tool of supporting statutory actions of the Police. Long-term purposes, resulting from its realization, are supposed to serve the improvement of the efficiency of actions of the Police.

Amongst many purposes of nationwide and social character one should stress the great importance of the program for police officers and persons working in the Police, for whom improving working conditions constitute the source of satisfaction, motivation for the service and work.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Proces przemundurowania polskiej Policji

Podstawą do podjęcia prac nad zmianą dotychczasowego umundurowania były badania fokusowe przeprowadzone w 2006 r. wśród funkcjonariuszy przez ówczesny Wydział Analizy Ocen Społecznych Biura Komunikacji Społecznej KGP. Analiza wypowiedzi funkcjonariuszy stała się podstawą do określenia potrzeb i oczekiwań wobec umundurowania używanego podczas pełnienia obowiązków służbowych. Zastrzeżenia policjantów dotyczyły głównie koszul służbowych, obuwia, spodni i okryć zewnętrznych. Postulowano zmianę koloru koszul na ciemniejszy. Ponadto w większości wypowiedzi sygnalizowano konieczność zmiany konstrukcji spodni służbowych na sportowe typu „bojówki”. Kurtki i obuwie, w ocenie policjantów, należało wykonać z lepszych, nowocześniejszych materiałów.

Potrzeba modernizacji umundurowania policyjnego wynikała z realizacji oczekiwań i propozycji zgłaszanych przez funkcjonariuszy Policji. Dynamicznie rozwijający się rynek tkanin, dzianin i innych surowców włókienniczych pozwalał na stworzenie nowoczesnego munduru, który zapewniał komfort użytkowania i jednocześnie bezpieczeństwo służby. W związku z tym, że w czasie wykonywania obowiązków służbowych policjanci najczęściej noszą umundurowanie służbowe, ten rodzaj ubioru stał się przedmiotem prac.

PRACE PROJEKTOWE NAD NOWYM WZOREM UMUNDUROWANIA

Zanim zaprojektowano nowy ubiór, w Biurze Logistyki Policji KGP były organizowane spotkania z krajowymi producentami surowców oraz gotowych wyrobów mundurowych. Celem konsultacji było zaprezentowanie przez firmy najnowszych osiągnięć w dziedzinie produkcji tkanin, dzianin i innych surowców, a także technologii produkcji umundurowania (wyrobów gotowych). W ramach spotkań z przedstawicielami innych policji europejskich (z Niemiec, Finlandii, Wielkiej Brytanii) dzielono się doświadczeniami związanymi z wprowadzaniem nowych wzorów umundurowania oraz systemami zaopatrywania policjantów. W grudniu 2006 r. Komenda Główna Policji zawarła porozumienie o współpracy z Akademią

Sztuk Pięknych w Łodzi, na mocy którego ogłoszono konkurs pod hasłem *Projekt nowego umundurowania dla Policji*. Konkurs został rozstrzygnięty na początku 2007 r., a nagrodzone prace, po drobnych korektach, stanowiły wzory do wykonania prototypów, a następnie – partii do testowania.

Należy zaznaczyć, że zaprojektowany ubiór służbowy miał sportowy charakter, nie krępował ruchów i zapewniał użytkownikowi wygodę. Zasadnicza zmiana dotyczyła koloru umundurowania – wprowadzono elementy ubioru w kolorze granatowym, z wyjątkiem obuwia, które pozostało w kolorze czarnym. Ponadto wprowadzono nowe elementy umundurowania służbowego, w tym: koszulki polo, koszulki typu T-shirt, podpinkę z polaru do kurtki służbowej zimowej, która może stanowić również samodzielny element ubioru. Wprowadzono nowy wzór czapki zimowej, kurtki służbowej letniej i zimowej, swetra, spodni służbowych oraz obuwia służbowego.

TESTOWANIE PROTOTYPÓW I ZAKUP PARTII WŁAŚCIWEJ

Biuro Logistyki Policji KGP zakupiło partię próbną umundurowania (80 kompletów), które było testowane w jednostkach Policji. Policjanci zgłaszali uwagi w ankietach, a także w trakcie bezpośrednich spotkań z przedstawicielami Biura Logistyki Policji KGP. Sugestie dotyczyły w głównej mierze potrzeby wprowadzenia drobnych zmian konstrukcyjnych, w tym: naszytka dodatkowej kieszeni z przodu kurtki, zastosowania dłuższego zamka na bokach kurtki ułatwiającego dostęp do kabury, zwiększenia w spodniach powierzchni regulującej obwód pasa za pomocą gumy, zastosowania patki z rzepem w dole nogawek zamiast suwaków itp.

Propozycje i zastrzeżenia były brane pod uwagę przy opracowywaniu dokumentacji technicznej dotyczącej poszczególnych elementów ubioru, stanowiącej podstawę do wykonania właściwej partii umundurowania. Należy zaznaczyć, że materiały, z których zostały uszyte mundury, nie budziły zastrzeżeń. W testowanym okresie mundury sprawdziły się na tyle, że można było przyjąć, iż spełniają wymagania i oczekiwania potencjalnych użytkowników. Surowce, z jakich wykonano podstawowe elementy umundurowania, to w szczególności:

czapka letnia służbowa – laminat tkaniny bawełniano-poliestrowej z membraną, oddychający, przepuszczający parę wodną;

NOWE UMUNDUROWANIE SŁUŻBOWE

zdj. Andrzej Mitura

czapka zimowa służbowa – tkanina polarowa z podszewką pikowaną na ocieplaczu; nausznik wykonany z tkaniny zasadniczej, a główka wykończona kołnierzem z dzianiny;

kurtka służbowa letnia – dwuwarstwowy laminat tkaniny poliestrowej z membraną paroprzepuszczalną, wodoodporną, oddychającą; wszystkie szwy są zabezpieczone przed przemakaniem przez zastosowanie wewnętrznej taśmy uszczelniającej;

spodnie służbowe letnie do trzewików – trójwarstwowy laminat tkaniny bawełniano-poliestrowej z membraną, oddychającą, przepuszczającą parę wodną;

koszula służbowa i służbowa letnia – przewiewna, odporna na gnienie, tkanina o składzie surowcowym: 52 ± 3 proc. bawełny i 48 ± 3 proc. poliestru;

trzewiki służbowe – skóra bydlęca licowa wodoodporna w połączeniu z tkaniną typu cordura; podeszwa dwuwarstwowa pochłaniająca mikrowstrząsy powstające w czasie chodzenia po twardym podłożu, odporna na działanie oleju napędowego, o antypoślizgowym urzeźbieniu bieżnika, samoczyszcząca; obuwie posiada właściwości antystatyczne i ma spody odporne na przebicie;

pas główny – taśma poliamidowa z klamrą plastikową posiadającą potrójne zabezpieczenie; pas składa się z dwóch elementów: pasa podstawowego i pasa wewnętrznego; pas podstawowy jest usztywniony i podszyty taśmą samoszczepną.

Asortyment, z którego składa się komplet umundurowania nowego wzoru

Lp.	Nazwa przedmiotu	J.m.	Liczba
1.	Czapka letnia służbowa	szt.	1
2.	Czapka zimowa służbowa	szt.	1
3.	Kurtka służbowa letnia	szt.	1
4.	Spodnie służbowe letnie do trzewików	szt.	1
5.	Spodnie służbowe letnie do półbutów	szt.	1
6.	Kurtka służbowa zimowa z podpinką i ocieplaczem z polaru	szt.	1
7.	Spodnie służbowe zimowe	szt.	1
8.	Sweter służbowy	szt.	1
9.	Półgolf	szt.	2
10.	Koszula służbowa	szt.	2
11.	Koszula służbowa letnia	szt.	2
12.	Koszulka polo z krótkim rękawem	szt.	2
13.	Koszulka typu T-shirt	szt.	2
14.	Bielizna termoaktywna letnia	kpl.	2
15.	Bielizna termoaktywna zimowa	kpl.	2
16.	Trzewiki służbowe	para	1
17.	Skarpetki letnie	para	2
18.	Skarpetki zimowe	para	2
19.	Półbuty służbowe	para	1
20.	Pas główny	szt.	1
21.	Pasek do spodni	szt.	1

PROCES PRZEMUNDUROWANIA

W 2008 r. rozpoczęto realizację zakupów partii właściwej umundurowania nowego wzoru (30 tys. kompletów).

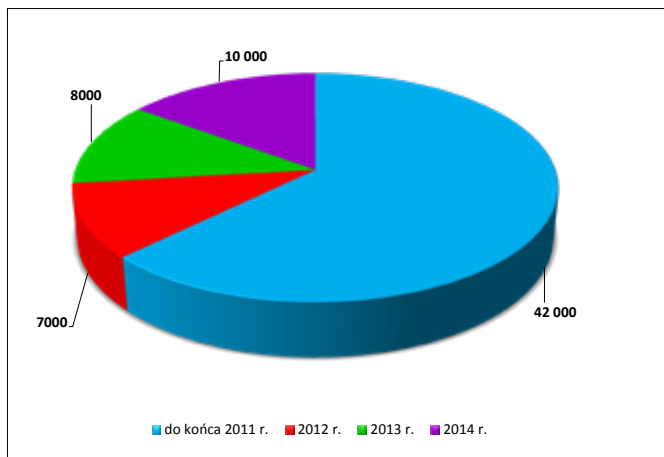
Wykonawcy poszczególnych przedmiotów stanowiących nowy ubiór służbowy policjanta zostali wyłonieni w drodze procedur przeprowadzanych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych¹ w trybie przetargu nieograniczonego. Zakupy były finansowane ze środków zagwarantowanych w ustawie o ustanowieniu Programu Modernizacji Policji². Do końca 2011 r. zakupiono ok. 42 tys. kompletów umundurowania nowego wzoru. W celu zakończenia przedsięwzięcia konieczna była kontynuacja zakupów, których finansowanie od 2012 r. odbywa się ze środków budżetowych Policji.

Po sfinalizowaniu tegorocznych dostaw łączna liczba zakupionego dotychczas umundurowania służbowego nowego wzoru wyniesie ok. 67 tys. kompletów.

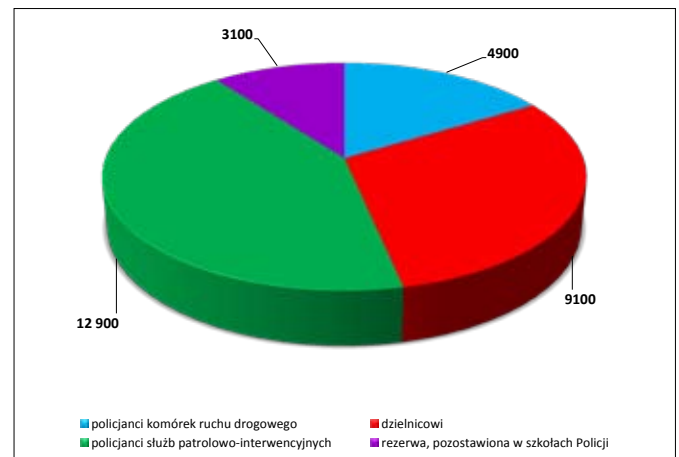

■ Stary wzór umundurowania ćwiczebnego

zdj. Andrzej Mitura

Wykres 1. Wielkość zakupów umundurowania służbowego nowego wzoru w latach 2008–2014 wyrażona w pełnym ukompletowaniu (kpl.)

Wykres 2. Dystrybucja pierwszej partii nowego umundurowania – 30 tys. kpl.

Należy podkreślić, że jakość kolejnych partii umundurowania dostarczanego do jednostek Policji jest potwierdzana określonymi w przepisach prawa procedurami odbiorczymi. Czynności odbiorcze, których celem jest potwierdzenie spełnienia przez wyrób parametrów określonych w specyfikacji technicznej, realizuje się obecnie w odniesieniu do wszystkich przedmiotów nowego wzoru kupowanych centralnie w trybie określonym w ustawie³. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ww. przedmioty mogą zostać dopuszczone do użytkowania po uzyskaniu tzw. deklaracji zgodności OiB⁴. Organem sprawującym nadzór nad czynnościami związanymi z wyrobem podlegającym OiB – w imieniu ministra właściwego do spraw wewnętrznych – jest dyrektor Instytutu Technologii Bezpieczeństwa „Moratex”.

DYSTRYBUCJA NOWEGO UMUNDUROWANIA

Rozpoczynając w 2009 r. wymianę umundurowania służbowego w Policji, zakładano, że będzie to przedsięwzięcie rozłożone w czasie, polegające na sukcesywnym wyposażaniu ko-

lejších grup funkcjonariuszy w nowe wzory ubioru. Podstawą tego założenia był fakt uwzględnienia w planowanym procesie przemundurowania realnych możliwości finansowych Policji. Zgodnie z koncepcją zatwierdzoną przez kierownictwo Komendy Głównej Policji, w nowe umundurowanie zostali wyposażeni w pierwszej kolejności policjanci komórek ruchu drogowego, komórek patrolowo-interwencyjnych oraz dzielnicowi. Dla zobrazowania skali przedsięwzięcia należy przedstawić liczbę kompletów nowych ubiorów, które zostały rozdysponowane do jednostek Policji z pierwszej zakupionej partii nowego umundurowania.

Przemundurowanie kolejnych grup funkcjonariuszy służby prewencyjnej odbywa się sukcesywnie, w miarę dokonywania zakupów kolejnych partii umundurowania nowego wzoru. Należy przy tym nadmienić, że zgodnie z ostatnimi szacunkami, wyposażenie policjantów służby prewencyjnej powinno zostać zakończone do końca 2015 r.

Z uwagi na fakt, że od rozpoczęcia wymiany umundurowania służbowego część policjantów, którzy otrzymali nowe umundurowanie, odeszła ze służby w Policji, a co roku przyjmowani są nowi funkcjonariusze, rzeczywista liczba policjantów wyposażonych w nowe umundurowanie jest mniejsza, niż wskazywałaby na to liczba zakupionych kompletów umundurowania. Od

NOWY MUNDUR ĆWICZEBNY

(wstępny proponowany wzór)

zdj. Andrzej Mitura

rozpoczęcia procesu wymiany umundurowania służbowego stan etatowy w służbie prewencyjnej pozostaje wprowadzić na jednakowym poziomie, tj. ok. 65 tys. policjantów, jednakże w rzeczywistości nie jest to ciągle ta sama grupa funkcjonariuszy.

PRAWNE ZATWIERDZENIE NOWEGO UMUNDUROWANIA

Równolegle z pracami nad nowym wzorem umundurowania, w Biurze Logistyki Policji KGP trwały prace nad przygotowaniem projektu rozporządzenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych zatwierdzającego prawnie nowe wzory ubioru służbowego. Projekt nowego rozporządzenia uwzględniał zmiany wprowadzone w stosunku do dotychczas obowiązującego umundurowania, w tym:

- zmianę kolorystyki ubioru służbowego – z błękitno-szarego na granatowy,
- nowy asortyment przedmiotów stanowiących komplet ubioru służbowego,
- zmianę norm należności umundurowania, w których uwzględniono nowy asortyment przedmiotów wchodzących w skład ubioru służbowego,
- nowe zestawy ubiorcze przedstawiające sposób łączenia poszczególnych elementów umundurowania służbowego.

Należy zaznaczyć, że elementy ubioru wyjściowego, galowego oraz ćwiczebnego nie uległy zmianie.

Uwzględniając fakt, że przemundurowanie policjantów odbywa się stopniowo, w projekcie rozporządzenia wprowadzono

przepisy dopuszczające w okresie przejściowym noszenie umundurowania według nowego i starego wzoru.

W efekcie prac legislacyjnych, w czerwcu 2009 r. weszły w życie nowe przepisy⁵. Wobec konieczności dostosowania dotychczasowych regulacji prawnych do potrzeb procesu sukcesywnej wymiany umundurowania, niezbędne stało się dokonanie zmian także w obowiązującym rozporządzeniu MSWiA w sprawie wysokości i warunków przyznawania policjantom równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie. Zmianie uległ bowiem asortyment przedmiotów wchodzących w skład ubioru służbowego oraz norma tych przedmiotów, która stanowi podstawę ustalenia wysokości równoważnika pieniężnego⁶. Nowe przepisy weszły w życie w marcu 2010 r.⁷

OCHRONA PRAWNA NOWYCH WZORÓW UMUNDUROWANIA

Ochronę munduru policyjnego regulują przepisy⁸, które wprowadzają zakaz używania przez osoby niebędące policjantami munduru policyjnego i jego części, nawet po pozbawieniu oznak policyjnych.

W celu rozszerzenia ochrony prawnej nowych wzorów umundurowania policyjnego Komenda Główna Policji wystąpiła do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o udzielenie prawa z rejestracji na wzory przemysłowe przedmiotów umundurowania służbowego policjanta. Na skutek tych działań Komenda Główna Policji uzyskała prawo do wyłącznego korzystania ze wzoru na 25 lat⁹.

PROCES PRZEMUNDUROWANIA

Należy przy tym zaznaczyć, że autor nagrodzonego projektu, na podstawie którego przygotowano właściwą partię umundurowania, przekazał Komendantowi Głównemu Policji prawa autorskie do wzoru oraz możliwość swobodnego korzystania i rozporządzania tymi prawami.

PRACE NAD NOWYM WZOREM UMUNDUROWANIA ĆWICZEBNEGO

W ramach działań służących poprawie bezpieczeństwa i funkcjonalności umundurowania wykorzystywanego przez policjantów, w Biurze Logistyki Policji KGP podjęto prace nad nowym wzorem munduru ćwiczebnego dla funkcjonariuszy Policji. Czynności są realizowane przez zespół roboczy, w którego skład wchodzi przedstawiciele Głównego Sztabu Policji KGP, Oddziału Prewencji Policji KSP oraz Biura Logistyki Policji KGP. Do współpracy został włączony Instytut Technologii Bezpieczeństwa „Moratex” w Łodzi jako jednostka naukowo-badawcza prowadząca badania i prace rozwojowe w zakresie techniki i technologii wyrobów włókienniczych, w szczególności przedmiotów zaopatrzenia mundurowego przeznaczonego na potrzeby służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych.

W wyniku prac zespołu oraz przeprowadzonych konsultacji z policjantami przyjęto, że nowy mundur ćwiczebnym powinien się charakteryzować większą przewiewnością, lekkością i posiadać mniejszą liczbę kieszeni. Ponadto postulowano, aby był uszyty z nowoczesnej tkaniny w kolorze granatowym, tak by mógł być używany zamiennie z elementami nowego umundurowania służbowego.

Wypracowane przez zespół założenia przekazano do Instytutu Technologii Bezpieczeństwa „Moratex”, który na podstawie umowy zawartej z Biurem Logistyki Policji KGP realizował projekt *Opracowanie założeń konstrukcyjnych oraz wstępnej dokumentacji technicznej nowego munduru ćwiczebnego Policji*. Przedmiotem umowy było przygotowanie przez „Moratex” egzemplarza prototypowego oraz wstępnych założeń technicznych.

W dalszej części działań instytut objął nadzór nad wykonaniem partii prototypowej (20 kompletów) i realizacją badań użytkowych z udziałem przyszłych odbiorców (wraz z opracowaniem wyników). Zobowiązał się również do wykonania wzorca munduru oraz opracowania dokumentacji i specyfikacji technicznej. Uwagi zgłoszone przez policjantów testujących partię prototypową dotyczyły m.in. wprowadzenia drobnych zmian konstrukcyjnych, w tym innego rozmieszczenia kieszeni, a także umieszczenia napisów na taśmie samoszczepnej. Postulowano również rozważenie możliwości zastosowania – jako ubioru ćwiczebnego – kombinezonu zamiast ubioru dwuczęściowego. Kolejne uwagi dotyczyły nakrycia głowy, w tym ewentualnej zmiany czapki na берет. Większość testujących opowiedziała się za pozostawieniem czapki (z wizerunkiem orła) i munduru dwuczęściowego (lub ewentualnie drugiego kompletu w formie kombinezonu). W związku z przedstawionymi uwagami dalsze prace były ukierunkowane na stworzenie wzoru umundurowa-

nia ćwiczebnego według początkowo zakładanej koncepcji. Na podstawie analizy uwag zgłoszonych w trakcie prób użytkowych, a także w efekcie uzgodnień w trybie spotkań roboczych „Moratex” opracował dokumentację techniczną dotyczącą nowego wzoru munduru ćwiczebnego.

Prace nad tym wzorem są obecnie na etapie przygotowań do fazy testowej. Do końca 2014 r. planowana jest realizacja dostaw 450 kompletów, które następnie będą testowane przez funkcjonariuszy w jednostkach terenowych Policji. Zakłada się, że próby użytkowe potrwają do końca 2015 r., tak aby nowy mundur ćwiczebnym został przetestowany w różnych warunkach klimatycznych.

*Danuta Urbańska, główny specjalista
Wydziału Koordynacji Gospodarki Kwatermistrzowskiej*

¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 12 stycznia 2007 r. o ustanowieniu Programu Modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007–2011 (Dz. U. Nr 35, poz. 213, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 235, poz. 1700, z późn. zm.).

⁴ Deklaracja w zakresie obronności i bezpieczeństwa.

⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów (Dz. U. Nr 90, poz. 738, z późn. zm.).

⁶ Wprowadzono zasadę, że policjantowi, któremu na podstawie przepisów rozporządzenia o umundurowaniu wydano w naturze przedmioty ubioru służbowego w roku zaopatrzeniowym, w którym otrzymał równoważnik, wypłaca się w kolejnym roku zaopatrzeniowym równoważnik pomniejszony o kwotę stanowiącą roczną wartość wydanych przedmiotów, ustaloną według cen z kalkulacji równoważnika, obowiązujących w dniu jego wypłaty.

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 marca 2010 r. w sprawie wysokości i warunków przyznawania policjantom równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie (Dz. U. Nr 47, poz. 279, z późn. zm.).

⁸ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie zakazu używania munduru policyjnego lub jego części (Dz. U. Nr 130, poz. 1398, z późn. zm.).

⁹ Art. 105 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410).

Summary

Process of uniform exchange in the Polish Police

Focus surveys, conducted in 2006 amongst officers, commenced the process of the uniform exchange in the Polish Police. The analysis of collected materials gave the ground for defining needs and expectations of police officers in relation to the uniforms, used while performing service duties. As a result of the multistage process, preceded by meetings with representatives of European police forces and consultations with experts in the field of raw materials and applied production technology, a new pattern of the official uniform, ensuring the safety of the service and comfort of the use, was designed. The process of the uniform exchange started in 2009 and should be completed by 2015. New patterns of the police uniform were patented and are being legally protected. The works associated with the preparation of the training uniform for testing are at present conducted in the Logistics Bureau of the Police of National Police Headquarters. Functional tests will last till the end of 2015.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Modernizacja wyposażenia Policji

BROŃ PALNA KRÓTKA

**OD KAL. 9X18 MM MAKAROW
DO KAL. 9X19 MM PARABELLUM**

W bogatym katalogu indywidualnego wyposażenia policjanta szczególnie ważną pozycję zajmuje pistolet samopowtarzalny. Do początku lat 90. XX wieku na wyposażeniu Policji znajdowały się prawie wyłącznie pistolety P-64 oraz P-83 skonstruowane i produkowane w kraju. Zasilane były amunicją pistoletową kal. 9x18 mm (Makarow), czyli standardową amunicją pistoletową państw byłego Układu Warszawskiego.

W ciągu wieloletniej służby pistolety te wyeksploatowały się i stały się technologicznie przestarzałe, w konsekwencji nie były w stanie spełnić obecnie obowiązujących wysokich wymagań, stawianych kupowanej na potrzeby Policji broni strzeleckiej.

Do głównych wad wymienionych modeli zaliczano niewielką siłę ognia, warunkowaną pojemnością magazynków nabojoych, w jakie te pistolety są wyposażone (odpowiednio 6- i 8-nabojowe magazynki 1-rzędowe), oraz parametry balistyczne amunicji Makarow.

Z uwagi na fakt, że pistolet samopowtarzalny jest podstawowym rodzajem uzbrojenia policjanta, należy dążyć do tego, by był bronią nowoczesną, wytrzymałą w służbie, niezawodną, celną i dysponującą pojemnym, kilkunastonabojowym magazynkiem. Korzystne byłoby także, by był to produkt krajowy, co w znacznym stopniu ułatwiłoby zaopatrywanie w niezbędne części zamienne oraz profesjonalne serwisowanie.

Ponadto niezwykle istotnym aspektem związanym z bronią jest amunicja, którą jest ona zasilana.

Jak wcześniej wspomniano, nabój pistoletowy kal. 9x18 mm Makarow jest pod względem balistycznym nabojem przestarzałym i zdecydowanie ustępuje pola w tym zakresie naboju kal. 9x19 mm Parabellum, który stanowi obecnie najpopularniejszy nabój pistoletowy na świecie, a także jest standardowym nabojem pistoletowym użytkowanym przez państwa członkowskie NATO.

Świadomość powyższych uwarunkowań zainicjowała proces przeobrażania policjantów w nowoczesną broń krótką kal. 9x19 mm Parabellum. Z uwagi na ograniczenia posiadanych środków finansowych, podejmowane początkowo przez Komendę Główną Policji działania były dalece niewystarczające, pozwalały bowiem na zakupy relatywnie niewielkiej ilości broni.

Pistolet kal. 9x19 mm Glock (mod. 17, 19, 26)

Rok realizacji	1993	1994	1996	1997	1998	1999	2000	Razem
Zakup [szt.]	720	1000	850	1510	500	1915	720	7215

Poprawę sytuacji przyniósł dopiero, ustanowiony w roku 2000, wieloletni program rządowy *Modernizacja uzbrojenia funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej w latach 2001–2003*¹. W ramach programu na potrzeby Policji zakupiono prawie 26 000 pistoletów samopowtarzalnych P-99. Jest to broń produkowana w radomskiej Fabryce Broni „Łucznik” – Radom Sp. z o.o. jako licencyjna wersja pistoletu Walther P-99. Skalę zakupów dokonanych w ramach programu ilustruje poniższa tabela.

Pistolet kal. 9x19 mm P-99

Rok realizacji	2001	2002	2003	2004	Razem
Zakup [szt.]	2360	5770	10 222	7529	25 881

Po zakończeniu programu, w ramach środków własnych Policji, zakupiono dodatkowo **6530 szt.** pistoletów P-99 (w tym: w roku 2005 – 5400 szt. oraz w roku 2006 – 1130 szt.). Ponadto w latach 2004–2006 zakupiono niewielką liczbę (**363 szt.**) pistoletów Glock (modele 17, 19 oraz 26).

Pistolet samopowtarzalny 1. P-64, 2. P-83

zdj. Marek Krupa

W warunkach policyjnych najistotniejszym mankamentem omawianej broni okazała się zawodność działania wynikająca ze znacznego wyeksploatowania większości egzemplarzy – w dużej mierze pochodzących z lat 60. i 70. ubiegłego wieku.

MODERNIZACJA WYPOSAŻENIA POLICJI

1. Pistolet samopowtarzalny P-99; 2. Glock 17; 3. Glock 19; 4. Glock 26

Kontynuacja przezbrajania Policji w broń kal. 9x19 Parabellum stała się możliwa z chwilą wejścia w życie *Programu modernizacji formacji bezpieczeństwa i porządku publicznego na lata 2007–2009*². W ramach programu oraz wygospodarowanych przez Policję środków własnych, w latach 2007–2010 zakupiono niemal 44 000 pistoletów P-99 oraz Glock (vide tabela poniżej).

Rok realizacji	2007	2008	2009	2010	Razem
Zakup [szt.]	Pistolet P-99				
	-	14 640	7 434	14 996	37 070
Zakup [szt.]	Pistolet Glock				
	4 784	2 113	-	-	6 897

Kolejne zakupy nowoczesnych pistoletów miały miejsce w 2013 r., zakupiono **10 000 szt.** pistoletów P-99, w tym 9 500 szt. w wersji bojowej i 500 szt. w wersji szkolnej, przeznaczonej do prowadzenia treningu bezstrzałowego. Kolejne **500 szt.** pistoletów szkolnych zakupiono w 2014 r. – w efekcie uzyskano 100% zabezpieczenia potrzeb szkół policyjnych.

Należy podkreślić, że zakupy broni szkolnej były wywołane potrzebą doposażenia szkół oraz ośrodków szkolenia Policji w broń przystosowaną do intensywnej eksploatacji w ramach tzw. treningu bezstrzałowego (strzelanie „na sucho” – tj. bez naboju załadowanego do komory nabojoyej). Doświadczenia zebrane w trakcie realizowanych w Policji szkoleń strzeleckich dowiodły, że broń seryjna nie jest w stanie podołać trudom tak szczególnego rodzaju użytkowania. Niektóre podzespoły – zwłaszcza elementy zespołu spustowo-uderzeniowego oraz zamek w trakcie strzelania „na sucho” – są poddane szczególnie niekorzystnym, z punktu widzenia żywotności broni, obciążeniom mechanicznym. W efekcie procesy zmęczenia z czasem prowadzą do powstania uszkodzeń uniemożliwiających dalsze użytkowanie broni. Skutkuje to koniecznością przeprowadzenia kosztownej naprawy lub wycofania broni z eksploatacji.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Policja planuje zakup w 2015 r. ok. 13 500 szt. pistoletów samopowtarzalnych kal. 9x19 mm Parabellum. W przypadku zrealizowania zakupów na stanie Policji będzie się znajdować ok. 106 500 szt. nowoczesnych pistoletów, co w pełni zabezpieczy potrzeby Policji w odniesieniu do aktualnego stanu zatrudnienia³.

Należy w tym miejscu nadmienić, że zabezpieczenie potrzeb wynikających ze stanu zatrudnienia nie jest tożsame z zakończeniem procesu przezbrojenia funkcjonariuszy. W celu całkowitego wycofania z eksploatacji w Policji pistoletów zasilanych amunicją Makarow, a tym samym zunifikowania kalibru amunicji pistoletowej do standardu 9x19 mm Parabellum niezbędne jest zaspokojenie potrzeb uwarunkowanych naliczeniami wynikającymi z obowiązujących w Policji norm należności oraz koniecznością zapewnienia wymaganego poziomu zapasu eksploatacyjnego.

Powyższe oznacza, że ostateczne zakończenie procesu przezbrojenia Policji w nowoczesną broń krótką będzie wymagać, w najbliższych latach, dokonania zakupu dodatkowych 13–14 tys. pistoletów.

AMUNICJA NIETOKSYCZNA

Przeprowadzona w ostatnim czasie kompleksowa analiza czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy policyjnych instruktorów wyszkolenia strzeleckiego wykazała konieczność realizacji szkoleń strzeleckich w Policji z jak najszerszym wykorzystaniem amunicji nietoksycznej – tj. takiej, której konstrukcja ogranicza ryzyko emisji metali ciężkich (ołowiu, antymonu, baru, rtęci) oraz ich związków do środowiska.

W 2014 r. Policja zakupiła ponad 5 mln szt. naboju kal. 9x19 mm Parabellum z pociskiem typu TFMJ (*total full metal jacket*), w których ołowiany rdzeń pocisku, łącznie z częścią denną, jest zasłonięty płaszczem. Do końca 2014 r. planowany jest zakup dodatkowych 2,3 mln szt. Dążeniem Policji jest, aby w szkoleniach strzeleckich amunicja nietoksyczna całkowicie zastąpiła amunicję stosowaną dotychczas.

zdj. Andrzej Mitura

Zestawy przeciuderzeniowe

ZESTAWY PRZECIWUDERZENIOWE NOWEJ GENERACJI

W związku z realizowanym przez Policję zadaniem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas operacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA „EURO 2012” Biuro Logistyki Policji KGP w ramach zabezpieczenia logistycznego dokonało zakupu 5500 kpl. zestawów przeciuderzeniowych na potrzeby policjantów oddziałów prewencji Policji.

Przedmiotowy zakup był realizowany w ramach projektu *Doposażenie sił policyjnych w niezbędny sprzęt uzbrojenia i wyposażenia specjalnego*, a poprzedzały go prace nad nowym wzorem ww. zestawów. W tym celu, decyzją dyrektora Biura Logistyki Policji KGP, został powołany zespół roboczy, składający się z przedstawicieli Głównego Sztabu Policji KGP, oddziałów prewencji Policji i Biura Logistyki Policji KGP, do opracowania wstępnych założeń konstrukcyjnych nowej ochrony osobistej. Na podstawie określonych przez Komendę Główną Policji wymagań, Instytut Technologii Bezpieczeństwa „Moratex” w Łodzi przygotował dokumentację techniczną zestawu przeciuderzeniowego nowego wzoru. W skład zestawu wchodzi następujące elementy:

- kamizelka przeciuderzeniowa z ochroniaczami barków i ramion,
- ochroniacze przedramion,
- ochroniacze nóg,
- ochroniacze ud,
- rękawice przeciuderzeniowe.

Nowe wzory ochrony osobistej zostały poddane testowaniu przez policjantów oddziałów prewencji Policji w wybranych jednostkach Policji celem dokonania oceny użytkowej w warunkach służby. Bezpośredni nadzór nad testowaniem sprawował (w porozumieniu z BLP KGP) Główny Sztab Policji KGP z udziałem pracowników ITB „Moratex”. Opinie i uwagi testujących zostały przedstawione w ankietach, opracowanych przez ITB „Moratex” we współpracy z Komendą Główną Policji. Dodatkowo zorganizowano spotkanie zespołu z testującymi policjantami i pracownikami instytutu. Podczas niego przedstawiono uwagi dotyczące nowych zestawów. Pozwoliło to na opracowanie analizy wyników testów użytkowych oraz wprowadzenie stosownych poprawek do dokumentacji technicznej.

Należy podkreślić, że w zaprojektowanym przez instytut zestawie przeciuderzeniowym zastosowano surowce najnowszej generacji oraz wykorzystano światowe trendy w produkcji tego typu wyrobów. Przedmiotowy zestaw stanowi ochronę w obrębie powierzchni osłanianych, minimalizując skutki uderzeń niebezpiecznymi przedmiotami. Przyjęte rozwiązania konstrukcyjne zostały zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Dostawy 5500 kpl. zestawów były realizowane zgodnie z zapisami umowy, w dwóch terminach: I partia – do 9 grudnia 2011 r., II partia – do 15 marca 2012 r.

Liczba zestawów przeciuderzeniowych, którą otrzymały poszczególne jednostki Policji

Jednostka Policji	Liczba zestawów otrzymanych w 2011 r.	Liczba zestawów otrzymanych w 2012 r.
KWP w Białymstoku	188 kpl.	
KWP w Bydgoszczy	188 kpl.	
KWP w Gdańsku	282 kpl.	15 kpl.
KWP w Gorzowie Wlkp.		88 kpl.
KWP w Katowicach	564 kpl.	176 kpl.
KWP w Kielcach	176 kpl.	
KWP w Krakowie	376 kpl.	22 kpl.
KWP w Lublinie		208 kpl.
KWP w Łodzi		282 kpl.
KWP w Olsztynie		188 kpl.
KWP w Opolu		110 kpl.
KWP w Poznaniu	376 kpl.	22 kpl.
KWP zs. w Radomiu		220 kpl.
KWP w Rzeszowie		188 kpl.
KWP w Szczecinie	282 kpl.	
KWP we Wrocławiu	370 kpl.	22 kpl.
KSP	1127 kpl.	30 kpl.
RAZEM		5500 kpl.

ZAKUPY SPRZĘTU TRANSPORTOWEGO

Trzeba zaznaczyć, że w trakcie produkcji nowych zestawów, w siedzibach firm były prowadzone czynności związane z nadzorem nad realizacją umowy przez zespół monitorujący Komendy Głównej Policji oraz przedstawiciele ITB „Moratex”. Procedury kontrolne obejmowały oględziny zewnętrzne – ocenę jakości i estetyki wykonania, sprawdzono też wymiary elementów zestawu według tabel zamieszczonych w dokumentacji technicznej, a instytut dokonał laboratoryjnych badań niszczących, w celu wyznaczenia parametrów odporności elementów zestawu na uderzenia oraz badań potwierdzających wskaźniki użytkowe zestawu określone w dokumentacji technicznej. Nowe zestawy przeciwuuderzeniowe, przekazane do jednostek Policji, posiadają potwierdzenie jakości, tj. wystawioną przez ITB „Moratex” deklarację zgodności w zakresie obronności i bezpieczeństwa OiB.

Robert Stanicki, starszy specjalista Wydziału Koordynacji Gospodarki Uzbrojeniem i Technika Policijną

Danuta Urbańska, główny specjalista Wydziału Koordynacji Gospodarki Kwatermistrzowskiej

¹ Uchwała Rady Ministrów nr 20 z dnia 28 stycznia 2003 r.

² Ustawa z dnia 12 stycznia 2007 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007–2009” (Dz. U. Nr 35, poz. 213).

³ Zgodnie z obowiązującymi normami należności uzbrojenia, funkcjonariusze niektórych służb Policji mogą być wyposażeni w więcej niż jedną jednostkę broni palnej krótkiej.

Summary

Police equipment modernisation

Operations taken by Logistics Bureau of National Police Headquarters aim to increase efficiency of functioning the police and strengthen police officers' personal safety. The article presents stages of work on modernisation of police equipment (e.g. handguns and anti-riot sets) that was given police officers to use during their everyday service.

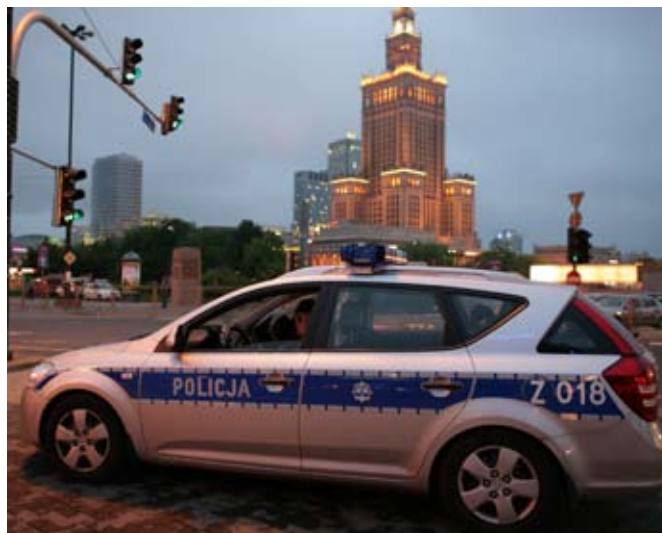
Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

Największe od kilku lat zakupy sprzętu transportowego

W 2014 r. Biuro Logistyki Policji KGP koordynuje oraz realizuje zakupy ponad 1600 szt. sprzętu transportowego, których łączna wartość wynosi prawie 110 mln zł. Choć są one jeszcze w fazie realizacji, można już stwierdzić, że będą to największe zakupy sprzętu transportowego od 2009 r. Ze względu na tak dużą skalę zakupów większość postępowań przetargowych jest prowadzona przez jednostki terenowe Policji, a BLP KGP koordynuje działania w tym zakresie. Pojazdy są sukcesywnie dostarczane do komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji. Zawierane są także kolejne umowy na ich dostawy. W tym roku policjanci otrzymają samochody marek: Opel Astra, Kia Cee'd, Škoda Yeti, Kia Venga, Opel Corsa, Hyundai i20 i Škoda Rapid. Ponadto w ostatniej fazie realizacji są zakupy prawie 40 łodzi.

Dużą część zakupów stanowi tzw. sponsoring, czyli zakupy współfinansowane przez jednostki samorządu terytorialnego oraz Komendę Główną Policji. W 2014 r. zostanie zakupionych ponad 820 pojazdów za łączną kwotę ponad 48,5 mln zł, z czego ponad 24,5 mln zł to środki finansowe pozyskane od samorządów na Fundusz Wsparcia Policji finansujący zakupy w ramach sponsoringu. Z tych środków są lub będą kupowane: samochody osobowe oznakowane, nieoznakowane, samochody osobowe terenowe oraz typu furgon. Pozostałą część tej dużej inwestycji stanowią zakupy ze środków budżetowych

– blisko 720 pojazdów za kwotę ok. 50,5 mln zł – a także zakupy realizowane przez BLP KGP w ramach środków finansowych pochodzących z funduszy pomocowych oraz rezerw celowych. Z tych środków zostaną zakupione 33 pojazdy oraz 38 łodzi za kwotę ok. 10 mln zł.

■ Samochód oznakowany Kia Cee'd

zdz. Andrzej Mitura

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

zdj. Jakub Trębacz, BLP KGP

■ Łódź kategorii R-2

NOWE ŁÓDZIE POLICYJNE

W 2014 r., dzięki dofinansowaniu z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), Biuro po raz kolejny realizuje zakupy łodzi patrolowych na potrzeby jednostek Policji wykonujących zadania w zakresie patrolowania rzek i jezior. Łodzie będą wykorzystywane do zwalczania i ścigania przestępstw oraz wykroczeń przeciwko ochronie środowiska. Pomogą nie tylko w walce z kłusownictwem, ale także będą wykorzystywane w akcjach ratunkowych lub do usuwania skutków powodzi.

Rok 2014 jest kolejnym bardzo owocnym okresem współpracy między BLP KGP a NFOŚiGW. Dzięki niej możliwy jest zakup 15 łodzi kategorii R-2 typu RIB. Każda łódź marki SPORTIS S-6500/K ma silnik YAMAHA o mocy 200 KM, który pozwala na użytkowanie łodzi w zróżnicowanych warunkach. Łodzie o długości kadłuba 6,5 m będą wyposażone m.in. w instalację policyjną łączności radiowej oraz inny sprzęt niezbędny do pełnienia służby na wodzie, w tym: liny, koło ratunkowe, rzutki itp.

Ponadto w BLP KGP realizowany jest zakup 3 nieco mniejszych łodzi kategorii R-3. Łodzie aluminiowe WILD LAKE GROUP STARK PRO 460 z silnikiem SELVA o mocy 50 KM z pewnością będą znakomitą uzupełnieniem policyjnej floty patrolowej.

Łącznie, dzięki środkom finansowym z NFOŚiGW, w 2014 r. Komenda Główna Policji zawarła umowy na dostawy 18 łodzi

SWISS
CONTRIBUTION

zdj. Kamil Sorko, KWP w Białymstoku

■ Volkswagen Passat w wersji RD-VIDEO

na kwotę ponad 3,8 mln zł. W Biurze realizowane są także inne zakupy, w tym 2 łodzi kategorii R-1 typu RIB.

Warto dodać, że tylko w latach 2010–2014 BLP KGP we współpracy z NFOŚiGW zakupiło ponad 50 łodzi patrolowych za kwotę ponad 11 mln zł. Pozwoliło to na znaczne wzmocnienie służb Policji odpowiedzialnych za działania na akwenach w całym kraju oraz umożliwiło odnowienie floty policyjnych łodzi patrolowych.

ZAKUPY Z FUNDUSZY UNIJNYCH

W latach 2013–2014 BLP KGP realizuje zakupy sprzętu transportowego w ramach *Polsko-Szwajcarskiego Programu Współpracy*. W 2013 r. Biuro zakupiło 12 nieoznakowanych samochodów marki Volkswagen Passat z silnikiem 3,6 V6 o mocy 300 KM w wersji RD-VIDEO. Obecnie jest realizowany zakup 2 samochodów marki Opel Insignia OPC z silnikiem o pojemności 2,8 V6 Turbo i mocy 325 KM. W przypadku obu pojazdów wymaganiami określonymi przez użytkowników, oprócz odpowiedniej pojemności i mocy silnika, były także napęd 4x4 oraz automatyczna skrzynia biegów.

W 2014 r., w ramach *Polsko-Szwajcarskiego Programu Współpracy*, realizowane są także zakupy 9 łodzi aluminiowych CONCEPT LPA 2x5 z silnikiem YAMAHA o mocy 50 KM wraz z wyposażeniem o łącznej wartości prawie 1 mln zł.

NOWA GRUPA POJAZDÓW W POLICJI

Od 2014 r. Policja wprowadza do eksploatacji nową grupę środków transportowych – pojazdy małolitrażowe, które sprawdzą się np. jako samochody dla dzielnicowych lub do wykonywania czynności administracyjnych i pomocniczych. Pojazdy tego typu są z powodzeniem od wielu lat użytkowane w wielu jednostkach policji w krajach zachodnich.

Podstawową grupę pojazdów w Policji stanowią samochody osobowe oznakowane i nieoznakowane wywodzące się z rynkowego segmentu „C”. Należą do nich samochody: Kia Cee'd, Škoda Octavia, Ford Focus, Fiat Bravo, Hyundai i30 itp. Łącznie Policja posiada ponad 12 600 samochodów osobowych.

W 2014 r. do BLP KGP z jednostek terenowych Policji wpłynęły sygnały dotyczące rozważenia możliwości wprowadzenia do eksploatacji nowej grupy pojazdów, umownie zwanej małolitrażowymi (czyli pojazdów z segmentu „A” oraz „B”). Zakup ten uzupełniłby flotę pojazdów policyjnych, a także pozwoliłby obniżyć koszty zakupu i późniejszej eksploatacji. Oprócz względów ekonomicznych nie bez znaczenia pozostają również aspekty ekologiczne. Nowoczesne pojazdy to przecież niższa emisja do atmosfery substancji szkodliwych dla środowiska zawartych w spalinach pojazdów.

Pojazdy oznakowane oraz nieoznakowane z tej grupy znajdują zastosowanie w działaniach pomocniczych, administracyj-

nych, niewymagających szybkiego dojazdu, np. w pracy dzielnicowych. Ponadto pojazdy o nieco mniejszych wymiarach doskonale sprawdzą się w dużych aglomeracjach (zwiększony ruch pojazdów, trudności z zaparkowaniem samochodu).

W 2014 r. Policja kupi 55 oznakowanych oraz 91 nieoznakowanych pojazdów z tego segmentu. Samochody zostaną wyposażone w sygnalizację uprzywilejowania w ruchu drogowym oraz instalację łączności radiowej.

*Jacek Prokopczyk, główny specjalista
Wydziału Koordynacji Gospodarki Transportowej*

Summary

The biggest purchases of the transport equipment for a few years

In 2014 Logistics Bureau of the Police of NPHQ coordinates and realizes purchases of over 1600 items of the transport equipment, amounting to almost 110 millions PLN. Although they are still in the phase of the realization, it can be stated that they will be the biggest purchases of the transport equipment since 2009. Due to such a big scale of purchases majority of tender proceedings is being carried out by local units of the Police, and LBP of NPHQ coordinates operations in this respect. Vehicles are successively provided to provincial (metropolitan) headquarters of the Police. Subsequent agreements for their supplies are being concluded. Police officers will obtain the latest models of cars from this year's supplies, such as: Opel Astra, Kia Cee'd, Škoda Yeti, Kia Venga, Opel Corsa, Hyundai i20 and Škoda Rapid. Moreover, the purchases of almost 40 boats are in the last phase of the realization.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Jak kupujemy radiowozy?

Bezpieczeństwo i komfort policjantów użytkujących pojazdy służbowe są podstawowym priorytetem dla przedstawicieli Biura Logistyki Policji KGP odpowiedzialnych za zakupy sprzętu transportowego dla Policji. Jak więc kupić dobry radiowóz? Jak poprawnie zweryfikować wyposażenie pojazdu służbowego Policji? Jakie wymagania techniczne powinien on spełniać? Oczekiwania policjantów użytkujących pojazdy są zróżnicowane i dlatego nie ma jednoznacznych odpowiedzi na powyższe pytania, jednakże poniżej znajdą Państwo krótką charakterystykę procesu zakupu pojazdów służbowych Policji.

Zakup pojazdów służbowych to dość złożony proces, na który ma wpływ wiele czynników. Jest on realizowany na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych, tak jak wszystkie zakupy w instytucjach publicznych. Pomijając procedurę wyłonienia wykonawcy zamówienia, która zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych polega na wyborze najkorzystniejszej oferty spośród złożonych w postępowaniu przetargowym, warto skupić się na procesie przygotowania opisu przedmio-

tu zamówienia (OPZ), czyli specyfikacji technicznej pojazdu. W Biurze Logistyki Policji KGP podczas tworzenia specyfikacji technicznych pojazdów stosuje się zasadę polegającą na postawieniu odpowiednich wymogów oraz określeniu, najbardziej precyzyjnie, jak to jest możliwe, sposobu ich weryfikacji przez zamawiającego. Daje to szansę wyeliminowania rozbieżności w interpretacji zapisów specyfikacji technicznej przez przedstawicieli wykonawcy i przez zamawiającego na etapie przygotowania modyfikacji pojazdów oraz ich dostawy. Podczas tworzenia specyfikacji technicznej bardzo istotny jest udział przyszłych użytkowników pojazdów – przedstawicieli poszczególnych służb policyjnych, którzy określają swoje oczekiwania co do wyposażenia oraz funkcjonalności kupowanego pojazdu. Ważne są również dotychczasowe doświadczenia związane z wcześniejszymi zakupami pojazdów, np. to, w jaki sposób sprawdziły się w praktyce rozwiązania, które były stosowane w przeszłości. Wymiana doświadczeń z użytkownikami ma decydujący wpływ na specyfikację oraz końcowy produkt, czyli pojazd policyjny.

POJAZD BAZOWY

Wykonanie pojazdu policyjnego w większości przypadków polega na dostosowaniu pojazdu cywilnego (czyli dostępnego w ofercie handlowej dla klientów indywidualnych) do potrzeb policyjnych poprzez wykonanie odpowiedniej zabudowy oraz montaż dodatkowego wyposażenia. W trakcie tworzenia specyfikacji technicznej pojazdu bardzo istotną kwestią jest zastosowanie wyraźnego podziału na wymagania techniczne dla pojazdu bazowego oraz wymagania techniczne dla zabudowy. Jest to wyraźny sygnał dla wykonawców, którzy np. chcieliby kupić możliwie najtańszy pojazd i wyposażyć go później we własnym zakresie (często najtaniej, jak to możliwe) tak, aby spełniał wymagania określone przez zamawiającego.

Określając wymagania techniczne dla pojazdu bazowego, w celu potwierdzenia spełnienia wymagań postawionych w specyfikacji technicznej, stosuje się odniesienia do dokumentacji homologacyjnej pojazdu (świadczenie zgodności WE). Opisując parametry, takie jak np.: długość całkowita pojazdu, rozstaw osi, pojemność skokowa lub moc netto silnika, stosuje się odniesienia do stosownych punktów w świadectwie zgodności WE, które zawiera parametry techniczne danego pojazdu określone przez producenta. Rozwiązanie takie pozwala uniknąć rozbieżności w interpretacji ofert przetargowych przez zamawiającego oraz potencjalnych wykonawców zamówienia. Dodatkowo daje gwarancję, że wartość tych parametrów została zweryfikowana w identyczny sposób dla wszystkich pojazdów przez niezależne instytuty odpowiedzialne za proces homologacji. Stosując takie zapisy, mamy też pewność, że dany wykonawca nie będzie kwestionował parametrów technicznych pojazdu zaproponowanego przez innego wykonawcę.

ZABUDOWA POJAZDU

Dostosowanie danego typu pojazdu bazowego do celów policyjnych odbywa się przez wykonanie odpowiedniej zabudowy tego pojazdu. W Biurze Logistyki Policji KGP wymagania w tym zakresie są od wielu lat opracowywane wspólnie z przyszłymi użytkownikami pojazdów. Pozwala to na precyzyjne określenie elementów zabudowy i wyposażenia pojazdów policyjnych w taki sposób, aby ich późniejsza eksploatacja była bezpieczna, komfortowa, ergonomiczna i jak najmniej awaryjna. Zabudowa pojazdów do celów policyjnych nie jest rzeczą łatwą i wymaga zarówno wiedzy ogólnej, jak i ściśle specjalistycznej, nie tylko z zakresu motoryzacji, ale często także mechaniki, elektryki, elektroniki itd.

Podczas projektowania i opisywania pojazdu często stosuje się wspomnianą powyżej zasadę polegającą na postawieniu odpowiednich wymogów oraz określeniu sposobu ich weryfikacji. Określając parametry dla samochodu osobowego, mamy do czynienia ze stosunkowo prostą specyfikacją techniczną ze względu na poziom jego zabudowy. W każdym przypadku ważne jest bezpieczeństwo i komfort funkcjonariuszy użytkujących pojazdy, dlatego stawiane są wymogi, które określają, że elementy zabudowy samochodu osobowego nie mogą ograniczać widoczności podczas jazdy oraz nie mogą być zamontowane w miejscach kolidujących z wyposażeniem fabrycznym odpowiadającym za bezpieczeństwo (np. poduszki i kurtyny

■ Stanowisko operatora w pojeździe MCWP

■ Pilot sterujący tablicą świetlną RD-VIDEO zabudowany w podsufitce pojazdu

■ Sposób przewozu kasku ochronnego w pojeździe „wypadowym”

■ Sposób przewozu tarcz szturmowych w pojeździe „wypadowym”

zdj. Janusz Wypowski, BLP KGP

ZAKUP RADIOWOZÓW

powietrzne). Kolejnym warunkiem jest zapewnienie możliwości ergonomicznej obsługi elementów wyposażenia pojazdu po zabudowie. W przypadku samochodu osobowego, gdzie ze względu na jego wymiary mamy małe możliwości umieszczenia dodatkowych elementów, istotne jest również maksymalne wykorzystanie do zabudowy fabrycznych miejsc, które nie będą wykorzystywane przez policjantów. Przykładem może być możliwość zabudowy w podsufitce pilota sterującego tablicą świetlną pojazdu Opel Insignia w wersji RD-VIDEO. Sytuacja znacznie się komplikuje, gdy opisywana jest specjalistyczna zabudowa pojazdu typu furgon np. w policyjnej wersji pojazdu wypadowego. Określając jego zabudowę i wyposażenie, należy przede wszystkim pamiętać o tym, jakie funkcje ma spełniać gotowy produkt. Zazwyczaj określa się je wspólnie z użytkownikami pojazdów. Na tej podstawie wskazywane są minimalne parametry techniczne, a następnie dobiera się pojazdy bazowe. Trzeba także stworzyć plan zabudowy ze wstępnym wymiarowaniem, rozmieszczeniem oraz opisem elementów, które stanowią system zabudowy i wyposażenie danego pojazdu.

Dużym wyzwaniem było opracowanie specyfikacji technicznej dla pojazdów typu furgon w wersji wypadowej. W ramach przygotowań polskiej Policji do EURO 2012 zakupiono 600 szt. takich samochodów. Użytkownicy wstępnie określili swoje oczekiwania, które w pierwszej chwili wydawały się niemożliwe do spełnienia. Oczekiwano, że każdy z tych pojazdów będzie zapewniał: bezpieczny przewóz 8 policjantów, możliwość szybkiego wsiadania/wysiadania w pełnym rynsztunku, przewóz wyposażenia (tarcz ochronnych, pałek szturmowych, kasków ochronnych, zestawów ochrony osobistej) w jednym przedziale z funkcjonariuszami OPP, a także możliwość zakładania ww. wyposażenia służbowego wewnątrz samochodu.

Prace nad specyfikacją techniczną trwały dość długo, jednak ostatecznie udało się kupić pojazdy spełniające wszystkie oczekiwania użytkowników. Dodatkowo, w celu zapewnienia maksymalnego poziomu bezpieczeństwa przewożonych funkcjonariuszy, zabudowa pojazdu została poddana m.in. badaniom przeprowadzonym przez Przemysłowy Instytut Motoryzacji oraz Politechnikę Wrocławską.

Kolejnym wyzwaniem był zakup w 2013 r. pojazdu Mobilne Centrum Wsparcia Poszukiwań (MCWP) w ramach programu Child Alert. Pojazd tego typu nigdy wcześniej nie był kupowany dla Policji. Charakteryzuje się on bardzo skomplikowaną zabudową, wyposażony jest w przedział biurowy i magazynowy, agregat prądotwórczy, dodatkowy system klimatyzacji i ogrzewania, oświetlenie zewnętrzne i wewnętrzne, system kamer zewnętrznych oraz wewnętrznych, rejestrator i podzielnik obrazu z systemem TV, instalację elektryczną 12V/230V oraz informatyczną, a także łączność radiową.

W pojeździe zastosowano innowacyjne rozwiązania, takie jak: zabudowany i wygłuszony generator prądotwórczy wyposażony w specjalny system odprowadzania spalin, wydajny system klimatyzacji działający niezależnie od pracy silnika pojazdu oraz system elektrycznego zasilania zewnętrznego zapewniający możliwość pracy wyposażenia pojazdu niezależnie od warunków atmosferycznych.

OZNAKOWANIE POJAZDU ORAZ SYGNALIZACJA UPRIWILEJOWANIA W RUCHU DROGOWYM

Nie bez znaczenia dla służby jest oznakowanie pojazdu oraz sygnalizacja uprzywilejowania w ruchu drogowym. W Biurze Logistyki Policji KGP, we współpracy z przedstawicielami Przemysłowego Instytutu Motoryzacji oraz Instytutu Transportu Samochodowego, zostały opracowane wymagania dotyczące oznakowania oraz sygnalizacji uprzywilejowania pojazdów policyjnych. Wymagania te są na bieżąco aktualizowane ze względu na postęp techniczny i możliwość zastosowania nowych rozwiązań, np. technologii LED w sygnalizacji świetlnej. W precyzyjny sposób określają parametry techniczne materiałów wykorzystywanych do oznakowania pojazdów oraz urządzeń sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej uprzywilejowania w ruchu drogowym. W ramach standaryzacji policyjnych środków transportu wymagania te są stosowane przez wszystkie jednostki Policji realizujące zakupy pojazdów.

Przygotowując specyfikację techniczną związaną z zakupem pojazdów, należy wykonać następujące czynności:

- przeprowadzić analizę oczekiwań użytkowników i określić funkcje, jakie ma spełniać pojazd,
- postawić odpowiedni wymóg i określić sposób jego weryfikacji,
- odnieść się do obowiązujących przepisów oraz norm (krajowych i unijnych),
- żądać dokumentów potwierdzających spełnienie poszczególnych wymagań specyfikacji technicznej, wystawionych przez właściwe, akredytowane jednostki badawcze lub certyfikujące.

W tym zakresie Wydział Koordynacji Gospodarki Transportowej BLP KGP współpracuje m.in. z Przemysłowym Instytutem Motoryzacji, Instytutem Transportu Samochodowego, Wojskowym Instytutem Techniki Pancernej i Samochodowej oraz innymi instytucjami badawczymi posiadającymi stosowne uprawnienia i akredytacje w obszarach i dziedzinach techniki, które są wyszczególnione w danej specyfikacji technicznej pojazdu. Niezmiernie ważne w tym obszarze pracy policyjnych logistyków jest ciągłe poszukiwanie nowych rozwiązań technicznych oraz badanie możliwości ich wykorzystania przy budowie pojazdów policyjnych.

*Jacek Prokopczyk, główny specjalista
Wydziału Koordynacji Gospodarki Transportowej*

Summary

How we buy police cars

Safety and comfort of police officers using service cars are essential priorities of the representatives of Logistics Bureau of National Police Headquarters responsible for purchases of police transport equipment. How to buy a good police vehicle? How to properly verify the equipment of a police car? What technical requirements should it meet? Police officers' expectations are diversified. It means that there is not one explicit answer for the stated questions. This article presents a short characteristic of a process of purchasing police cars.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

Policjanci misji pokojowych

Jednostka Specjalna Polskiej Policji w Kosowie

W 2008 r. na mocy uchwały Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej nr 255/2008 z dnia 2 grudnia 2008 r. w sprawie utworzenia kontyngentu policyjnego wydzielonego do udziału w Misji Unii Europejskiej w zakresie praworządności w Kosowie, EULEX KOSOVO, została powołana Jednostka Specjalna Polskiej Policji, w ramach której funkcjonariusze realizują zadania związane ze wspomaganiem organów odpowiedzialnych za przestrzeganie prawa, bezpieczeństwa i porządku publicznego w Kosowie oraz rozwijanie i wzmacnianie wieloetnicznych służb policyjnych. W jej skład wchodzi policjanci plutonów bojowych, plutonu logistycznego, eksperci policyjni i eksperci Ministerstwa Finansów. Do 2012 r. JSPP była zakwaterowana w Pristinie, we włoskiej bazie KFOR-u, gdzie wraz z kompanią włoskich karabinierów stanowiła jeden policyjny związek taktyczny, obecnie zaś stacjonuje w „Camp Charlie” w miejscowości Mitrovica znajdującej się na północy Kosowa.

Biuro Logistyki Policji KGP jako służba wspomagająca działalność Policji realizuje zadania związane z wyposażaniem

polskich policjantów JSPP w Kosowie, biorących udział w misji pokojowej, w umundurowanie, w tym również sprzęt przeznaczony do użytku zbiorowego (w postaci np. kamizelek przeciwuderzeniowych, kamizelek na oporządzenie, ochraniaczy nóg i rąk itd.), uzbrojenie oraz sprzęt transportowy. W ciągu roku liczba policjantów wyposażanych w Biurze Logistyki Policji KGP to około 120 funkcjonariuszy.

Stosownie do normy należności, określonej dla ww. grupy policjantów w zarządzeniu nr 13 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 sierpnia 2002 r. w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek, komórek organizacyjnych Policji i policjantów oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP Nr 11, poz. 70, z późn. zm.), wyposażenie to obejmuje asortyment przedmiotów wymienionych w poniższej tabeli.

Ponadto Jednostka Specjalna Polskiej Policji w Kosowie, ze względu na specyfikę służby i rodzaj wykonywanych zadań, dysponuje różnego rodzaju pojazdami. Są to głównie samochody osobowe terenowe marki Nissan Pathfinder (10 szt.),

zdz. Marek Krupa, KGP

UZBROJENIE

Lp.	Przedmiot
BROŃ	
1	Broń palna krótka
2	9 mm pistolety maszynowe
3	7,62 mm karabinki
4	7,62 mm karabiny wyborowe
5	Strzelby gładkolufowe kal. 12
6	Siatkowe zestawy obezwładniające

WYRZUTNIE ŚRODKÓW CHEMICZNYCH

1	Ręczne wyrzutnie granatów łzawiących RWGŁ-3
2	Automatyczne wyrzutnie granatów łzawiących RWGŁ-3

OSŁONY BALISTYCZNE

1	Kamizelki kuloodporne różnych typów
2	Hełmy kuloodporne
3	Tarcze kuloodporne

SPRZĘT OCHRONNY

1	Policyjne tarcze ochronne
2	Policyjne kaski ochronne z osłoną twarzy

UMUNDUROWANIE					
Lp.	Przedmiot	J.m.	Liczba	Okres używalności	Uwagi
a) dla policjanta					
1.	Czapka letnia czarna	szt.	1	na czas udziału w misji	
2.	Kurtka nieprzemakalna z kamizelką i podpinką z polaru	kpl.	1	"	
3.	Mundur drelichowy czarny	kpl.	2	"	
4.	Kominiarka	szt.	1		tylko SPU
5.	Rękawiczki skórzane zimowe	para	1		
6.	Kombinezon jednoczęściowy czarny letni	kpl.	1	"	tylko SPU
7.	Koszulka „polo” z krótkim rękawem (biała lub czarna)	szt.	2		
8.	Koszulka czarna z napisem „Policja”	szt.	5	"	
9.	Koszula wyjściowa letnia	szt.	2		Eksperci i kadra dowódcza SPU
10.	Krawat	szt.	1		
11.	Skarpety antypotne	para	4		
12.	Ręcznik frotte	szt.	2		
13.	Dres sportowy	kpl.	1		
14.	Obuwie sportowe	para	1	"	
15.	Pas główny parczany	szt.	1		
16.	Worek marynarza	szt.	1		
17.	Zasobnik osobisty	szt.	1	"	
18.	Trzewiki letnie	para	1	"	
19.	Trzewiki skoczka	para	1	"	
20.	Okulary przeciwsłoneczne	szt.	1	"	
21.	Opatrunek osobisty	szt.	1	"	
22.	Emblemat „POLAND”	szt.	6	"	
23.	Niezbędnik	kpl.	1	"	Eksperci w zależności od potrzeb
24.	Manierka	szt.	1	"	
25.	Menażka	szt.	1	"	
26.	Pokrowiec na manierkę	szt.	1	"	
27.	Oznaczenie imienne	kpl.	1	"	
28.	Tabliczka tożsamości	szt.	1	"	
do użytku zbiorowego					
1.	Kamizelka przeciwuderzeniowa				tylko SPU (na 100% stanu)
2.	Kamizelka na oporządzenie	szt.	1	"	tylko SPU (na 100% stanu)
3.	Ochraniacze nóg	para	1	"	tylko SPU (na 100% stanu)
4.	Ochraniacze przedramienia	szt.	2	"	tylko SPU (na 100% stanu)
5.	Rękawice ochronne	para	1	"	tylko SPU (na 100% stanu)
6.	Śpiwór	szt.	1	Eksperci-100%, SPU-20%	
b) dla policjanta pełniącego służbę w warunkach tropikalnych					
1.	Kapelusz pustynny	szt.	2	na czas udziału w misji	
2.	Ubranie pustynne	kpl.	2		
3.	Spodenki krótkie pustynne	szt.	2		
4.	Bielizna antypotna	kpl.	2		
5.	Buty pustynne	para	1		
6.	Moskitiera	szt.	1		
oraz przedmioty wymienione w podzestawie a); lp. 1–3; 7–12; 15–17; 19–28					

ambulans sanitarny VW Crafter, lekki transporter opancerzony Scam Dzik I, pojazd Toyota Hilux – wykorzystywany jako podstawowy zestaw Automatyczna Wyrzutnia Granatów Łzawiących oraz inne pojazdy techniczne i dostawcze.

Na podstawie porozumienia zawartego w dniu 14 sierpnia 2009 r. pomiędzy Komendantem Głównym Policji a Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej w sprawie użyczenia pojazdów służbowych, JSPP w Kosowie użytkowała przez okres 4 lat 2 pojazdy opancerzone Scam Dzik II. Jednakże z powodu zużycia i utraty zdolności bojowej jeden z pojazdów został już odesłany do kraju, natomiast drugi jest przygotowywany do odesłania.

W ramach wsparcia logistycznego EULEX przekazał polskiemu kontyngentowi policyjnemu w Kosowie – w formie

użyczenia na czas nieokreślony – samochody osobowe terenowe Toyota Land Cruiser w klasie opancerzenia B4 oraz B6 (19 szt.), samochody osobowe terenowe marki Nissan Patrol (12 szt.) oraz pojazdy typu lekkiego, tj. transporter opancerzony (2 szt.). Całkowite koszty eksploatacji (mps, przeglądy, naprawy, materiały eksploatacyjne, części zamienne) sprzętu użyczonego polskiemu kontyngentowi Policji w Kosowie ponosi EULEX KOSOWO.

EULEX Kosowo

policyjna misja Unii Europejskiej na terenie Kosowa. W misji uczestniczą przedstawiciele państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw trzecich (m.in. USA, Kanada, Rosja, Turcja). Celem europejskich służb policyjnych i ekspertów prawnych jest wspieranie oraz umacnianie władz i administracji Kosowa, rozwój niezależnego i wieloetnicznego systemu sądowniczego, policji i służb celnych, wolnych od nacisków politycznych i działających zgodnie z międzynarodowymi standardami. Podstawę prawną stanowi Wspólne Działanie Rady 2008/124/WPZiB z dnia 4 lutego 2008 r. w sprawie misji Unii Europejskiej w zakresie praworządności w Kosowie, EULEX KOSOWO. Misja UE EULEX Kosowo przejęła odpowiedzialność za sporny region od Tymczasowej Misji Administracyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych UNMIK Kosowo po osiągnięciu gotowości operacyjnej pod koniec 2008 r.

Źródło: Wikipedia, Wolna Encyklopedia

Danuta Urbańska, główny specjalista Wydziału Koordynacji Gospodarki Kwatermistrzowskiej

Waldemar Dudziński, specjalista Wydziału Koordynacji Gospodarki Transportowej

Robert Stanicki, starszy specjalista Wydziału Koordynacji Gospodarki Uzbrojeniem i Techniką Policyjną

Summary

Police officers of peacekeeping missions – Special Polish Police Unit in Kosovo (JSPP)

In 2008 on the legal ground of the resolution of the Council of Ministers of the Republic of Poland, regarding the establishment of the police contingent, allocated for the participation in the European Union Mission in Kosovo, ELUX Kosovo, there was appointed Special Polish Police Unit (JSPP), in frames of which police officers perform tasks associated with the support of bodies responsible for the law enforcement, security and public order in Kosovo. It consists of police officers of battle and logistic platoons as well as police experts and experts of Ministry of Finance.

Till 2012 JSPP was accommodated in Pristina, in the Italian KFOR base, where together with the company of Italian carabinieri constituted one police tactical unit. At present, however, it is quartered in "Camp Charlie" in the Mitrovica – a town located in the north of Kosovo.

Logistics Bureau of the Police of NPHQ, as the service supporting activity of the Police, implements objectives associated with equipping the Polish police officers of JSPP in Kosovo with the uniform, weaponry and transport equipment.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

zdz. Marek Krupa, KGP

Biuro Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji

STRUKTURA I DZIAŁALNOŚĆ Błil. FLUKTUACJA KADR

insp. Jerzy Sipa

**DYREKTOR BIURA ŁĄCZNOŚCI
I INFORMATYKI KGP**

Biuro Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji (Błil. KGP) jest komórką organizacyjną o priorytetowym znaczeniu dla istnienia formacji. Polska Policja posiada najnowocześniejsze w Europie rozwiązania techniczne i organizacyjne z zakresu teleinformatyki, które powodują wzrost efektywności działania służb mundurowych. Nieustanny rozwój policyjnej łączności i informatyki oraz wykonywane przez Błil. KGP zadania w tym zakresie mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Policji, a tym samym utrzymania bezpieczeństwa publicznego w naszym kraju.

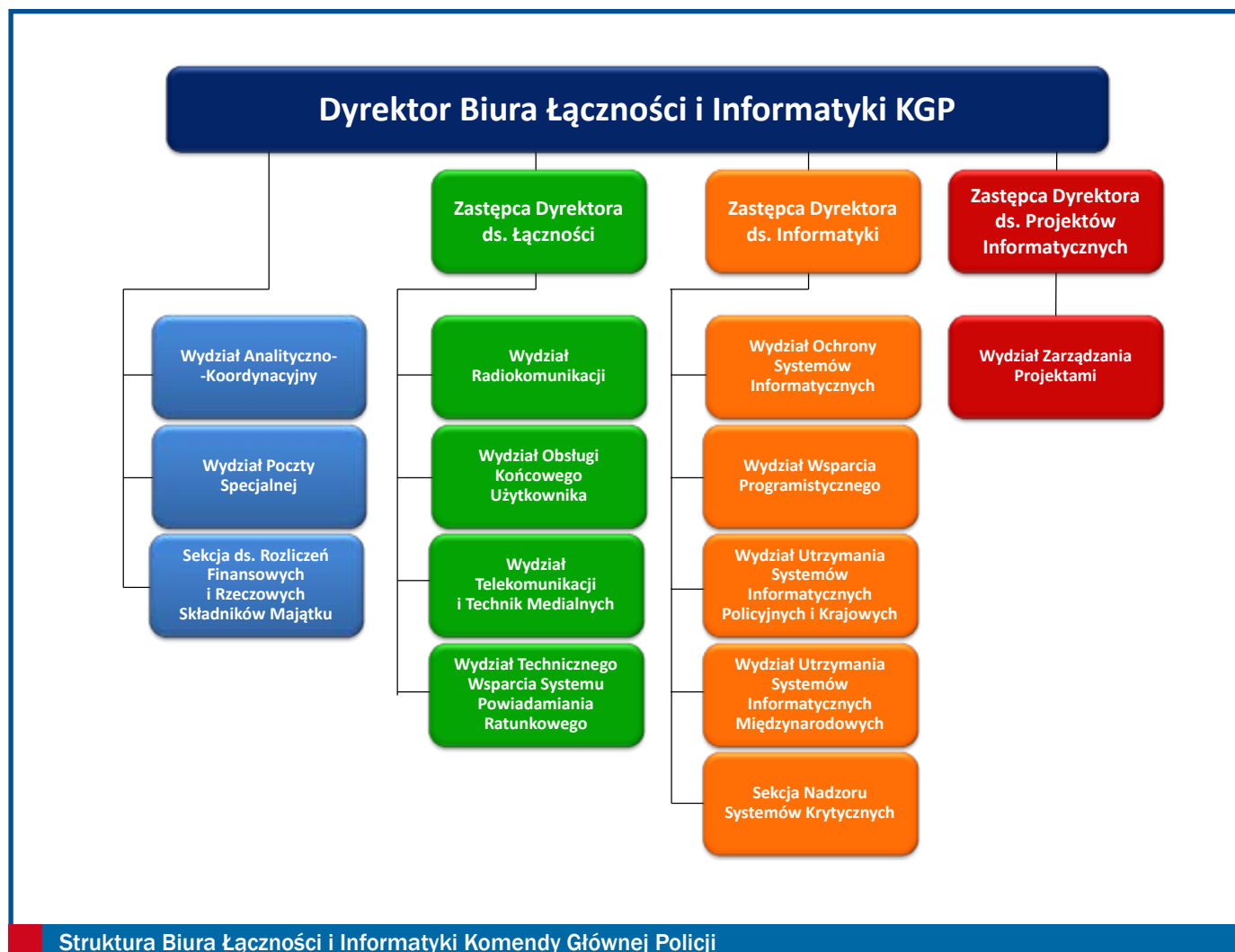
Wykorzystując dostępną wiedzę w zakresie najnowszych technologii transmisji i przetwarzania informacji, wdrażamy w Policji zaawansowane rozwiązania w obszarach informatyki, teletransmisji (dział telekomunikacji zajmujący się przesyłaniem sygnałów drogą przewodową), telekomutacji (dział telekomunikacji zajmujący się łączami telekomunikacyjnymi), a także radiokomunikacji.

Administrowane przez Biuro systemy są wykorzystywane nie tylko przez Policję, lecz również przez wiele instytucji z administracji publicznej.

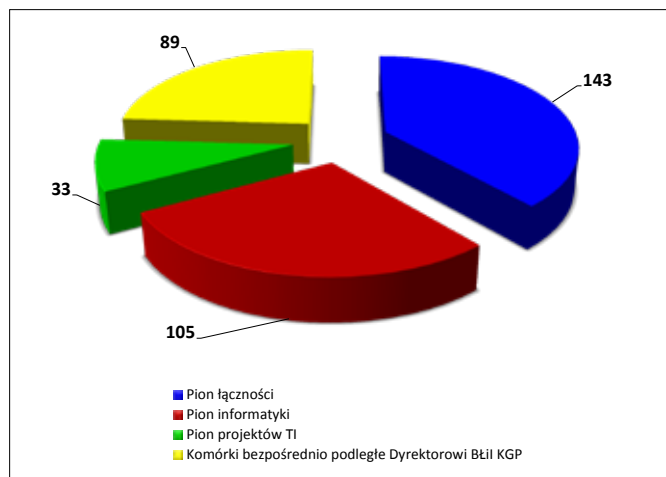
Upowszechnienie innowacyjnych rozwiązań i narzędzi oraz dobrych praktyk sprzyjających jakości i efektywności naszych działań jest jednym z głównych zadań każdego z biur Komendy Głównej Policji. Biuro Łączności i Informatyki uczestniczy m.in. w procesie udostępniania informacji publicznej, a także administruje zbiorami danych oraz systemami teleinformatycznymi.

Do zadań Biura Łączności i Informatyki należy w szczególności:

- 1)** projektowanie, organizowanie i wdrażanie rozwiązań teleinformatycznych na potrzeby Policji;
 - 2)** budowa i utrzymywanie systemów telekomunikacyjnych i informatycznych przetwarzających informacje uzyskiwane na potrzeby Policji, Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych oraz współpracy międzynarodowej;
 - 3)** wykonywanie zadań w zakresie budowy, eksploatacji i utrzymywania Krajowego Systemu Informatycznego oraz zapewnienia sprawnego działania i bezpieczeństwa Systemu Informacyjnego Schengen w ramach modułu krajowego;
 - 4)** weryfikowanie wdrożonych rozwiązań w obszarze elektronicznego wytwarzania, przechowywania, przesyłania i przetwarzania danych w odniesieniu do rzeczywistych potrzeb użytkowników końcowych;
 - 5)** zapewnianie bezpieczeństwa teleinformatycznego systemów i sieci teleinformatycznych projektowanych, organizowanych, wdrażanych i utrzymywanych przez Biuro;
 - 6)** wykonywanie zadań operatora Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112;
 - 7)** realizowanie zadań w zakresie obsługi przesyłek jawnych Policji i podmiotów zewnętrznych na podstawie
- 8)** zawartych umów i porozumień oraz materiałów zawierających informacje niejawne;
 - 9)** wykonywanie zadań, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt 10 zarządzenia KGP w sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji, czyli punktów kontaktowych, o których mowa w art. 145j ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, a także punktów kontaktowych oraz informacyjnych wynikających z odrębnych przepisów i postanowień, funkcjonujących w związku z krajową i międzynarodową współpracą Policji w celu ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, wykrywania i ścigania sprawców przestępstw oraz zapobiegania przestępczości i jej zwalczania;
 - 10)** wyposażanie KGP oraz komórek organizacyjnych Centralnego Biura Śledczego Policji znajdujących się na obszarze działania Komendanta Stołecznego Policji w sprzęt teleinformatyczny i zapewnianie jego sprawności;
 - 11)** obsługa techniczna sprzętu teleinformatycznego użytkowników końcowych w KGP oraz w komórkach organizacyjnych Centralnego Biura Śledczego Policji znajdujących się na obszarze działania Komendanta Stołecznego Policji;
 - 12)** administrowanie i utrzymanie w sprawności technicznej Sieci Łączności Rządowej na potrzeby naczelnych organów władzy i administracji rządowej Rzeczypospolitej Polskiej;

STRUKTURA I DZIAŁALNOŚĆ

■ Podział etatów Błil KGP w zależności od specyfiki zadań

- 12)** gospodarowanie środkami przydzielonymi na realizację powierzonych zadań;
- 13)** realizowanie przedsięwzięć związanych z przygotowaniem obronnym Policji w zakresie właściwości Biura;
- 14)** zaopatrywanie komórek organizacyjnych Centralnego Biura Śledczego Policji w sprzęt, materiały, usługi oraz oprogramowanie, zgodnie z właściwością rzeczową Biura.

Dla policjantów codzienna praca służb informatycznych może być niezauważalna, gdyż są oni przyzwyczajeni do tego, że uruchamiają swoją stację dostępową i mogą korzystać z potrzebnych informacji zgromadzonych w centralnych systemach teleinformatycznych. Potrzebę istnienia wspomnianych służb użytkownik zauważa w momencie konieczności włączenia nowych funkcjonalności w systemach informatycznych lub wystąpienia awarii systemów. Wtedy pojawia się specjalista Biura Łączności i Informatyki KGP, dla którego jednym z głównych zadań jest bieżący nadzór techniczny nad prawidłowością i ciągłością działania systemów informatycznych lub łączności użytkowanych w Policji.

Jednym z ważniejszych zadań Błil KGP jest administrowanie oraz utrzymanie tzw. systemów krytycznych, dla których zapewnienie wysokiej dostępności jest niezbędne. Dlatego też w sposób ciągły podejmuje się działania w zakresie budowania i utrzymania stałego zespołu administratorów posiadających odpowiednie kompetencje i doświadczenie zdobyte w ramach szkoleń oraz wieloletniej pracy z systemami policyjnymi. Nie jest to proste zadanie z uwagi na fakt, iż fachowcy o takich kwalifikacjach i doświadczeniu są szczególnie cenieni na zewnętrznym rynku pracy, który oferuje im wyższe uposażenia niż administracja publiczna.

Niemniej jednak, biorąc pod uwagę znaczną fluktuację wśród policjantów i pracowników Biura oraz potrzeby kadrowe wynikające z ciągłego rozwoju systemów informatycznych Policji, kierownictwo Komendy Głównej Policji podejmuje

próby uzupełniania stanu osobowego Biura, oferując nowym wykwalifikowanym pracownikom uposażenia adekwatne do specyfiki wykonywanych zadań, jak również utrzymania już posiadanej, wyszkolonej kadry poprzez m.in. przyznawanie okresowych dodatków zadaniowych i specjalnych lub indywidualnych nagród uznaniowych za konkretne, zrealizowane projekty IT.

Należy także nadmienić, że kierownictwo Biura przywiązuje duże znaczenie do odpowiedniego wyszkolenia specjalistycznej kadry, uwzględniając przy tym rozwój systemów IT oraz wdrażanie nowych rozwiązań w zakresie policyjnej teleinformatyki. W miarę możliwości finansowych policjanci i pracownicy Biura są kierowani na szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne z obszarów zarówno stricte technicznych, dotyczących administracji i utrzymania systemów, jak również z zakresu prowadzenia projektów teleinformatycznych. Chcąc utrzymać stałą dostępność do policyjnych systemów informatycznych oraz ich obsługę na najwyższym poziomie, a także mając na uwadze niejednokrotne zastosowanie unikatowych rozwiązań technicznych w systemach informatycznych Policji, szkolenia w ww. zakresie muszą być realizowane w sposób ciągły.

Obecnie Biuro uczestniczy w wielu projektach teleinformatycznych w skali krajowej oraz międzynarodowej. Realizowane przedsięwzięcia dotyczą m.in. współpracy organów administracji państwowej z Systemem Informacyjnym Schengen II (SIS II) i Systemem Informacji Wizowej (VIS) wynikającej z zadania nałożonego na Komendanta Głównego Policji w zakresie realizacji zadań Centralnego Organu Technicznego Krajowego Systemu Informatycznego, wdrożenia Systemu Wspomagania Obsługi Policji, utrzymania i rozwoju Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112 (OST 112), a także utrzymania Systemu Wspomagania Dowodzenia (SWD). Działania te odgrywają wiodącą rolę w zapewnieniu wszystkim funkcjonariuszom Policji dostępu do zgromadzonych zasobów informatycznych.

Małgorzata Kempieńska,
referendarz Wydziału Analityczno-Koordynacyjnego

Justyna Podurgiel,
technik Wydziału Analityczno-Koordynacyjnego

ml. insp. Tadeusz Antonowicz, radca Wydziału Utrzymania
Systemów Informatycznych Policyjnych i Krajowych

Summary

Organizational structure of bureau. Staff fluctuation

Functioning of Communication and Information Technology Bureau of NPHQ is aimed at providing officers of the Police the access to collected IT resources, in relation to official duties performed by them. Systems administered by Bureau are used not only by the Police, but also by a lot of other institutions of the government and public administration. Communication and Information Technology Bureau of NPHQ is composed of 11 departments and 2 self-contained sections (directly reporting to the Director of Bureau). The management of Bureau faces the high level of staff fluctuation – frequent change and great rotation of employees due to too low salaries, when compared with commercial companies at the labour market.

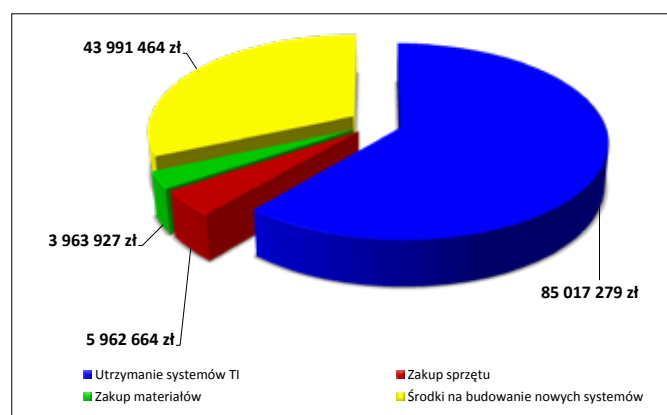
Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Środki finansowe przeznaczone na teleinformatykę policyjną

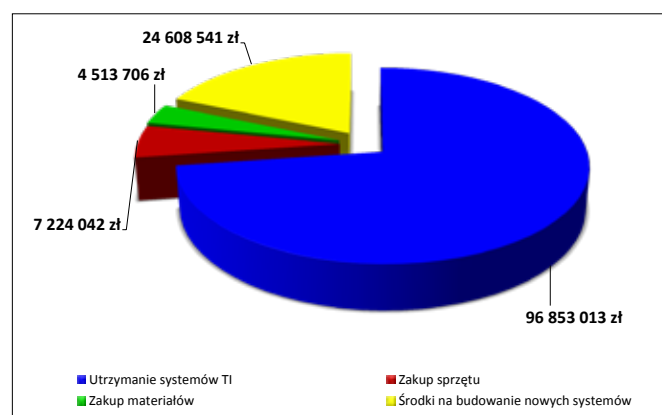
Z uwagi na priorytetowe znaczenie prawidłowego funkcjonowania policyjnej teleinformatyki, wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań IT oraz konieczność zapewnienia nieprzerwanej łączności dla wszystkich służb policyjnych, budżet zrealizowany w 2013 r. wyniósł 138 935 334,00 zł. Środki

finansowe zostały przeznaczone głównie na utrzymanie systemów IT oraz na budowę nowych systemów.

W porównaniu z zeszłorocznym budżetem, w bieżącym roku Biuro poniosło mniej wydatków związanych z zakupem sprzętu oraz budową nowych systemów.

■ Zrealizowany budżet w 2013 r. – 138 935 334, 00 zł

■ Planowany budżet w 2014 r. – 133 199 302, 00 zł

Nazwa zadania	Kwota
Policyjna Sieć Transmisji Danych Niejawnych	15 150 000,00 zł
Krajowy System Informacyjny Policji	6 000 000,00 zł
Terminale mobilne	5 000 000,00 zł
Krajowe Centrum Informacji Kryminalnych	4 500 000,00 zł
System radiokomunikacyjny dla służb kryminalnych	4 350 000,00 zł
Najem komputerów mobilnych	3 500 000,00 zł
Bezpieczny Tryb Uwierzytelniania Użytkowników	3 500 000,00 zł
Centralny Węzeł Internetowy	3 000 000,00 zł
System Radiokomunikacyjny DMR (Digital Mobile Radio) KWP Opole	3 000 000,00 zł
System Informacji Operacyjnych	2 500 000,00 zł
Oprogramowanie antywirusowe	2 000 000,00 zł
Budowa Cyfrowej Platformy Wizyjnej	1 500 000,00 zł
Elektroniczny Rejestr Czynności Dochodzeniowo-Śledczych	200 000,00 zł

Mateusz Kalinowski, referendarz; Malgorzata Kempnińska, referendarz
Wydziału Analityczno-Koordynacyjnego

Summary

The financial means allocated to the police information and communication technology

Due to the priority significance of correct functioning of the police information and communication technology, implementation of IT high-tech solutions and necessity to provide the uninterrupted communication for all police services, the budget realized in 2013 amounted to 138 935 334,00 PLN. Financial means were mainly channeled into the support of IT systems and to the construction of the new ones. Compared with the last year's budget, in the current year Bureau incurred fewer expenses connected with the purchase of equipment and construction of new systems.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Kluczowe systemy informatyczne utrzymywane przez Błil KGP

Obecnie Biuro administruje około 50 systemami teleinformatycznymi, zapewniając ich sprawność oraz wymagane poziomy dostępności. Nie każdy system wymaga dostępności w trybie 24h/7/365dni. Nie dotyczy to jednak systemów krytycznych, takich jak Krajowy System Informacyjny Policji (KSIP) czy

też System Wspomagania Dowodzenia (SWD), dla których ciągła dostępność jest niezbędna policjantom do prawidłowej realizacji codziennych zadań służbowych. W tabeli przedstawiono główne systemy informatyczne, mające kluczowe znaczenie dla realizacji ustawowych zadań Policji.

LP.	SYSTEM	OPIS FUNKCJONALNOŚCI SYSTEMU
1.	KSIP – Krajowy System Informacyjny Policji	System jest narzędziem informatycznym wspierającym realizację zadań służb kryminalnych, dochodzeniowo-śledczych, operacyjnych, prewencyjnych oraz ruchu drogowego. Gromadzi dane osobowe podejrzanych o popełnienie przestępstw, osób o nieustalonej tożsamości lub usiłujących ją ukryć oraz osób poszukiwanych. Zawiera również informacje o pojazdach, dokumentach, rzeczach oraz informacje o broni utraconej.
2.	SWD – System Wspomagania Dowodzenia	SWD jest systemem mającym na celu wsparcie służb dyżurnych w zakresie podejmowania decyzji, alokacji sił i środków. Ma wpływ na skrócenie czasu reakcji Policji na przyjmowane zgłoszenia oraz zwiększa wydajność pracy policjantów. Usprawnia współdziałanie Policji ze służbami ratowniczymi działającymi w ramach systemu powiadamiania ratunkowego.
3.	SWOP – System Wspomagania Obsługi Policji	SWOP to zbiór elementów tworzących system informatyczny składający się docelowo z oprogramowania o różnej funkcjonalności i przeznaczeniu, które wspomaga pracę jednostki organizacyjnej Policji w następujących obszarach: finansowo-księgowym, zarządzania środkami trwałymi, zarządzania kadrami i zarządzania placami, zarządzania gospodarką materiałową oraz infrastruktury sprzętowej.
4.	KSI – Krajowy System Informatyczny	KSI to elektroniczny zbiór danych na potrzeby kontroli granicznej, kontroli celnej, kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP, a także na potrzeby innych postępowań prowadzonych na podstawie ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych.
5.	SIS II – System Informacyjny Schengen drugiej generacji	SIS II – stanowi bazę danych, która pozwala na sprawdzanie, czy osoby lub przedmioty przekraczające granicę Strefy Schengen, bądź już znajdujące się na jej terenie, nie są poszukiwane, niejawnie nadzorowane lub czy nie dotyczy ich zakaz wstępu na terytorium danego kraju.
6.	VIS oraz VIS Mail System Informacji Wizowej	Vis Information System to system mający na celu wymianę danych o wizach między Państwami Członkowskimi, które wniosły kontrolę na swoich granicach wewnętrznych i uczestniczą w systemie swobodnego przepływu osób. Vis Mail to narzędzie zapewniające wymianę informacji pomiędzy państwami obszaru Schengen.
7.	STBS – System Teleinformatyczny Biura SIRENE	STBS wspiera realizację zadań w zakresie wymiany informacji, obiegu spraw i dokumentów, wynikających z wdrożenia SIS. Celem systemu jest wsparcie czynności związanych z wymianą i obiegiem dokumentów, ułatwienie kontaktu z narodowymi biurami SIRENE, integracja oraz udostępnienie usług elektronicznych innym współpracującym systemom.
8.	KCIK – Krajowe Centrum Informacji Kryminalnych	KCIK to system pozwalający na gromadzenie i udostępnianie informacji kryminalnych dotyczących osób, przestępstw, podmiotów, przedmiotów, rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych.
9.	OST112 – Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna do obsługi numeru alarmowego 112	OST 112 to sieć teleinformatyczna pozwalająca na skrócenie czasu niezbędnego do przesyłania danych między lokalizacjami podmiotów systemu powiadamiania ratunkowego.
10.	SIO oraz MWD – System Informacji Operacyjnych oraz jego podsystem Moduł Wprowadzania Danych	System Informacji Operacyjnych oraz jego podsystem Moduł Wprowadzania Danych to niejawne systemy informatyczne przetwarzające informacje niejawne do klauzuli „POUFNE”, głównie z przeprowadzonych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Umożliwiają wprowadzanie meldunków informacyjnych oraz zapytań do klauzuli „POUFNE” na serwerze centralnym.

Mateusz Kalinowski, referendarz Wydziału Analityczno-Koordynacyjnego

Summary

Essential IT systems maintained by Communication and Information Technology Bureau of National Police Headquarters

Currently, Communication and Information Technology Bureau of National Police Headquarters administers about 50 ITC systems and ensures their efficiency and required levels of availability. Not every system demands being accessible 24h/7/365 days. Nevertheless, it does not regard critical systems that have to be constantly available to police officers for proper performance of their everyday duties.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Utrzymanie międzynarodowych systemów informatycznych

Ważnym zadaniem stawianym przed pracownikami Biura jest administracja centralnymi systemami policyjnymi, zarówno krajowymi, jak i międzynarodowymi, a także zapewnienie ich sprawności oraz wymaganych poziomów dostępności.

Do 30 października 2014 r. większość z około 50 systemów utrzymywanych było przez Wydział Utrzymania Systemów Informatycznych (WUSI) BLiI KGP. Mnogość systemów będących pod pieczę tego Wydziału oraz niewątpliwie szeroki wachlarz zadań związanych z utrzymaniem strategicznych, z punktu widzenia obronności kraju, jak i strefy Schengen, systemów policyjnych i pozapolicyjnych, spowodowały, że podjęto decyzję o podziale z dniem 1 października 2014 r. tej komórki organizacyjnej na dwa wyspecjalizowane wydziały. Powstał Wydział Utrzymania Systemów Informatycznych Policyjnych i Krajowych (WUSIPiK) BLiI KGP będący komórką organizacyjną o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania Policji, sprawującą nadzór nad systemami policyjnymi i krajowymi, oraz Wydział Utrzymania Systemów Informatycznych Międzynarodowych (WUSIM) BLiI KGP, którego zadania są ściśle związane z wypełnianiem zobowiązań międzynarodowych z racji członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz w Układzie Schengen (ustawa z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym – Dz. U. Nr 165, poz. 1170, z późn. zm.).

Zadania Wydziału obejmują m.in. administrowanie międzynarodowymi systemami informatycznymi wykorzystywanymi przez wiele instytucji z administracji rządowej i publicznej, takich jak m.in. Policja, Straż Graniczna, Służba Celna, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Urząd ds. Cudzoziemców, Ministerstwo Sprawiedliwości i Ministerstwo Finansów oraz przez użytkowników z innych krajów.

Kluczowymi systemami utrzymywanymi przez Wydział są przede wszystkim: uruchomiony 11 października 2011 r. Wizowy System Informacyjny (VIS) wraz z VISMail oraz wdrożony produkcyjnie 9 kwietnia 2013 r. System Informacyjny Schengen drugiej generacji (SIS II) zastąpił funkcjonujący od 2007 r. SIS I. Systemy te wchodziły w skład Krajowego Systemu Informatycznego (KSI).

SIS II oraz VIS jako nowoczesne narzędzia informatyczne dające gwarancję bezpieczeństwa stanowią najważniejsze inicjatywy podejmowane przez gremia międzynarodowe w zakresie współpracy pomiędzy państwami członkowskimi UE. Wyjątkowość tych systemów opiera się na zadaniach, jakie pełnią, i ich zasięgu terytorialnym. Fakt, iż uwzględniają specyfikę technicznych rozwiązań użytkowników, a także ich ustawodawstwo, sprawia, że są to jedne z największych osiągnięć Unii Europejskiej.

Systemy te stanowią także największą w Europie bazę danych. W SIS II są przetwarzane określone przepisami kategorie danych osób i przedmiotów, poszukiwanych i wprowadzanych do systemu przez państwa strefy Schengen. Natomiast w przypadku VIS bazę stanowią informacje o osobach, które starają się o wizę, jak również o wizach wydanych przez państwa strefy Schengen, a także o osobach, które mogą nie spełniać warunków wjazdu, pobytu lub zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej.

Ze względu na powyższe stała dostępność i niezawodność tych systemów w trybie 27/7/365 jest niezwykle ważna z punktu widzenia zapewnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości na arenie międzynarodowej. Umożliwiają one również szersze wykorzystanie instrumentów i mechanizmów będących w rękach Unii Europejskiej w związku ze zwalczaniem przestępczości oraz zapewnieniem poczucia bezpieczeństwa przy jednoczesnym zachowaniu zasady swobody przepływu osób.

Ogromną rolę w dbaniu o zapewnienie utrzymania przedmiotowych systemów na poziomie 99,9% dostępności dla użytkowników, zgodnie ze standardami unijnymi dla systemów międzynarodowych, odgrywa zespół specjalistów BLiI KGP, w tym m.in. administratorów Wydziału USIM. Biorą oni udział we wdrażaniu nowych i modernizacji funkcjonujących systemów informatycznych Policji oraz w przedsięwzięciach organizacyjnych i planistycznych związanych z eksploatacją systemów informatycznych.

Niezmierzalną rolę odgrywa również, powołany w ramach Wydziału Utrzymania Systemów Informatycznych Międzynarodowych, Zespół do Spraw Obsługi Całodobowej, stanowiący pierwszą linię wsparcia w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w funkcjonowaniu KSI (SIS/VIS) oraz sprawujący całodobowy monitoring sprawności działania ww. systemów. Weryfikuje on poprawność i efektywność korzystania z zasobów systemów przez uprawnionych użytkowników, a także stanowi punkt kontaktowy pomiędzy użytkownikami i międzynarodowymi organami sprawującymi nadzór nad zapewnieniem poprawności funkcjonowania SIS i VIS na arenie międzynarodowej (euLISA).

W celu podniesienia niezawodności systemu SIS II, 20 listopada 2014 r. przeprowadzono z sukcesem proces migracji przedmiotowego systemu na nową wydajniejszą platformę sprzętową. Przedsięwzięcie realizowane było w ramach prowadzonego w BLiI KGP projektu „Migracja KSI-SIS na nową platformę sprzętową”. Obecnie w BLiI KGP prowadzony jest również drugi kluczowy projekt „Migracja KSI-VIS na nową platformę sprzętową”. Dzięki nowej infrastrukturze sprzętowej zarówno system VIS, jak i SIS II będą bardziej wydajne, a nowa architektura systemu poprawi ich niezawodność i dostępność, w stopniu umożliwiającym realizację wymo-

projektów w znaczący sposób przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa wewnętrznego, jak również ochrony granic zewnętrznych strefy Schengen.

Roksanna Chlipala, starszy specjalista WUSIM

gów UE w zakresie dostępności na poziomie 99,9% w skali roku. Warto nadmienić, iż w okresie od 1 stycznia do 30 września 2014 r. komponent SIS II Krajowego Systemu Informatycznego osiągnął niezawodność na poziomie 99,79%. Ponadto realizacja

Summary

Maintenance of International Information Technology Systems

The key systems of international character, maintained by Information and Communication Technology Bureau of NPHQ are: Visa Information System (VIS) along with VISMail, which was launched on 11 of October 2011 and Schengen Information System of the second generation (SIS II), introduced on 9 of April 2013. It replaced SIS I that functioned since 2007. They are a part of National Information System (KSI). The uniqueness of these systems is based on tasks they perform and their territorial coverage. Considering the specificity of technical solutions, KSI can be regarded as one of the greatest achievements of the European Union.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Środowisko projektowe IT w Policji

Każdy projekt jest z natury czymś tymczasowym, działaniem ograniczonym wieloma czynnikami, ale posiadającym cel, który jest stawiany przed organizacją oraz osobami odpowiedzialnymi. Doświadczenie uczy, że liczba tych przedmiotników jest odwrotnie proporcjonalna do efektywności samych projektów, które oprócz tego, że są unikatowe, to są także obciążone wielkim ryzykiem powodzenia. Im bardziej złożony projekt, szczególnie w zakresie liczby beneficjentów, tym ryzyko większe. Oznacza to, że projekty wymagają dedykowanego otoczenia – środowiska. Takie środowisko, które otacza realizowane projekty, może być dla nich mniej lub bar-

dziej przyjazne. Albo da szansę, albo je odbierze. Abstrahując jednak od tego, jakie tak naprawdę jest, ważne by połączyło przedsięwzięcia i projekty w określone cele strategiczne Policji oraz było integracją bieżących działań operacyjnych. Nie od dziś wiadomo, że kto ma informację, ten ma władzę. Dlatego też jedną z podstawowych przesłanek zmian organizacyjnych w Biurze Łączności i Informatyki KGP, w zakresie projektowym, była m.in. budowa środowiska projektowego, w tym konieczność standaryzacji procesów w Policji w obszarze zarządzania projektami. Po co? Aby wiedza o danym procesie była gromadzona, analizowana i służyła do późniejszych usprawnień organizacji.

Wyzwania będące podstawą decyzji o utworzeniu Wydziału Zarządzania Projektami Błil KGP

Zwiększenie przewidywalności w projektach, czyli jasne reguły postępowania	Centralizacja danych i jedno źródło informacji o projekcie	Minimalizacja kosztów procesowania projektu
Wynikiem tego procesu będzie świadomość, ile przedsięwzięć (projektów) jest realizowanych i jaki jest ich status. Rzetelna informacja dostarczana na czas to w ponad 100-tysięcznej organizacji prawdziwe wyzwanie, szczególnie w obszarze zarządzania projektami teleinformatycznymi – tu dynamiczna zmiana jest bowiem największa.	Status przedsięwzięć realizowanych w Policji stanowi źródło danych dla wielu zachodzących w niej procesów: informacje o procesie wykonania prac i możliwym terminie zakończenia projektów, o wydatkach poniesionych i planowanych, o zgodności wydatków z budżetem itp. Wszystkie te informacje są niezbędne dla komórek odpowiedzialnych za nadzór, planowanie, finansowanie, gospodarkę materiałową itp. Wszyscy zainteresowani potrzebują spójnej i zwięzłej informacji o realizowanych przedsięwzięciach, a każdy beneficjent wymaga innej formy przekazania informacji. Innego zakresu oczekuje Minister Spraw Wewnętrznych na poziomie strategicznym, a innego Dyrektor Biura Łączności i Informatyki KGP na poziomie operacyjnym. Ze względu na różną skalę projektów i ich znaczenie budowany jest adekwatny, jednolity system raportowania.	Projekt to nie tylko czas, ale także finansowanie. Z reguły każdy widzi koszty bezpośrednie wynikające z kontraktu zawartego z wykonawcą, ale oprócz tego są koszty pracownicze. Do kosztów tych zalicza się także pracochłonność i czasochłonność raportowania, przygotowania dokumentacji dla komitetów decyzyjnych, przygotowania środowiska pracy dla konkretnego projektu. Wdrożenie jednolitych zasad spowoduje, że przy kolejnych projektach kierownik projektu nie będzie tracił czasu na naukę nowych zasad raportowania czy przygotowania dokumentacji dla komitetu decyzyjnego. To dotyczy również zespołu projektowego, który w każdym przedsięwzięciu ma stosować podobne zasady i narzędzia pracy.

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr Komendanta Głównego Policji z dnia 2014 r. (poz.)	
ZATWIERDZAM	
..... (miejscowość, data)	
KARTA PROJEKTU ^x (nazwa projektu)	
Kontekst projektu	
Cel projektu realizujący potrzeby użytkownika	
Mienniki mierzalne projektu	
Zarys uzasadnienia biznesowego	
Czas trwania projektu	
Termin zakończenia projektu	
Sposób realizacji projektu	
Uwarunkowania, zależność od innych projektów	
Przewidywany koszt projektu	
Sposób finansowania – źródło	
Interesariusze projektu	
..... (podpis kierownika komórki w jednostce organizacyjnej Policji sporządzającego Kartę Projektu/ podpis kierownika komórki organizacyjnej KGP sporządzającego Kartę Projektu)	
^x Numer karty projektu nadaje Biuro Łączności i Informatyki KGP	

To tylko część planowanych zmian, które będą sukcesywnie wprowadzane w Policji. W przygotowaniu jest także nowelizacja zarządzenia nr 13 Komendanta Głównego Policji w sprawie form projektów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych w Policji, która ma standaryzować podejście do zarządzania projektem, czyli cyklu życia projektu. Jednym z ważnych powodów wprowadzenia zaproponowanych regulacji jest brak dokumentu inicjującego projekt, który zawierałby m.in. cele projektu realizujące potrzeby przyszłego użytkownika oraz wskaźniki i mienniki osiągnięcia tego celu. Zaproponowana zatem będzie **karta projektu**, która będzie zawierała m.in. powyższe aspekty oraz – dla zwiększonego nadzoru – będzie zatwierdzana przez wnioskującego o realizację projektu kierownika jednostki organizacyjnej Policji lub Pełnomocnika Komendanta Głównego Policji do spraw optymalizacji i wdrażania systemów informacyjnych w przypadku projektów, o których realizację wnioskuje komórka organizacyjna KGP. Kolejnym powodem, dla którego opracowano nową formułę realizacji projektów informatycznych i telekomunikacyjnych w Policji, jest konieczność precyzyjnego przypisania osób niezbędnych do wykonania zadań. Sprecyzowana zatem zostanie instytucja kierownika projektu odpowiedzialnego za przygotowanie i realizację projektu oraz wsparcie merytoryczne w postaci kierowników zespołów wraz z niezbędnymi zasobami, którzy będą wchodzić w skład zespołu projektowego. Działanie takie usprawni proces przygotowania studium wykonalności i realizację projektu.

Zostanie doprecyzowany także czas życia projektu, tj. od zatwierdzenia karty projektu do czasu wdrożenia produktu do eksploatacji lub jego zaniechania. Nowym elementem jest formalne dookreślenie możliwości wycofania produktu z eksploatacji. Dotychczasowe uregulowania nie przewidywały takiej możliwości, pomimo że istniała procedura wdrożenia do eksploatacji produktu. Pomimo upływu czasu użytkowania produktu, czy też zmiany technologii lub wdrażania nowych produktów, nie było formalnej procedury wycofania produktu z dalszego użytkowania.

Zmodyfikowano formułę studium wykonalności, poszerzając ją o uzasadnienie biznesowe, które pozwoli uwypuklić najistotniejsze korzyści oraz finansowe aspekty projektu określone w ocenie realizowanego celu. Istotą zamieszczonego uzasadnienia jest przekazanie najważniejszych elementów, które pozwolą na zrozumienie idei realizacji projektu bez konieczności wchodzenia w szczegóły i detale związane z późniejszą realizacją korzyści.

Nowymi elementami w studium wykonalności będzie proponowana do wykorzystania w projekcie metodyka zarządzania projektami oraz struktura projektowa. Działania te zabezpieczą realizację projektu na późniejszym etapie przed brakiem wystarczających zasobów do kontynuacji, jak też zapobiegą nieporozumieniom wynikającym z braku nakreślonych działań czy odpowiedzialności. Zarówno opiniujący studium, zatwierdzający je, jak też inni interesariusze na etapie jego opracowywania będą znali zasoby przydzielone do projektu, swoje zadania i odpowiedzialność. Jednocześnie planowanie struktury zarządczej i metodyki na etapie studium wykonalności pozwoli na dużą elastyczność rozwiązania i dopasowanie konkretnej metodyki czy struktury zarządczej projektu do jego złożoności, czasochłonności, czy też potrzeby zaangażowania zasobów kadry kierowniczej jednostki lub komórki organizacyjnej KGP. Kolejną istotną zmianą będzie konieczność zapewnienia finansowania projektu przed zatwierdzeniem studium wykonalności. Oznacza to skupienie uwagi tylko na tych projektach, które docelowo mają finansowanie, a zatem możliwość realizacji. Zaproponowany kształt projektu zarządzenia przyczyni się do podniesienia sprawności w realizowaniu projektów i odpowiedzialności za podejmowane działania i decyzje. Środowisko projektowe w Policji ma zapewnić przewidywalność, ułatwienie przekazywania wiedzy oraz minimalizację pracochłonności i czasochłonności projektów. Pozwoli nam to nie tylko odpowiedzieć na pytania: jaki jest minimalny zestaw informacji i danych, które należy przedstawić interesariuszom, lecz także natychmiastową wiedzę na temat tego, ile mamy projektów w Policji i na jakim etapie jesteśmy w procesie realizacji każdego z nich.

*ml. insp. Wojciech Dąbrowski, naczelnik
 Violetta Janeczko, zastępca naczelnika
 Wydziału Zarządzania Projektami*

Summary

IT project environment in the Police

Establishment of Department of Managing Projects of Communication and Information Technology Bureau of National Police Headquarters aimed to improve predictability in projects, centralise data and create one source of information on the project as well as to minimise incurred costs. Creating project environment in the Police is supposed to ensure an improvement in conveying knowledge.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

Nowe wyzwania, nowe kompetencje

WYDZIAŁ WSPARCIA PROGRAMISTYCZNEGO W POLICJI

Wydział Wsparcia Programistycznego (WWP) Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji funkcjonuje od stycznia 2010 r., początkowo jako zespół, a od grudnia 2012 r. jako wydział.

Na początku był pomysł wynikający z racjonalnego podejścia do zarządzania projektami teleinformatycznymi i wydatkowania środków budżetowych. Powołanie w Policji profesjonalnego zespołu miało na celu przede wszystkim optymalizację kosztów ponoszonych w obszarze teleinformatyki policyjnej oraz usprawnienie procesu realizacji projektów teleinformatycznych w Policji, w związku ze stale rosnącymi wymaganiami zarówno w zakresie współpracy międzyresortowej, jak i międzynarodowej. Olbrzymie znaczenie miały też rosnące potrzeby i oczekiwania jednostek organizacyjnych Policji oraz zmieniające się przepisy prawa.

Od początku pracownicy zespołu przejęli dużą część zadań w zakresie rozbudowy i modernizacji systemów teleinformatycznych Policji, dotychczas w całości realizowanych przez firmy zewnętrzne, jak również podjęli zadania związane z budową nowych rozwiązań zarówno na potrzeby Policji, jak i dla instytucji pozapolicyjnych. Równocześnie dzięki nim możliwe stało się wprowadzanie nowej jakości w Policji, którą można określić kreowaniem kultury projektowej i technicznej przeniesionej z rynku komercyjnego. Stało się to możliwe dzięki zatrudnieniu osób, które charakteryzują się bardzo wysokimi kompetencjami i stanowią wsparcie merytoryczne w zakresie szeroko rozumianej teleinformatyki, o czym świadczy m.in. skala i zakres realizowanych zadań. Wynika to z faktu, iż część z pozyskanych przez Policję pracowników – co nie było łatwe w obecnej rzeczywistości rynkowej – posiada doświadczenie zawodowe z rynku komercyjnego. Byli zatrudnieni w czołowych na rynku firmach sektora IT i bankowości w charakterze analityków, architektów, projektantów, programistów bądź też kierowników projektów czy też kierowników zespołów programistycznych.

WPŁYW KOMPETENCJI NA ORGANIZACJĘ

Działania zespołu, przy wsparciu kierownictwa Biura, zostały skierowane na poprawę funkcjonowania pionu IT w Policji. Dzięki m.in. jego inicjatywie, doświadczeniu i wsparciu Policja aktualnie posiada sformalizowany proces obsługi incyden-

tów oraz zarządzania zmianą w oparciu o ITIL (*Information Technology Infrastructure Library*). Do wsparcia obsługi tych procesów zostało wdrożone specjalistyczne oprogramowanie, które obecnie stanowi standard współpracy w zakresie zarządzania utrzymaniem systemów teleinformatycznych. Wprowadzono zmiany w zakresie zarządzania portfolio projektów – to z inicjatywy tej grupy został wdrożony system, w którym dokonuje się planowania zadań oraz kontroluje ich realizację w ramach poszczególnych projektów. Pracownicy Wydziału stanowią wsparcie w pojawiających się w różnych projektach kwestiach technicznych, formalno-organizacyjnych czy też prawnych.

Ponadto została uruchomiona Policyjna Platforma Wdrożeniowa – narzędzie, które ułatwia komunikację z użytkownikiem końcowym w zakresie wdrażanych systemów i rozwiązań IT w Policji. Został stworzony, zintegrowany z forum, portal internetowy wspomagający prace wdrożeniowe nowych systemów teleinformatycznych Policji, w ramach którego funkcjonuje baza wiedzy.

KLUCZOWE SYSTEMY

Obszar pracy programistów Wydziału obejmuje kluczowe systemy teleinformatyczne Policji w kontekście priorytetów i zobowiązań Komendanta Głównego Policji. Podstawowym i jednocześnie najważniejszym jest Krajowy System Informacyjny Policji (KSIP), który stanowi zbiór informacji z różnych obszarów działań ustawowych funkcjonariuszy i pracowników Policji, System Poszukiwawczy Policji (SPP) służący do wykonywania sprawdzeń na rzecz przede wszystkim służb prewencyjnych i ruchu drogowego dokonujących legitymowania osób, kontroli pojazdów, dokumentów i rzeczy, a także System Analityczny (SA) będący hurtownią danych KSIP, która umożliwia wykonywanie różnorodnych typowań, analiz i statystyk.

Do 2009 r. ww. rozwiązania były utrzymywane wyłącznie przez firmy zewnętrzne, co generowało bardzo wysokie koszty. Od czasu powstania specjalistycznego zespołu wiedza i kompetencje w zakresie utrzymania i rozwoju KSIP, SPP i SA są sukcesywnie przejmowane przez specjalistów Policji.

Obecnie znaczna część zadań związanych z ich bieżącym utrzymaniem, rozbudową i modernizacją to zadania Wydziału. Na szczególną uwagę zasługują modernizacja Policyjnego Rejestru Imprez Masowych (PRIM) w związku z EURO 2012, Systemu Ewidencji Wykroczeń i Kolizji (SEWiK), budowa nowego rozwiązania na potrzeby generowania biuletynów statystycznych z KSIP – TEMIDA oraz przygotowanie

Policji do współpracy z Systemem Informacyjnym Schengen drugiej generacji (SIS II).

Zakres działania Wydziału to nie tylko utrzymanie i rozwój już funkcjonujących rozwiązań, ale i podejmowanie wyzwań związanych z budową nowych.

W 2010 r. utworzono system do szybkiej weryfikacji tożsamości na podstawie odcisków obrazów linii papilarnych, współpracujący z systemem Policji gromadzącym odciski linii papilarnych oraz z Systemem Informacji Wizowej (VIS). W 2011 r. wdrożono w Policji nowy, autorski System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPol). Został zaprojektowany, zbudowany i wdrożony siłami własnymi BłiL KGP i obejmuje sprawozdawczość wynikającą z zarządzeń Komendanta Głównego Policji. Jednym z jego obszarów jest gromadzenie danych związanych z efektami pracy policjantów pionu prewencji i ruchu drogowego.

Mając na uwadze odciążenie i usprawnienie pracy policjantów służb liniowych, Wydział planuje na następny rok budowę mechanizmów importu danych z innych systemów informatycznych Policji. W 2012 r., w związku z Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej – EURO 2012, na potrzeby służb zabezpieczających tę imprezę, programiści BłiL KGP stworzyli rozwiązanie, które znacznie usprawniło wymianę informacji między poszczególnymi szczeblami dowodzenia. Produkt jest do dnia dzisiejszego wykorzystywany w bieżącej pracy funkcjonariuszy Policji.

W 2013 r., siłami własnymi BłiL KGP zostało wykonane oprogramowanie Klient mobilny Systemu Wspomagania Dowodzenia. Jest to aplikacja pozwalająca na integrację i współpracę urządzeń mobilnych oraz terminali przevożnych w radiowozach z Systemem Wspomagania Dowodzenia (SWD).

Nie sposób przybliżyć wszystkich projektów zrealizowanych przez 10-osobowy zespół na przestrzeni kilku lat. Warto jednak zwrócić uwagę na projekt mający wymiar międzynarodowy, a chodzi tu o wymianę informacji pomiędzy państwami w ramach strefy Schengen. W 2010 r. służby teleinformatyczne Policji przejęły pełną obsługę zarówno w zakresie bieżącego utrzymania, jak również prac rozwojowych i modernizacyjnych Krajowego Systemu Informatycznego (KSI) wraz z przygotowaniem i uruchomieniem komunikacji i wymiany informacji z Systemem Informacyjnym Schengen drugiej generacji (SIS II) oraz Systemem Informacji Wizowej (VIS). Co to oznaczało? Skala i ciężar przedsięwzięcia stanowiły olbrzymie wyzwanie dla służb informatycznych Policji, gdyż przygotowanie i uruchomienie produktu w określonym standardzie i czasie oraz jego bezawaryjne funkcjonowanie warunkowało i cały czas warunkuje udział Polski w strefie Schengen, a dla przeciętnego obywatela otwarte granice Unii Europejskiej.

CZY TO SIĘ OPŁACA?

Powszechnie wiadomo, że teleinformatyka to jedna z najszybciej rozwijających się dziedzin naszego życia. Dynamika zmian na rynku IT, wąskie specjalizacje, fluktuacja kadr są wyzwaniem dla każdej organizacji. W realiach funkcjonowania instytucji sfery budżetowej utrzymanie profesjonalnego zespołu specjalistów wymaga determinacji i dużego zaangażowania kierownictwa. Konkurencja rynku jest olbrzymia. Dzięki posiadaniu przez Policję tej klasy fachowców, znacznie poprawił się komfort realizacji ustawowych zadań funkcjonariuszy, którzy w każdej sytuacji mogą liczyć na wsparcie i szybką reakcję profesjonalnych zespołów utrzymaniowych Policji, w tym programistów.

Dzięki ich zaangażowaniu w przygotowanie projektów, firmy zewnętrzne, biorąc pod uwagę konkurencję po stronie Policji, obniżają ceny oferowanych usług z jednoczesnym podniesieniem ich jakości.

PODSUMOWANIE

Pracownicy Wydziału na przestrzeni ostatnich pięciu lat byli zaangażowani w wiele priorytetowych projektów z zakresu policyjnej teleinformatyki.

Priorytetowe projekty Wydziału Wsparcia Programistycznego BłiL KGP

- Krajowy System Informacyjny Policji
- System Poszukiwawczy Policji
- System Analityczny
- System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji
- oprogramowanie Klient mobilny Systemu Wspomagania Dowodzenia
- Krajowy System Informatyczny
- System Informacyjny Schengen drugiej generacji
- System Informacji Wizowej
- Policyjna Platforma Wdrożeniowa

Należy podkreślić, że każdy z ww. systemów to składające się z wielu obszarów, skomplikowane rozwiązanie, które wspiera realizację zadań ustawowych Policji, jak również wielu instytucji pozapolicyjnych.

*ml. insp. Hanna Kurstak, radca
Wydziału Wsparcia Programistycznego*

Summary

New challenges, new competence

The main aims of establishing Programming Support Department of Communication and Information Technology Bureau of National Police Headquarters were costs optimisation in the area of police ITC and improving a process of carrying out ITC projects in the police. The result was achieved due to entrusting to the subject Department's employees a part of tasks previously performed by commercial companies. Those tasks concern modernisation and development of functioning ITC systems of the Police and implementation of new solutions.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

Policyjny System Wideokonferencyjny

Policyjny System Wideokonferencyjny jest nowoczesną platformą komunikacyjną, której budowa została rozpoczęta w 2010 r., a wdrażanie do użytku w pełnej funkcjonalności następowało sukcesywnie do grudnia 2013 r. System składa się z centralnej infrastruktury serwerowej oraz terminali wideokonferencyjnych, opartych na rozwiązaniach firmy *Polycorn*. Terminale wideokonferencyjne, wyposażone w 52-calowe monitory, są użytkowane we wszystkich komendach wojewódzkich Policji, Komendzie Stołecznej Policji, szkołach Policji oraz wybranych biurach Komendy Głównej Policji (łącznie 26 kompletów). Infrastruktura serwerowa została umieszczona w Biurze Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji. Początkowo możliwości systemu były ograniczone jedynie do realizowania połączeń wideokonferencyjnych pomiędzy własnymi terminalami, pozwalały również na podłączenie w trybie audio telefonów oraz terminali zewnętrznych z Internetu poprzez bezpieczny styk.

Ze względu na duże zainteresowanie rozwiązaniem i jego intensywne wykorzystanie, już w 2011 r. nastąpiła rozbudowa infrastruktury serwerowej. Zwiększono z 60 do 180 liczbę możliwych do jednoczesnego połączenia urządzeń (przy najlepszej jakości SD30), zainstalowano 5 kolejnych terminali wideokonferencyjnych oraz dodatkowo wyposażono wszystkie komendy wojewódzkie Policji w terminale aplikacyjne. Jeden z nowych terminali trafił do Policyjnego Centrum Dowodzenia w Legionowie. Terminale aplikacyjne to oprogramowanie instalowane na PC wraz z wyposażeniem w postaci kamery HD i tzw. komunikatora (mikrofon i głośnik w jednej obudowie). Istotne znaczenie ma również dołączenie w 2011 r. do Policyjnego Systemu Wideokonferencyjnego terminali VCON systemu rządowego, zlokalizowanych we wszystkich urzędach wojewódzkich, Biurze Ochrony Rządu oraz Rządowym Centrum Bezpieczeństwa.

Powiększająca się liczba zarejestrowanych w systemie terminali spowodowała kolejną rozbudowę w 2012 r., która podniosła możliwości rejestracyjne w systemie ze 100 do 600 urządzeń. Biuro Operacji Antyterrorystycznych KGP wyposażono w 20 terminali mobilnych w postaci tabletów z dostępem do sieci internetowej oraz zainstalowaną aplikacją mobilną, a do systemu dołączono 2 terminale Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

W 2013 r. nastąpił kolejny etap rozbudowy, polegający na integracji Policyjnego Systemu Wideokonferencyjnego z telefonią IP, która pozwala na zastosowanie telefonów IP wyposażonych w kamery i wyświetlacze jako indywidualne terminale wideokonferencyjne. Uruchomiono również funkcjonalność tzw. wirtualnych pokoi wideokonferencyjnych oraz połączono systemy wideokonferencyjne Policji i Państwowej Straży Pożarnej. Dołączono kolejne terminale zakupione indywidu-

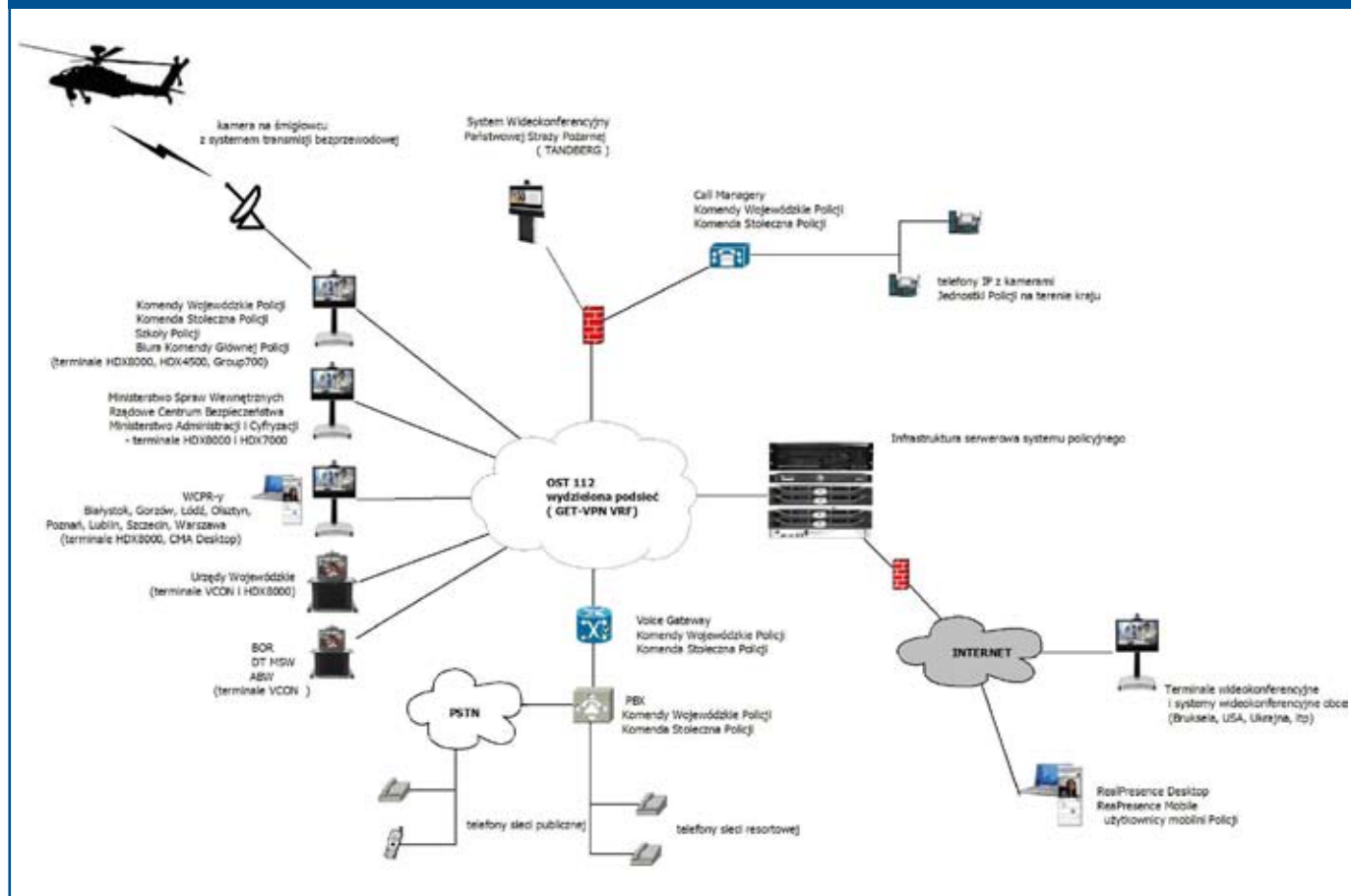

■ Przykład możliwości przekazywania obrazu z kamery zainstalowanej na śmigłowcu. Oprac. M. Szałajski, A. Żołądek

alnie przez Komendę Stołeczną Policji oraz Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach (KMP Bielsko-Biała, KMP Częstochowa). W bieżącym roku trwa podłączanie kolejnych użytkowników, w tym centrów zarządzania kryzysowego (w niektórych województwach). Uruchomiono także możliwość podłączenia do systemu obrazu z kamery zainstalowanej na śmigłowcu (bądź też z innych źródeł, np. systemu monitoringu wizyjnego), co było testowane m.in. w trakcie ćwiczeń PIONEX. Powstała w okresie niespełna 4 lat struktura Policyjnego Systemu Wideokonferencyjnego jest rozległa, integruje wielu użytkowników i różne rozwiązania techniczne. Poniższy schemat obrazuje jej złożoność.

System wideokonferencyjny zbudowany na bazie wydzielonej szyfrowanej infrastruktury sieciowej IP w ramach OST112 sięga obecnie do poziomu komend wojewódzkich Policji, przy czym istnieje możliwość „zejścia” do poziomu komend powiatowych. Systemem administruje zespół działający w strukturze Biura Łączności i Informatyki KGP.

Schemat Policyjnego Systemu Wideokonferencyjnego

■ Oprac. A. Żołądek

Zastosowane rozwiązanie oferuje kompleksowy i elastyczny system o dużych możliwościach funkcjonalnych.

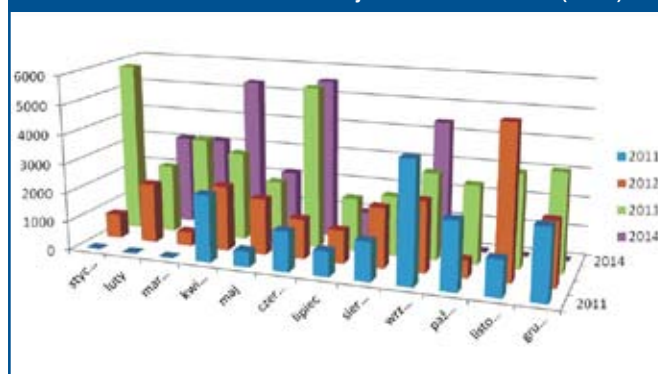
Możliwości funkcjonalne Policyjnego Systemu Wideokonferencyjnego

- otwarte standardy i interoperacyjność pozwalająca na łączenie różnych terminali w jednej wideokonferencji;
- obraz – skalowalność od CIF do HD 1080p w zależności od potrzeb;
- HD content – prezentacja treści jako drugiego strumienia audio-wideo;
- rejestrowanie jednocześnie do 5 strumieni audio-wideo trwających wideokonferencji wraz z dodatkowym sygnałem wyświetlanym jako content;
- „wirtualne pokoje wideokonferencyjne” z możliwością zabezpieczenia kodami PIN oraz sterowaniem za pomocą kodów DTMF;
- współpraca z terminalami innych producentów – połączenia z Internetu;
- możliwość łączenia w jednej wideokonferencji terminali różnych producentów, telefonów IP w trybie audio-wideo, telefonów w trybie audio i terminali mobilnych.

Celem budowy systemu było uzyskanie nowoczesnej platformy komunikacyjnej pozwalającej na sprawną, interaktywną komunikację na duże odległości, przy zachowaniu najwyższych parametrów jakości obrazu i dźwięku. Platforma mia-

ła być przy tym niezawodna, bezpieczna, interoperacyjna i łatwa w obsłudze dla użytkowników końcowych, co zostało osiągnięte. System pozwala na zdecydowane przyspieszenie obiegu informacji i zwiększa wydajność działania. Użyty do prowadzenia szkoleń i narad, zdecydowanie obniża koszty funkcjonowania formacji przez wyeliminowanie wydatków związanych z podróżami służbowymi, podnosząc efektywność pracy zespołów rozproszonych geograficznie. W wyniku połączenia z innymi instytucjami państwa uzyskano bardzo dobre narzędzie komunikacji na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych czy też klęsk żywiołowych, a styk z siecią Internet pozwala na sprawną wymianę informacji nawet z oddległymi geograficznie użytkownikami.

Zestawienie czasu wideokonferencji w latach 2011–2014 (w min)

SYSTEM TELEKOMUNIKACYJNY

Ze względu na wciąż rosnące wykorzystanie i zainteresowanie możliwościami systemu planowany jest dalszy jego rozwój mający na celu podniesienie niezawodności oraz zwiększenie zasobów. Cel ten może być osiągnięty poprzez budowę kolejnych węzłów infrastruktury serwerowej rozproszonych geograficznie i wyposażanie w terminale wideokonferencyjne kolejnych jednostek Policji, nawet do poziomu komend powiatowych Policji.

*st. asp. Arkadiusz Żołądek, kierownik Sekcji
ds. Wideokonferencji i Systemu Monitoringu Wizyjnego
Wydziału Telekomunikacji i Technik Medialnych
mł. insp. Jarosław Baumann,
radca Wydziału Telekomunikacji i Technik Medialnych*

Summary*Police Video Conference System*

Police Video Conference System is a modern communication platform. Due to the great interest, functionality and demand, it is successively developed in organisational units of the police and other public institutions e.g. Government Security Bureau and Government Centre of Security. Owing to those improvements, there were implemented very advanced solutions that enable transmitting image from a helicopter with the use of a camera with a wireless transmission system.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

System telekomunikacyjny KGP

Zbudowana w 2000 r. sieć central DGT obejmuje swoim zasięgiem 16 lokalizacji na terenie m.st. Warszawy, zapewniając łączność ponad 5500 abonentom. Zastosowane rozwiązania umożliwiają użytkownikom komunikację wewnętrzną bez ponoszenia kosztów oraz komunikację zewnętrzną, w zależności od potrzeb. Około 1800 użytkowników central DGT to tzw. użytkownicy pozapolicyjni (MSW, UdSC, ABW itp.), co wiąże się z comiesięcznym przygotowaniem billingów kosztowych, stanowiących podstawę do wystawienia not obciążeniowych dla wymienionych abonentów.

W celu zapewnienia niezawodnej łączności dla użytkowników z KGP, MSW oraz innych podmiotów zostały podpisane umowy z dwoma operatorami publicznymi, co w przypadku wystąpienia awarii zapewnia niezbędną redundancję połączeń. Do zadań komórki BLiI KGP odpowiedzialnej za funkcjonowanie systemu telekomunikacyjnego należy również wykry-

wanie i usuwanie usterek centralowych w zakresie łączności resortowej i rządowej. Sekcja zajmuje się rejestracją korespondencji (za pomocą rejestratora NetCRR, w skład którego wchodzi serwer i stanowiska odsłuchowe), przede wszystkim telefonów na stanowisku Oficera Operacyjnego Kraju, u którego jest usytuowane stanowisko odsłuchowe umożliwiające szybki dostęp do zarejestrowanej korespondencji. W skład systemu zarządzania central DGT wchodzi serwer taryfikacyjny umożliwiający dostęp do danych taryfikacyjnych wszystkich abonentów centrali.

Do zadań BLiI KGP należy także rozwój i utrzymanie sieci LAN Komendy Głównej Policji. Poszczególne sieci LAN istniejące w budynkach KGP podłączone są do sieci „MEWA” (Metro Ethernet WArszawa), która umożliwia łączność pomiędzy nimi oraz lokalizacjami Komendy Stołecznej Policji i Ogólnopolską Siecią Teleinformatyczną na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112 (OST 112).

W sieciach LAN Komendy Głównej Policji są użytkowane urządzenia aktywne (routery i przełączniki) oraz okablowanie strukturalne (światłowodowe i miedziane).

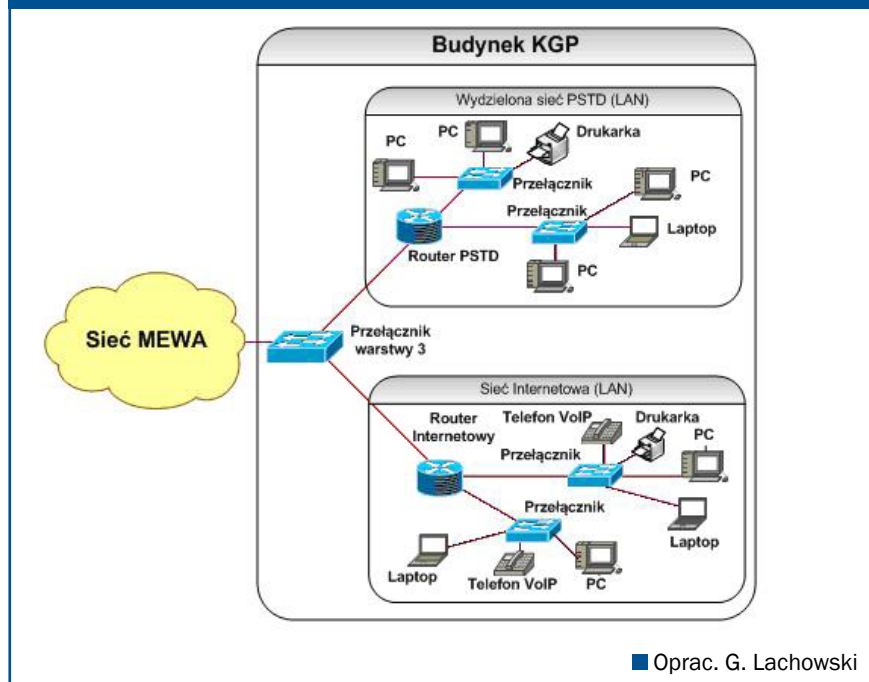
Należy mieć na uwadze, iż w każdym budynku KGP istnieją dwie podstawowe sieci LAN (jak na rysunku na s. 64) o różnym przeznaczeniu:

- sieć komputerowa z możliwością korzystania z Internetu, w ramach której są realizowane wszystkie usługi dla funkcjonariuszy Policji i pracowników cywilnych, związane z dostępem do sieci Internet oraz usługami transmisji danych (np. poczta elektroniczna itp.), obrazu (np. system wideokonferencyjny itp.) i głosu (np. telefonia IP);
- sieć wydzielona funkcjonująca w Policijnej Sieci Transmisji Danych (PSTD), czyli tzw. wewnętrzna sieć transmisji danych (tzw. Intranet) zbudowana na potrzeby Policji i nie-

■ Węzeł teleinformatyczny w KGP. Fot. G. Proczek

Przykładowa sieć LAN w budynku KGP

posiadająca styku z publiczną siecią Internet; w ramach tej sieci realizowane są usługi związane z dostępem do policyjnych baz danych (m.in.: KSIP, KCIK, AFIS itp.).

Stan urządzeń aktywnych sieci LAN jest odwzorowany w systemie monitorowania i zarządzania, co umożliwia m.in. badanie obciążenia łączy, określanie czasu wystąpienia i trwania awarii, zdalne konfigurowanie urządzeń itp.

SIEĆ ŁĄCZNOŚCI RZĄDOWEJ (SLR) – jej utrzymanie należy m.in. do zadań Biura Łączności i Informatyki KGP. Jest wydzieloną infrastrukturą zapewniającą dostęp do usług telekomunikacyjnych dla potrzeb najważniejszych osób w państwie:

- Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- Prezesa Rady Ministrów;
- ministrów i ich zastępców;

■ Aparat szyfrujący stosowany w Sieci Łączności Rządowej

- szefów służb odpowiedzialnych za obronność państwa;
 - wojewodów;
 - ważnych osób administracji rządowej.
- Sieć Łączności Rządowej składa się z następujących modułów:
- zespołu zsięgowanych modułów telekomunikacyjnych stopnia miejscowego i międzymiastowego;
 - bezpiecznej bramy dostępowej umożliwiającej komunikację Sieci Łączności Rządowej i do sieci publicznej komutowanej sieci telefonicznej oraz sieci komórkowej dla użytkowników w kraju, jak i za granicami RP;
 - systemu wielopunktowej wideokonferencji;
 - zespołu siłowni telekomunikacyjnych, baterii i zespołów prądotwórczych podtrzymujących zasilanie aktywnych elementów SLR w przypadku zaniku energii elektrycznej w sieci przemysłowej;
 - bezpiecznej platformy teletransmisyjnej;
 - kablowej sieci miedzianej i światłowodowej;
 - systemu zarządzania i nadzoru.

Powyższe moduły stanowią jeden zintegrowany system teleinformatyczny zapewniający

następujące rodzaje komunikacji głosowej i wideokonferencji:

- wymianę informacji głosowych jawnych na obszarze kraju oraz za granicami RP,
- wymianę informacji głosowych niejawnych o najwyższej klauzuli „tajne” na obszarze kraju oraz za granicami RP,
- wymianę głosu, danych i obrazu w trybie jawnym na obszarze kraju i za granicami RP.

SLR jako wydzielona sieć telekomunikacyjna jest przeznaczona do zapewnienia technicznych warunków przekazu klauzulowanych informacji głosowych, danych i obrazu dla osób zajmujących najważniejsze stanowiska w państwie. Umożliwia niezawodny, nieprzerwany i bezpieczny transfer informacji w stałych i zapasowych miejscach pracy zarówno w pracy bieżącej, w sytuacjach kryzysowych, jak i wyższych stanach gotowości państwa.

*podkom. Tomasz Mendoń, p.o. kierownik
Szekcji Telekomunikacji i Systemu Łączności Rządowej
mł. insp. Jarosław Baumann, radca
Wydziału Telekomunikacji i Technik Medialnych*

Summary

Information and communication technology system of National Police Headquarters

In each building of NPHQ there are two basic LAN networks, connected to MEWA network, which enables the communication between them as well as locations of Metropolitan Police Headquarters and National ICT Network for the purposes of the service of 112 emergency number (OST 112). They are of different functions: a computer network with the possibility of using the Internet and a dedicated network – functioning in the Police Data Transmission Network (PSTD), that is the internal data transmission network (so-called Intranet), built for the benefit of the Police. It does not have the connection with the public Internet network. Communication and Information Technology Bureau of NPHQ also maintains Network of Government Communication, which facilitates the access to ICT services for the needs of the most important persons in the state: the President of Poland, the Chairman of Council of Ministers, ministers and other important persons of the state administration.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

System Wspomagania Dowodzenia

Aktualna informacja na każdym etapie podejmowania decyzji jest kluczowym elementem skutecznego zarządzania pozostającymi w dyspozycji siłami i środkami. Doskonałych narzędzi, które wykorzystane we właściwy sposób znacząco mogą wpłynąć na eliminowanie deficytu informacji, dostarcza informatyka. Wysokowydajne serwery czy systemy zarządzania bazą danych pozwalają na przetwarzanie terabajtów danych w czasie rzeczywistym, umożliwiając prezentację w zdefiniowanym formacie (raporty, tabele, lista patroli, lista działań, wizualizacja w przestrzeni geograficznej). Między innymi takie zadania realizuje System Wspomagania Dowodzenia, użytkowany od 1 stycznia 2013 r. we wszystkich jednostkach organizacyjnych Policji.

TROCZĘ HISTORII

Pierwsze pomysły dotyczące budowy systemu będącego wsparciem w zakresie podejmowania decyzji oraz zarządzania siłami i środkami przez służbę dyżurną pojawiły się pod koniec ubiegłego wieku. Już od 2002 r. powstawały pierwsze Systemy Wspomagania Dowodzenia w Komendzie Stołecznej Policji, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie oraz Komendzie Wojewódzkiej Policji w Krakowie. Obejmowały one swoim zasięgiem jedynie obszar miast wojewódzkich oraz miasta stołecznego Warszawy. Informatyzacji podlegały procesy przyjęcia zgłoszenia, dysponowania sił i środków, sprawdzeń w policyjnych i pozapolicyjnych bazach danych oraz raportowania. Rozwiązania charakteryzowały się integracją z systemami radio- i telekomunikacyjnymi oraz wykorzystywały w segmencie mobilnym transmisję DIMETRA standardu cyfrowej łączności radiowej TETRA. Posiadały również moduł mapy czasu rzeczywistego, na której była wizualizowana sytuacja operacyjna.

Dostrzegając zalety eksploatowanych przez cztery komendy rozwiązań, podjęto decyzję o budowie jednolitego, ogólnopolskiego rozwiązania. Ponieważ wcześniejsze systemy zostały zrealizowane przez różnych wykonawców, co skutkowało różnorodnością dokumentowania, jednym z postulatów była unifikacja w tym zakresie. Jednak najbardziej istotny czynnik uwzględniany w procesie decyzyjnym to dostarczenie narzędzia pozwalającego skrócić czas reakcji Policji na przyjmowane zgłoszenia, w szczególności poprzez:

- zapewnienie dostępu do informacji o zarządzanym terenie oraz dostępnych siłach i środkach w czasie rzeczywistym,
- automatyzowanie części działań poprzez wprowadzenie elektronicznej rejestracji zgłoszeń,
- zapewnienie mobilnego dostępu do zasobów systemowych.

Prace analityczne nad koncepcją systemu SWD zostały rozpoczęte w 2006 r., a dwa lata później przystąpiono do jego budowy.

Proces wdrożenia produkcyjnego z uwagi na skalę problemu został podzielony na trzy etapy. Pierwszy zaczął się 16 maja 2011 r. (wybrane jednostki KWP Lublin, Łódź, Poznań), natomiast trzeci etap zakończono 31 grudnia 2012 r. wprowadzeniem do pragmatyki służbowej jako jedynego narzędzia informatycznego służącego do obsługi zgłoszeń i działań.

GŁÓWNE FUNKCJONALNOŚCI SWD

Dostarczone użytkownikowi końcowemu narzędzia stanowią kompleksowe rozwiązanie umożliwiające realizację zadań służby dyżurnej jednostek każdego szczebla, a także planowanie, organizację oraz nadzór nad służbą. Moduł analityczny dostarcza aktualnych informacji o zagrożeniach na podległym obszarze, umożliwiając optymalną dyslokację służb patrolowych oraz obchodowych.

Wdrożenie Systemu Wspomagania Dowodzenia w jednostkach operacyjnych Policji, jako jednolitego rozwiązania teleinformatycznego umożliwiło informatyzację następujących obszarów działania funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Policji:

- rejestracji zgłoszeń i obsługi zdarzeń;
- wymiany informacji z Centrami Powiadamiania Ratunkowego (funkcjonalność obecnie na etapie testów);
- rejestracji oraz obsługi blokad, akcji i operacji;
- dysponowania potencjału osobowego i logistycznego niezbędnego do podjęcia działań dokumentowanych w SWD, odpowiednich dla poszczególnych zdarzeń;
- przekazywania zarejestrowanych zdarzeń w SWD właściwym miejscowo i rzeczowo jednostkom i komórkom organizacyjnym Policji albo innym podmiotom;
- w zakresie przetwarzania informacji o przebiegu służby patrolowej, obchodowej, kryminalnej: tworzenia grafików służby, dyslokowania patroli;
- dysponowania służby patrolowej do wykonywania czynności w ramach akcji, operacji i blokad przydzielonych sił i środków.

Hierarchia uprawnień w systemie odzwierciedla strukturę Policji, stąd niektóre funkcjonalności są wykorzystywane w jednostkach wyższego szczebla. Budowa systemu ma umożliwić dostosowanie funkcjonalności do rozwiązań organizacyjnych.

The screenshot displays the main interface of the SWD (System Wsparcia Dowodzenia) application. It consists of two main windows. The top window, titled 'Lista zdarzeń i dowodów (SWD-SCR-02)', shows a list of incidents with columns for ID, status, location, and assigned personnel. The bottom window, titled 'Patrole w służbie (SWD-SCR-007)', shows a list of patrols with columns for ID, status, location, and assigned personnel. The interface is in Polish and includes various filters and search options.

■ Ekran główny oraz listy zdarzeń i patroli

ROZWIĄZANIA MOBILNE

Naturalną konsekwencją posiadania przez Policję floty ponad 15 tysięcy Mobilnych Terminali Noszonych (MTN) oraz Mobilnych Terminali Przewoźnych (MTP) było wykorzystanie ich jako komponentu Sytemu Wspomagania Dowodzenia. Biuro Łączności i Informatyki KGP wykonało aplikację Klienta Mobilnego SWD, a na początku roku 2014 rozpoczęto jej wdrożenie produkcyjne, które zostało zakończone w marcu. Wśród najważniejszych funkcjonalności komponentu mobilnego można wymienić:

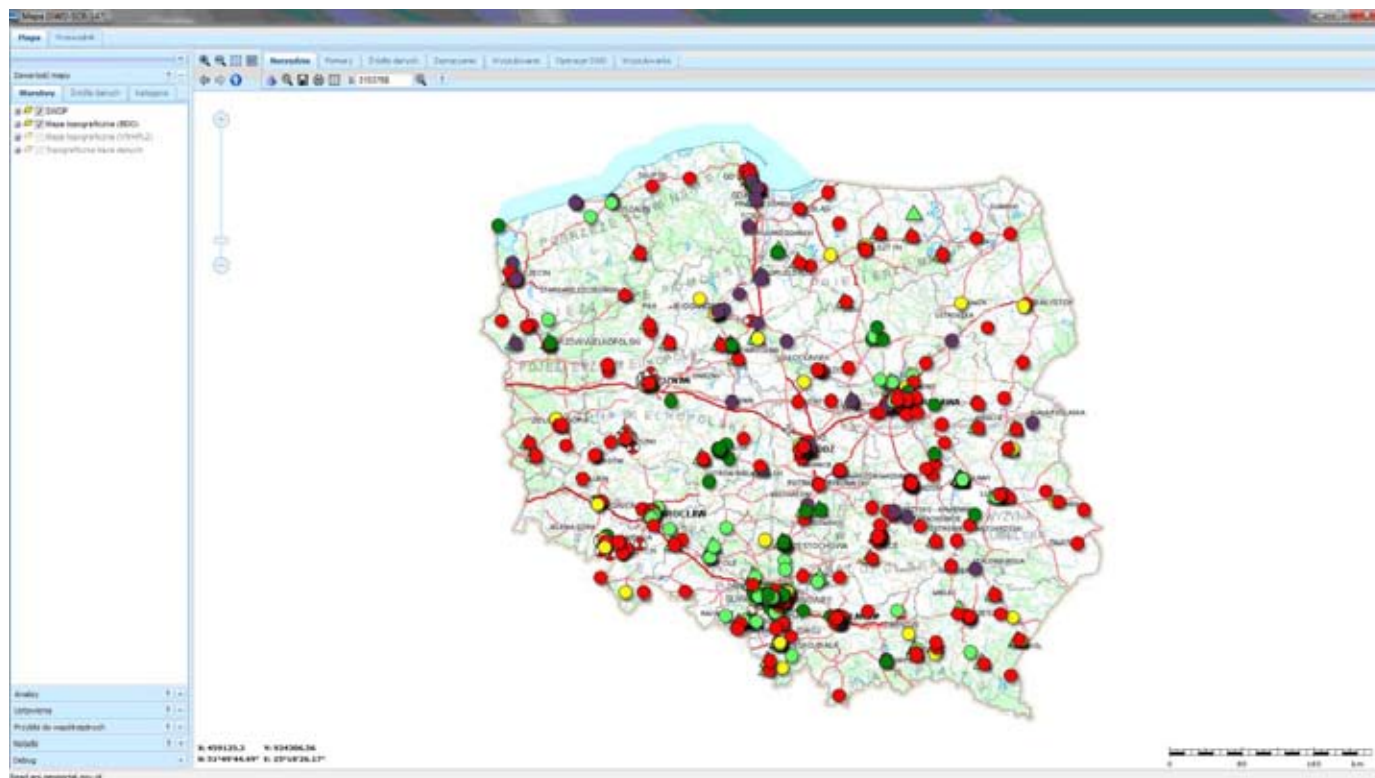
- przesyłanie informacji o statusie patrolu (stan realizacji zadania, wystąpienie awarii etc.),
- status „ratunek” umożliwia przekazanie informacji o zagrożeniu,
- rejestracja zdarzeń uproszczona i pełna,
- wykonywanie sprawdzeń osoby, pojazdu, rzeczy oraz dokumentu wraz z informacją o aktualnym położeniu patrolu (współrzędne miejsca legitymowania z GPS),
- wykonywanie sprawdzeń odcisków palców w AFIS – w przypadku wyposażenia patrolu w przenośny skaner odcisków palców możliwość sprawdzania w AFIS,
- przekazywanie z SWD do patrolu informacji o zdarzeniach i blokadach wraz z uproszczonym dossier, przydzielanie patrolu do obsługi zdarzenia lub blokady,
- możliwość przesyłania dyspozycji, komunikatów oraz meldunków pomiędzy SWD a Klientem Mobilnym,
- współpraca z dostarczaną w ramach Uniwersalnego Modułu Mapowego AutoMapą umożliwiającą pokazanie miejsca blokady/zdarzenia, nawigację do punktu blokady/zdarzenia,
- przekazanie trasy dojazdu z SWD do Klienta Mobilnego,
- cykliczne przekazywanie aktualnych współrzędnych patrolu do SWD (oraz wizualizacja w Uniwersalnym Module Mapowym).

INTEROPERACYJNOŚĆ

System Wspomagania Dowodzenia od samego początku uwzględniał aspekt interoperacyjności, umożliwiając współpracę z innymi produktami lub systemami bez ograniczeń dostępu i zawierając precyzyjną specyfikację w zakresie implementacji.

Pierwszym zintegrowanym systemem był Krajowy System Informacyjny Policji (KSIP). SWD zapewnia współpracę z określonymi obszarami KSIP, polegającą na wprowadzaniu danych w ramach obsługi zdarzeń, m.in. w zakresie dokonywania sprawdzeń w kontekście wykonywanych czynności legitymowania osób lub kontroli pojazdów, oraz na przekształceniu zdarzenia SWD w wydarzenie KSIP. Użytkownik wszystkie czynności wykonuje wprost z interfejsu SWD bez konieczności powtórnej autoryzacji oraz uruchamiania kolejnych aplikacji.

Doskonałym przykładem interoperacyjności oraz wypełnienia postanowień Dyrektywy INSPIRE jest integracja z Uniwersalnym Modułem Mapowym (UMM), który umożliwia wizualizację dystrybucji przestrzennej zgłoszeń oraz zdarzeń, podpowiadając dyspozytorowi, które patrole znajdują się najbliżej miejsca zdarzenia lub potrzebują najkrótszego czasu na dojazd. UMM można postrzegać również jako kolejny interfejs graficzny SWD. Z poziomu mapy można wykonać identyczne czynności jak w samej aplikacji, np. rejestrację zgłoszenia, przydzielenie patrolu do obsługi zdarzenia, wyświetlenie informacji o zgłoszeniu/zdarzeniu/patrolu. Rejestrując zgłoszenie, użytkownik otrzyma wstępnie wypełnioną w zakresie danych geolokalizacyjnych (dane wynikające z podziału administracyjnego, adres, sektor służby patrolowej, rejon dzielnicowego) formatkę zgłoszenia, co jest wartością dodaną względem obsługi tradycyjnej.

■ Ekran główny mapy – Moduł Dyspozytora

W ramach przedsięwzięcia realizowanego wspólnie z Głównym Urzędem Geodezji i Kartografii, który odpowiada za utrzymanie produktów dostarczonych w ramach UMM, Policja otrzymała dostęp do Modułu Dyspozytora, Modułu Analityka oraz aplikacji mobilnej (AutoMapa, która została zintegrowana z Klientem Mobilnym SWD). Rozwiązania wykorzystują dane Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, dostarczane w postaci określonych usług przez służby podległe Głównemu Geodecie Kraju. To od ich sprawności, zaangażowania oraz współpracy z Policją zależy sprawne i bezawaryjne działanie systemu.

Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. poz. 1635) pozwoliła jednoznacznie zdefiniować zadania, zasady działania i finansowania oraz organy właściwe w sprawach powiadamiania ratunkowego. Zdefiniowany system składa się z centrów powiadamiania ratunkowego, które tworzą jednolity system do obsługi zgłoszeń alarmowych, kierowanych do numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999, umożliwiające przekazanie zgłoszenia alarmowego celem zaangażowania właściwych zasobów ratowniczych. Natomiast Policja, Państwowa Straż Pożarna, dysponenti zespołów ratownictwa medycznego lub inne podmioty, których numery są obsługiwane w ramach systemu, dysponują własne zasoby ratownicze. Docelowo informacje otrzymane przez CPR w ramach obsługi wywołań alarmowych będą przekazywane pomiędzy systemami teleinformatycznymi podmiotów zaangażowanych. Policja przygotowała i obecnie sprawdza, we współpracy z CPR Warszawa i Kraków oraz wybranymi jednostkami Państwowej Straży Pożarnej szczebla powiatowego, funkcjonalności w zakresie przekazywania oraz aktualizacji informacji o zgłoszeniu (lokalizacja, opis, statusy). Pomyślne zakończenie tego etapu testów pozwoli na podjęcie decyzji w zakresie wdrożenia pilotażowego, a następnie produkcyjnego.

KIERUNKI ROZWOJU

System Wspomagania Dowodzenia podlega nieustającym zmianom pozostającym w korespondencji z wymaganiami użytkowników końcowych.

Starzejące się terminale mobilne wymagają w znacznej części wymiany, która pociąga za sobą konieczność modernizacji aplikacji Klienta Mobilnego SWD. Problem jest dostrzegany i obecnie trwają prace, których efektem będzie specyfikacja wymagań dla nowych urządzeń oraz późniejszy ich zakup.

W nadchodzącym roku będą kontynuowane prace związane z implementacją kolejnych wersji rozwojowych interfejsu wymiany danych z Systemem Informatycznym Powiadamiania Ratunkowego. Prowadzone są również analizy, których celem jest szeroko pojęta integracja oraz standaryzacja eksploatowanych systemów informatycznych, co finalnie powinno pozwolić na znaczne wyeliminowanie nadmiarowości w zakresie gromadzonych i przetwarzanych danych.

*kom. Piotr Pogorzelski,
naczelnik Wydziału Technicznego Wsparcia
Systemu Powiadamiania Ratunkowego*

Summary

Command and Control System

Command and Control System is a complex solution that enables performing duty officers' tasks in the field of planning, organising and supervising service. It also provides current information on dangers in a particular area and as a result enables optimal dislocation of patrol service.

Thumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

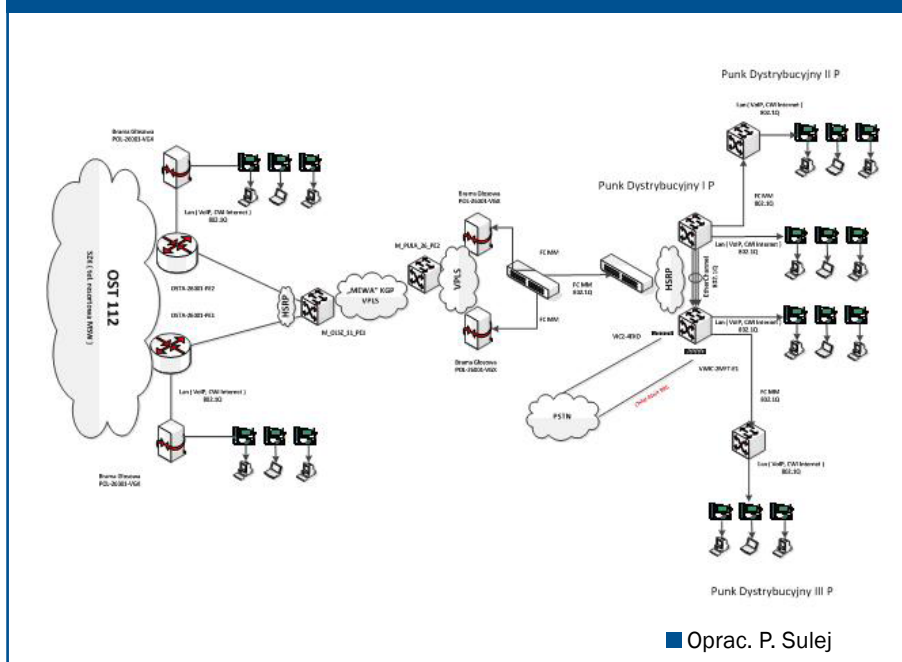
Sieć Dyspozytorska Kierownictwa Policji w oparciu o telefonię IP

Ciągły rozwój technologiczny w zakresie telekomunikacji wiąże się z nieustanną potrzebą modernizacji i zastępowania tradycyjnych systemów komutacyjnych nowoczesnymi rozwiązaniami teleinformatycznymi, w tym m.in. opartymi o technologię IP. Związane jest to z zaprzestaniem prac rozwojowych nad tradycyjnymi systemami komutacyjnymi, co wiąże się w niedalekiej przyszłości z brakiem wsparcia dla tych rozwiązań. Aktualny rozwój w zakresie telefonii determinuje przejście z technologii analogowej czy ISDN do IP celem zapewnienia użytkownikowi końcowemu usług komunikacji głosowej, wideotelefonicznej oraz wideo.

Stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji IP dla Policji pozwala na:

- stworzenie systemu skalowalnego, pozwalającego na łatwe rozszerzanie pojemności systemu w celu podłączenia i obsługi nowych podmiotów;
- zastąpienie setek rozproszonych na terenie całego kraju niezależnych central telefonicznych PBX wojewódzkim serwerem komunikacyjnym (centralizacja zarządzania);
- podłączenie i obsługa urządzeń końcowych IP służących do komunikacji głosowej, wideotelefonicznej, wideo oraz innych urządzeń integrujących kanały komunikacyjne w miejsce central telefonicznych PBX i telefonów podłączonych do central telefonicznych (obniżenie kosztów eksploatacyjnych);
- wykorzystanie sieci komputerowej do realizacji połączeń telefonicznych i wideo-telefonicznych wewnątrz i pomiędzy instytucjami objętymi systemem (obniżenie kosztów związanych z infrastrukturą);
- wykorzystanie zaawansowanych funkcjonalnie aparatów IP jako końcowych urządzeń komunikacyjnych w miejsce tradycyjnych aparatów telefonicznych podłączonych do central PBX;
- możliwość łatwej integracji programowej serwera komunikacyjnego i końcowych urządzeń komunikacyjnych z dowolną aplikacją wspomagającą pracę, np. korporacyjna książka telefoniczna itd.;
- pełną integrację usług łączności głosowej (rozmowa telefoniczna) z usługami komunikacji wideo (wideorozmowa);
- utrzymywanie, agregowanie i udostępnianie użytkownikom informacji o ich dostępności w systemie komunikacyjnym (tzw. presence);

Przykładowa struktura Sieci Dyspozytorskiej Kierownictwa Policji

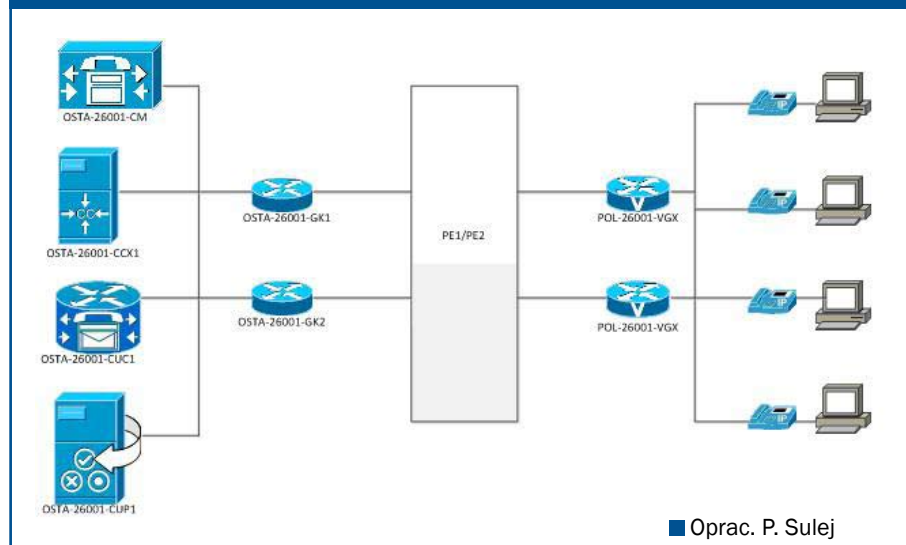

- integrację z systemami aplikacyjnymi, takimi jak np. system wiadomości głosowych czy system wirtualnych spotkań WEB.

Migracja tradycyjnych usług telefonii realizowanych obecnie w oparciu o centralę PBX ISDN oraz aparaty systemowe DGT 3490C do telefonii IP (w tym wideo) w aspekcie rozbudowy systemu wideokonferencyjnego przez BLiI KGP wraz z integracją policyjnego systemu z telefonią IP uruchomioną w ramach systemu zintegrowanej komunikacji OST112, pozwoli na uzyskanie bezpośrednich połączeń wideo z telefonów IP, jak również dostępu do uruchomionego w Policji systemu wideokonferencyjnego w skali ogólnopolskiej.

Powodami realizacji projektu sieci dyspozytorskiej dla Komendanta Głównego Policji i Zastępców Komendanta Głównego Policji w oparciu o telefony IP, przy jednoczesnym uruchomieniu telefonów IP u dyrektorów biur KGP oraz komendantów wojewódzkich Policji i Komendanta Stołecznego Policji, były umożliwienie rozpięcia Sieci Dyspozytorskiej Kierownictwa Policji do poziomu KSP i KWP oraz dotychczasowy brak nowoczesnego rozwiązania w tym zakresie w Policji. Realizacja SDKP pozwoliła na likwidację eksploatowanej wcześniej Sieci Dyspozytorskiej Kierownictwa KGP (nr 52XXX na centralach i aparatach DGT), Sieci Dyspozytorskiej KGP (nr na centralach i aparatach Panasonic z wpiętymi numerami resortowymi, miejskimi i rządowymi) oraz wydzielonej grupy

SDKP – komponenty rozwiązania

aparatów DGT służącej jedynie do połączeń z komendantami wojewódzkimi Policji i ich zastępcami przy wykorzystaniu numeracji skróconej oraz na zastąpienie całości zintegrowaną Siecią Dyspozytorską Kierownictwa Policji na aparatach IP.

Wdrożenie SDKP było podyktowane w głównej mierze brakiem jednolitej platformy sprzętowej i infrastruktury teleinformatycznej pozwalającej na integrację nowych usług i funkcjonalności dostępnych z wykorzystaniem telefonii IP oraz rozproszenie tych samych funkcjonalności na wielu platformach sprzętowych niepozwalających na wzajemną integrację, przez co następowało mnożenie sieci dyspozytorskich na różnych urządzeniach zamiast dążenia do ich integracji. Wiązało się to ze zwielokrotnieniem wydatków na eksploatację, rozwój i usługi serwisowe kreowanych sieci. Przykładem może być gabinet Komendanta Głównego Policji, w którym mieliśmy do czynienia z czterema odseparowanymi od siebie sieciami realizującymi zbliżone funkcjonalności:

- Sieć Dyspozytorska Kierownictwa KGP;
- Sieć Dyspozytorska KGP;

- wydzielona grupa aparatów DGT służących jedynie do połączeń z komendantami wojewódzkimi Policji;

- Sieć Dyspozytorska MSW.

Były to sieci oparte o centrale analogowe czy ISDN, które nie zapewniają użytkownikowi końcowemu usług komunikacji głosowej, wideotelefonicznej oraz wideo dostępnych dla użytkowników końcowych w aktualnie eksploatowanym w Policji Systemie Zintegrowanej Komunikacji OST.

Realizacja systemu dyspozytorskiego dla Komendanta i zastępców Komendanta Głównego Policji w oparciu o telefony IP, przy jednoczesnym uruchomieniu telefonów IP u dyrektorów biur KGP oraz Komendanta Stołecznego Policji i komendantów wojewódzkich Policji, umożliwiła rozpięcie do poziomu komend wojewódzkich Policji

nowej Sieci Dyspozytorskiej Kierownictwa Policji z nowymi funkcjonalnościami, takimi jak realizacja podstawowych i zaawansowanych funkcji telefonicznych, usług wideo, poczty głosowej itp.

*Przemysław Sulej, starszy specjalista
Wydziału Telekomunikacji i Technik Medialnych*

Summary

Dispatcher network of the Management of the Police based on the IP telephony

The integrated system of IP communication for the Police allows to expand the system capacity due to the establishment of a calibrated system, as well as the replacement of telephone exchanges, dispersed in the entire country, with one provincial communication server. The implementation of the system enabled the liquidation of networks, exploited so far, and the assignation of a groups of DGT telephones, being used only for connections, among others, between the management of headquarters, bureaus.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112

Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna na potrzeby numeru alarmowego 112 to nowoczesna i jednolita infrastruktura sieciowa, zbudowana w oparciu o najnowszą technologię, wykorzystująca łączą światłowodowe o wysokiej przepustowości oraz nowoczesne urządzenia sieciowe. Stanowi niezawodny szkielet dla ogólnopolskiej sieci teletransmisyjnej, gwarantują-

cej niezawodną transmisję ruchu danych i głosu pochodzącego od służb odpowiedzialnych za ratownictwo i bezpieczeństwo oraz pozostałych użytkowników administracji publicznej. Od samego początku funkcjonowania Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112 (OST 112) jest administrowana przez Policję. Minister Spraw We-

wewnętrznych decyzją nr 189 z dnia 18 grudnia 2013 r. powierzył Komendantowi Głównemu Policji realizację zadań operatora sieci OST 112 w terminie do końca 2014 r. Obecnie w MSW trwają prace nad nową decyzją MSW bezterminowego powierzenia Komendantowi Głównemu Policji realizacji zadań operatora tej sieci.

OGÓLNOPOLSKA SIEĆ TELEINFORMATYCZNA (OST 112)

Policja była inicjatorem modernizacji sieci POLWAN wybudowanej w technologii TDM i Frame Relay w celu stworzenia nowoczesnej infrastruktury sieci szkieletowej w oparciu o technologię IP/MPLS. Zrealizowany przez Centrum Projektów Informatycznych projekt „Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112 (OST 112)” stanowi obecnie podstawową i główną architekturę, na której funkcjonują usługi teleinformatyczne grupy MSW, w tym Policji, Państwowej Straży Pożarnej i innych podmiotów Systemu Powiadamiania Ratunkowego.

Powstała nowoczesna ogólnopolska sieć teleinformatyczna konsolidująca zasoby telekomunikacyjne administracji publicznej, w ramach której zrealizowano:

- uruchomienie wydzielonej sieci szkieletowej IP/MPLS o wysokim poziomie bezpieczeństwa i niezawodności;
- podłączenie do sieci szkieletowej 353 lokalizacji Policji (i szkół Policji) do poziomu KPP (łącza 10 Gb/s, 1 Gb/s, 155 Mb/s, 32 Mb/s) oraz 48 szczebla KP;
- podłączenie 16 Wojewódzkich Centrów Powiadamiania Ratunkowego (WCPR/CPR) i 2 Centrów Przetwarzania Danych Ośrodków Krajowego Systemu Informatycznego Powiadamiania Ratunkowego (SI PR);
- podłączenie 292 lokalizacji straży (PSP);
- podłączenie 16 lokalizacji urzędów wojewódzkich;
- podłączenie lokalizacji Państwowego Ratownictwa Medycznego;
- uruchomienie systemu monitorowania i zarządzania siecią wraz z systemem PKI i szyfrowaniem danych w Komendzie Głównej Policji;
- stworzenie infrastruktury i usługi transmisji głosu w Policji, uruchomienie ponad 10 tys. telefonów IP.

Szkielet sieci OST 112 to sieć operatorska, na podstawie której zostały zbudowane sieci usługowe na potrzeby wymiany danych, transmisji ruchu głosowego, transmisji multimediów

oraz innych nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Rdzeń sieci wykorzystuje łącza o przepustowości do 10 Gb/s, co pozwala na swobodne przesyłanie różnego rodzaju danych pomiędzy użytkownikami końcowymi przyłączonymi do węzłów sieci. Infrastruktura sieci została zaprojektowana w taki sposób, aby zapewnić obsługę wszystkich wymaganych przez użytkowników (głównie służb odpowiedzialnych za ratownictwo i bezpieczeństwo publiczne) usług sieciowych, w tym także usług czasu rzeczywistego.

Dzięki wykorzystaniu w rdzeniu sieci łączy o przepustowości 10 Gb/s, zoptymalizowanej topologii wykorzystującej protokół transmisyjny MPLS (ang. *Multi-Protocol LabelSwitching*) oraz dzięki mechanizmom QoS (ang. *Quality of Service*) gwarantującym niezawodne i efektywne świadczenie usług, pozwala na dostarczenie użytkownikom OST 112 zaawansowanych rozwiązań oraz gwarantuje bezproblemowe podłączanie nowych użytkowników administracji państwowej, umożliwiając im niezawodny, bezpieczny dostęp do centralnego Systemu Rejestrów Państwowych.

Sieć Operatorska została zaprojektowana w trzech poziomach:

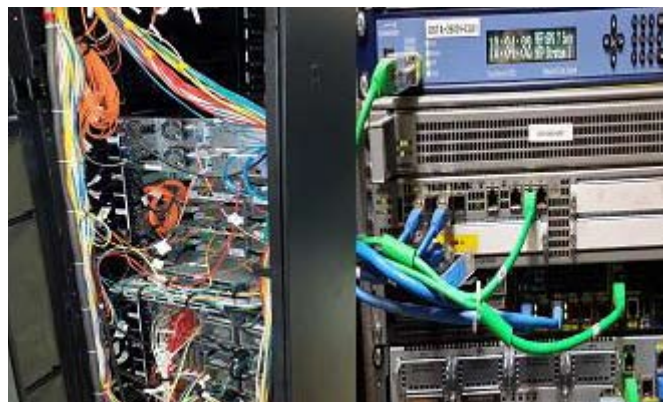
- POL20** – obszar obejmujący centralne lokalizacje w Warszawie oraz w miastach wojewódzkich;
- POL35** – obszar obejmujący lokalizacje w większych ośrodkach miejskich (w tym były miasta wojewódzkie);
- POL300** – obszar obejmujący poziom ośrodków powiatowych.

Parametry techniczne urządzeń oraz topologia sieci gwarantują, że będzie możliwe elastyczne kształtowanie jej przepustowości w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby użytkowników. Jednocześnie poziom niezawodności, bezpieczeństwo sieci oraz poufność przysyłanej w niej informacji pozwala na szerokie wykorzystanie sieci na terenie całego kraju (przez administrację publiczną), umożliwiające połączenie wszystkich jednostek rządowych oraz samorządowych z wymaganą przez nich przepływnością, a także na stopniowe zastąpienie obecnie wykorzystywanych przez urzędy rozwiązań.

Już obecnie nowoczesna sieć OST 112 staje się jednym z podstawowych narzędzi integracji infrastruktury teleinformatycznej państwa, usprawniając proces komunikacji i wymiany danych pomiędzy organami administracji rządowej i samorządowej, przyczyniając się do budowy elektronicznej administracji w Polsce. Sieć realizuje także interoperacyjność w ramach Systemu Powiadamiania Ratunkowego aplikacji Systemów Wspomagania Dowodzenia służb Policji, PSP, PRM oraz Systemu Informatycznego Powiadamiania Ratunkowego z wybudowaną przez Urząd Komunikacji Elektronicznej Platformą Lokalizacyjno-

■ Centrum Zarządzania Sieciami OST 112 i MAN (MEWA) KGP na terenie m.st. Warszawa. Fot. Ł. Pachocki

■ Serwerownia Centrum Zarządzania Sieciami OST 112 i MAN (MEWA) KGP na terenie m.st. Warszawa. Fot. Ł. Pachocki

OCHRONA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

-Informacyjną z Centralną Bazą Danych. Integracja umożliwia automatyczną lokalizację geograficzną dzwoniącego pod numer alarmowy, m.in. w zakresie obsługi zdarzeń, zarządzania jednostkami terenowymi służb, wykonywania analiz danych operacyjnych, przygotowywania raportów. Możliwe jest to dzięki narzędziom Uniwersalnego Modułu Mapowego (UMM), oferującego dostęp do referencyjnych danych przestrzennych i wizualizację w Systemach Wspomagania Dowodzenia pracy operacyjnej służb odpowiedzialnych za ratownictwo i bezpieczeństwo publiczne.

*nadkom. Radosław Kędzior, p.o. zastępcy naczelnika
Wydziału Technicznego Wsparcia Systemu
Powiadamiania Ratunkowego*

Summary

National ICT network for the service of 112 emergency number

National ICT network for the service of 112 emergency number is a modern and uniform network infrastructure in terms of the standard of data transfer, based on the recent technology and using optical fiber links with high bandwidth, as well as modern network devices. It constitutes the reliable base for national transmission network, ready to service traffic fluently, for data exchange of critical importance for the needs of law enforcement agencies, rescue services and remaining users of the public administration, facilitating the subsequent development of transmission services, including the video, mobile connections and new online services in the years to come.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Ochrona systemów informatycznych Policji

Wydział Ochrony Systemów Informatycznych jest powszechnie znany z certyfikacji kart mikroprocesorowych EKD umożliwiających dostęp do systemów niejawnych i jawnych oraz certyfikacji tokenów umożliwiających dostęp do systemów daktyloskopijnych. Innym powszechnie znanym zadaniem Wydziału jest kontrola dostępu do Internetu, w przypadku gdy jest on zapewniany poprzez Centralny Węzeł Internetowy zlokalizowany w BLiI.

Każda duża organizacja chroni swoje zasoby ze względu na cele biznesowe czy wymagania prawa, jak też na ochronę wizerunku. Policja nie jest wyjątkiem.

Głównym zadaniem Wydziału jest utrzymywanie specjalistycznych rozwiązań bezpieczeństwa zapewniających ochronę informacji przetwarzanych w systemach informatycznych eksploatowanych przez BLiI. Rozwiązaniami tymi mogą być specjalistyczne rozwiązania techniczne, jak też działania organizacyjne, tj. dokumentacje bezpieczeństwa, zalecenia, wytyczne i procedury, których celem jest określenie zasad ochrony, specyfikacji wykonywanych czynności zapewniających pożądane działania, a także określenie osób odpowiedzialnych za wykonywanie tych czynności.

Wracając do wspomnianych na początku kart mikroprocesorowych, warto podkreślić, że realizacja procedur „certyfikacji kart” zapewnia weryfikację nadanych danej osobie uprawnień i sprawdzenie, czy osoba przedstawiająca się kartą jest osobą uprawnioną. Właściciel karty potwierdza swoją tożsamość podaniem kodu PIN do karty, podobnie jak w banku. Środek techniczny w postaci systemu BTUU (Bezpieczny Tryb Uwierzytelniania Użytkowników) jest wspierany rozwiązaniem legistycznym w postaci stosownej decyzji Komendanta Głównego

Policji lub zapisów polityki bezpieczeństwa, zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Policji.

System BTUU jest standardowo wykorzystywany w Policji do autoryzacji i uwierzytelniania użytkowników systemów policyjnych. O skali rozwiązań świadczą niżej podane liczby. W specjalnym zbiorze gromadzącym informacje o osobach i ich uprawnieniach dla:

- systemu KSIP zapisano ponad 88 tys. uprawnionych policjantów oraz pracowników Policji,
- systemu SWD – ponad 34 tys. uprawnionych,
- poczty LOTUS NOTES – ponad 82 tys. policyjnych użytkowników.

Należy pamiętać, iż same rozwiązania techniczne ochrony informacji nie zapewniają skutecznego poziomu bezpieczeństwa. Te rozwiązania muszą być ujęte w specjalistycznych dokumentacjach bezpieczeństwa, które składają się z trzech części.

Pierwsza to analiza ryzyka, która określa zagrożenia dla chronionych zasobów, podatność tych zasobów na zagrożenia oraz prawdopodobieństwo, że zagrożenie dla danego zasobu się zmaterializuje i nastąpi utrata jego poufności, dostępności lub integralności. Analiza ryzyka pozwala planować racjonalnie system ochrony, zapewniając zabezpieczenia odpowiednie do zagrożeń (np. eliminując sytuację, w której koszty ochrony są wyższe niż chroniony zasób), skutecznie eliminujące ujawnione słabości i zagrożenia.

Druga część dokumentacji bezpieczeństwa to polityka bezpieczeństwa. W niej opisany jest system informatyczny w zakresie technicznym, jego zasoby, które chcemy chronić, oraz podstawowe rozwiązania bezpieczeństwa stosowane w tym systemie.

W dokumentacji bezpieczeństwa wymienione są podstawowe grupy użytkowników oraz osoby ponoszące odpowiedzialność za poprawną eksploatację systemu. Dokument polityki bezpieczeństwa ma za zadanie udowodnić, że wszystkie aspekty ochrony zasobów systemu zostały uwzględnione, a właściwe rozwiązania (techniczne i organizacyjne) zastosowane.

Trzecią część dokumentacji bezpieczeństwa stanowią procedury eksploatacyjne – instrukcje, które określają szczegółowe czynności zaplanowane w polityce bezpieczeństwa, wykonywane przez określonych w polityce użytkowników. Do procedur są dołączane także różnego rodzaju formularze wykorzystywane przy eksploatacji systemu. Bardzo istotne jest wymaganie zapoznania się z dokumentacją bezpieczeństwa przez wszystkich użytkowników systemów.

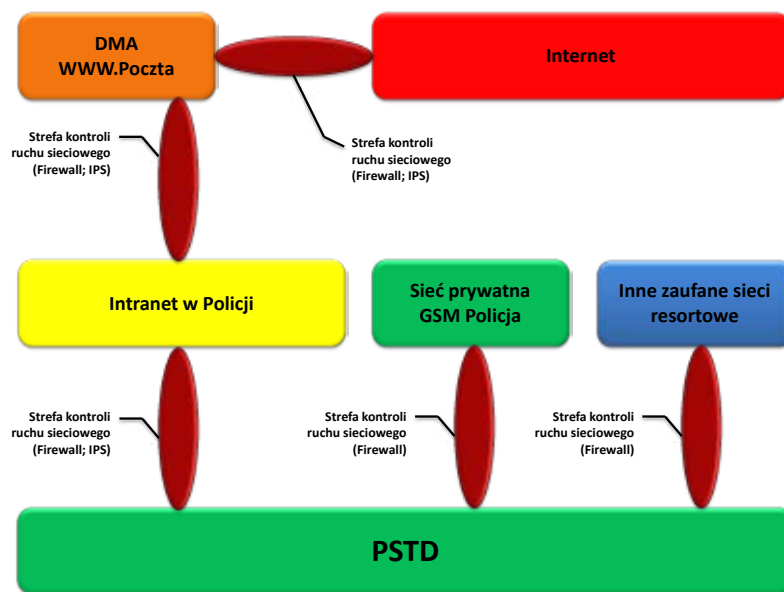
W chwili obecnej przepisy ustawy o ochronie danych osobowych określają, że system informatyczny, w którym są przetwarzane dane osobowe, może być eksploatowany tylko i wyłącznie wtedy, gdy jest prowadzona dokumentacja określająca zasady ochrony tych informacji. Także przepisy ustawy o ochronie informacji niejawnych określają obowiązek opracowania i zatwierdzenia w trybie ustawy dokumentacji szczególnych wymagań bezpieczeństwa oraz procedur bezpiecznej eksploatacji.

Jednym z najważniejszych, obecnie realizowanych, zadań Wydziału jest budowa Policyjnej Sieci Transmisji Danych Niejawnych. Jest to wydzielona fizycznie wewnętrzna sieć Policji, do której będą sukcesywnie podłączane systemy niejawne Policji. Uruchomiono już ponad 50 węzłów w komórkach organizacyjnych Policji szczebla KGP oraz KWP. Systemy analizy kryminalnej dotyczące źródeł informacji oraz system Biura Spraw Wewnętrznych wykorzystują już PSTDN do dostępu do właściwych baz danych.

Podstawowym powodem rozpoczęcia prac było wprowadzenie nowych wymagań w związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2011 r. ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228) oraz wprowadzeniem wielu nowych aktów wykonawczych do ustawy, a także w związku z zachodzącymi zmianami w obszarze technicznych możliwości ochrony kryptograficznej informacji niejawnych w systemach teleinformatycznych Policji. Ponadto systemy kryptograficzne stosowane do tej pory w Policji wymagały wymiany zarówno z powodów technologicznych, jak i formalnych związanych z upływającymi datami ważności dokumentów potwierdzających ich wykorzystywanie do ochrony informacji niejawnych.

W związku z tym w Biurze, równocześnie z dalszą rozbudową sieci PSTDN, rozpoczęto prace związane z wydzielaniem niejawnych systemów Policji do oddzielnej infrastruktury sprzętowo-programowej. Praktycznie dla uprawnionego policjanta oraz pracownika Policji oznacza to, iż dostęp do niejawnych systemów będzie realizowany z dedykowanych stanowisk dostępowych. W przypadku potrzeby dostępu do systemów jawnych (np. KSIP) konieczne będzie zalogowanie się z innego stanowiska dostępowego podłączonego do sieci PSTD.

Policyjna Sieć Transmisji Danych

■ Oprac. Małgorzata Wójcicka-Kuropatwa

W roku 2015 planuje się, w przypadku zapewnienia odpowiednich środków budżetowych, zakup szyfratorów w takiej liczbie, aby całkowicie wyeliminować z Policji tzw. „stanowiska dostępowe z Deltą”.

Innym ważnym zakresem działań Wydziału zapewniającym ochronę policyjnych zasobów jest administrowanie elementami zainstalowanymi na styku sieci policyjnych oraz sieci zewnętrznych czy też sieci Internet. Podstawowe systemy policyjne podłączone są do sieci PSTD, więc każdy policjant lub pracownik Policji posiadający potrzebę dostępu do policyjnych baz KSIP czy SWD musi mieć dostęp do tej sieci. Sieć PSTD jest podstawową siecią Policji. Należy pamiętać, że policjanci w czasie realizacji zadań muszą mieć dostęp do danych o pojazdach, kierowcach czy numerach PESEL. Na potrzeby systemu SWD zapewniany jest dostęp do map dostarczanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Informacje o przestępcach opuszczających zakłady karne na przepustki są pozyskiwane z systemów Służby Więziennej. To powoduje, że sieć PSTD musi mieć kontrolowane i bezpieczne styki z sieciami i systemami uprawnionych podmiotów oraz organów. Kilku administratorów na co dzień dogląda zainstalowanych na styku rozwiązań bezpieczeństwa, potocznie nazywanych „bramami”. Poniższy schemat przedstawia architekturę połączeń sieci PSTD.

W dalszej części artykułu przedstawiono opisy kilku eksploatowanych w Wydziale rozwiązań bezpieczeństwa.

CENTRALNY WĘZŁ INTERNETOWY KOMENDY GŁÓWNEJ POLICJI

Centralny Węzeł Internetowy Komendy Głównej Policji (CWI KGP) to system teleinformatyczny utrzymywany od 1996 r.

OCHRONA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

przez Biuro Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji w celu realizacji usług związanych z połączeniami z/do sieci Internet dla jednostek organizacyjnych Policji oraz jednostek pozapolicyjnych.

W początkach swojej działalności, pod nazwą Centralny Węzeł Dostępowy (CWD), na wydzielonej logicznie infrastrukturze sieci metropolitalnej ATM WARMAN udostępniał połączenia komórkom organizacyjnym Komendy Głównej Policji i Komendy Stołecznej Policji w obszarze aglomeracji warszawskiej. Infrastruktura sieci ATM WARMAN umożliwiała realizowanie połączeń do sieci Internet, a także połączeń telefonicznych i wideokonferencji.

Z wykorzystaniem sieci szkieletowej POLWAN były udostępniane połączenia do sieci Internet dla wydziałów łączności i informatyki KWP. Szybki rozwój multimediów i duże koszty rozbudowy schyłkowych technologii uniemożliwiały właściwy rozwój sieci dostępowej CWD w kraju.

Ogólnopolska sieć teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego OST-112 zapewniła wszystkim jednostkom organizacyjnym KWP/KMP/KPP dostęp do logicznego kanału umożliwiającego połączenie z CWI KGP.

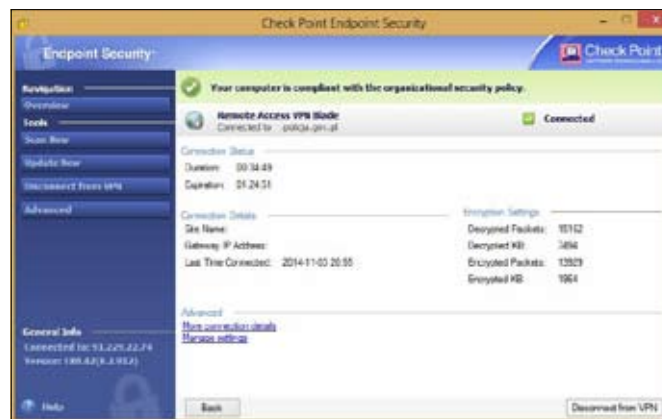
Uzyskanie szybkiego i niezawodnego medium transmisyjnego umożliwiło uruchomienie procesu konsolidującego sieci intranetowe LAN do Centralnego Węzła Internetowego Komendy Głównej Policji. Celem przedmiotowego działania jest dostarczenie każdemu pracownikowi polskiej Policji wystandaryzowanego, bezpiecznego pakietu usług, umożliwiającego właściwe wykonywanie zadań służbowych.

Centralny Węzeł Internetowy Komendy Głównej Policji dołączony jest do sieci Internet z wykorzystaniem protokołu BGP v.4 w trybie PI (Provider Independent), czyli z pulą adresów IP przydzieloną przez RIPE Komendzie Głównej Policji. W celu zapewnienia wysokiej niezawodności i dostępności połączeń zastosowano geograficzne rozproszenie punktu styku z siecią operatora. Dodatkowo CWI KGP posiada dedykowane połączenie do niekomercyjnego Węzła Wymiany Ruchu Międzyoperatorskiego PLIX w Warszawie, w którym wymienia się ruchem IP z zrzeszonymi uczestnikami.

Centralny Węzeł Internetowy Komendy Głównej Policji (CWI KGP) podzielony jest na niżej wymienione obszary funkcjonalne.

OBSZARY FUNKCJONALNE CWI KGP

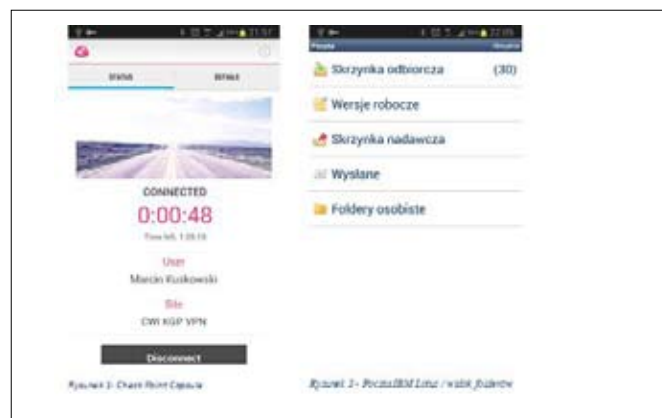
1. System dostępu do sieci Internet – umożliwiający nawiązywanie połączeń do sieci Internet dla stanowisk roboczych umiejscowionych w sieci intranetowej LAN CWI KGP w Komendzie Głównej Policji i dołączonych przez sieć OST-112 komendach wojewódzkich Policji, komendach miejskich Policji, komendach powiatowych Policji i szkołach Policji. Rejestracja użytkownika następuje w trakcie utworzenia konta i nadania uprawnień w systemie IBM Domino Directory (usługa katalogowa dla systemu pocztowego IBM Lotus).
2. Koncentrator połączeń zdalnych do zasobów Policji (wybranych serwisów i usług) – to dostępny w sieci Internet punkt połączeń dla dwóch trybów komunikacji:
 - dla mobilnych stacji roboczych typu Notebook – wykorzystujących oprogramowanie Endpoint Security (Total Security) firmy Check Point; do połączenia

■ Check Point Endpoint Security Remote Access VPN Blade

■ Portal SSL VPN

■ Oprogramowanie dla urządzeń mobilnych

■ Panel dostępowy systemu FAVI

■ Portal www.policja.gov.pl

■ Serwis programowy Child Alert

■ Serwis zaginieni.policja.pl

■ Elektroniczny Dziennik Urzędowy

stosowany jest bezpieczny tunel IPSEC VPN; elementem składowym ww. koncentratora jest serwis <https://m.policja.gov.pl> udostępniający połączenia z przeglądarki internetowej z wykorzystaniem bezpiecznego połączenia VPN – SSL VPN;

- dla mobilnych urządzeń typu Smartfon lub Tablet – wykorzystujących oprogramowanie typu VPN Client, Capsule (Capsule Connect) firmy Check Point dla systemu operacyjnego Android i iOS oraz serwer IBM Lotus Notes Traveler pośredniczący (proxy) w połączeniach pomiędzy urządzeniem mobilnym a serwerem pocztowym IBM Lotus; rozwiązanie to umożliwia pełną obsługę poczty oraz kalendarza w systemie IBM Lotus.

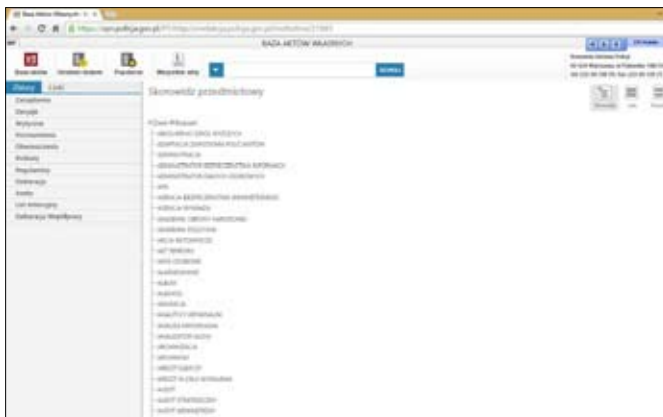
3. Środowisko komunikacyjne do międzynarodowego systemu FAVI (Forensic Aid for Vehicle Identification) – w tym zakresie realizowany jest dostęp z publicznej sieci Internet dla międzynarodowych oraz krajowych uczestników projektu. Wejście do systemu FAVI następuje po dwuskładnikowym uwierzytelnieniu (*two-factor authentication*) w portalu SSL VPN oraz poprzez IPSEC VPN. Polscy eksperci dostają się do systemu poprzez Policijną Sieć Transmisji Danych (PSTD).

4. Krajowy węzeł sieci I-24/7 Interpol – realizuje zadania związane z dostępem do zasobów informacyjnych Sekretariatu Generalnego Interpolu z siedzibą w Lyonie (Francja). Do połączenia wykorzystywana jest publiczna sieć Internet oraz bezpieczny protokół IPSEC VPN. Po utworzeniu węzła dostęp do ww. zasobów był realizowany tylko dla polskiej Policji. Następnie po przebudowie dostęp został rozszerzony o pozapolicyjne jednostki, tj. Straż Graniczną RP, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Centralne Biuro Antykorupcyjne.

5. Wielostopniowy system zabezpieczeń dla połączeń do systemu IBM Lotus w Policijnej Sieci Transmisji Danych (PSTD) – CWI KGP i RBD (Redundantna Brama Dostępowa) pełni funkcję bramy pocztowej dla domen i subdomen policyjnych, np. typu: @policja.gov.pl, @ksp.policja.gov.pl, @wr.policja.gov.pl, obsługiwanych w policyjnym systemie nazewniczym (DNS). Przedmiotowa brama kontroluje wchodzące i wychodzące z/do systemu IBM Lotus wiadomości pocztowe. Wiadomości poddawane są inspekcji antyspamowej i antywirusowej oraz oceniane pod kątem zgodności rozszerzeń i wielkości. Przeprowadzana jest również kontrola połączeń serwerów pocztowych nadawców wiadomości.

6. Środowisko serwerowe dla publicznych serwisów i usług internetowych – CWI KGP z wykorzystaniem systemu CMS KGP (*Content Management System*), realizuje usługi hostingowe dla policyjnych serwisów WWW. Mając na uwadze dobro, jakim jest wizerunek Policji prezentowany w publicznych serwisach internetowych KGP/KWP/KMP/KPP/KP, zgodnie z przyjętymi działaniami podnoszącymi jego bezpieczeństwo, uspołnieniem formy graficznej, układu oraz publikowanej treści, np. danych kontaktowych, realizowana jest migracja obecnych serwisów KWP/KMP/KPP/KP do CMS KGP.

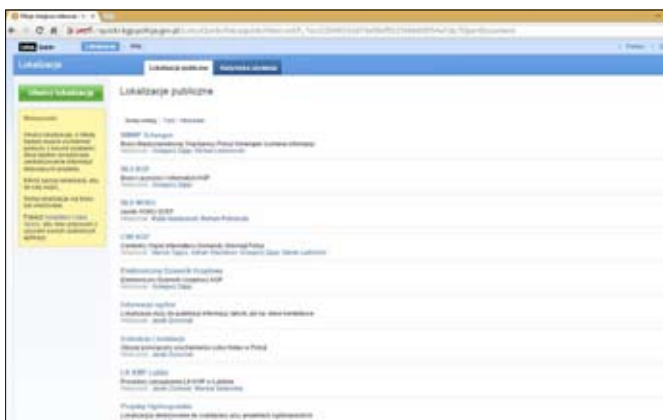
OCHRONA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

■ Portal Baza Aktów Własnych

■ Portal Wewnętrzny Komendy Głównej Policji

■ Serwis Lotus Quickr

■ Strona internetowa „Kwartalnika Policyjnego”

Obecnie w zasobach KGP utrzymywane są serwisy internetowe WWW:

- serwisy jednostek organizacyjnych:
 - Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji (<http://www.clk.policja.pl>),
 - Centralnego Biura Śledczego Policji (<http://www.cbsp.policja.pl>),
 - Centrum Szkolenia Policji (<http://www.csp.edu.pl>),
 - KWP Katowice (<http://www.slaska.policja.gov.pl>),
 - KWP Lublin (<http://www.lubelska.policja.gov.pl>),
 - KWP Wrocław (<http://www.dolnoslaska.policja.gov.pl>),
 - KWP Olsztyn (<http://www.warminsko-mazurska.policja.gov.pl>);
- serwisy programowe:
 - ChildAlert (<http://www.childalert.pl>),
 - KIK 76 Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym (<http://brd.policja.pl>),
 - Żyj Bezpiecznie (<http://zyjbezpiecznie.policja.pl>),
 - Dla Kierowców (<http://dlakierowcow.policja.pl>),
 - Profilaktyka a Ty (<http://pat.policja.gov.pl>);
- serwisy stowarzyszeniowe:
 - Rodzina Policyjna (<http://rodzinapolicyjna.policja.pl>),
 - IPA Polska (<http://www.ipapolska.pl>);
- pozostałe:
 - Informacyjny Serwis Policyjny (<http://isp.policja.gov.pl>),
 - „Kwartalnik Policyjny” (<http://kwartalnik.csp.edu.pl>),
 - miesięcznik „POLICJA 997” (<http://gazeta.policja.pl>) oraz inne.

Biuro Łączności i Informatyki KGP, wspólnie z Biurem Służby Kryminalnej KGP i Zespołem Prasowym KGP, utrzymuje portal dotyczący osób zaginionych oraz poszukiwanych przez Policję (<http://zaginieni.policja.pl>, <http://poszukiwani.policja.pl>). Prezentowane w nim dane są importowane z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP).

Centralny Węzeł Internetowy KGP utrzymuje system Elektroniczny Dziennik Urzędowy Komendanta Głównego Policji (<http://edziennik.policja.gov.pl>) prezentujący ogłoszone akty prawne wydane przez Komendanta Głównego Policji.

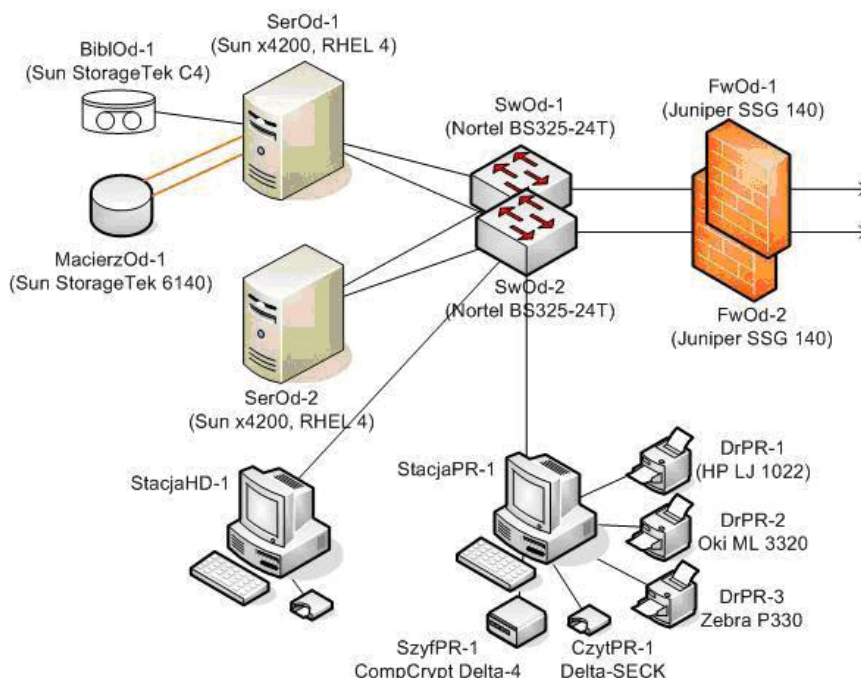
Do publicznych usług utrzymywanych przez CWI KGP należy również system nazewnictwa DNS dla policyjnych domen i subdomen internetowych:

- policja.pl,
- policja.gov.pl,
- szkolapolicji.gov.pl,
- csp.edu.pl,
- sierene.gov.pl,
- oraz inne.

7. Środowisko serwerowe dla wewnętrznych serwisów i usług Policji – w zakresie wewnętrznych serwisów i usług CWI KGP utrzymuje portal informacji o aktach prawnych „Baza Aktów Własnych”. Dostęp do przedmiotowego portalu jest realizowany w sieci intranetowej LAN CWI KGP oraz z sieci Internet z wykorzystaniem zdalnego dostępu SSL VPN.

Centralny Węzeł Internetowy KGP pośredniczy w połączeniach z sieci intranetowej LAN CWI KGP do Portalu Wewnętrznego Komendy Głównej Policji oraz serwisu IBM Lotus Quickr.

Infrastruktura węzła BTUU w KWP/KSP

Oprac. M. Kuskowski

BEZPIECZNY TRYB UWIERZYTELNIANIA UŻYTKOWNIKÓW (BTUU)

System BTUU umożliwiający dostęp do centralnych systemów Policji funkcjonuje od 2007 r. System uwierzytelnia i autoryzuje użytkowników do policyjnych systemów informatycznych przy wykorzystaniu funkcji Web Single Sign-On (jednokrotnego podpisu), ograniczając dostęp przez nieuprawnionych użytkowników.

Środowisko BTUU jest rozproszone obszarowo na obiekty Komendy Głównej Policji, komend wojewódzkich Policji i Komendy Stołecznej Policji. Od strony sprzętowej wykorzystywane są serwery i biblioteki firmy SUN Microsystems.

Rosnąca liczba użytkowników oraz konieczność obsługi kolejnych aplikacji, rozwijanych na potrzeby Policji, skutkuje problemami z wydajnością całego systemu BTUU. Spowolnione jest odczytywanie uprawnień dla użytkowników przez podłączone aplikacje, a wykorzystanie pamięci RAM serwerów, na których zainstalowany jest katalog LDAP, w chwili po uruchomieniu wszystkich usług osiąga maksimum, co znacznie spowalnia odczyt danych. W związku z tym planowana jest centralizacja usług katalogowych oraz zapewnienie redundancji systemu w Centrum Zapasowym, przy wykorzystaniu technologii wirtualizacyjnych wraz z rozbudową sprzętową, co umożliwi stworzenie środowiska odpornego na awarię, a także zbudowanie niezbędnych środowisk: testowego i produkcyjnego.

Projektując nowy system uwierzytelniania, uwzględniono możliwość wykorzystania w jak największym stopniu standar-

dowych rozwiązań obecnych na rynku IT oraz rozwiązań typu open source. Takie podejście pozwoli obniżyć koszty związane z późniejszym serwisowaniem systemu.

OCHRONA CYBERPRZESTRZENI RP W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY POLICJI

Ochronę cyberprzestrzeni uregulowano uchwałą nr 111/2013 Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. pt. „Polityka ochrony cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej”.

Celem strategicznym powyższej polityki jest osiągnięcie akceptowalnego poziomu bezpieczeństwa cyberprzestrzeni państwa, a jednym z podstawowych działań operacyjnych, określonym w pkt 3.1. ww. dokumentu, jest opracowywanie i przekazywanie przez jednostki administracji rządowej do ministra właściwego ds. informatyzacji sprawozdań podsumowujących wyniki szacowania ryzyka bezpieczeństwa cyberprzestrzeni. Polityka nakłada na ministra właściwego ds. informatyzacji obowiązek określenia, we współpracy z zaangażowanymi instytucjami, jednolitej metodyki przeprowadzania analiz ryzyka, natomiast powołani, zgodnie z pkt 3.4.1. Polityki, w jednostkach administracji rządowej pełnomocnicy ds. bezpieczeństwa cyberprzestrzeni są odpowiedzialni za prowadzenie cyklicznych analiz ryzyka.

Mając powyższe na uwadze, w odniesieniu do pkt 3.4.3. Polityki Komendant Główny Policji decyzją nr 415 z dnia 17 października 2014 r. ustanowił Pełnomocnika do Spraw Bez-

OCHRONA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

pieczeństwa Cyberprzestrzeni. Decyzja nr 415 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 października 2014 r. określa rolę pełnomocnika do spraw bezpieczeństwa cyberprzestrzeni, jego miejsce w strukturze organizacyjnej oraz zadania w zakresie bezpieczeństwa cyberprzestrzeni – uzyskanie komplementarności oraz jednolitego i efektywnego systemu zarządzania poprzez koordynację działań. Powyższa decyzja wyznacza obowiązki wynikające z przepisów aktów prawnych właściwych do zapewnienia bezpieczeństwa cyberprzestrzeni.

podkom. Marcin Kuskowski
Pełnomocnik ds. Bezpieczeństwa
Cyberprzestrzeni

Biorąc po uwagę wymienione w § 3 pkt 1 ww. decyzji zadania, w celu zapewnienia ich właściwej realizacji są planowane:

- powołanie wewnętrznego zespołu ekspertów do spraw bezpieczeństwa teleinformatycznego – Zespołu CERT (ang. *Computer Emergency Response Team*), do którego zadań będą należały reagowanie na zdarzenia naruszające bezpieczeństwo w infrastrukturze sieciowej oraz działania analityczno-koordynacyjne w zakresie bezpieczeństwa teleinformatycznego;
- utworzenie systemu punktów kontaktowych w jednostkach organizacyjnych Policji;
- równoległe rozpoczęcie prac związanych z opracowywaniem klasyfikacji i sposobów identyfikacji incydentów (procedury);
- przygotowanie na podstawie zebranych danych Raportu Otwarcia, dotyczącego stanu infrastruktury sieciowej i systemów zabezpieczających w jednostkach organizacyjnych Policji;
- przygotowanie systemu obsługi i wymiany informacji dotyczących incydentów teleinformatycznych w Policji, umożliwiającego spójne, szybkie i skuteczne współdziałanie w zakresie reagowania na zaistniałe zdarzenia;
- realizacja prac związanych z opracowaniem procedur komunikacyjnych wspomagających funkcjonowanie krajowego systemu reagowania na incydenty teleinformatyczne w cyberprzestrzeni RP;
- przygotowanie procedur zapewniających informowanie właściwych zespołów CERT powołanych do reakcji na zdarzenia naruszające bezpieczeństwo w sieci Internet;
- realizacja prac związanych z opracowywaniem i wdrożeniem procedur reagowania na incydenty teleinformatyczne w Policji;
- nawiązanie współpracy oraz wymiana informacji między Zespołem i innymi zespołami CERT w kraju i za granicą;
- opracowanie systemu szkoleń policjantów i pracowników Policji w zakresie bezpieczeństwa IT.

W zakresie rozwiązań technicznych podnoszących poziom bezpieczeństwa infrastruktury Centralnego Węzła Internetowego Komendy Głównej Policji oraz przygotowujących Zespół CERT do wykonywania nałożonych zadań będzie należało:

- modernizacja i przebudowa CWI KGP i RBD (Redundantnej Bramy Dostępowej) w zakresie podniesienia bezpieczeństwa, wydajności i niezawodności realizowanych usług;

- zakup i uruchomienie urządzenia chroniącego przed atakami DDoS i DoS dla CWI KGP;
- zakup i uruchomienie systemu zarządzania logami i obsługi incydentów (ang. *Security Information and Event Management* – SIEM) oraz wykrywania anomalii w sieci (ang. *Network Behavior Anomaly Detection* – NBAD);
- migracja lokalnych węzłów internetowych oraz konsolidacja infrastruktury sieci intranetowych KWP/KMP/KPP/KP do CWI KGP, z wyłączeniem projektów finansowanych ze środków UE do terminu zakończenia okresów utrzymania trwałości;
- przygotowanie planu działań związanych z uruchomieniem usługi katalogowej zapewniającej zarządzanie uprawnieniami, hierarchizację i podnoszącą poziom bezpieczeństwa podłączonych stanowisk roboczych dla wszystkich jednostek organizacyjnych Policji;
- przygotowanie planu aktualizacji systemów operacyjnych na stanowiskach roboczych, nieposiadających wsparcia technicznego producenta oprogramowania w zakresie uaktualnień błędów i poprawek bezpieczeństwa.

W dniu 8 października 2014 r. Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli w piśmie nr L.dz. G-29182 z dn. 14.10.2014 r. Kancelarii Gabinetu Komendanta Głównego Policji KPB-4101-002-07/2014, w związku z zakończeniem kontroli nr P/14/043 – *Realizacja przez podmioty państwowe zadań w zakresie ochrony cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej* w Komendzie Głównej Policji, przesłał Komendantowi Głównemu Policji wystąpienie pokontrolne.

W ocenie NIK Komendant Główny Policji podejmował działania mające na celu ustanowienie systemu realizacji zadań jednostek organizacyjnych Policji w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP. Wyodrębniono i rozwijano struktury organizacyjne odpowiadające za bezpieczeństwo sieci i systemów teleinformatycznych Policji. Komendant Główny Policji podejmował czynności mające na celu oszacowanie ryzyka dla policyjnych systemów teleinformatycznych. Przeprowadzono także wiele działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących zagrożeń w sieci oraz bezpiecznego korzystania z Internetu.

W wystąpieniu pokontrolnym NIK wskazała zagadnienia wymagające opracowania i wdrożenia w Policji. Uwagi wynikające z kontroli znajdują swoje odzwierciedlenie w przedstawionych powyżej zadaniach organizacyjnych.

ml. insp. Małgorzata Wójcicka-Kuropatwa,
naczelnik Wydziału Ochrony Systemów Informatycznych
podkom. Marcin Kuskowski, pełnomocnik Komendanta
Głównego Policji ds. Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni

Summary

The security of IT systems of the Police

Central Internet Knot of NPHQ (CWI) is an ICT system, thanks to which it is possible to realize services associated with connections from/to the Internet network, for organizational units of the Police and non-police entities. The system called Safe Mode of Users Authentication (BTUU) enables the authentication and authorization of users having access to police IT systems (it is disseminated in the facilities of National Police Headquarters, provincial police headquarters and Metropolitan Police Headquarters). Issues related to the protection against cybercrime have been regulated in the resolution of the Council of Ministers *Policy of cyberspace protection in the Republic of Poland*. Achievement of the acceptable security level of the cyberspace of the state is the main assumption of the document mentioned above.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

Podstawowe Centrum Przetwarzania Danych

Ewolucyjny rozwój informatyki policyjnej, polegający na wdrażaniu i rozbudowie centralnych systemów informatycznych Policji, następował sukcesywnie od lat 90. W roku 2008 możliwości modernizacji istniejącej infrastruktury Podstawowego Centrum Przetwarzania Danych Komendy Głównej Policji osiągnęły swój kres. Wzrastające wymagania w zakresie niezawodności i bezpieczeństwa centralnych systemów informatycznych Policji wymusiły zmianę kierunku działania.

W wyniku przeprowadzenia szczegółowej analizy techniczno-ekonomicznej powstała koncepcja budowy nowego Ośrodka Przetwarzania Danych, który pozwoliłby na zapewnienie wysokiej dostępności systemów informatycznych podczas normalnej pracy, jak również w sytuacjach awaryjnych użytkownikom w ponadstatystycznej organizacji, jaką jest obecnie Policja. Jednym z priorytetów była racjonalizacja kosztów użytkowania systemów poprzez wykorzystanie wyspecjalizowanych zasobów kadrowych Biura Łączności i Informatyki KGP do obsługi technicznej infrastruktury teleinformatycznej, pracujących na rzecz wszystkich komórek organizacyjnych Policji.

Konieczność zapewnienia odpowiednim służbom Policji wydajnych narzędzi informatycznych, wspomagających ich codzienną pracę, postawiła poprzeczkę bardzo wysoko i sprawiła, że budowa nowego Podstawowego Centrum Przetwarzania Danych (PCPD) stała się przedsięwzięciem bardzo istotnym, wręcz priorytetowym, bezpośrednio związanym z realizowanymi w Komendzie Głównej Policji projektami teleinformatycznymi, zarówno o zasięgu krajowym, jak również europejskim.

Należy zaznaczyć, iż w związku z ogólnokrajowym charakterem prowadzonych projektów związanych z centralnymi systemami Policji, a w szczególności z Systemem Wspomagania Dowodzenia Policji oraz rozważaną integracją systemów informatycznych Policji z innymi państwowymi podmiotami instytucjonalnymi, budowa PCPD dała możliwość uzyskania realnych i pożądaných efektów w wyznaczonych terminach oraz zapewnienie właściwej, stabilnej i wydajnej centralnej infrastruktury informatycznej dla Policji w całym kraju.

Podkreślenia wymaga także fakt, że PCPD Policji zaliczane będzie do grupy obiektów o wysokim znaczeniu dla Państwa, przede wszystkim w wymiarze krajowym, ale również międzynarodowym, w związku z przynależnością Polski do strefy Schengen.

Najistotniejszą funkcją PCPD będzie integracja zasobów rozproszonych w skali całego kraju. Dzięki temu zostaną udo-

stępione narzędzia (w architekturze systemów centralnych), takie jak:

- System Wspomagania Dowodzenia (SWD) zapewniający wzrost bezpieczeństwa publicznego poprzez skrócenie czasu reakcji Policji na przyjmowane zgłoszenia oraz wsparcie służb dyżurnych w zakresie podejmowania decyzji, jak również alokacji sił i środków; wdrożenie systemu pozwoli zmniejszyć koszty podejmowanych działań oraz w zasadniczy sposób wpłynie na zwiększenie wydajności i skuteczności pracy policjantów;
- komponenty umożliwiające wymianę danych w obrębie krajów Unii Europejskiej w zakresie Systemu Informacyjnego Schengen oraz Wizowego Systemu Informacyjnego (SIS/VIS), dzięki którym użytkownicy instytucjonalni uzyskają dostęp do kluczowych obszarów, zapewniających właściwy poziom bezpieczeństwa w granicach strefy Schengen.

Wymagania stawiane PCPD musiały być bardzo wysokie w celu zapewnienia niezawodności oraz bezpieczeństwa technicznego i fizycznego, jak również musiały uwzględniać możliwość dalszego rozwoju centralnych systemów informatycznych w zakresie zapotrzebowania na powierzchnię i moc. Jako priorytetowy parametr techniczny niezawodności infrastruktury krytycznej PCPD przyjęto współczynnik dostępności, który powinien się kształtować na poziomie 99,99%, czyli ewentualna niedostępność ośrodka w sytuacji krytycznej nie może być większa niż 54 min w skali roku, przy szacowanym zapotrzebowaniu mocy na poziomie 3 MW.

Szczególne nacisk przy projektowaniu i budowie Centrum Przetwarzania Danych położono również na bezpieczeństwo fizyczne danych i urządzeń do ich przetwarzania oraz składowania, poprzez zastosowanie specjalizowanych dedykowanych pomieszczeń technicznych, zabezpieczonych elektroniczną kontrolą dostępu do pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych. Na uwagę zasługuje wykorzystanie rozwiązań biometrycznych, spełniających najwyższe normy, oraz zastosowanie monitoringu wizyjnego CCTV (*closed-circuit television*) zarówno w strefie wewnętrznej, jak i zewnętrznej obiektu, zintegrowanego z Systemem Sygnalizacji Włamania i Napadu.

Wszystkie newralgiczne systemy infrastruktury krytycznej, wraz z systemami o mniejszym znaczeniu, monitorowane są całodobowo przez odpowiednie służby techniczne i ochrony z wykorzystaniem systemu BMS (Building Management Systems).

Obecnie trwa proces kolokacji centralnych systemów informatycznych i służb BLiI KGP odpowiedzialnych za obsługę eksploatacyjną. Podjęto również działania zmierzające do modernizacji istniejącego Centrum Przetwarzania Danych, których zakończenie umożliwi zmianę jego statusu na Zapasowe Centrum Przetwarzania Danych. Pozwoli to na stworzenie

RADIOKOMUNIKACJA

w pełni niezawodnej struktury serwerowej dla obsługi Policyjnych Systemów Informatycznych Policji. Nowe rozwiązanie ma zapewnić wydajny i ciągły dostęp do zasobów informatycznych dla wszystkich jednostek Policji, tym samym podnosząc komfort pracy funkcjonariuszy oraz pracowników Policji w całym kraju w dłuższej perspektywie czasu.

ml. insp. Igor Faryński, radca Wydziału Utrzymania Systemów Informatycznych Policyjnych i Krajowych

Summary*Basic Data Processing Centre (PCPD)*

The establishment of the Basic Data Processing Centre enabled the Police to get the stable and efficient computer infrastructure for the services of the Police throughout the country. The most essential and important function of PCPD is an integration of resources dispersed in the scale of the entire country.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

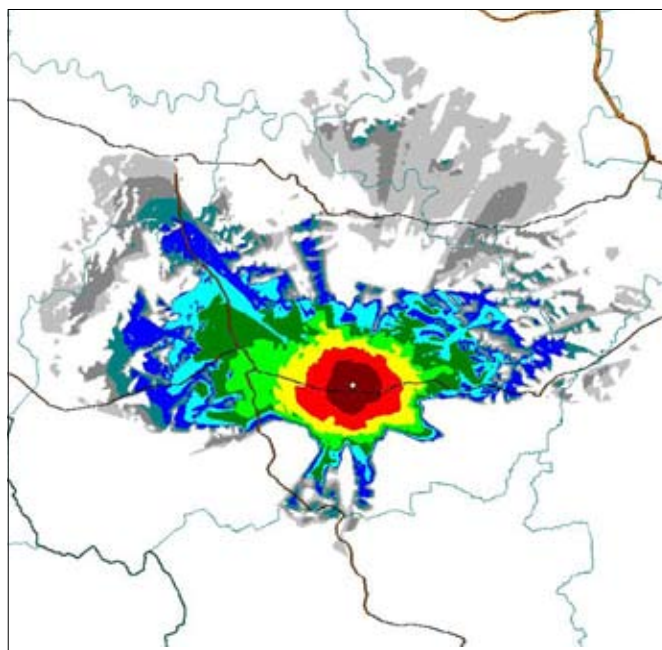
Radiokomunikacja policyjna

CHARAKTERYSTYKA ŁĄCZNOŚCI RADIOWEJ POLICJI PRZEZ PRYZMAT ZADAŃ BŁI i KGP

Jednym z obszarów zadaniowych Biura Łączności i Informatyki KGP jest radiokomunikacja, czyli łączność z wykorzystaniem medium bezprzewodowego – fal radiowych. Łączność radiowa z uwagi na swą specyfikę stanowi obszar odrębny od pozostałych rodzajów łączności stosowanych w Policji. Komunikacja radiowa jest realizowana w ramach tzw. sieci radiowych, czyli grup stacji radiowych utrzymujących łączność pomiędzy sobą. W większości przypadków sieci radiowe mogą funkcjonować niezależnie od pozostałych środków łączności, co pozwala utrzymać wysoki poziom bezpieczeństwa funkcjonalnego policyjnej radiokomunikacji.

Pewna i skuteczna łączność radiowa jest wręcz niezbędna przy realizacji ustawowych zadań Policji. Jako kluczowy element komunikacji w zakresie dysponowania i dowodzenia siłami policyjnymi oraz współdziałania jest wiodącym środkiem łączności w trakcie realizacji akcji i operacji policyjnych. Radiokomunikacja jest podstawowym środkiem łączności podczas pełnienia służby patrolowej, będąc także istotnym elementem przyczyniającym się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa funkcjonariuszy. Prowadzenie działań antyterrorystycznych i realizacyjnych bez skutecznej łączności radiowej byłoby znacznie utrudnione. Należy zaznaczyć, że łączność radiowa jest również istotnym środkiem wykorzystywanym w działaniach służby kryminalnej. Charakter tej służby wymaga jednak stosowania specyficznych rozwiązań, pozwalających użytkownikom na dyskretne prowadzenie korespondencji, co jest szczególnie istotne podczas działań operacyjnych.

W przypadku policyjnych działań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych, gdy na terenie objętym działaniami komercyjne systemy łączności telefonicznej przestają działać lub zostają zablokowane przez abonentów usiłujących

■ Rys 1. Wynik modelowania rozkładu natężenia pola elektromagnetycznego dla hipotetycznej lokalizacji stacji bazowej jednostki Policji. (Poszczególne kolory zobrazowania odpowiadają określonym przedziałom wartości natężenia pola elektromagnetycznego). Oprac. R. Piwowarczyk

w jednym czasie uzyskać połączenie, łączność radiowa Policji pozostaje najczęściej jedną z niewielu platform komunikacyjnych nieprzerwanie funkcjonujących na zagrożonym terenie. Podstawowym zadaniem Biura Łączności i Informatyki KGP w obszarze radiokomunikacji jest zapewnienie wymaganych warunków do budowy i funkcjonowania sieci radiowych Policji. Jednym z najważniejszych kierunków działań Biura w tym zakresie jest określanie zasad organizacji łączności radiowej oraz zapewnianie wymaganych zasobów kanałów radiowych, w tym prowadzenie m.in. analizy zasięgów radiowych. Ana-

lize te są wykonywane w drodze symulacji komputerowych z wykorzystaniem współczesnych technik modelowania cyfrowego. Na rys. 1 przedstawiono przykładowy wynik symulacji rozkładu natężenia pola elektromagnetycznego, sporządzonej dla hipotetycznej lokalizacji stacji bazowej jednostki Policji, pozwalający na określenie przewidywanego zasięgu dla łączności sieci radiowej dyżurnego tej jednostki. Obszar zaznaczony kolorem brązowym oznacza najlepsze warunki dla realizacji łączności radiowej.

Sieci radiowe Policji funkcjonują w oparciu o różne rozwiązania technologiczne. Najprostszym generacyjnie i najstarszym rodzajem łączności radiowej jest łączność konwencjonalna analogowa. Stanowi ona podstawowy rodzaj łączności radiowej Policji i jest używana we wszystkich jednostkach na terenie kraju. Dzięki szerokiemu zastosowaniu i powszechności możliwe jest jej wykorzystanie na potrzeby działań podejmowanych na dowolnym obszarze kraju, w tym także w ramach akcji czy operacji policyjnych lub w działaniach kryzysowych. Łączność konwencjonalna analogowa nie umożliwia jednak wdrażania funkcjonalności współcześnie pożądaných w sieciach łączności radiowej, m.in. sprawnego i niedegradującego jakości korespondencji maskowania głosu czy też geograficznej lokalizacji abonenta. Radiotelefony mogące pracować wyłącznie w ramach łączności konwencjonalnej analogowej nazywane są potocznie radiotelefonami analogowymi.

Na przełomie 2008 i 2009 r. w Policji wdrożono pilotażowo pierwszą sieć cyfrową konwencjonalnej łączności radiowej, opartą o otwarty standard DMR (Digital Mobile Radio). Otwartość standardu oznacza możliwość produkcji urządzeń radiowych przez różnych producentów, co korzystnie wpływa na rynek urządzeń. Systemy standardu DMR, przy wykorzystaniu infrastruktury stacji retransmisyjnych, pozwalają podwoić zasoby komunikacyjne pojedynczego kanału radiowego. Zabieg ten oznacza możliwość jednoczesnego prowadzenia całkowicie niezależnej korespondencji radiowej na wspólnym kanale częstotliwościowym przez dwie odrębne grupy użytkowników. Urządzenia standardu DMR umożliwiają wdrożenie do sieci radiowych wielu pożądaných funkcjonalności, takich jak: identyfikacja rozmówcy, maskowanie korespondencji, lokalizacja abonenta w oparciu o system GPS, a także przesyłanie krótkich wiadomości tekstowych – SMS. Najistotniejszą z wymienionych funkcjonalności jest maskowanie korespondencji radiowej. W dobie powszechnej dostępności urządzeń umożliwiających prowadzenie nasłuchu konwencjonalnych analogowych sieci radiowych, tzw. skanerów radiowych, zabezpieczenie komunikacji radiowej przed nieautoryzowanym nasłuchem jest wręcz koniecznością. Z kolei funkcjonalność lokalizacji abonenta w oparciu o system GPS może w znacznym stopniu usprawnić proces dysponowania sił Policji do obsługi konkretnego zdarzenia, np. wypadku czy kolizji drogowej, skutkując przede wszystkim skróceniem czasu dotarcia Policji na miejsce zdarzenia.

Należy podkreślić, że radiotelefony DMR mogą także pracować w konwencjonalnych sieciach radiowej łączności analogowej. Ta uniwersalność umożliwia prowadzenie stopniowej migracji analogowych sieci radiowych jednostek Policji do sieci cyfrowych standardu DMR. Podczas wdrażania do eksploatacji radiotelefonów DMR zostaje zapewniona możliwość realizacji z ich wykorzystaniem łączności współdziałania z siłami Policji użytkującymi radiotelefony analogowe, co jest niezbędne m.in. w trakcie akcji lub operacji policyjnych.

Oprócz konwencjonalnych analogowych i cyfrowych sieci radiowych w Policji są eksploatowane także sieci trunkingowe.

■ Radiotelefon biurkowy DMR. Fot. Włil KWP w Olsztynie

Najważniejszą cechą sieci trunkingowych jest wspólne wykorzystywanie określonego zbioru kanałów radiowych przez wiele grup użytkowników w ramach danego systemu łączności. Na czas konkretnego połączenia system trunkingowy przydziela określony kanał komunikacyjny. W takich sieciach radiowych nie ma zatem stałych przydziałów kanałów radiowych dla poszczególných użytkowników, co pozwala na racjonalne wykorzystanie zasobu częstotliwości radiowych i zwiększa odporność systemu na zakłócenia. W połączeniu z mechanizmami maskowania korespondencji w wysokim stopniu zabezpiecza to korespondencję przed nasłuchem prowadzonym przez nieuprawnione osoby.

Pierwsze eksploatowane w Policji sieci trunkingowe były oparte na rozwiązaniu systemu EDACS firmy Ericsson. Systemy te były wdrożone w latach 90. XX w. na obszarach wytypowanych miast. Z uwagi na przestarzałość i znaczne wyeksploatowanie tych rozwiązań, większość z nich wycofano już z eksploatacji. Do dnia dzisiejszego system taki, obok innych rozwiązań, funkcjonuje jeszcze m.in. w Warszawie.

W pierwszych latach XXI wieku w polskiej Policji rozpoczęto wdrażanie nowoczesnych cyfrowych trunkingowych systemów radiokomunikacyjnych opartych na europejskim otwartym standardzie TETRA (ang. TErrestrial Trunked RAdio). Systemy tego standardu, przez zakres realizowanych funkcjonalności i zaimplementowane zaawansowane mechanizmy bezpieczeństwa komunikacji, są niejako dedykowane dla służb bezpieczeństwa i porządku publicznego. Najważniejsze cechy tych systemów to: wysoka niezawodność rozwiązań, wysoka efektywność użytkowania widma częstotliwości radiowych, bezpieczeństwo realizowanych połączeń, identyfikacja i lokalizacja użytkowników, możliwość przysyłania statusów i krót-

■ Radiotelefon noszony DMR w urządzeniu ładującym. Fot. WR Błil KGP

RADIOKOMUNIKACJA

kich wiadomości tekstowych, obsługa połączeń alarmowych o najwyższym priorytecie, dynamiczna konfiguracja grup rozmówców, pozwalająca szybko reagować i dostosowywać system do bieżących potrzeb, m.in. dla doraźnego organizowania łączności współdziałania służb wspólnie korzystających z infrastruktury tego systemu.

W Policji jest eksploatowanych obecnie kilka systemów standardu TETRA, tj. w Warszawie, Łodzi, Krakowie oraz Szczecinie. Ponadto system TETRA funkcjonuje w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie jako element bazy dydaktycznej tej jednostki. Z infrastruktury policyjnych systemów TETRA, na mocy stosownych porozumień, korzystają także inne służby bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym: Państwowa Straż Pożarna, straż miejska oraz służby zarządzania kryzysowego. Dotychczasowe doświadczenia z eksploatacji policyjnych systemów TETRA w pełni potwierdziły przydatność rozwiązań tego standardu dla służb bezpieczeństwa i porządku publicznego i uzasadniają dążenie do dalszych wdrożeń ww. systemów w Policji na kolejnych obszarach kraju.

■ Radiotelefon noszony TETRA w urzędzie ładującym. Fot. WR Błil KGP

Biuro Łączności i Informatyki KGP, oprócz tworzenia wymaganych warunków dla funkcjonowania sieci radiowych Policji, dba także o zapewnienie wymaganej kompatybilności systemów radiokomunikacyjnych oraz sprzętu radiotelefonicznego Policji. Odbyna się to przez opracowywanie i wdrażanie wytycznych określających standardy techniczne i funkcjonalne urządzeń łączności radiowej obowiązujące w Policji, których to zachowanie gwarantuje m.in. możliwość realizacji łączności współdziałania sił policyjnych dyslokowanych, nawet doraźnie, do działań prowadzonych w dowolnym miejscu kraju.

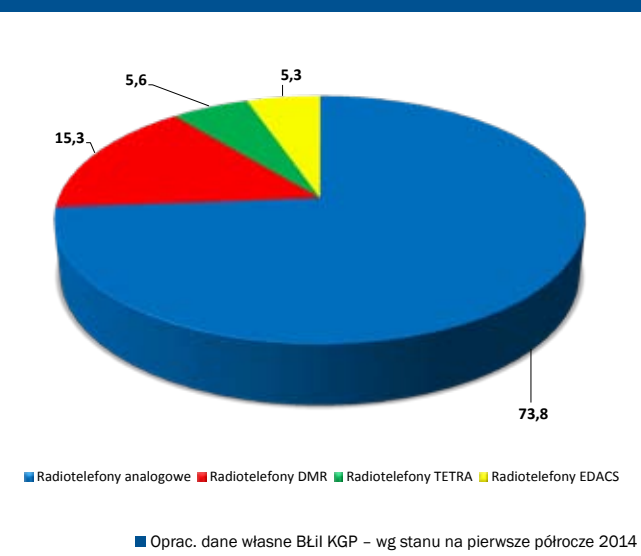
O skali łączności radiowej w Policji świadczy liczba radiotelefonów eksploatowanych we wszystkich rodzajach sieci radiowych. Pomijając infrastrukturę stałą systemów i sieci radiokomunikacyjnych, w Policji użytkuje się blisko 70 tys. radiotelefonów mobilnych, czyli noszonych i przewoźnych.

Na rys. 2 przedstawiono procentowy udział radiotelefonów poszczególnych technologii w ogóle eksploatowanych w Policji radiotelefonów mobilnych.

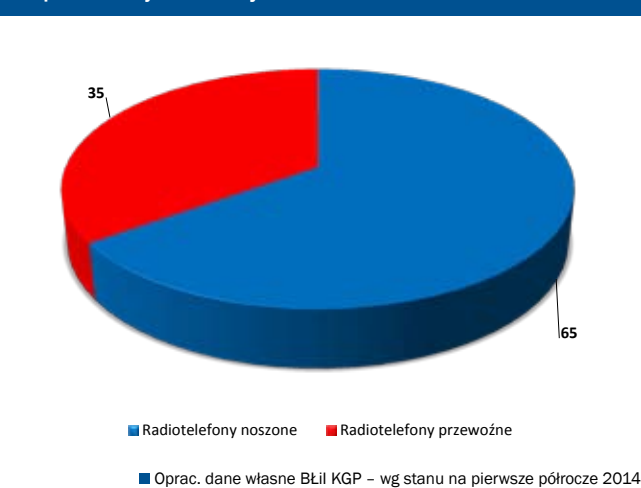
Jak wynika z przytoczonego zestawienia, większość radiotelefonów wykorzystywanych w sieciach radiowych Policji stanowią obecnie radiotelefony analogowe, w tym radiotelefony systemu EDACS. Aktualnie tylko ok. 21% radiotelefonów to radiotelefony cyfrowe TETRA i DMR. Należy podkreślić, że od 2010 r. Policja zakupuje wyłącznie radiotelefony cyfrowe.

Na rys. 3 przedstawiono procentowy udział poszczególnych rodzajów radiotelefonów w ogólnej liczbie urządzeń mobilnych eksploatowanych w Policji. Jak wynika z przedstawio-

Rys. 2. Procentowy udział radiotelefonów poszczególnych technologii w ogólnej liczbie eksploatowanych w Policji radiotelefonów mobilnych – noszonych i przewoźnych

Rys. 3. Procentowy udział poszczególnych rodzajów radiotelefonów w ogólnej liczbie radiotelefonów mobilnych eksploatowanych w Policji

nych danych, większość spośród radiotelefonów mobilnych stanowią radiotelefony noszone.

Ilość sprzętu radiotelefonicznego będącego na wyposażeniu Policji wynika z obowiązujących norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny. Normy te ujmują specyfikę poszczególnych służb oraz stan etatowy jednostek i komórek organizacyjnych, w tym także ilość użytkowanego w Policji sprzętu transportowego.

WYBRANE PROJEKTY Z OBSZARU RADIOKOMUNIKACJI REALIZOWANE PRZEZ Błil KGP

Jednym z projektów dotyczących obszaru radiokomunikacji, zrealizowanych przez Biuro Łączności i Informatyki KGP w ostatnich latach, jest projekt pn. „Doposażenie przygranicz-

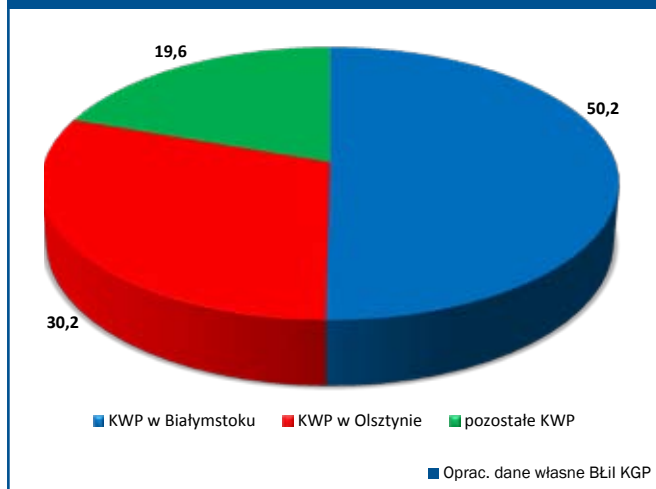
■ Radiotelefon noszony DMR. Fot. Włil KWP w Białymstoku

■ Radiotelefon przewoźny DMR. Fot. Włil KWP w Białymstoku

nych jednostek Policji w sprzęt radiokomunikacyjny służący poprawie możliwości komunikacji radiowej w obszarze zewnętrznej granicy UE”. Projekt ten był realizowany etapowo, w ramach pozyskiwanych środków pomocowych z Funduszy Europejskich, w tym przypadku Funduszu Granic Zewnętrznych. W ramach tego projektu zakupiono w sumie 1816 radiotelefonów mobilnych DMR, w tym 1246 radiotelefonów noszonych oraz 570 radiotelefonów przewoźnych. Sprzęt został rozdysponowany na potrzeby jednostek, na których obszarze działania znajduje się zewnętrzna granica UE, w tym także granica morska, tj. jednostek podległych KWP w: Szczecinie, Gdańsku, Olsztynie, Białymstoku, Lublinie, Rzeszowie. Ponadto na obszarach przygranicznych jednostek Policji województw podlaskiego (6 jednostek) i warmińsko-mazurskiego (5 jednostek) została wybudowana infrastruktura dla policyjnych cyfrowych sieci radiowych standardu DMR. W ramach tego zakupiono 21 stacji retransmisyjnych oraz 84 radiotelefony biurkowe lub bazowe, wraz z ich montażem i uruchomieniem. Umożliwiło to przeprowadzenie migracji dotychczasowych analogowych sieci radiowych tych jednostek do sieci cyfrowych standardu DMR oraz przyniosło poprawę zasięgów radiowych w tych sieciach. Powyższe zdjęcia ilustrują przykłady radiotelefonów zakupionych w ramach przedmiotowego projektu, współfinansowanego z Funduszu Granic Zewnętrznych.

Rys. 4. Procentowy podział radiotelefonów mobilnych, zakupionych w ramach projektu współfinansowanego z FGZ

Na rys. 4 przedstawiono procentowy podział radiotelefonów mobilnych zakupionych w ramach projektu, w odniesieniu do poszczególnych jednostek (KWP).

W bieżącym roku Biuro Łączności i Informatyki KGP realizuje m.in. projekty dotyczące zakupu radiotelefonów noszonych DMR oraz osprzętu kamuflowanego do radiotelefonów noszonych dla służby kryminalnej. W zakresie infrastruktury policyjnych systemów łączności przedstawiciele Biura biorą udział w projekcie realizowanym na rzecz Policji przez Centrum Projektów Informatycznych (Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji), dotyczącym modernizacji istniejących policyjnych systemów radiokomunikacyjnych standardu TETRA, funkcjonujących na obszarach Warszawy, Krakowa oraz Szczecina.

PERSPEKTYWY ROZWOJU RADIOKOMUNIKACJI POLICYJNEJ

Rozwój w obszarze radiokomunikacji Policji jest związany w pierwszym rzędzie z budową ogólnokrajowego systemu cyfrowej łączności radiowej dla służb porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zarządzania kryzysowego. Zagadnienie to zostało wymienione także w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Budowa przedmiotowego systemu leży poza kompetencjami i możliwościami finansowymi Policji. Mimo to Biuro Łączności i Informatyki KGP aktywnie uczestniczy w działaniach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zmierzających do wdrożenia takiego systemu. W ramach wielu spotkań, jakie miały miejsce pod egidą MSW, służby podległe MSW jednogłośnie opowiedziały się za wdrożeniem ogólnokrajowej platformy komunikacji radiowej dla służb bezpieczeństwa i porządku publicznego w oparciu o standard TETRA. Mnogość obecnych rozwiązań w zakresie systemów i sieci radiokomunikacyjnych użytkowanych przez poszczególne służby, w tym także różnorodność pasm częstotliwości radiowych wykorzystywanych w ramach tych rozwiązań, nie dają obecnie możliwości zorganizowania sprawnej łączności współdziałania. Należy także zaznaczyć, że w treści rekomendacji *POLICE CO-OPERATION Recommendations and Best Practices (Volume 4) – June 2003*, stosownie do art. 44 Konwencji Wykonaw-

Rys. 5. Mapka obrazująca wdrożenia ogólnokrajowych sieci radiowych w Europie, opartych na technologiach TETRA lub TETRAPOL

czej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. podano, że Państwa Schengen wdrożą sieć cyfrowej radiokomunikacji krajowej dla swoich służb ratowniczych oraz że Sieci będą oparte na systemach TETRA lub TETRAPOL i będą spełniać techniczne, operacyjne i taktyczne wymagania Schengen. Wdrożenie ogólnokrajowego systemu łączności radiowej dla służb bezpieczeństwa i porządku publicznego w naszym kraju może stanowić wypełnienie tej rekomendacji.

Systemy standardu TETRA zostały już wdrożone w większości krajów europejskich, przede wszystkim jako systemy ogólnokrajowe z przeznaczeniem dla służb bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz zarządzania kryzysowego. Przykładami są sieci: RAKEL – Szwecja, VIRVE – Finlandia, NØDNET – Norwegia, DBBOS – Niemcy.

Na rys. 5 przedstawiono mapę obrazującą wdrożenia ogólnokrajowych sieci łączności radiowej PMR (Professional Mobile Radio) w Europie, opartych o rekomendowane, w kontekście Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen, technologie TETRA lub TETRAPOL.

Do czasu wybudowania w Polsce ogólnokrajowego systemu cyfrowej łączności radiowej dla służb bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz zarządzania kryzysowego rozwój w obszarze radiokomunikacji policyjnej będzie ukierunkowany przede wszystkim na poprawę funkcjonalności konwencjonalnych sieci radiowych. Będzie to możliwe poprzez wdrożenie rozwiązań opartych o standard TETRA w kolejnych aglomeracjach, a także poprzez migrację sieci analogowych do sieci cyfrowych zgodnych z otwartym standardem DMR. W obu przypadkach pozwoli to na wdrażanie w sieciach radiowych jednostek Policji maskowania korespondencji radiowej, a także geograficznej lokalizacji użytkowników w oparciu o Uniwersalny Moduł Mapowy, funkcjonujący w ramach Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji. W perspektywie najbliższych lat konieczne będzie także podjęcie działań zmierzających do zastąpienia wyeksploatowanych i kosztownych w utrzymaniu systemów EDACS rozwiązaniami otwartego standardu TETRA.

Niezależnie od działań w obszarze infrastruktury systemów radiowych, Biuro Łączności i Informatyki KGP będzie realizowało, w ramach zaopatrzenia centralnego, doposażenie jednostek Policji w nowoczesny cyfrowy sprzęt radiokomunikacyjny – radiotelefony TETRA oraz DMR.

Zakres i tempo realizacji wymienionych działań rozwojowych jest warunkowane jednak przede wszystkim wielkością środków budżetowych, które można będzie przeznaczyć na cele policyjnej radiokomunikacji.

podkom. Robert Piwowarczyk,
radca Wydziału Radiokomunikacji

Summary

Police radio communication

The article presents a short characteristic of radio communication in the Police approached from an angle of tasks of Communication and Information Technology Bureau of National Police Headquarters in this area. It pays attention to diversity of solutions used in radio networks of the Police, including trunked systems. Furthermore, the article presents selected projects in the field of radio communication that have been recently carried out. It also indicates directions of development of police radio communication, taking into account needs for implementation of national system of digital radio communication for security and public order services.

Thumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

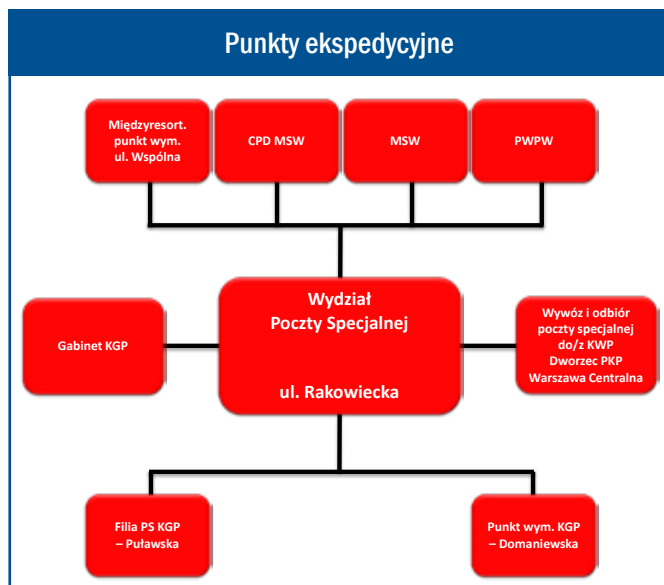
Poczta specjalna

Zadania realizowane przez Wydział Poczty Specjalnej Biura Łączności i Informatyki KGP dotyczą wszystkich jednostek organizacyjnych Policji, MSW oraz innych uprawnionych instytucji w zakresie przekazywania korespondencji: obsługi przesyłek jawnych oraz materiałów zawierających informacje niejawne (na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, Dz. U. Nr 182, poz. 1228).

W skład Wydziału wchodzi Sekcja Ekspedycji oraz Sekcja Przewozu i Ochrony.

Sekcja Ekspedycji obsługuje komórki organizacyjne KGP w zakresie przyjmowania, segregowania, przygotowywania do wysyłki oraz wydawania przesyłek.

W obiektach przy ul. Puławskiej i ul. Domaniewskiej funkcjonują punkty wymiany poczty, które pozwalają na bezpo-

średnie wydawanie i przyjmowanie korespondencji pomiędzy Wydziałem a znajdującymi się tam komórkami organizacyjnymi KGP. Przesyłki, w zależności od ich rodzaju oraz adresata, nadawane są za pośrednictwem operatora pocztowego lub przewożone przez policjantów z Sekcji Przewozu i Ochrony. Ponadto Wydział obsługuje w ww. zakresie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Państwowe Inspektorat Sanitarny MSW, Centrum Projektów Informatycznych, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Urząd do Spraw Cudzoziemców, Agencję Wywiadu, Centrum Personalizacji Dokumentów MSW, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centrum Usług Logistycznych, Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji, Centralne Biuro Śledcze Policji, Straż Graniczną, Państwową Straż Pożarną. Sekcja Przewozu i Ochrony zajmuje się przede wszystkim konwojowaniem materiałów zawierających informacje niejawne. Ponadto przewozi korespondencję jawną pomiędzy Komendą Główną Policji a komendami wojewódzkimi Policji. Konwoje do/z KWP są realizowane z wykorzystaniem pociągów PKP Intercity. Konwoje pomiędzy siedzibą Wydziału a podmiotami na terenie Warszawy odbywają się przy wykorzystaniu pojazdów służbowych. Materiały ochraniają uzbrojeni policjanci z Sekcji Przewozu i Ochrony, którzy przewożą je do KWP w: Bydgoszczy, Gdańsku, Gorzowie Wlkp., Katowicach, Kielcach, Krakowie, Łodzi, Opolu, Olsztynie, Poznaniu, Radomiu, Szczecinie i Wrocławiu. Przesyłki adresowane do KWP w Lublinie i Rzeszowie są przewożone przez policjantów z KWP w Rzeszowie, przesyłki kierowane do KWP w Białymstoku oraz KSP są ochraniające przez tamtejszych funkcjonariuszy.

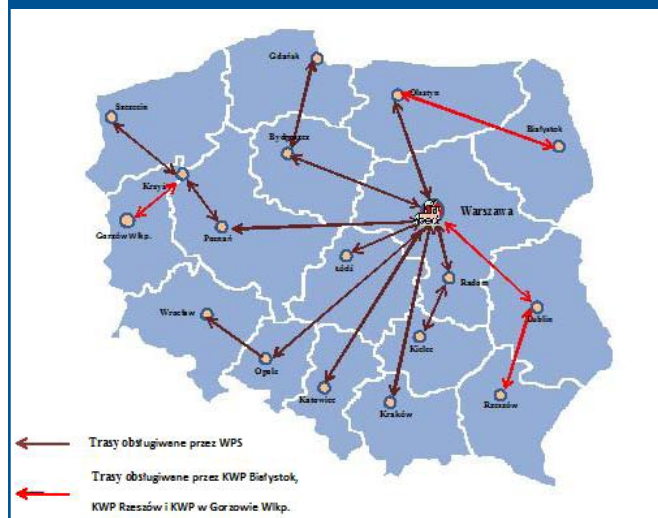
Nie mniej istotnymi zadaniami realizowanymi przez Wydział są:

- przewóz dowodów osobistych i paszportów,
- przewóz innych spersonalizowanych dokumentów z CPD MSW,
- przewóz spersonalizowanych dokumentów z Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych,
- konwojowanie wartości pieniężnych dla komórek organizacyjnych KGP,
- konwojowanie broni dla Biura Logistyki Policji KGP,
- konwojowanie materiałów dla Głównego Archiwum Policji.

*podinsp. Włodzimierz Nowak, kierownik Sekcji Ekspedycji
Wydziału Poczty Specjalnej*

*st. asp. Tomasz Skoczylas, kierownik Sekcji Przewozu
i Ochrony Wydziału Poczty Specjalnej*

Trasy konwojów KWP

■ Konwój wartości pieniężnych. Fot. Marek Muzyczka

■ Konwój poczty specjalnej. Fot. Marek Muzyczka

Summary

Special Post Department

Tasks carried out by Special Post Department regard all units of the police, the Ministry of the Interior and other entitled institutions in the field of delivering correspondence. Mails are transported by police officers of Communication and Information Technology Bureau of National Police Headquarters with the use of PKP Intercity (to Provincial Police Headquarters) and service cars in Warsaw.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

GŁOS W DYSKUSJI O KOSZTACH SZKOLENIA I DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W CSP

mł. insp. Anna Gołabek

Zastępca Komendanta CSP
ds. logistycznych

mł. insp. Urszula Kędzierska

Główny Księgowy – Naczelnik
Wydziału Finansów CSP

Problematyka finansowania działalności jednostek szkoleniowych Policji, w aspekcie podziału środków w obszarze bieżących wydatków rzeczowych, od kilku lat była w orbicie szczególnego zainteresowania najwyższego kierownictwa służbowego Policji. Baczną uwagę zaczęto zwracać na problem kosztów związanych z realizacją procesu dydaktycznego. Pokłosiem zainteresowania tą problematyką stało się powołanie przez Komendanta Głównego Policji gen. insp. Marka Działoszyńskiego, decyzją nr 176 z dnia 7 maja 2014 r., zespołu do opracowania wspólnego algorytmu naliczania kosztów szkoleń podstawowych i kursów specjalistycznych (akt niepublikowany). Komendant Główny Policji określił cel pracy zespołu, tj. ustalenie wspólnego dla wszystkich jednostek szkoleniowych klucza do naliczania wydatków rzeczowych w kontekście faktycznego obciążenia szkół realizacją szkoleń i kursów oraz wykorzystania bazy kwaterunkowej.

Przewodniczącym tego gremium został Zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Wojciech Olbryś, zastępcą przewodniczącego Eliza Wójcik – dyrektor Biura Finansów KGP. W skład zespołu weszli również insp. Waldemar Wódkowski – dyrektor Biura Logistyki Policji KGP, insp. Jerzy Sipa – dyrektor Biura Łączności i Informatyki KGP, insp. Tomasz Szankin – zastępca dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji oraz zastępcy komendantów szkół Policji właściwi do spraw logistyki.

Obecnie trwają prace zespołu, ścierają się różne poglądy, zbierane są kolejne informacje. W momencie przygotowywania niniejszego artykułu nie ma jeszcze wiążących decyzji. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można pokusić się o wniosek, że wynik pracy będzie miał wpływ na sposób naliczania części budżetu na rok przyszły.

W ocenie autorek, problematyka kosztów działalności szkoleniowej winna być rozpatrywana w sposób zindywidualizowany, uwzględniający odmiennosć jednostek szkoleniowych. Ta specyfika determinuje potrzeby również w obszarze bieżących wydatków rzeczowych.

W przypadku Centrum Szkolenia Policji musi być brane pod uwagę posiadanie – poza siedzibą w Legionowie – dwóch oddziałów zamiejscowych w Sułkowicach (pow. grójecki) i w Kalu (pow. węgorszewski), w których są realizowane wyłącznie kursy specjalistyczne o wąskim spektrum zagadnień. Infrastruktura i zasoby ludzkie – kadra dydaktyczna o określonej specjalizacji – nie pozwalają w zasadzie wyjść poza ową domenę.

Po wtóre, należy podkreślić wagę determinantu kosztów, jakim jest wielkość zarządzanego terenu i infrastruktury. Implikuje ona nie tylko poziom danin publicznych, ale również wysokość środków na zakup energii, usług związanych z właściwym zarządzaniem obiektami (m.in. przeglądy i konserwacja), czy natężenie nakładów na utrzymanie czystości i porządku. Tym samym, jeżeli patrzymy na jednostkę szkoleniową przez pryzmat miejsca kwaterunkowego, to do niego jest przypisana nie tylko część powierzchni pokoju, którą zajmuje słuchacz, ale też – w szerszej perspektywie – pewien określony zasób. Stan ten ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela nr 1. Miejsca noclegowe w stosunku do powierzchni gruntu, kubatury i powierzchni użytkowej budynków będących we władaniu Centrum Szkolenia Policji (stan na 31.10.2014 r.)

CENTRUM SZKOLENIA POLICJI – łącznie	
Liczba miejsc noclegowych – 1076 w stosunku do	
powierzchni gruntu – 1 070 916 m ²	995,3 m ²
kubatury – 408 748 m ³	379,8 m ³
powierzchni użytkowej – 80 066 m ²	74,4 m ²

Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	
Liczba miejsc noclegowych – 859 w stosunku do	
powierzchni gruntu – 614 443 m ²	715,3 m ²
kubatury – 356 658 m ³	415,2 m ³
powierzchni użytkowej – 68 052 m ²	79,2 m ²

Zakład Kynologii Policyjnej w Sułkowicach	
Liczba miejsc noclegowych – 196 w stosunku do	
powierzchni gruntu – 453 073 m ²	2311,6 m ²
kubatury – 48 200 m ³	245,9 m ³
powierzchni użytkowej – 11 153 m ²	56,9 m ²

Baza Szkoleniowa Policji Wodnej w Kalu	
Liczba miejsc noclegowych – 21 w stosunku do	
powierzchni gruntu – 3400 m ²	161,9 m ²
kubatury – 3890 m ³	185,2 m ³
powierzchni użytkowej – 861 m ²	41 m ²

Przy tej okazji warto wspomnieć o znacznych rozbieżnościach w samych kosztach zakwaterowania w poszczególnych akademikach, co wynika z metrażu pokoi i kubatury obiektów. Egzemplifikacją takiego stanu rzeczy jest baza noclegowa w Legionowie. W sezonie letnim koszt ten waha się od 4,70 zł do 16,18 zł, a w sezonie grzewczym od 8,51 zł do 34,98 zł. Na tę różnorodność należy jeszcze nałożyć uwarunkowania wynikające z długości pobytu słuchacza w jednostce szkoleniowej. I tak koszt 1 dnia pobytu (nocleg z praniem) w Legionowie wynosi 13,15 zł, w Sułkowicach 16,77 zł, w Kalu 53,78 zł, ale przy pobycie 14-dniowym koszt 1 dnia wynosi średnio w Legionowie 9,25 zł, w Sułkowicach 12,87 zł, a w Kalu 49,88 zł (dane dotyczące rzeczywistych wznawialnych wydatków rzeczowych; są wyliczane corocznie i określone w decyzji Komendanta CSP w sprawie odpłatnego korzystania przez podmioty zewnętrzne z obiektów i usług świadczonych przez jednostkę).

Kolejnym aspektem różnicującym jest corocznie ustalany paritet pomiędzy szkoleniem zawodowym podstawowym a kursami specjalistycznymi. Procent udziału kursów specjalistycznych w planie działalności dydaktycznej na poszczególne lata ma istotne znaczenie, bowiem im większy jest ten udział, tym większe zaangażowanie środków na zakup paliwa, części za-

mienne, materiałów wybuchowych i pirotechnicznych, usług i środków weterynaryjnych, karmy dla psów, realizowanie zajęć przez policjantów oddelegowanych z innych jednostek organizacyjnych Policji. Udział ten na przestrzeni ostatnich 3 lat wzrastał, w 2012 r. wynosił 18%, w 2013 r. – 22%, a w 2014 r. – 39%. Zakres zadań szkoleniowych, określony rokrocznie przez plan szkolenia i doskonalenia zawodowego, w sposób jednoznaczny wpływa na potrzeby rzeczowe jednostki. Rozpiętość zagadnieniowa kursów specjalistycznych, jakie są nadane planem, w przypadku CSP jest znaczna. W roku bieżącym jest to 56 rodzajów kursów.

Biorąc pod uwagę koszt wyżywienia, zakwaterowania i procesu nauczania na szkoleniu zawodowym podstawowym, wyliczono ryczałt na osobodzień w wysokości 38 zł, a na miejsce niezajęte 15 zł. W przypadku niektórych kursów specjalistycznych kwotę ryczałtowaną uzupełniono o dodatkowe koszty, niezbędne dla prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych. Te dodatkowe obciążenia wynikają z przepisów (np. koszt całodziennego wyżywienia psa służbowego) lub z wymagań organizacyjnych (np. określenie programem nauczania, nadanym przez Komendanta Głównego Policji, liczby instruktorów z jednostek terenowych Policji do prowadzenia zajęć na kursach z zakresu techniki operacyjnej) lub faktycznych (np. konieczność utrzymania w stałej sprawności technicznej samochodów osobowych przeznaczonych do doskonalenia techniki jazdy).

Tabela nr 2 przedstawia zestawienie kosztów aktualnie realizowanego planu szkolenia i doskonalenia zawodowego CSP, dla których bazowy jest wzmiankowany ryczałt na osobodzień.

W ocenie autorek, biorąc pod uwagę różnorodność jednostek szkoleniowych i prowadzonej przez nie działalności dydaktycznej, problem algorytmu naliczeń budżetowych można rozwiązać w oparciu o koncepcję, która opiera się na wyodrębnieniu trzech grup wydatków. Do pierwszej zalicza się wydatki względnie stałe, które są związane z zarządzaniem nieruchomością lub są generowane wyłącznie przez pracowników. W tym obszarze znajduje się równoważnik w zamian za umundurowanie, koszt medycyny pracy, równoważnik za dojazd do miejsca pełnienia służby, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, podatek od nieruchomości, od środków transportu, rolny i leśny, opłata za trwały zarząd oraz opłata za korzystanie ze środowiska. Oczywiście, wysokość limitu powinna być zgodna z faktycznymi potrzebami jednostki.

Do drugiej grupy wchodzi wydatki jednorazowe (jednoroczne), przyznawane w zasadzie na wniosek jednostki. W tej grupie znajdują się środki przyznane na remonty nieruchomości, wynikające z wprowadzenia nowego lub zmodyfikowanego kursu specjalistycznego, odtworzenie zasobów sprzętu niezbędnego dla procesu dydaktycznego, w tym wydatki czynione co kilka lat, takie jak koszty zakupu motocykli, łodzi, samochodów, a także przedsięwzięć spoza planu naboru, organizowanych na zlecenie Komendy Głównej Policji oraz ogólnopolskich konkursów wiedzy i umiejętności zawodowych. W tej grupie można zlokalizować również wydatki o charakterze incydentalnym, takie jak odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych.

Do trzeciej grupy należą wydatki na prowadzenie procesu dydaktycznego, mające bezpośredni związek z prowadzeniem kursu o określonej kategorii. Każdy kurs powinien być przypisany do kategorii znaczącej wielkość dodatkowych potrzeb plasujących się poza ryczałtem.

Tabela nr 3 przedstawia wynik przeliczenia limitu na bieżące wydatki rzeczowe według omawianego algorytmu, z uwzględnieniem tegorocznych danych.

KOSZTY SZKOLENIA I DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

Tabela nr 2. Zestawienie kosztów aktualnie realizowanego planu szkolenia i doskonalenia zawodowego CSP, dla których bazowy jest ryczałt na osobodzień

Lp.	Nazwa szkolenia/ kursu	Symbol	Przewidywana w 2014 r. liczba osobodni na danym szkoleniu/ kursie	Stawka ryczałtu	Wyszacowany koszt kursu w 2014 r.	w tym:		
						wsparcie procesu szkoleniowego	dotatkowe koszty realizacji kursów związanych z wykorzystywaniem sprzętem	dotatkowe koszty realizacji kursów związane z wyżywieniem funkcjonariuszy i zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Szkolenie zawodowe podstawowe	SZP	172 692	38,00	6 562 296,00	0,00	0,00	0,00
2	Kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część ogólna	RDo	6647	44,00	292 468,00	0,00	39 882,00	0,00
3	Kurs specjalistyczny w zakresie ruchu drogowego – część szczególna	RDS	17 884	60,00	1 073 040,00	0,00	393 448,00	0,00
4	Kurs specjalistyczny w zakresie doskonalenia techniki kierowania samochodem osobowym	TJS	396	60,00	23 760,00	0,00	8712,00	0,00
5	Kurs specjalistyczny dla policjantów ruchu drogowego w zakresie kierowania motocyklem szosowym	TJMS	1417	145,00	205 465,00	0,00	151 619,00	0,00
6	Kurs specjalistyczny w zakresie wideorejestratorów wykroceń	VR	192	83,00	15 936,00	0,00	8640,00	0,00
7	Kurs specjalistyczny w zakresie kontroli tachografów cyfrowych	T	948	38,00	36 024,00	0,00	0,00	0,00
8	Kurs specjalistyczny dla techników kryminalistyki	KDTK	7940	60,00	476 400,00	14 684,00	159 997,00	0,00
9	Kurs specjalistyczny w zakresie techniki kryminalistycznej – poziom zaawansowany	DTK	235	38,00	8 930,00	0,00	0,00	0,00
10	Kurs specjalistyczny w zakresie zwalczania przestępczości narkotykowej	ZN	5424	38,00	206 112,00	0,00	0,00	0,00
11	Kurs specjalistyczny w zakresie ujawniania, identyfikacji i zabezpieczenia mienia podlegającego zajęciu w postępowaniu przygotowawczym	PPZM	790	38,00	30 020,00	0,00	0,00	0,00
12	Kurs specjalistyczny z zakresu przeciwdziałania przemoc w rodzinie	PPwR	480	38,00	18 240,00	0,00	0,00	0,00
13	Kurs specjalistyczny w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępstw z nienawiści	PZPN	180	46,00	8280,00	1 440,00	0,00	0,00
14	Kurs specjalistyczny dla policjantów realizujących czynności w zakresie zasad bezpiecznego konwojowania i ochrony materiałów poczty specjalnej na magistralnych, wewnątrzwjjewódzkich i lokalnych trasach kurierskich	PS	100	38,00	3800,00	0,00	0,00	0,00
15	Kurs specjalistyczny w zakresie neutralizacji miejsc nielegalnej produkcji narkotyków	NMN	220	38,00	8360,00	0,00	0,00	0,00
16	Kurs specjalistyczny dla policjantów podejmujących interwencje wobec osób agresywnych i niebezpiecznych	ANI	1115	38,00	42 370,00	0,00	0,00	0,00
17	Kurs specjalistyczny w zakresie rozpoznania minersko-pirotechnicznego	DRMP	2952	65,00	191 880,00	18 687,00	57 839,00	3179,00
18	Kurs specjalistyczny w zakresie samodzielnego prowadzenia działań minersko-pirotechnicznych	MPAT	968	92,00	89 056,00	8323,00	41 012,00	2937,00
19	Kurs specjalistyczny dla negocjatorów policyjnych	SND	722	47,00	33 934,00	6498,00	0,00	0,00
20	Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących zadania na wodach i terenach przywodnych	DZW	3108	94,00	292 152,00	0,00	146 390,00	27 659,00
21	Kurs specjalistyczny dla policjantów prowadzących łodzie służbowe w trudnych warunkach atmosferycznych	TNL	520	221,00	114 920,00	36 400,00	46 800,00	11 960,00
22	Kurs specjalistyczny dla policjantów techniki operacyjnej w zakresie prowadzenia obserwacji pieszej	DTO-OP	4605	67,00	308 535,00	93 149,00	40 397,00	0,00
23	Kurs specjalistyczny dla policjantów służby kryminalnej w komórkach organizacyjnych techniki operacyjnej z zakresu prowadzenia obserwacji samochodowej	DTO-OS	396	102,00	40 392,00	12 852,00	12 493,00	0,00
24	Kurs specjalistyczny dla przewodników psów patrolowych	SEP	960	64,00	61 440,00	0,00	8688,00	16 272,00
25	Kurs specjalistyczny dla przewodników psów służbowych do wyszukiwania zapachów narkotyków	SEN	2880	61,00	175 680,00	0,00	17 424,00	48 816,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9
26	Kurs specjalistyczny dla przewodników psów służbowych do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych	SEW	2840	61,00	173 240,00	0,00	17 182,00	48 138,00
27	Kurs specjalistyczny dla policjantów przewodników psów patrolowo-trojących	SEPT	9032	60,00	541 920,00	0,00	45 612,00	153 093,00
28	Kurs specjalistyczny dla przewodników psów trojących	SET	2069	61,00	126 209,00	0,00	12 518,00	35 070,00
29	Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących czynności pozoranta	Spoz	447	54,00	24 138,00	0,00	0,00	7152,00
30	Kurs specjalistyczny z zakresu taktyki i technik przesłuchań	FBI	805	38,00	30 590,00	0,00	0,00	0,00
31	Kurs specjalistyczny dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego	Osk.P	335	38,00	12 730,00	0,00	0,00	0,00
32	Kurs specjalistyczny w zakresie uzyskiwania informacji z Internetu dla policjantów zwalczających przestępczość komputerową	PK-UJZI	1035	38,00	39 330,00	0,00	0,00	0,00
33	Kurs specjalistyczny obsługi Krajowego Systemu Informacyjnego Policji oraz wykorzystania zasobów informacyjnych Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie zagadnień operacyjno-dochodzeniowych	KSIPK	395	38,00	15 010,00	0,00	0,00	0,00
34	Kurs specjalistyczny obsługi Krajowego Systemu Informacyjnego Policji w zakresie zagadnień prewencyjnych	KSIPP	840	38,00	31 920,00	0,00	0,00	0,00
35	Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących czynności na miejscu zdarzenia drogowego	RWD	1596	38,00	60 648,00	0,00	0,00	0,00
36	Kurs specjalistyczny w zakresie prowadzenia śledztwa po wybuchu	DŚPW	408	51,00	20 808,00	3962,00	0,00	1343,00
37	Kurs specjalistyczny dla minerów-pirotechników kandydatów na instruktorów	MPI	175	38,00	6650,00	0,00	0,00	0,00
38	Kurs specjalistyczny dla służby dyżurnej jednostek organizacyjnych Policji	KSDyż	2720	38,00	103 360,00	0,00	0,00	0,00
39	Kurs specjalistyczny dla oficerów prasowych w zakresie wykonywania działalności prasowo-informacyjnej w Policji	OPM	300	38,00	11 400,00	0,00	0,00	0,00
40	Kurs specjalistyczny w zakresie taktycznych aspektów prowadzenia postępowania w sprawach nieletnich	TN	1980	38,00	75 240,00	0,00	0,00	0,00
41	Kurs specjalistyczny dla policjantów realizujących zatrzymania niebezpiecznych przestępców	ZNP	4782	38,00	181 716,00	0,00	0,00	0,00
42	Kurs specjalistyczny dla policjantów techniki operacyjnej w zakresie prowadzenia kontroli operacyjnej – podstaw telekomunikacyjnej	DTO-PT	1382	45,00	62 190,00	9674,00	0,00	0,00
43	Kurs specjalistyczny dla opiekunów realizujących zadania związane z adaptacją zawodową policjantów w okresie służby przygotowawczej	ONP	364	38,00	13 832,00	0,00	0,00	0,00
44	Kurs specjalistyczny dla organizatorów lokalnego doskonalenia zawodowego w Policji	LDZ	96	38,00	3648,00	0,00	0,00	0,00
45	Kurs specjalistyczny w zakresie metodyki nauczania dla osób prowadzących lokalne doskonalenie zawodowe	MNL	295	38,00	11 210,00	0,00	0,00	0,00
46	Kurs specjalistyczny dla policjantów – ekspertów pełniących służbę w kontyngentach policyjnych	KPE	264	43,00	11 352,00	1 320,00	0,00	0,00
47	Kurs specjalistyczny dla przewodników psów do badań osmologicznych	PBO	490	116,00	56 840,00	0,00	29 915,00	8306,00
48	Kurs specjalistyczny dla policjantów wykonujących czynności związane z konwojowaniem osób	KO	1356	38,00	51 528,00	0,00	0,00	0,00
49	Kurs specjalistyczny dla policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich	DSN	4599	39,00	179 361,00	4599,00	0,00	0,00
50	Kurs specjalistyczny dla dzielnicowych	Dz	2620	38,00	99 560,00	0,00	0,00	0,00
51	Kurs specjalistyczny dla instruktorów strzelania policyjnych w jednostkach i komórkach antyterrorystycznych oraz jednostkach szkoleniowych Policji	ISP-AS	1507	41,00	61 787,00	0,00	0,00	4521,00
52	Doskonalenie zawodowe z zakresu umiejętności ratownictwa wodnego dla policjantów wykonujących zadania na wodach i terenach przywodnych realizowanego w formie innego przedsięwzięcia	RW	644	38,00	24 472,00	0,00	0,00	0,00
53	Kurs specjalistyczny w zakresie podnoszenia umiejętności prowadzenia śledztwa po wybuchu	DUŚPW	216	38,00	8208,00	0,00	0,00	0,00

KOSZTY SZKOLENIA I DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

Tabela nr 3. Projekt algorytmu naliczeń limitu na bieżące wydatki rzeczowe jednostki szkoleniowej Policji

SKŁADOWE LIMITU BIEŻĄCYCH WYDATKÓW RZECZOWYCH						Wartość składowej (w zł)	Łączny limit bieżących wydatków rzeczowych (w zł)	
I	Wydatki o charakterze stałym, niezwiązane bezpośrednio z realizacją szkoleń i kursów – kwalifikowane do paragrafów: 4180 (równoważnik w zamian za umundurowanie), 4410 (dojazdy do miejsca pełnienia służby), 4280, 4440, 4480, 4500, 4510 i 4520 – wysokość limitu zgodna z faktycznymi potrzebami					1 762 300,00	16 972 558,00	
II	Wydatki kwalifikowane do paragrafu 4270 (remonty nieruchomości – zgodnie z zatwierdzonym planem remontów) i środki przyznawane jednostce na uzasadniony wniosek, a dotyczące np.: konieczności dosprzętowania jednostki w związku z uruchamianiem nowego kursu, konieczności wymiany zużytego sprzętu dydaktycznego na nowy (wydatek ponoszony raz na parę lat z § 4240 lub 4250, np.: zakup motocykli i pojazdów do nauki na kursach ruchu drogowego, łódzie itp.), organizacji na zlecenie KGP przedsięwzięć spoza planu kursów czy też organizacji finałów ogólnokrajowych konkursów					2 228 000,00		
III	Środki na bieżącą realizację szkoleń i kursów	Kategoria szkoleń i kursów	Wyszacowany koszt osobodnia w przedziale (w zł)	Ryczałt na osobodzień kalendarzowy (w zł)	Planowana w danym roku liczba osobodni kalendarzowych na kursach danej kategorii	Łączny limit na daną kategorię szkoleń i kursów (w zł)		X
		A	do 33 zł	33	202 558	6 684 414		12 982 258
		B	od 34 do 53	45	16 156	727 020		
		C	od 54 do 73	65	51 558	3 351 270		
		D	od 74 do 93	85	4268	362 780		
		E	od 94 do 113	105	886	93 030		
		F	od 114 do 133	125		–		
		G	od 134 do 153	145	1417	205 465		
		H	od 154 do 173	165		–		
		I	od 174 do 193	185		–		
		J	od 194 do 213	205		–		
		K	od 214 do 233	225	520	117 000		
		wolne miejsca	7	7	205 897	1 441 279		

Dokonanie trafnego naliczenia limitu środków dla jednostek szkoleniowych, a zwłaszcza jednostki o tak zróżnicowanej ofercie dydaktycznej, jest sprawą skomplikowaną i wieloaspektową. Już na etapie planowania występuje pewien dysonans, ponieważ proces projektowania budżetu państwa rozpoczyna się w czerwcu, a kończy w listopadzie. Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) i przepisów wykonawczych do niej, został określony szczegółowy tryb opracowywania i uchwalania budżetu państwa. Na potrzeby niniejszego artykułu warto przytoczyć art. 143 ustawy, który obowiązuje dysponentów części budżetowych do przekazania jednostkom podległym do dnia 25 października roku poprzedzającego rok budżetowy informacji o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej kwotach m.in. wydatków. Na podstawie tych danych są opracowywane projekty planów finansowych w jednostkach budżetowych. Natomiast proces konstruowania planu szkolenia i doskonalenia zawodowego rozpoczyna się w październiku i kończy w grudniu. Stosownie do § 6 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm.) plan szkoleń winien być zatwierdzony do dnia 10 grudnia roku poprzedzającego rok realizacji planu, przy czym w ciągu roku ulega on modyfikacjom, niejednokrotnie w sposób generujący dodatkowe obciążenia finansowe nieprzewidywane wcześniej. Na złożo-

ny charakter zagadnienia kosztów funkcjonowania jednostek szkoleniowych składają się takie elementy, jak: priorytety szkoleniowe nakreślone przez Komendanta Głównego Policji, konstruowanie programów nauczania, wydatki ponoszone pośrednio i bezpośrednio na proces dydaktyczny, a także kwestie faktycznej specjalizacji jednostek w określonych rodzajach kursów. Celem niniejszego artykułu było przybliżenie jednego z aspektów tej skomplikowanej problematyki.

Summary

Discussion on training and in-service training costs

The article concerns financial activity of the police training units regarding allocation of resources in the field of current tangible expenditure. Commander-in-Chief of the Police, with the decision no. 176 signed on 7 May 2014, appointed the team, the aim of which was establishing joint method of calculating tangible expenditure in the context of quantity of conducted training and courses as well as exploitation of accommodation facilities.

The complex issue regarding costs of functioning training units consists of the following elements: training priorities determined by Commander-in-Chief of the Police, establishing curriculum, expenses incurred directly or indirectly on the teaching process and the issue of actual units' specialization in specified types of courses.

Authors claim that the mentioned costs should be considered individually, taking into account training units' diversity. That specificity also influences the area of current tangible expenditure.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

WSPARCIE LOGISTYCZNE W NOWOCZESNYM PROCESIE DOSKONALENIA ZAWODOWEGO POLICJANTÓW

podinsp. Krzysztof Biernacki

Naczelnik
Wydziału Łączności
i Obsługi Informatycznej CSP

mł. insp. Adam Gliński

Naczelnik
Wydziału Zaopatrzenia
i Transportu CSP

podinsp. Beata Gaca-Maciaszkiewicz

Zastępca Naczelnika
Wydziału Zaopatrzenia
i Transportu CSP

Corocznie przeprowadzana analiza potrzeb szkoleniowych Policji stanowi podstawę do sporządzania planu doskonalenia centralnego przewidzianego do realizacji w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Zgodnie z zaakceptowanym przez Komendanta Głównego Policji Stanowiskiem w sprawie określenia na 2014 rok priorytetów w zakresie realizacji kursów specjalistycznych, zadaniem Centrum Szkolenia Policji w Legionowie jest realizacja, w pierwszej kolejności, kursów specjalistycznych: w zakresie ruchu drogowego – część ogólna oraz część szczególna; z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie; dla policjantów wykonujących czynności związane z konwojowaniem osób; dla instruktorów w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej; dla służby dyżurnej jednostek organizacyjnych Policji; dla policjantów techniki operacyjnej w zakresie prowadzenia obserwacji pieszej.

Realizacja Priorytetów Komendanta Głównego Policji na lata 2013–2015 również wymaga planowania kursów specjalistycznych:

- z zakresu taktyki i technik interwencji,
- dla organizatorów lokalnego doskonalenia zawodowego w Policji.

Priorytetowo są traktowane także kursy doskonalące umiejętności kadry instruktorskiej oraz przygotowujące policjantów do realizacji zadań na stanowiskach specjalistycznych, m.in. w komórkach minersko-pirotechnicznych i techniki kryminalistycznej.

Należy pamiętać, że przy realizacji kursów specjalistycznych podstawowym i nieodzownym elementem procesu kształcenia

zawodowego są środki dydaktyczne. Bez nich trudno sobie wyobrazić racjonalnie zorganizowane doskonalenie umiejętności praktycznych. Tworzenie warunków do stałego i wszechstronnego rozwijania umiejętności oraz postęp technologiczny w kształceniu wymagają wielu przedsięwzięć logistycznych i znacznych nakładów finansowych.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, Komendant Główny Policji podjął decyzję o zwiększeniu planu finansowego CSP w Legionowie w 2014 r. na realizację kursów specjalistycznych:

- w zakresie ruchu drogowego, części ogólnej i szczególnej, zwiększono plan finansowy łącznie o kwotę w wysokości 121 588 zł;

WSPARCIE LOGISTYCZNE

- z zakresu kynologii policyjnej zwiększono plan finansowy o kwotę w wysokości 26 288 zł;
- dla techników kryminalistyki zwiększono plan finansowy o kwotę w wysokości 200 057 zł.

Otrzymane pieniądze przeznaczone są przede wszystkim na zakup środków dydaktycznych oraz na przygotowanie i rozwój bazy szkoleniowej.

W procesie kształcenia zawodowego policjantów występuje niezwykle różnicowana grupa środków dydaktycznych, przy pomocy których słuchacze wykonują określone zadania szkoleniowe. Są to różnego rodzaju przedmioty, materiały i urządzenia techniczne ułatwiające słuchaczom bezpośrednie i pośrednie poznanie rzeczywistości zawodowej.

Centrum Szkolenia Policji w Legionowie jako jedyna jednostka szkoleniowa organizuje i przeprowadza kursy specjalistyczne z zakresu techniki kryminalistycznej, kynologii policyjnej, minersko-pirotechniczne, związane z pełnieniem służby na wodach, a także ruchu drogowego (z wyjątkiem części ogólnej kursu specjalistycznego w zakresie ruchu drogowego). Są to kursy głównie o charakterze umiejętnościowym, do realizacji których niezbędne jest odpowiednie oprzyrządowanie, dysponowanie stosowną infrastrukturą i bazą dydaktyczną oraz specjalistycznym sprzętem.

Centrum Szkolenia Policji regularnie w kolejnych latach zwiększa nakłady na unowocześnienie środków dydaktycznych wykorzystywanych w procesie szkolenia.

Możliwości wyposażenia komórek dydaktycznych w niezbędny sprzęt i materiały uzależnione są od posiadanych środków finansowych. Bardzo ważne są wiedza i doświadczenie pracowników komórek logistycznych realizujących zakupy, w zakresie rozpoznania potrzeb i rynku. Ich praca ma bezpośrednie przełożenie na jakość kształcenia. Dlatego też można stwierdzić, iż są „cichymi” współorganizatorami procesu dydaktycznego.

Zakupy sprzętu dydaktycznego to złożony proces, w którym poza dysponowaniem odpowiednimi środkami, znaczenie ma właściwa specyfikacja sprzętu, wybór odpowiedniego trybu i procedury zakupu. Realizacja zdeterminowana jest również dostępnością na rynku sprzętu o wymaganych parametrach i gotowością wykonawców do realizacji zamówień zgodnie ze specyfikacją.

Stałe zwiększanie nakładów na rozwój bazy dydaktycznej i zakup nowoczesnych środków dydaktycznych są nieodłącznym elementem współczesnego szkolnictwa policyjnego i podnoszenia poziomu jakości doskonalenia zawodowego w Policji.

Summary

Logistic support in the modern process of in-service police officers' training

The Police Training Centre organizes and conducts many specialist courses in skills that require proper instrumentation, infrastructure, facilities and specialist equipment.

Regularly for several years, the school has been increasing expenditure on updating teaching aids used during training.

The purchase of didactic equipment is a complex process with the great significance of disposal of appropriate funds. Moreover, correct equipment's specification and selection of suitable procedures are deeply important. The purchase is also determined with availability of particular equipment of demanded parameters and contractors' readiness to process orders in accordance with a specification.

Tłumaczenie: Joanna Łaszyn, WP CSP

■ Ubranie do pracy z psem w kagańcu

■ Sprzęt fotograficzny wykorzystywany na kursach specjalistycznych

■ Kompletny zestaw ZAPORA z pełnym wyposażeniem

■ Urządzenie do ujawniania śladów traseologicznych nawarstwionych pyłem

WIZYTA SZKOLENIOWA NA LITWIE

asp. szt. Edward Wiśniewski

młodszy wykładowca
Zakładu Kynologii Policyjnej CSP

asp. Adam Przybylik

młodszy wykładowca
Zakładu Kynologii Policyjnej CSP

asp. Krzysztof Jasiewicz

instruktor
Zakładu Kynologii Policyjnej CSP

mł. asp. Adam Jankowski

instruktor
Zakładu Kynologii Policyjnej CSP

W dniach 7–13 września 2014 r. policjanci z Zakładu Kynologii Policyjnej Centrum Szkolenia Policji: asp. szt. Edward Wiśniewski, asp. Adam Przybylik, asp. Krzysztof Jasiewicz, mł. asp. Adam Jankowski odwiedzili Centrum Badań Kryminalistycznych Litewskiej Policji – Ośrodek Szkolenia Psów i Identyfikacji Śladów Zapachowych – Wydział Odorologii i Kynologii w Wilnie. Wizyta stanowiła element projektu VETPRO pn. „Pies – partner w służbie policjanta. Wymiana doświadczeń w zakresie metody tresury psów służbowych. Poznanie systemów kształcenia zawodowego policjantów – przewodników psów służbowych” w ramach programu Leonardo da Vinci. Staż na Litwie był trzecim i ostatnim etapem realizacji projektu. Poprzednie dwa staże zrealizowano w Bułgarii oraz w Estonii.

VETPRO – projekt wymiany doświadczeń – to wyjazdy zagraniczne dla osób odpowiedzialnych za kształcenie i szkolenie zawodowe w celu wymiany ciekawych rozwiązań oraz doskonalenia metod kształcenia zawodowego. Projekty stawiają zarówno na osobisty rozwój zawodowy uczestników, jak i na poprawę systemów kształcenia i szkolenia zawodowego przez wprowadzanie nowych rozwiązań w instytucji wysyłającej. Celem VETPRO jest wspieranie uczestników w kształceniu oraz działaniach szkoleniowych, w zdobywaniu i wykorzystywaniu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji, tak aby ułatwiać rozwój zawodowy, a także wspieranie w doskonaleniu jakości i innowacji w kształceniu zawodowym, jak i w systemach kształcenia zawodowego, instytucjach oraz popularyzowanie dobrych praktyk. Program Leonardo da Vinci jest jednym z wielu programów sektorowych Unii Europejskiej pn: „Uczenie się przez całe życie”, propaguje działania koncentrujące

się na poprawie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego. W ramach programów Leonardo da Vinci realizowane są trzy rodzaje działań – projekty mobilności (staże i wymiany), projekty partnerskie oraz projekty wielostronne.

Celem projektu pn. „Pies – partner w służbie policjanta” jest wymiana doświadczeń w zakresie związanym ze szkoleniem przewodników oraz tresurą psów w Policji. Przedstawiciele Zakładu Kynologii Policyjnej w Sułkowicach w czasie stażu mieli na celu poszerzyć swoją wiedzę oraz podzielić się doświadczeniami dotyczącymi szkoleń przewodników oraz tresury psów służbowych, a także doboru i pozyskiwania psów do służby w Policji.

Centrum Badań Kryminalistycznych Litewskiej Policji – Ośrodek Szkolenia Psów i Identyfikacji Śladów Zapachowych należy do jednostek policji ustanowionych na zasadzie non-terytorialnej (tzn. działają na terenie całego kraju, a nie na danym

WIZYTA NA LITWIE

obszarze terytorialnym, np. województwa, jak w przypadku naszego kraju), które wykonują wyspecjalizowane zadania. Ośrodek organizuje i koordynuje szkolenie instruktorów, przewodników oraz tresurę psów policyjnych. Dodatkowo prowadzi dochodzenia i identyfikację śladów zapachowych zabezpieczonych na miejscach zdarzeń.

W okresie międzywojennym na Litwie psy służbowe były wykorzystane przez policję i wojsko do ochrony granicy państwowej, wykrywania przestępstw oraz zapewnienia porządku publicznego. Po II wojnie światowej Litwa stała się jedną z Republiki ZSRR, a jednostka zajmująca się szkoleniem została rozwiązana. Dopiero w 1950 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Socjalistycznej Republiki Radzieckiej Litwy powołało oficjalną hodowlę psów służbowych, która w 1956 r. została włączona do działu policji kryminalnej. W 1974 r. pod Wilnem na obszarze 5 ha powstał kompleks budynków policji kynologicznej – Ośrodek Szkolenia Psów i Identyfikacji Śladów Zapachowych, który stał się jednym z najbardziej zaawansowanych i najlepszych centrów szkolenia psów służbowych w ZSRR. Od stycznia 2008 r. Ośrodek Szkolenia Psów i Identyfikacji Śladów Zapachowych stał się integralną częścią Centrum Badań Kryminalistycznych Litewskiej Policji.

Obecnie na Litwie jest 74 policjantów (nie ma etatu – przewodnik psa) pracujących z psami służbowymi wytresowanymi w kategoriach: do wyszukiwania zapachów narkotyków, do wyszukiwania zapachu zwłok ludzkich, do tropienia śladów ludzkich z umiejętnością odnajdywania przedmiotów ze śladami zapachu człowieka, takich jak np. utracone mienie. Natomiast psy w kategorii do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych są szkolone w Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej i używane przez policyjną jednostkę antyterrorystyczną ARAS.

Podczas pobytu na Litwie przedstawiciele Zakładu Kynologii Policyjnej Centrum Szkolenia Policji zostali zapoznani ze strukturą policji litewskiej, systemem pozyskiwania oraz doboru psów do służby, a także metodologią szkolenia przewodników i tresury psów służbowych. Podczas pokazów tematycznych zostały zaprezentowane umiejętności psów służbowych wykorzystywanych przez policję litewską.

Wymiana doświadczeń między instruktorami Polski i Litwy oraz wiedza zdobyta podczas pobytu na Litwie zostaną wykorzystane przez kadre CSP w codziennej pracy, a także wpłyną na podniesienie jakości wyszkolenia policjantów uczestniczących w kursach specjalistycznych zarówno w Zakładzie Kynologii Policyjnej w Sułkowicach, jak i w Ośrodku Szkolenia Psów i Identyfikacji Śladów Zapachowych w Wilnie, co przyczyni się do dalszego, systematycznego doskonalenia i utrzymywania sprawności użytkowej psów służbowych oraz rozwoju współpracy między tymi szkołami policyjnymi.

Summary

Training visit in Lithuania

On 7–13 of September 2014 police officers from Police Canine Unit of Police Training Centre visited the Lithuanian Police Forensic Science Centre – Training Centre of Dogs and Identification of Scent Traces – Department of Odorology and Cynology in Vilnius, in the framework of VETPRO project entitled “The dog – a partner in the policeman’s service.”. The exchange of experiences concerned the familiarization with the organization of Lithuanian cynology and care of service dogs, as well as canine training methods.

Thumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

■ Policjanci ZKP w Ośrodku Szkolenia Psów i Identyfikacji Śladów Zapachowych na Litwie

■ Zajęcia praktyczne z tresury psów służbowych

WYMIANA DOŚWIADCZEŃ POMIĘDZY POLSKĄ I BRYTYJSKĄ POLICJĄ KONNĄ

podkom. Izabela Dobrowolska

specjalista
Zakładu Kynologii Policyjnej CSP

st. asp. Jacek Krakowski

specjalista
Wydziału Prewencji KWP w Katowicach

W dniach 18–25 maja 2014 r. odbyły się spotkania w ramach projektu pt. „Żaden jeździec, który swoją sztukę posiadał należycie, nie ma siebie za doskonałego – międzynarodowa wymiana wiedzy i doświadczeń polskiej i brytyjskiej Policji konnej”, realizowanego przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach. W skład polskiej delegacji wchodziła grupa 20 przedstawicieli, w tym: 2 funkcjonariuszy Wojska Polskiego, 2 funkcjonariuszy ze Straży Granicznej oraz 16 przedstawicieli z komend wojewódzkich/Stołecznej Policji, mających na swoim stanie konie służbowe, a także funkcjonariusz z Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Przy wyborze przedstawicieli z krajowych jednostek przyjęto zasadę, by do udziału w projekcie zostały skierowane osoby mające bezpośredni kontakt z końmi służbowymi poprzez realizowanie służby z wykorzystaniem koni służbowych lub biorące udział w ich szkoleniu.

Przebieg wizyt został podzielony na dwa etapy. Pierwszy etap trwał dwa dni, podczas których funkcjonariusze z Polski zostali podzieleni na 3 grupy, a każda z grup udała się do trzech różnych brytyjskich jednostek konnych znajdujących się w miejscowościach: Bristol, Liverpool oraz Preston. Zastosowanie takiego podziału delegacji było koniecznym warunkiem do spełnienia przez polską stronę w celu zapobieżenia dezorganizacji pracy brytyjskich komórek konnych Policji. W drugim etapie projektu polscy przedstawiciele złożyli już wspólnie wizyty w londyńskich jednostkach policji i wojska, w tym:

- Metropolitan Police Mounted Branch (120 koni),
- Metropolitan Police Specialist Training Center,
- The Household Cavalry Mounted Regiment (240 koni).

System kadrowy funkcjonujący w komórkach konnych Policji w Wielkiej Brytanii

Aktualnie w strukturach komórek konnych Policji funkcjonujących w Wielkiej Brytanii utrzymuje się od 12 do 120 koni

służbowych. W ogólnie przyjętym systemie kadrowym funkcjonującym w tego typu jednostkach znajdują się:

- oficer – mający nadzór nad pracą podległej komórki konnej Policji;
- sierżant – odpowiedzialny za przydzielanie koni służbowych podległym mu policjantom-jeźdźcom, kierowanie ich do służby, żywienie koni, szkolenie oraz zapewnienie dobrostanu koniom;
- policyjny instruktor jeździectwa – odpowiedzialny bezpośrednio za szkolenie koni i jeźdźców oraz właściwe żywienie koni;
- policjanci-jeźdźcy – ich stan etatowy odpowiada liczbie posiadanych koni służbowych w danej jednostce konnej, jednak nie może być ich mniej niż 12;
- pracownicy cywilni – są odpowiedzialni za oporządkanie koni, dbanie o porządek na terenie budynków gospodarczo-stajennych, biorą czynny udział w szkoleniu koni pod nieobecność policjantów-jeźdźców oraz dbają o wygląd i właściwą pielęgnację koni;
- wolontariusze – uczestniczą w szkoleniu jeździeckim przeprowadzanym pod nadzorem policyjnego instruktora jeździectwa.

SŁUŻBA KONNA

Organizacja służby konnej w Wielkiej Brytanii

Służba patrolowa policjantów-jeźdźców pełniona jest w systemie 8-godzinnym, w tym tylko 4 godziny brytyjscy policjanci poświęcają na „aktywny” patrol, pozostałe 4 godziny przeznaczane są na prace porządkowe i administracyjne, codzienną konserwację rzędu jeździeckiego, przerwę w służbie, dojazd do rejonu pełnienia służby, a w uzasadnionych przypadkach przeprowadzają ćwiczenia doskonalące ze swoim koniem. Każda brytyjska komórka konna Policji ma na swoim stanie przystosowane do transportu koni samochody ciężarowe mogące pomieścić od 4 do 8 koni (fot. nr 1 i 2).

■ Fot. nr 1. Samochód ciężarowy do transportu koni (I. Dobrowolska)

■ Fot. nr 2. Wnętrze samochodu ciężarowego do transportu koni (I. Dobrowolska)

Możliwości transportowe pojazdów zwykle przekraczają aktualny stan koni służbowych w danej komórce. Wszyscy brytyjscy policjanci-jeźdźcy posiadają stosowne uprawnienia do kierowania tymi pojazdami, co umożliwia optymalne wykorzystanie patroli konnych w danym rejonie. Policja brytyjska kładzie duży nacisk na mobilność komórek konnych Policji. System żywienia koni służbowych w Policji brytyjskiej jest niesformalizowany przepisami prawa. Brak jest z góry określonych stawek żywieniowych dla koni. Panuje zasada indywidualnego doboru dawki żywieniowej dla każdego konia, która uzależniona jest m.in. od intensywności pracy konia, jego wieku i ogólnej kondycji. Według opinii Brytyjczyków jest to sprawdzony i bardzo racjonalny system żywienia koni. Wartą podniesienia kwestią jest również standaryzacja wyglądu ubioru policjanta-jeźdźcy oraz konia służbowego poprzez stosowanie jednakowego rzędu jeździeckiego we wszystkich komórkach konnych Policji. Dodatkowo,

wszystkie patrole konne pełniące służbę na wyspach charakteryzują się jednakowym wyglądem koni służbowych poprzez stosowanie np. przycinania na jednakowej długości ogona końskiego czy jednakowe zaczesywanie grzywy. Takie rozwiązanie dbałości o wygląd patroli konnych sprzyja promocji Policji w społeczeństwie. O tym, jak to jest istotne dla brytyjskiej Policji świadczy również fakt, że połowę czasu służby brytyjscy policjanci-jeźdźcy przeznaczają na zabiegi pielęgnacyjne dla koni oraz konserwację i czyszczenie rzędu jeździeckiego (fot. nr 3).

■ Fot. nr 3 (I. Dobrowolska)

Każda komórka konna Policji w Wielkiej Brytanii posiada swoją własną bazę stajenną, w której na indywidualnym wyposażeniu znajduje się: ujeżdżalnia z przystosowanym podłożem do treningu koni, trawiaste padoki wykorzystywane do wypasania koni, kryta hala przeznaczona do treningu koni, karuzela przeznaczona do wymuszania ruchu u koni bez obciążania ich jeźdźcami. Ponadto w stajniach zainstalowane są lampy solarne dla koni oraz „szafki alarmowe”, które wykorzystuje się w przypadku zaistnienia pożaru (fot. nr 4), a w większych jednostkach konnych na wyposażeniu znajduje się również kuźnia (fot. nr 5) wraz z podkuwaczem – czyli osobą cywilną wykwalifikowaną do kucia koni oraz zatrudnioną na stałe w Policji. Na terenie niektórych jednostek znajduje się gabinet weterynaryjny wraz z odosobnionymi boksami przeznaczonymi do izolacji chorych koni. Oprócz tego, w regularnych odstępach czasu, zwykle co 3 miesiące, sprawdzane jest, przez wykwalifikowane osoby, właściwe dopasowanie rzędu jeździeckiego indywidualnie do każdego konia służbowego. Powyższe przedstawione działania mają na celu zapewnienie optymalnych warunków utrzymania i zapewnienia dobrostanu koniom służbowym.

Brytyjskie komórki konne Policji, oprócz realizacji podstawowych zadań służbowych, podejmują działania na rzecz budowania w społeczeństwie wizerunku hipologii policyjnej opartej na tradycjach i doświadczeniach jeździeckich. Każda komórka konna propaguje swoją działalność poprzez prezentowanie umiejętności wyszkolenia jeździeckiego funkcjonariuszy i wytrenowania koni na pokazach odbywających się podczas dużych imprez sportowych lub podczas dni otwartych w poszczególnych jednostkach konnych Policji. Zebrane w czasie występów pieniądze przekazywane są fundacjom, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt i w których znajdują się emerytowane konie policyjne. Środki przeznaczone są na ich utrzymanie i ewentualne leczenie tych zwierząt. W ten sposób brytyjska Policja poradziła sobie z problemem utrzymania emerytowanych koni służbowych (fot. nr 6).

Fot. nr 4. Szafka alarmowa (I. Dobrowolska)

Fot. nr 5. Kuźnia (I. Dobrowolska)

Fot. nr 6. Pokaz umiejętności jeździeckich funkcjonariuszy i ich koni służbowych z Metropolitan Police Mounted Branch (I. Dobrowolska)

Organizacja szkolenia jeźdźców i koni służbowych

W brytyjskiej Policji konnej wprowadzono trzystopniowy system oceny przydatności konia do służby oraz adekwatny system szkolenia policjantów-jeźdźców:

- A – młody koń w szkoleniu;
- B – koń, który ukończył szkolenie A, i może być używany w służbie o niskim natężeniu ruchu oraz może być dosiadywany przez bardziej doświadczonych policjantów-jeźdźców;
- C – koń używany do każdego rodzaju służby, mogą go dosiadać wszyscy policjanci-jeźdźcy.

Fot. nr 7a. Doświadczony koń idzie pierwszy, za nim młody koń uczy się prawidłowo pokonywać przeszkodę w postaci przejazdu pod transparentem (J. Krakowski)

Konie służbowe z grupy A szkolone są tylko przez doświadczonych jeźdźców. Po osiągnięciu przez konia poziomu C przekazywany jest on mniej doświadczonemu jeźdźcy. System szkolenia policjantów-jeźdźców jest taki sam jak w przypadku koni służbowych. Generalną zasadą szkoleniową w brytyjskiej Policji konnej jest reguła: „doświadczony koń – młody policjant-jeździec, młody koń – doświadczony policjant-jeździec”, w ten sposób optymalnie wykorzystywany jest potencjał doświadczeń ludzi i zwierząt uczących się wzajemnie od siebie. Kolejną metodą stosowaną przez Brytyjczyków w szkoleniu młodych koni służbowych jest trening konia polegający na naśladownictwie. Jak twierdzą brytyjscy policyjni instruktorzy jeździectwa: „nikt z nas nie potrafi mówić w języku końskim lepiej niż doświadczony koń” (fot. nr 7a i 7b).

SŁUŻBA KONNA

■ Fot. nr 7b. Nauka pokonywania przeszkody (J. Krakowski)

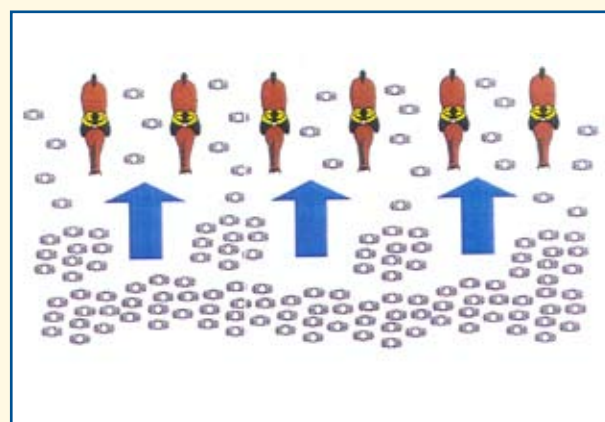
Taktyka i technika współdziałania pododdziału konnego

Dużą uwagę w brytyjskiej Policji konnej przywiązuje się do współdziałania pododdziału konnego z szykiem pieszym, gdzie podczas symulacji przeprowadzanych w miasteczku symulacyjnym, znajdującym się na terenie Metropolitan Police Specialist Training Center, używa się realnych środków pozoracji pola walki oraz wdraża się wiele rozwiązań mających na celu dostosowanie działań do rzeczywistych warunków, jakie występują podczas przywracania naruszonego porządku publicznego.

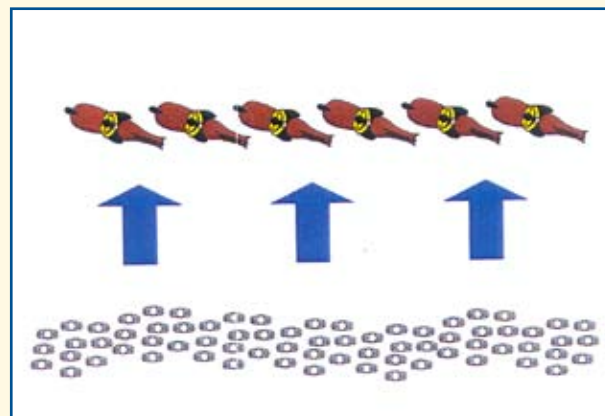
Zaprezentowane przez Metropolitan Police symulacje z zakresu taktyki i techniki użycia pododdziału konnego podczas przywracania naruszonego porządku publicznego ujawniły pewne różnice we współdziałaniu. Ogólne zasady formowania szyków, kordonów czy tyralier w brytyjskiej Policji konnej są zbliżone ze stosowanymi w polskiej Policji. Jednak zaprezentowany sposób przemieszczania pododdziałów konnych względem pododdziału pieszych narzuca na konie przejęcie całego ciężaru „zdobywania terenu”. Zaprezentowana taktyka ukazała, jak ten sposób działania może być skuteczny w zapanowaniu nad agresywnym tłumem. Pododdział pieszych w brytyjskiej Policji stosowany jest z reguły jako element wsparcia dla pododdziału konnego przy działaniach rozpraszających tłum. Opisany schemat działania pododdziałów konnych został zaprezentowany na poniższych rysunkach oraz fotografiach. Ponadto zaobserwowano różnice w sposobie formowania pozycji wyjściowej pododdziału konnego. W brytyjskich pododdziałach konnych główną zasadą stosowaną podczas formowania szyków konnych jest wykorzystanie naturalnego popędu stadnego tych zwierząt. Dlatego Brytyjczycy formują pozycję wyjściową pododdziału konnego w kształcie jednej linii, ustawianego w bliskich odstępach za pododdziałem pieszych, tak aby konie mogły widzieć siebie nawzajem. Przesuwanie pododdziału konnego z pozycji wyjściowej przed front szyku pieszego odbywa się poprzez rozsuniecie się pododdziału pieszego na boki. Pododdział konny w ten sposób nie traci czasu na formowanie tyralier przed kordonem pieszych, lecz może od razu po wycofaniu się pododdziału pieszego przejść do „zdobywania terenu”. Oczywiście zaprezentowana taktyka i technika współdziałania pododdziału konnego z pieszym, wykorzystywana do przywracania naruszonego porządku publicznego, musi zostać dostosowana do realnych warunków topograficznych panujących na ulicach i stadionach miast,

jednak w ocenie uczestników wymiany została oceniona jako bardzo skuteczna. Według opinii brytyjskiej Policji minimalna liczba przeprowadzanych symulacji szkoleniowych pododdziałów konnych z pieszymi w danym roku nie powinna być mniejsza niż 12. Jest to optymalna liczba szkoleń, która pozwala na utrzymanie dobrego poziomu wyszkolenia, zarówno pododdziału pieszego, jak i konnego we wspólnym współdziałaniu.

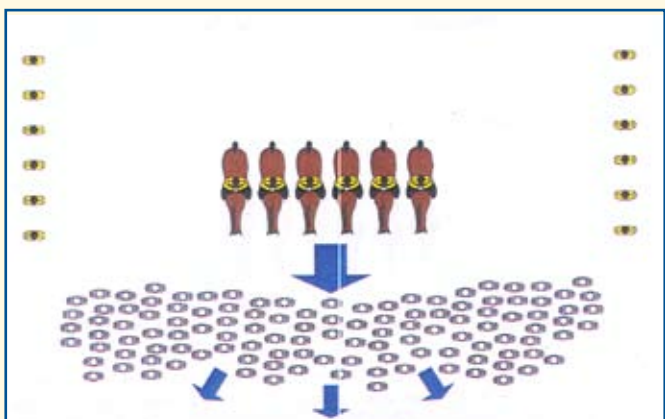
Schemat działania pododdziałów konnych z pododdziałami pieszymi został zaprezentowany na poniższych rysunkach (A Guide to National Mounted Branch Public Order Tactics, Version 2 Dated August 2010) oraz fotografiach.

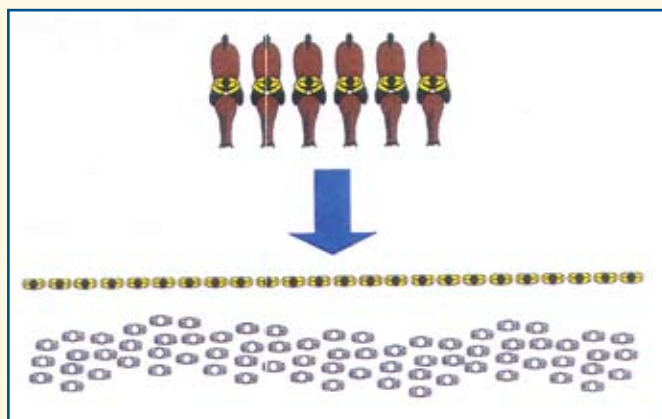
■ Stanie konno w kordonie podczas przechodzenia spokojnego tłum

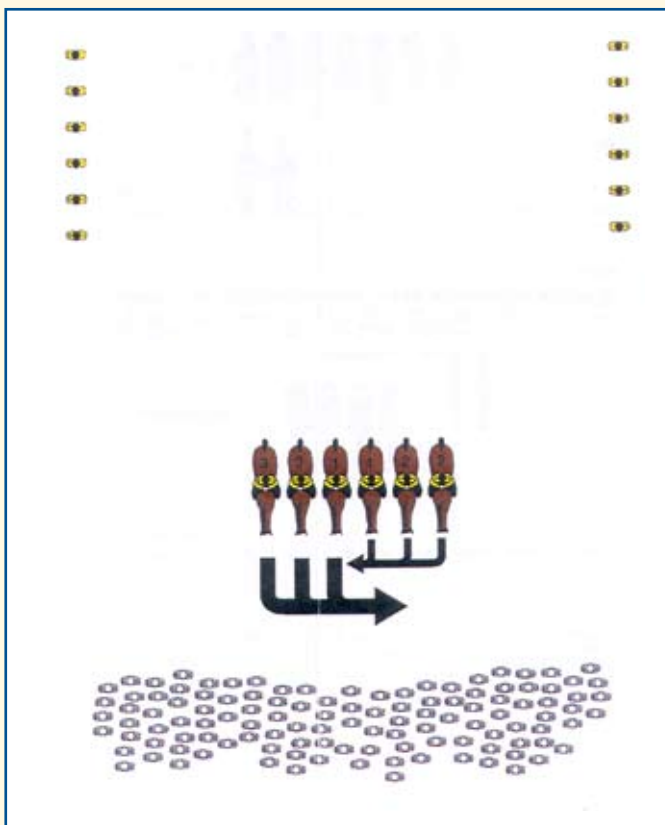
■ Sposób zamknięcia konnego kordonu przed tłumem

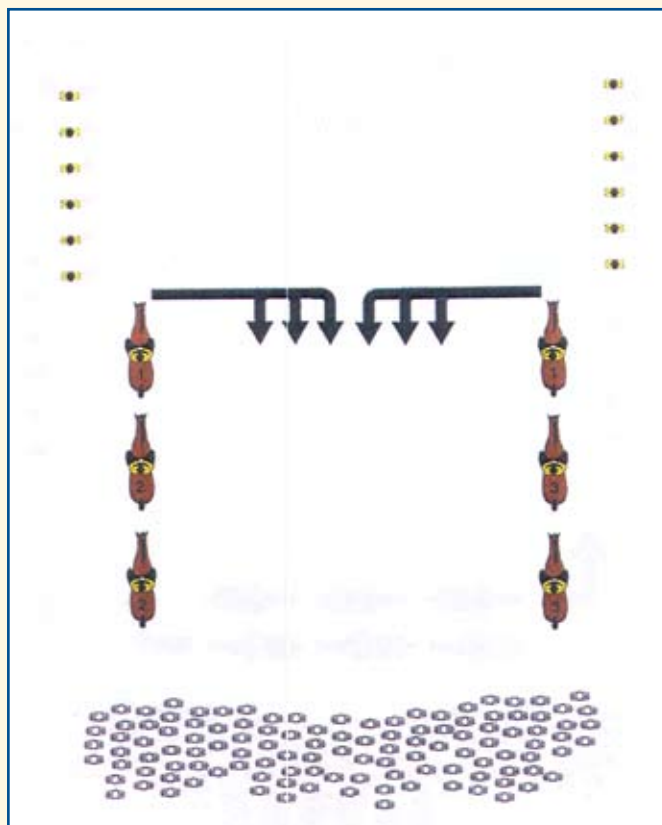
■ Przemieszczanie pododdziału konnego z pozycji wyjściowej przed front szyku pieszego (sytuacja pierwsza)

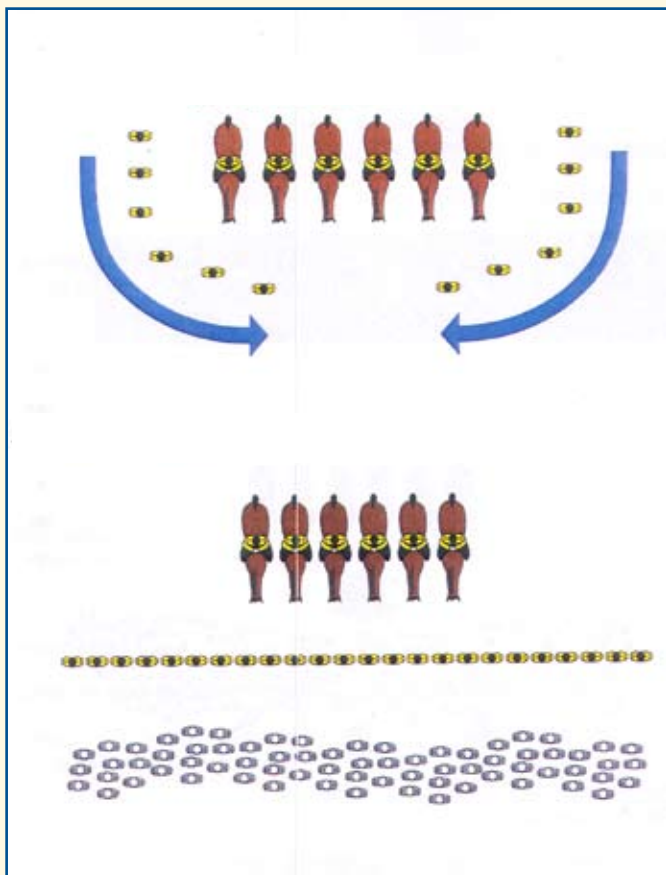
■ Przemieszczanie pododdziału konnego z pozycji wyjściowej przed front szyku pieszego (sytuacja druga)

■ Przykładowy schemat działania pododdziału konnego podczas „zdobywania terenu”

SŁUŻBA KONNA

■ Formowanie pozycji wyjściowej pododdziału konnego (sytuacja trzecia)

■ Fot. nr 8. Metropolitan Police – powrót ze szkolenia

■ Fot. nr 9. Uczestnicy wymiany, grupa 3 – Preston podczas realizacji patrolu konnego w składzie: (od lewej na koniach) sierż. szt. Janusz Micał – KWP Rzeszów, st. spec. Danuta Bielawska – KWP Poznań, asp. Dariusz Małkowski – KSP, podkom. Izabela Dobrowolska – CSP, st. sierż. Przemysław Wiza – KWP Katowice oraz podinsp. Tadeusz Szurlej – KWP Rzeszów (stoi).

PODSUMOWANIE

Wymiana doświadczeń w ramach projektu pozwoliła na wyciągnięcie poniższych wniosków, które zawierają najważniejsze sugestie uczestników:

- Standaryzacja wyglądu koni służbowych, w tym rzędu jeździeckiego, tak jak w przypadku brytyjskich jednostek konnych Policji, może wpłynąć pozytywnie na poprawę wizerunku i promocję Policji w polskim społeczeństwie.
- Należy dążyć, aby główną zasadą było, iż minimalna liczba szkoleń pododdziału konnego z pododdziałem pieszym była taka, jak w brytyjskich jednostkach konnych – 12 w roku. Ponadto niektóre zaprezentowane elementy taktyki działania pododdziału konnego z pododdziałem pieszym warto zastosować w szkoleniach realizowanych w komórkach konnych Policji.
- Wskazane jest, aby minimalna liczba koni służbowych w poszczególnych jednostkach konnych Policji była na poziomie 12. Tylko taka liczba koni służbowych może efektywnie realizować zadania służbowe.
- Należy dążyć, aby standardem funkcjonowania komórek konnych Policji była ich mobilność, uzyskiwana dzięki zabezpieczeniu liczby środków transportu do przewozu koni adekwatnej do stanu posiadanych koni.

Summary

Exchange of experiences between Poland and the British Mounted Police

On 18-25 of May 2014 the meetings took place in the frames of the project entitled "No rider who has possessed his art properly, considers himself perfect – international exchange of knowledge and experiences between the Polish and British Mounted Police", implemented by Provincial Police Headquarters in Katowice. The Polish delegation consisted of a group of 20 representatives: 2 officers of Armed Forces of the Republic of Poland, 2 officers from the Border Guard and 16 representatives of provincial/metropolitan headquarters of the Police, that have at their disposal service horses, as well as offices from Police Training Centre in Legionowo. While choosing the representatives from national units a principle was adopted that participants of the project should have in their service a direct contact with horses, by the realization of their duties with the use of them, or officers taking part in their training.

During the exchange of experiences the British partner presented chosen methods of training of service horses and policemen-riders, the tactics and technique of cooperation of the horse sub-unit with the foot sub-unit, as well as the way of maintaining, care and nutrition of service horses. Moreover, officers from the Polish Police could participate in the presentation of riding skills performed by policeman-riders in Metropolitan Police Mounted Branch. The exchange of experiences between the Polish and British Mounted Police will certainly contribute to better and more effective training of Polish policemen-riders and service horses.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

NOWE ROZWIĄZANIA PRAWNE W ZAKRESIE PROBLEMATYKI SŁUŻBY KONNEJ W POLICJI

podkom. Izabela Dobrowolska

specjalista
Zakładu Kynologii Policyjnej CSP

W dniu 27 marca 2014 r. weszło w życie zarządzenie nr 9 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 marca 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania przez policjantów zadań z użyciem koni służbowych, szczegółowych zasad szkolenia oraz norm wyżywienia (Dz. Urz. KGP poz. 26). Przywołany akt prawny został opracowany w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie w związku z koniecznością doprecyzowania, aktualizacji i usystematyzowania wybranych przepisów z zakresu funkcjonowania komórek konnych Policji, a także jest efektem zgłaszanych przez jednostki organizacyjne Policji propozycji zmian w aktualnym stanie prawnym. Niezbędne stało się unormowanie zagadnień w trzech obszarach tematycznych: szkolenie koni służbowych, dobór koni do szkolenia i służby w Policji oraz realizacja zadań służbowych przez jeźdźców i kandydatów na jeźdźców przy użyciu koni służbowych.

SZKOLENIE KONI SŁUŻBOWYCH

Zmiany, jakie zostały wprowadzone w zakresie szkolenia młodych koni służbowych, wprowadziły nowy system organizacji szkolenia.

W § 22 wskazano, iż pierwszy etap szkolenia konia powinien trwać minimum 6 miesięcy, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy. Jednocześnie dopuszczono możliwość wydłużenia czasu szkolenia konia o okres do 3 miesięcy w przypadkach szczegółowo określonych w ust. 2a pkt 1–3, do których należą sytuacje:

- koń rokuje osiągnięcie poziomu wyszkolenia wymaganego do wydania atestu pierwszego stopnia, pomimo że nie osiągnął go we wskazanym terminie,
- koń rokuje osiągnięcie poziomu wyszkolenia wymaganego do wydania atestu pierwszego stopnia, pomimo iż został oceniony negatywnie podczas testowania sprawności użytkowej,
- u konia stwierdzono stan chorobowy stanowiący przeszkodę w jego szkoleniu.

W § 23 dookreślono, iż drugi etap szkolenia konia należy zakończyć w terminie do 12 miesięcy od dnia ukończenia pierwszego etapu, a przedłużenie go o 3 miesiące stosuje się w takich samych przypadkach, jak przy pierwszym etapie szkolenia. Wyjątek stanowi przypadek określony w ust. 1b, gdy stwierdzenie braku poziomu wyszkolenia konia nastąpiło w trakcie testowania jego sprawności użytkowej w celu utrzymania przez niego atestu drugiego stopnia. W takim przypadku nie jest możliwe przedłużenie szkolenia o kolejne 3 miesiące.

Wprowadzone w § 24 nowe przepisy upoważniły Komendanta Centrum Szkolenia Policji w Legionowie do wydawania koniom atestu pierwszego stopnia – na okres do 12 miesięcy oraz atestu drugiego stopnia – na okres do 18 miesięcy.

Dodatkowo wprowadzone przepisy w § 25 wskazują, że Komendant Centrum Szkolenia Policji w Legionowie powołuje komisję do testowania sprawności użytkowej konia na wniosek właściwego komendanta wojewódzkiego/Stołecznego Policji.

SŁUŻBA KONNA

DOBÓR KONI DO SŁUŻBY I SZKOLENIA W POLICJI

Kolejny obszar tematyczny uregulowany przez nowe przepisy dotyczy określenia nowych kryteriów doboru koni do służby i szkolenia w Policji. W myśl § 37 ust. 2 zastąpiono katalog zamknięty określający skład komisji w sprawie nabycia konia do służby i szkolenia w Policji katalogiem otwartym, co w konsekwencji umożliwiło powoływanie przez komendanta wojewódzkiego/Stołecznego Policji do prac komisji innych osób niewymienionych w zarządzeniu.

Ponadto wprowadzono załącznikiem nr 7a nowy wzór protokołu kwalifikacyjnego zdrowotnego konia oraz załącznikiem nr 7b nowy wzór protokołu kwalifikacyjnego użytkowego konia. Dodanie do zarządzenia załącznika nr 7a zostało podyktowane wprowadzeniem nowych wymogów zdrowotnych koni kwalifikowanych do nabycia i szkolenia w Policji. W ostatnim czasie odnotowano kilka przypadków występowania chorób, które ujawniły się dopiero podczas szkolenia koni i skutkowały koniecznością wymiany konia na nowego. Uwzględniając powyższe, a także dążąc do wyeliminowania w przyszłości przypadków zachorowania konia na schorzenia uniemożliwiające jego użytkowanie wierzchowe oraz w związku z ponoszonymi znacznymi kosztami zakupu i szkolenia konia przez Policję, zasadne było opracowanie i wprowadzenie nowych kryteriów zdrowotnych zawartych w przedmiotowym załączniku. Jednocześnie należy wskazać, iż obowiązek przedłożenia wyników badań rtg. (tj. min. 14 obowiązkowych zdjęć rtg. wszystkich kończyn konia oraz badania górnych dróg oddechowych – przeprowadzone przy pomocy endoskopu, wraz z odpowiednim opisem lekarza weterynarii) spoczywa na sprzedawcy konia. Lekarz weterynarii wchodzący w skład komisji do nabycia koni jest ponadto zobowiązany do sporządzenia osobiście protokołu stanowiącego załącznik nr 7a. Ze względu na fakt, iż przedmiotowe badania weterynaryjne generują znaczne koszty, należy je wykonać dopiero po stwierdzeniu przydatności użytkowej kwalifikowanego konia do szkolenia i służby w Policji. Ponadto na przewodniczącą komisji w sprawie nabycia konia nałożono obowiązek sporządzania protokołu kwalifikacyjnego użytkowego konia, stanowiącego załącznik nr 7b.

W związku z postulatem zgłoszonym przez jednostki organizacyjne Policji zrezygnowano z wyłączenia koni rasy pełnej krwi angielskiej oraz czystej krwi arabskiej do nabycia i szkolenia w Policji.

REALIZACJA ZADAŃ SŁUŻBOWYCH PRZEZ POLICJANTÓW-JEŹDZCÓW I KANDYDATÓW NA JEŹDZCÓW PRZY UŻYCIU KONI SŁUŻBOWYCH

Kolejnym obszarem tematycznym, jaki należało dostosować i uregulować, jest realizacja zadań służbowych przez policjantów-jeźdźców i kandydatów na jeźdźców przy użyciu koni służbowych. Zmianie uległy ogólne przepisy zawarte w przywołanym zarządzeniu w zakresie m.in. dostosowania kryteriów formalnych możliwości wycofania konia służbowego odbywającego szkolenie w przypadku niewykazywania znacz-

■ Tyraliera (Fot. J. Łęcznar)

■ Działania pododdziału konnego w czasie szkolenia (Fot. P. Pysz)

■ Wyjście pododdziału konnego przed pododdział pieszy (Fot. J. Łęcznar)

nych postępów szkoleniowych oraz okoliczności, w jakich można przekazać nieodpłatnie konia służbowego wycofywanego ze służby w Policji jeźdźcowi lub kandydatowi na jeźdźcę.

W § 5 ust. 2 dookreślono, iż koordynator wchodzi w skład zespołu zajmującego się organizacją używania i utrzymania zarówno koni, jak i psów służbowych w komendach wojewódzkich/Stołecznej Policji, które mają na swoim stanie zwierzęta służbowe.

Nowe brzmienie § 41 wprowadziło regulację określającą okoliczność, w jakiej można przekazać nieodpłatnie konia służbowego wycofywanego ze służby w Policji jeźdźcowi lub kandydatowi na jeźdźcę, który wystąpi z takim wnioskiem. Wprowadzony przepis ma na celu zapewnienie dożywotniej „emerytury”, a także fachowej opieki tylko tym ko-

■ Przygotowania pododdziału konnego do działań
(Fot. P. Pysz)

niom, które z przyczyn zdrowotnych lub zaawansowanego wieku nie mogą być już używane wierzchowo. Należy zauważyć, iż w przypadku wycofywania konia służbowego z Policji z powodu niewykazywania znacznych postępów w jego szkoleniu nie będzie możliwe przekazanie bezpłatnie takiego konia jeźdźcowi lub kandydatowi na jeźdźcę, który wystąpi z takim wnioskiem do komisji. Ponadto, w konsekwencji wprowadzenia przepisu § 40 ust. 1 pkt 4, powstał obowiązek powoływania do składu komisji w sprawie wycofania konia ze służby w Policji policyjnego lub cywilnego instruktora jeździectwa, w przypadku gdy przesłanką wycofania konia ze służby w Policji było niewykazywanie postępów w jego szkoleniu.

W związku z potrzebą dostosowania regulacji do aktualnego stanu prawnego w § 2 pkt 6 wprowadzono możliwość prowadzenia zajęć programowych z doskonalenia zawodowego dla jeźdźców i koni służbowych, a także prowadzenia ćwiczeń doskonalących technikę jazdy konnej oraz utrzymujących sprawność użytkową koni, przez policyjnych i cywilnych instruktorów jeździectwa, bez posiadania uprawnień państwowych. Powyższa zmiana jest konsekwencją wejścia w życie z dniem 23 sierpnia 2013 r. ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829). Ponadto należy dążyć do tego, aby standardem działania komórek konnych Policji była możliwość zatrudniania cywilnych instruktorów jeździectwa odpowiedzialnych za szkolenie koni i kandydatów na jeźdźców oraz utrzymywanie koni w ciągłej sprawności użytkowej. Powyższe działania spowodują odciążenie policjantów od realizowania niektórych zadań szkoleniowych na korzyść wykorzystania ich w służbie.

W związku z tym, iż w ostatnim czasie komendy wojewódzkie Policji zgłaszały postulaty dotyczące podniesienia dolnej granicy temperatury powietrza z -10°C do -5°C , w § 15 ust. 2 wprowadzono regulację prawną dopuszczającą możliwość niekierowania patroli konnych do służby w przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych, do których zalicza się wystąpienie silnych opadów atmosferycznych oraz temperatury powietrza wyższej niż 25°C lub niższej niż -5°C . Kierownik komórki konnej lub osoba odpowiadająca do służby w sytuacji wystąpienia chociażby jednego z niekorzystnych warunków atmosferycznych wskazanych w przepisie, może podjąć decyzję o: niekierowaniu patroli konnych do służby, skróceniu czasu pełnienia służby na koniu lub wprowadzeniu dodatkowych odpoczynków dla konia. Powyższa zmiana została podyktowana koniecznością zachowania bez-

■ Współdziałanie pododdziału konnego z szykiem pieszych
(Fot. J. Łęcznar)

pieczeństwa przy realizowaniu patroli konnych, z uwzględnieniem faktu, iż jeździec podczas jazdy konnej ma wymuszoną pozycję ciała i przy niskich temperaturach jest szczególnie narażony na wychłodzenie.

PODSUMOWANIE

Opracowanie w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie zarządzenia nr 9 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 marca 2014 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania przez policjantów zadań z użyciem koni służbowych, szczegółowych zasad szkolenia oraz norm wyżywienia było konieczne ze względu na doprecyzowanie, aktualizację i usystematyzowanie wybranych przepisów. Jest również efektem zgłaszanych przez komendy wojewódzkie/Stołeczną Policji, mające na swoim stanie konie służbowe, propozycji zmian w aktualnym stanie prawnym.

Wejście w życie zarządzenia nr 9/14 KGP niewątpliwie będzie sprzyjało właściwemu funkcjonowaniu komórek konnych Policji oraz może przyczyni się do rozwoju tej służby.

Summary

New legal solutions related to mounted service in the Police

Due to the necessity to clarify, update and systematize chosen regulations, Police Training Centre in Legionowo took actions in favour of working out a directive no 9 of Commandant-in-Chief of the Police from 25 of March 2014, which changes the directive on methods and forms of performing tasks by police officers with the use of service horses, detailed principles of training and nutrition norms (Official Journal of National Police Headquarters from 2014 pos. 26).

The most important changes in the directive include: implementation in the criteria of horse selection of new health requirements of the purchase and training of horses in the Police; definition of time, during which the first stage of horse training should be conducted (minimum – 6 months, maximum – 12 months), simultaneously a possibility of extending the period of training of a horse up to 3 months at every stage was accepted; imposition on the Commandant of Police Training Centre in Legionowo the responsibility of the supervision over testing of the functional efficiency of service horses, including issuances of attestations for them; increase up to -5°C of the lower limit of air temperature, which conditions the possibility of non-directing horse patrols to the service, shortening the time of being on a mounted duty or implementation of additional rests for a horse; adaptation of some regulations to the current legal status.

Thumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

VADEMECUM POLICJANTA

WSKAZÓWKI I KOMENTARZE OPRACOWANE PRZEZ WYKŁADOWCÓW CSP

ZAKŁAD KYNOLOGII POLICYJNEJ

SZKOLENIE PSÓW SŁUŻBOWYCH Z UŻYCIEM KLIKERA

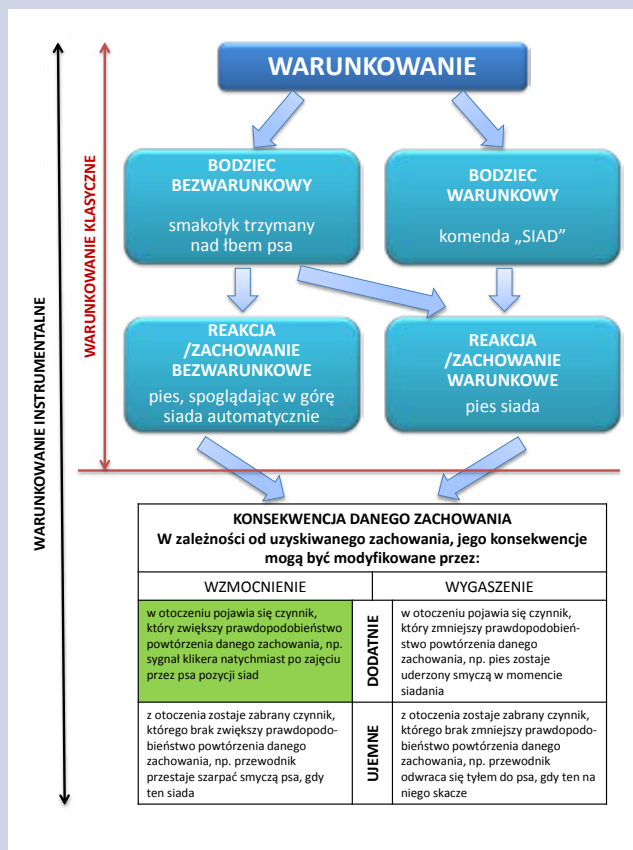
Szkolenie psów służbowych wymaga odpowiedniego doboru metod, z uwzględnieniem indywidualnego charakteru każdego psa. Od kilku lat w Polsce coraz bardziej popularne staje się szkolenie psów z użyciem klikera. Metoda ta nie jest nowa, na świecie stosuje się ją z powodzeniem od ponad 60 lat.

Szkolenie metodą z użyciem klikera bazuje na schemacie wzmocnienia pozytywnego (dodatniego) i opiera się na warunkowaniu instrumentalnym. Warunkowanie instrumentalne jest procedurą uczenia się, w której wzmocnienie bądź wygaszenie jest uzależnione od wykonania określonej reakcji w określonej sytuacji (K. Pryor., *Kliker – skuteczne szkolenie psa*, Łódź 2007). Pies uczy się w ten sposób przewidywać konsekwencje swojego zachowania. Warunkowanie instrumentalne odzwierciedla taktykę uczenia się zwierząt w naturze. Szkolenie z użyciem wzmocnień pozytywnych jako pierwszy wprowadził Skinner wraz ze swoimi studentami psychologii Kellerem Brelandem i Normanem Guttmanem. Badania rozpoczęli na gołębiach, których nie da się siłą zmusić do wykonania jakiegoś zadania. Skinner zaobserwował, że każdy organizm uczy się wykonania albo powstrzymywania się od wykonania danej reakcji zależnie od tego, jakie konsekwencje pojawiają się wraz z wykonaniem danej reakcji. Konsekwencje mogą być atrakcyjne lub awersyjne. Jeżeli mówimy o konsekwencjach atrakcyjnych, mamy na myśli nagrody, natomiast o awersyjnych – kary.

Podobne metody zostały wykorzystane w szkoleniu co najmniej 140 gatunków zwierząt, w tym wielorybów, niedźwiedzi, lwów, kur, psów, kotów, gryzoni, a nawet ludzi.

Najważniejszym zadaniem podczas szkolenia zwierząt jest odnalezienie tego, co je motywuje. Wybór zastosowanej motywacji ma zasadniczy wpływ na szybkość uczenia się psów. Treserzy, którzy uważają, że psy pracują, by uszczęśliwić swoich właścicieli, nie są świadomi tego, że motywatorem, którego używają w szkoleniu, jest ból. Pies szkolony bodźcami awersyjnymi teoretycznie pracuje dla nas, w rzeczywistości wykonuje nasze rozkazy wyłącznie celem uniknięcia korekcyjnej. Najlepsze efekty szkoleniowe uzyskamy, stosując pozytywne wzmocnienie z wprowadzeniem nagrody jako konsekwencji poprawnych zachowań.

Szkolenie z użyciem klikera jest sposobem na nagradzanie u psa zachowań właściwych. Nie stosuje się w niej żadnych kar cielesnych. Jest to najbardziej „partnerska” ze wszystkich znanych form treningu.

■ Uproszczony schemat warunkowania. Źródło: B. Waldoch, *Pozytywne szkolenie psów*, Lublin 2007.

CO TO JEST KLIKER?

Kliker to małe plastikowe pudełko z odpowiednio wyprofilowaną blaszką w środku, mieszczące się w dłoni. Naciśnięcie blaszki powoduje wydobywanie się dźwięku. Teoretycznie zamiast kliknięcia można używać pozbawionej emocji komendy słownej. Ważne jest to, aby było to słowo wykorzystywane jedynie w szkoleniu. W praktyce nie jesteśmy w stanie ze stuprocentową powtarzalnością wydać psu komendy w ten sam sposób, bez jakiegokolwiek ładunku emocjonalnego. Z tego względu stosowanie klikera jest bardziej precyzyjne, co jest niezwykle ważne w szkoleniu psa. Zapewnia wyraźną i dokładną komunikację między właścicielem a psem i pozwala na lepszą koncentrację psa na zadaniu. Najpierw trzeba zapoznać psa (uwarunkować) z dźwiękiem klikera, tak by uświadomił sobie, że oznacza to nadejście nagrody. Jest to klasyczne warunkowanie lub warunkowanie

pawłowowskie. Pawłow, opierając się na swoich obserwacjach podczas przeprowadzanych badań, zauważył, że jeżeli pies bezpośrednio przed podaniem mu jedzenia, usłyszy dźwięk dzwonka, to po kilku takich powtórzeniach skojarzy ten dźwięk z jedzeniem. Gdy pies skojarzy, że po każdym kliknięciu dostanie smakołyk, dźwięk ten staje się tak potężną nagrodą, jak dla ludzi np. pieniądze. Gdy pies zrozumie, co oznacza kliknięcie klikerem, można za pomocą jego dźwięku zaznaczyć w odpowiednim momencie interesujące nas zachowanie zwierzęcia. Kliker staje się markerem, tzn. pomostem między wykonaniem zadania a otrzymaniem nagrody. Dźwięk klikera jest zawsze taki sam i dzięki niemu możemy szybko wyłapać interesujące nas zachowanie. Szkolenie z użyciem klikera nie polega jedynie na podaniu psu smakołyka. Opiera się ono na nagrodach, którymi może być wszystko to, co pies lubi, np.: aport, pogłaskanie, pochwała słowna. Należy pamiętać o tym, że szkoląc psy poprzez stosowanie warunkowania instrumentalnego, używamy jedzenia jako nagrody, natomiast kliknięcia jako źródła sygnału. Gdy pies nauczy się jakiegoś zachowania za pomocą klikera, zapamięta je do końca życia. Najważniejsze w tego typu szkoleniu są obserwacja zwierzęcia, timing (refleks), ustalanie kryteriów oraz częstotliwość nagradzania. Podczas szkolenia nigdy nie czekamy na zachowanie, lecz wybieramy interesujące nas zachowanie. Stosuje się trzy sposoby uzyskiwania interesującego nas zachowania, tj.: naprowadzanie do wykonania określonego zachowania, kształtowanie danego zachowania lub wyłapywanie interesujących nas zachowań. Poprzez „kształtowanie” należy rozumieć stopniowe budowanie nowego zachowania. Uzyskuje się to, klikając i nagradzając serią małych kroków w kierunku pożądanego zachowania. Kształtowanie jest możliwe dzięki naturalnej zmienności zachowania. Szkoląc poprzez kształtowanie zachowania, musimy jasno określić kryteria, które muszą być binarne, obserwowalne i mierzalne. Kształtując zachowanie, ćwiczymy jeden aspekt naraz.

■ Różne rodzaje klikerów

Jednak najłatwiejszą formą szkolenia jest naprowadzanie psa do wykonania określonego zachowania. Początkowo używamy smakołyka, który na psa działa jak magnes. Pies nosem będzie podążał za ręką ze smakołykiem, wykonując interesujące nas elementy. W kolejnej fazie w dłoni nie powinniśmy trzymać smakołyka i naprowadzanie następuje jedynie poprzez ruch ręki. Po kilku powtórzeniach wydajemy psu komendę i nie używamy dłoni do naprowadzania. Po prawidłowym wykonaniu ćwiczenia następuje kliknięcie, a następnie nagroda. Należy trzymać się zasady, że po każdym kliknięciu musi nastąpić nagroda. Sesje treningowe powinny być krótkie, maksymalnie 10 powtórzeń jednego elementu. Pies na-

uczy się znacznie więcej w ciągu kilku krótkich sesji niż jednej długiej. Sesja szkoleniowa zawsze powinna się kończyć prawidłowo wykonanym i nagrodzonym ćwiczeniem.

Komenda nie jest wprowadzana od razu, pies początkowo nie rozumie, co od niego chcemy. Po kilku wykonanych prawidłowo ćwiczeniach wprowadzamy komendę. Przykładowo, ucząc psa siadania poprzez naprowadzanie, smakołyk trzymamy nad głową zwierzęcia, co zmusza go do automatycznego odruchu siadania. Gdy pies kilka razy dostanie za to nagrodę, zrozumie, że siadanie jest opłacalne. Wtedy dopiero wprowadzamy komendę „siad”. Jest to dla psa o wiele bardziej zrozumiałe niż wprowadzanie komendy w początkowej fazie uczenia danego ćwiczenia. Gdy pies opanuje daną komendę rezygnujemy z używania klikera. Nie nagradzamy każdego prawidłowo wykonanego ćwiczenia. Każde nowe zachowanie ćwiczymy w różnych miejscach. Gdy pies poprawnie wykonuje pożądanego ćwiczenie, niezależnie od miejsca, gdzie się znajdujemy, kliker do dalszych ćwiczeń danego zachowania staje się niepotrzebny.

Klikier nie jest pilotem do psa i nie musimy go używać przez całe życie. Stosujemy go do uczenia psa nowych umiejętności i przestajemy z niego korzystać, kiedy zachowanie jest już utrwalone.

SKOLENIE PSÓW DO PRACY WĘCHOWEJ

Klikier może być pomocnym narzędziem pracy nie tylko podczas szkolenia posłuszeństwa psa, możemy go również używać podczas pracy węchowej. Ucząc psa jakiegoś zapachu, kształtujemy jego zachowanie. Początkowo pies jest karmiony ze skrzynki, w której umieszczony jest zapach. Zwierzę jest nagradzane za każde zainteresowanie skrzynką. W kolejnym etapie nagradzamy prawidłowe zaznaczenie zapachu przez psa – np. przez siadanie. Gdy pies skupi się na źródle zapachu, następuje kliknięcie, a po chwili otrzymuje nagrodę, np. w postaci aportu. Gdy pies zna już zapachy, używanie klikera nie jest konieczne.

Ważną rzeczą w szkoleniu „klikerowym” jest targetowanie, czyli dotykanie przez psa nosem lub łapą konkretnego przedmiotu. Targetowanie polecane jest często jako pierwsze ćwiczenie u psów uczonych uprzednio metodami awersyjnymi. Targetem może być np. dłoń. Ćwiczenie to jest wyjątkowo łatwe i przydatne zarówno w szkoleniu psa na odległość, jak i podczas pracy węchowej.

Należy jednoznacznie stwierdzić, że szkolenie psów służbowych z użyciem klikera jest tylko jedną z wielu metod stosowanych w trakcie procesu tresurowego. Nie możemy zapomnieć, że zwierzęta te różnią się temperamentem, twarzą, wytrzymałością oraz wieloma innymi cechami, które opisują nam charakter zwierzęcia. W związku z tym odpowiedni dobór metod tresurowych jest bardzo istotny. Szkolenie powinno być przyjemne zarówno dla przewodnika, jak i psa. W przeciwnym wypadku szanse na dobrą współpracę między nimi maleją niemal do zera.

Bibliografia

Pryor. K., *Klikier – skuteczne szkolenie psa*, Łódź 2007.
Waldoch B., *Pozytywne szkolenie psów*, Lublin 2007.

asp. Paweł Pińczuk, specjalista
ml. asp. Aleksandra Krześniak, instruktor

SZKOLENIE ELEWÓW SŁUŻBY PRZYGOTOWAWCZEJ W CENTRUM SZKOLENIA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ

mjr Jarosław Kurowski

Kierownik
Cyklu Szkolenia
Administracyjno-Logistycznego

mjr Mariusz Chmiel

Kierownik
Cyklu Szkolenia Ogólnowojskowego

Służba przygotowawcza w SZ RP została wprowadzona w celu gromadzenia zasobów osobowych na potrzeby Narodowych Sił Rezerwowych (NSR). Ten rodzaj służby wojskowej jest przeznaczony przede wszystkim dla ochotników, którzy wcześniej nie pełnili czynnej służby wojskowej, a zamierzają podjąć obowiązki w ramach NSR. Służbę przygotowawczą mogą pełnić zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Przyjęcie do służby przygotowawczej następuje w drodze powołania, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do tej służby.

Do służby przygotowawczej może być powołana osoba spełniająca następujące kryteria:

- niekarana za przestępstwo umyślne;
- posiadająca obywatelstwo polskie;
- charakteryzująca się odpowiednią zdolnością fizyczną i psychiczną do pełnienia czynnej służby wojskowej,
- będąca w wieku co najmniej osiemnastu lat i mająca odpowiednie wykształcenie.

Całe postępowanie rekrutacyjne w stosunku do osób, które złożyły wniosek o przyjęcie do służby przygotowawczej, leży w kompetencjach wojskowych komend uzupełnień. Etap ten kończy się zakwalifikowaniem kandydatów, tj. wydaniem karty powołania do służby przygotowawczej oraz skierowania do odbycia szkolenia.

Przebieg rekrutacji oraz zasady i tok pełnienia służby przygotowawczej zostały precyzyjnie określone w ustawie z dnia

21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461, z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 września 2010 r. w sprawie służby przygotowawczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 812, z późn. zm.).

Szkolenie żołnierzy służby przygotowawczej jest realizowane na potrzeby korpusu oficerów – w uczelniach wojskowych, podoficerów – w szkołach podoficerskich, a szeregowych – w centrach i ośrodkach szkolenia. Żołnierzy służby przygotowawczej korpusu szeregowych można szkolić także w jednostkach wojskowych, ale obecnie nie jest to realizowane w tej formie.

Z dniem rozpoczęcia pełnienia służby przygotowawczej żołnierze otrzymują tytuł podchorążego – jeżeli będą kształcili się na oficerów, kadeta – jeżeli będą kształcili się na podoficerów i elewa – jeżeli będą kształcili się na szeregowych.

■ Szkolenie taktyczne elewów. Fot. por. Bartosz Klepczyński

Okres szkolenia w ramach służby przygotowawczej wynosi:

- dla żołnierza kształcącego się na oficera – do 6 miesięcy;
- dla żołnierza kształcącego się na podoficera – do 5 miesięcy;
- dla żołnierza kształcącego się na szeregowego – do 4 miesięcy.

Program szkolenia w ramach służby przygotowawczej zawiera treści, których opanowanie jest niezbędne do objęcia pierwszych stanowisk w korpusach osobowych SZ RP. Szkolenie w pierwszych tygodniach (szkolenie podstawowe) jest takie samo dla wszystkich. W kolejnych etapach szkolenia kandydaci na oficerów są przygotowani do wykonywania obowiązków na stanowiskach dowódcy plutonu bądź równorzędnych, natomiast kandydaci na podoficerów – na stanowiskach dowódcy drużyny. Kandydaci do korpusu szeregowych są objęci szkoleniem specjalistycznym.

Szkolenie w ramach służby przygotowawczej kończy się egzaminem. Tylko pozytywny wynik daje możliwość ubiegania się o podpisanie kontraktu na pełnienie służby w ramach Narodowych Sił Rezerwowych.

PLANOWANIE SZKOLENIA SŁUŻBY PRZYGOTOWAWCZEJ W CENTRUM SZKOLENIA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ

Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej od stycznia 2013 r. rozpoczęło szkolenie elewów służby przygotowawczej. Pierwszym etapem szkolenia jest szkolenie podstawowe prowadzone na podstawie *Programu szkolenia podstawowego SZ RP wprowadzonego rozkazem nr 602/Szol./P7 Szefa Sztabu Generalnego WP z dnia 10 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia do Sił Zbrojnych RP „Programu szkolenia podstawowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”*. Szkolenie podstawowe jest realizowane w wymiarze 3 miesięcy. Dzieli się na 2 etapy i kończy egzaminem. Przebieg szkolenia:

I ETAP – szkolenie zapoznawcze – 28 godzin szkolenia programowego,

■ Szkolenie ogniowe elewów. Fot. por. Bartosz Klepczyński

SZKOLENIE ELEWÓW

II ETAP – szkolenie indywidualne – 301 godzin szkolenia programowego,

EGZAMIN – 14 godzin.

Ogółem elewi odbywają szkolenie w ciągu 343 godzin programowych.

Szkolenie programowe jest prowadzone w wymiarze 5 dni szkolenia w tygodniu po 7 godzin dziennie. Jednostka dydaktyczna trwa 45 minut. Czas popołudniowy wykorzystywany jest do realizacji innych zadań służbowych, takich jak:

- uzupełnienie indywidualnych braków szkoleniowych w ramach kierowanego samokształcenia metodycznego;
- obsługiwanie uzbrojenia i sprzętu wojskowego;
- treningi doskonalące nabyte umiejętności.

Planowaniem szkolenia w Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej zajmuje się Sekcja Planowania i Zabezpieczenia Szkolenia. Planowanie szkolenia realizowane jest zgodnie z „Instrukcją o planowaniu i rozliczaniu działalności bieżącej w Siłach Zbrojnych RP”.

W celu zapewnienia skoordynowanej realizacji tematów ujętych w programie szkolenia podstawowego Sekcja Planowania i Zabezpieczenia Szkolenia sporządza:

- diagram szkolenia;
- ramowy miesięczny plan szkolenia;
- plan przydziału środków bojowych i materiałowych;
- plan (grafik) przydziału obiektów szkoleniowych (kluczowy dokument w cyklu miesięcznym z uwagi na wykorzystywanie również obiektów szkoleniowych innych jednostek wojskowych);
- wytyczne do szkolenia;
- tygodniowy plan szkolenia.

Po zakończeniu szkolenia podstawowego egzaminem, rozpoczyna się etap szkolenia specjalistycznego, który trwa miesiąc. Jest ono prowadzone w 2 specjalnościach:

- 1) specjalności wartowniczej – na podstawie „Programu szkolenia specjalistycznego żołnierzy służby przygotowawczej – specjalność wartownicza”;
- 2) specjalności regulacji ruchu – na podstawie „Programu kształcenia specjalistycznego żołnierzy służby przygotowawczej – specjalność regulacja ruchu”.

Ten etap szkolenia również kończy się egzaminem.

SZKOLENIE SŁUŻBY PRZYGOTOWAWCZEJ W CENTRUM SZKOLENIA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ

Praktyczną realizacją szkolenia w Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej zajmuje się Wydział Dydaktyczny, a głównie Cykl Szkolenia Ogólnowojskowego oraz Cykl Szkolenia Administracyjno-Logistycznego. Szkolenie jest ukierunkowane na:

- opanowanie podstawowych zasad bojowego zachowania się i indywidualnego działania w zależności od sposobu oddziaływania przeciwnika;

■ Trening musztry. Fot. por. Bartosz Klepczyński

■ Egzamin końcowy – część teoretyczna.
Fot. por. Bartosz Klepczyński

■ Egzamin końcowy – część praktyczna.
Fot. por. Bartosz Klepczyński

- przygotowanie do realizacji zadań ogniowych z wykorzystaniem etatowej broni strzeleckiej;
- opanowanie podstawowych umiejętności i przyswojenie wiedzy z zakresu szkolenia bojowego i logistycznego wojsk, umożliwiających realizację zadań w ramach działań podczas pokoju, kryzysu i wojny.

Ponadto żołnierze w trakcie szkolenia poznają:

- treść Regulaminu Ogólnego SZ RP;
- budowę i zasadę działania oraz możliwości ogniowe etatowej broni strzeleckiej;
- zasady posługiwania się podstawowymi środkami łączności będącymi na wyposażeniu w SZ RP;
- zasady ochrony i obrony obiektów;
- zasady bezpieczeństwa podczas posługiwania się etatową bronią oraz granatami ręcznymi;
- podstawowe uregulowania prawne dotyczące pełnienia służby wojskowej;
- przepisy ustawy o ochronie informacji niejawnych.

W ramach zajęć praktycznych na pasach taktycznych, strzelnicach i innych obiektach szkoleniowych elewi uczą się:

- przygotowywać się do działań na polu walki, prowadzić je i działać po ich zakończeniu;
- prowadzić celny ogień z broni etatowej;
- działać po ogłoszeniu alarmów dotyczących różnego rodzaju zagrożeń;
- wykonywać przedsięwzięcia zabezpieczenia bojowego i logistycznego;
- udzielać pomocy przedlekarskiej na polu walki w ramach samopomocy i pomocy wzajemnej;
- obsługiwać uzbrojenie i sprzęt wojskowy;
- posługiwać się podstawowymi środkami łączności;
- pełnić służbę wewnętrzną w pododdziale;
- wykonywać podstawowe indywidualne normy szkoleniowe.

Każdy element szkolenia wyrabia u żołnierzy sprawność fizyczną i odporność psychiczną w zakresie umożliwiającym prawidłowe wykonywanie zadań związanych ze specyfiką służby.

Ponadto w szkolonych kształtują się pożądane cechy żołnierskie i zdolność prezentowania wartości istotnych z punktu widzenia służby wojskowej, w szczególności podstaw odpowiedzialności, zdyscyplinowania, zaangażowania, dbałości o powierzony sprzęt wojskowy i mienie.

W etapie szkolenia specjalistycznego szkoleni zdobywają wiadomości i umiejętności z zakresu ich specjalności wojskowej. W CSŻW elewi szkolą się w specjalności wartowniczej i regulacji ruchu, co daje duże możliwości wykorzystania nabytych umiejętności w całych SZ RP, nie tylko w Żandarmerii Wojskowej. Każdy z etapów kończy się egzaminem teoretycznym i praktycznym.

Należy również wspomnieć, że elewi już w trakcie szkolenia mają możliwość udziału w kwalifikacjach do służby zawodowej, przede wszystkim tych prowadzonych przez Oddział Specjalny Żandarmerii Wojskowej w Mińsku Mazowieckim, a także przez inne jednostki Żandarmerii Wojskowej oraz jednostki SZ RP.

Bardzo ważnym elementem szkolenia, o którym nie należy zapominać, jest baza szkoleniowa. Baza Centrum Szkolenia

Żandarmerii Wojskowej jest systematycznie rozbudowywana. Obiekty szkoleniowe, które zabezpieczają proces szkolenia podstawowego, to: hala sportowa, siłownia, obiekty szkoleniowe strzelnic, boiska sportowego, a także przechodzący obecnie rozbudowę i remont blok szkoleniowy. Zajęcia praktyczne z zakresu szkolenia bojowego, takie jak taktyka, szkolenie inżynieryjno-saperskie czy szkolenie strzeleckie, realizowane są na strzelnicach w Wesołej i Siedlcach oraz na pasie taktycznym Wesoła – Rembertów.

WNIOSKI ZE SZKOLENIA SŁUŻBY PRZYGOTOWAWCZEJ W CENTRUM SZKOLENIA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ

Szkolenie przygotowawcze jest skierowane do młodych ludzi, którzy chcieliby swoją przyszłość związać z wojskiem. Szkolenie przygotowawcze w Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej zakończyły do tej pory 3 grupy elewów. Łącznie szkolenie przeszło 150 osób.

Obecnie trwa szkolenie czwartej grupy liczącej 52 żołnierzy. Wysoki poziom szkolenia znajduje odzwierciedlenie w dobrych i bardzo dobrych ocenach oraz wysokiej zdawalności egzaminów przez kandydatów, którzy już w trakcie szkolenia podstawowego podejmują próbę kwalifikacji do służby w SZ RP. Z uwagi na to, że znaczna część żołnierzy po szkoleniu przygotowawczym kontynuuje służbę jako żołnierze zawodowi, celowa wydaje się kontynuacja szkolenia żołnierzy służby przygotowawczej w specjalnościach właściwych dla Żandarmerii Wojskowej.

Literatura

Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461, z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 września 2010 r. w sprawie służby przygotowawczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 812, z późn. zm.).

Program szkolenia podstawowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Szkol. 866/2013.

Zmiany w programie szkolenia służby przygotowawczej wynikające z wprowadzenia nowelizacji art.98d ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, prezentacja PowerPoint opracowana przez ppłk. Marka Szymańskiego.

Strona internetowa <http://www.wojsko-polskie.pl>.

Summary

Training of cadets of the Preparatory Service in the Military Gandarmerie Training Centre

The preparatory service in Armed Forces of the Republic of Poland has been introduced to collect human resources for the needs of Nationalist Reserve Forces. Training of cadets of the preparatory service has been conducted by Military Gandarmerie Training Centre in Mińsk Mazowiecki since 2013. In the article principles of the recruitment to the preparatory service and an implementation of the basic and specialist training courses have been included. The recapitulation of the article concerns the conclusions from the current training of cadets of the preparatory service in Military Gandarmerie Training Centre.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

„ŻANDARMERIA WOJSKOWA (POLICJA WOJSKOWA) W RAMACH MISJI MIĘDZYNARODOWYCH SIŁ WSPARCIA BEZPIECZEŃSTWA W AFGANISTANIE”

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej

Sylwia Guzowska

Oddział Komunikacji
Społecznej KGŻW

Katarzyna Mrozkowiak

Sekcja Wychowawcza
CSŻW

W dniach 26–27 listopada 2014 r. w Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w Mińsku Mazowieckim odbyła się międzynarodowa konferencja nt. „Żandarmeria Wojskowa (Policja Wojskowa) w ramach misji Międzynarodowych Sił Wsparcia Bezpieczeństwa w Afganistanie”.

Patronat honorowy nad konferencją objął Wicepremier, Minister Obrony Narodowej Tomasz Siemoniak. Organizatorami przedsięwzięcia były: Ministerstwo Obrony Narodowej, Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej, Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w Mińsku Mazowieckim, Stowarzyszenie Ruch Wspólnot Obronnych oraz Centrum Eksperckie Policji Wojskowych NATO (Military Police Centre of Excellence) w Bydgoszczy.

W konferencji uczestniczyli goście ze Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Włoch, Czech, Bułgarii i Gruzji. Obecni byli również dowódcy i żołnierze poszczególnych zmian Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie, przedstawiciele MON, Sztabu Generalnego, Dowództwa Generalnego Rodzajów SZ, Dowództwa Operacyjnego RSZ, służb i instytucji wojskowych, sądownictwa i prokuratury wojskowej, wojskowych instytutów medycznych, rektorzy wojskowych i cywilnych uczelni wyższych. Ponadto w konferencji uczestniczyli przedstawiciele Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, ABW oraz innych służb i formacji współpracujących z ŻW.

Priorytetowym celem konferencji było podsumowanie, przedstawienie wniosków i doświadczeń z udziału policji wojskowych państw Sojuszu Północnoatlantyckiego w misji w ramach ISAF (International Security Assistance Force – Międzynarodowe Siły Wsparcia Bezpieczeństwa) w Afganistanie. Podczas konferencji zostały określone – opracowane na bazie doświadczeń polskich i zagranicznych – standardy dotyczące współdziałania i współpracy w ramach operacji stabilizacyjnych.

Wskazano również obszary kontynuowania tej współpracy w ramach wsparcia policyjnego przez komponent policji wojskowej. Ponadto przedstawiono model przygotowania komponentu policji wojskowych wydzielonych do realizacji zadań w misjach i operacjach prowadzonych poza granicami państwa.

Wystąpienia poszczególnych prelegentów i dyskusja obejmowały cztery obszary tematyczne:

- proces tworzenia komponentu policji wojskowej do realizacji zadań w ramach misji zgodnie z jej mandatem, ze szczególnym uwzględnieniem procesu przygotowania komponentów policji wojskowej do udziału w misji, szkolenia zintegrowanego w ramach NATO oraz szkolenia w teatrze działań;
- specyfika działalności prewencyjnej i dochodzeniowo-sledczej, również w aspekcie zadań policji wojskowej, wsparcia działań lokalnych policji i sił bezpieczeństwa oraz wojsk sojuszniczych;
- ewolucja działalności i zadań policji wojskowej w oparciu o doświadczenia w szkoleniu policji afgańskiej, realizacji zadań związanych z udzieleniem wsparcia i mentorowania Afghan National Police, funkcjonowania zespołów szkoleniowych i doradczych;
- kierunki rozwoju policji wojskowej, dotyczące zmian, modyfikacji i propozycji nowych rozwiązań oraz metod i form wspólnych szkoleń.

„Doświadczenia z misji w Afganistanie, choć okupione poważnymi stratami, w tym również żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, mają nieocenioną wartość. Jedynie w warunkach realnego zagrożenia i konfliktu zbrojnego jest możliwe zweryfikowanie dotychczasowej wiedzy teoretycznej, umiejętności, wyszkolenia i wyposażenia. Operacje prowadzone w niesprzyjających warunkach klimatycznych, kulturowych i cywilizacyjnych umożliwiają wyciągnięcie odpowiednich wniosków oraz ustalenie nowych, właściwych zmian w Siłach Zbrojnych, a tym samym również Żandarmerii Wojskowej.” – powiedział, podsumowując dwudniowe spotkanie, przewodniczący komitetu naukowego – Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej gen. dyw. dr Mirosław Rozmus.

Żandarmeria Wojskowa jest nowoczesną, specjalistyczną formacją przygotowaną do wykonywania zadań nie tylko na terenie kraju, ale również poza jego granicami. Trudno sobie wyobrazić współczesną operację realizowaną przez Polskie Kontyngenty Wojskowe bez udziału żołnierzy Żandarmerii Wojskowej. Wojskowi policjanci trwale wpisują się w strukturę Polskich Sił Zadaniowych, wykonując szerokie spektrum zadań, zgodnie ze swoim przeznaczeniem.

Od momentu powstania Żandarmerii Wojskowej, 15 czerwca 1990 r., żołnierze tej formacji nieprzerwanie pełnią służbę w misjach i operacjach poza granicami państwa – początkowo pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych, później NATO i Unii Europejskiej. Realizują zadania na stanowiskach w dowództwach Polskich Kontyngentów Wojskowych, w strukturach wielonarodowych pododdziałów policji wojskowej oraz jako jednolite, zwarte pododdziały w składzie kompanii manewrowych, wykonując zadania w podporządkowaniu narodowym, bądź w składzie pododdziałów wielonarodowych, stanowiąc stały element struktury Polskich Kontyngentów Wojskowych.

KONFERENCJA NAUKOWA

Żołnierze Żandarmerii Wojskowej pełnią służbę w Afganistanie nieprzerwanie od 2002 r. – w latach 2002–2007 w składzie PKW w operacji „TRWAŁA WOLNOŚĆ”, a od 2007 r. do chwili obecnej w ramach operacji ISAF.

Misja ISAF w Afganistanie stanowi dla Sił Zbrojnych RP, w tym również dla Żandarmerii Wojskowej, jedno z największych wyzwań wojskowych ostatnich lat. Jest realizowana w warunkach, które pod względem kulturowym, cywilizacyjnym i klimatycznym diametralnie różnią się od realiów europejskich.

Na mocy ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, Żandarmeria Wojskowa wykonuje zadania należące do zakresu jej działania w Siłach Zbrojnych RP, a także współdziała z polskimi oraz zagranicznymi organami i służbami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz policjami woj-

Wycofanie Polskiego Kontyngentu Wojskowego z Afganistanu nie jest jednoznaczne z całkowitym zakończeniem misji Sił Zbrojnych RP w tym kraju, która będzie kontynuowana w ramach Resolute Support Mission (RSM), również z udziałem Żandarmerii Wojskowej. Po rotacji większości wojsk sił koalicyjnych, a tym samym zakończeniu misji, najbardziej wiarygodnym sprawdzianem skuteczności działań Polskiego Kontyngentu Wojskowego będzie efektywność funkcjonowania Afgańskich Sił Bezpieczeństwa w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarze polskiej strefy odpowiedzialności. Będzie to wyznacznik skuteczności działań operacyjnych oraz sprawności realizacji zadań doradczo-szkoleniowych i mentorskich wykonywanych między innymi przez Żandarmerię Wojskową.

Truizmem jest przypominanie słów Napoleona Bonaparte, który powiedział, że „Nie ma sprawnej armii bez dobrej żandarmerii”.

skowymi. Należy podkreślić, że zakres zadań wykonywanych podczas operacji jest węższy niż określa to ustawa, a ich katalog dostosowywany jest do uwarunkowań prawnych i specyfiki samej misji. Zakres działania Żandarmerii Wojskowej dookreślają: Kodeks postępowania karnego, Plan udziału Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie w operacji ISAF, rozkazy organizacyjne dowódców poszczególnych zmian PKW Afganistan oraz tzw. standardowe procedury operacyjne oraz zasady użycia siły. Ponadto pod auspicjami Europejskich Sił Żandarmerii (EGF) polscy żandarmi pełnili służbę jako specjaliści i instruktorzy w centrach szkolenia w Adraskan i Mazar-e Sharif, u boku swoich kolegów żandarmów z Francji, Włoch, Holandii, Portugalii, Hiszpanii i Turcji.

Istotny element przygotowania komponentu Żandarmerii Wojskowej stanowi proces szkolenia do wykonywania zadań w ramach misji. Obejmuje trzy fazy: szkolenie narodowe, szkolenie międzynarodowe oraz szkolenie realizowane w teatrze działań. Szkolenie narodowe realizowano w oparciu o Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w Mińsku Mazowieckim.

We współczesnych działaniach Żandarmerii Wojskowej w ramach Misji Międzynarodowych Sił Wsparcia Bezpieczeństwa w Islamskiej Republice Afganistanu otrzymujemy żywy dowód na prawdziwość tego stwierdzenia.

Summary

„The General Gendarmerie (Military Police) in the framework of a mission of International Security Assistance Force in Afghanistan”. The report on international scientific conference.

Ending mission of International Security Assistance Force (ISAF) in Islamic Republic of Afghanistan was an opportunity to summarise involvement and manners of implementing tasks as well as to present conclusions on participation of military police of NATO member countries in the mentioned enterprise. During the conference, there were specified – developed on the basis of Polish and foreign experiences – standards regarding collaboration and cooperation in stabilisation operations. There were also indicated areas of continuing that cooperation concerning police assistance through Military Police's component.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP

ŻANDARMERIA WOJSKOWA (POLICJA WOJSKOWA) W RAMACH MISJI MIĘDZYNARODOWYCH SIŁ WSPARCIA BEZPIECZEŃSTWA W AFGANISTANIE

Zdjęcia pochodzą z prezentacji Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej gen. dyw. dr. Mirosława Rozmusa

STOWARZYSZENIE „POLSKA SIEĆ POLICJANTEK” ROZPOCZĘŁO SWOJĄ DZIAŁALNOŚĆ

podinsp. Kamila Zimoń

Wiceprezesa
Stowarzyszenia „Polska Sieć Policjantek”

na zajmowane stanowisko czy posiadany stopień służbowy, równego prawa czynnego uczestniczenia w działaniach na rzecz równouprawnienia. Misją Stowarzyszenia jest wzmocnienie, zjednoczenie się i podniesienie statusu kobiet w Policji w skali krajowej oraz spełnianie funkcji społecznych.

Takie stowarzyszenia funkcjonują w wielu krajach zarówno w Europie, jak i na świecie, i stanowią istotny czynnik postępu w rozwoju demokratycznych społeczeństw. Ponadto są niezbędnym elementem służącym osiągnięciu określonych celów – przede wszystkim społecznych – i zarazem wyznacznikiem poziomu cywilizacyjnego, na którym znajduje się państwo. Warto przy tej okazji dodać, że wolność zrzeszania się jest gwarancją realizacji podstawowych praw człowieka, reguluje ją najwyższy akt prawny w Polsce, czyli Konstytucja Rzeczypospolitej z 2 kwietnia 1997 r., oraz wiele umów międzynarodowych.

Stowarzyszenie „Polska Sieć Policjantek” powstało do życia policjantki z różnych jednostek policyjnych w celu umożliwienia wszystkim policjantom, bez względu

W przeciwieństwie do zhierarchizowanych struktur policyjnych Stowarzyszenie podlega zasadom demokracji oraz równości wszystkich członkiń, bez względu na zajmowane stanowisko, staż służby i inne czynniki. „Polska Sieć Policjantek” jest dobrowolnym, trwałym i samorządnym zrzeszeniem o celach niezarobkowych, które samodzielnie określiło swoje cele, program działania i struktury organizacyjne oraz uchwaliło akty wewnętrzne dotyczące działalności opierającej się na pracy społecznej członkiń. Działalność Stowarzyszenia ma przyczynić się do zapewnienia bezpiecznego, harmonijnego społeczeństwa oraz miejsca służby, a także lepszego życia kobiet, bez dyskryminacji, jak również doceniania ich osiągnięć oraz traktowania z szacunkiem i godnością. Celem „Polskiej Sieci Policjantek” jest m.in. działalność publiczna na rzecz poprawy warunków życia i służby funkcjonariuszek Policji. Stowarzyszenie posiada osobowość prawną, może korzystać z ofiarności publicznej i przyjmować dotacje od organów władzy państwowej i innych instytucji. Więcej informacji na stronie: www.polskasiecipolicjantek.pl.

W Nowym 2015 Roku Zarząd Stowarzyszenia „Polska Sieć Policjantek” składa serdeczne życzenia wszystkim policjantom i policjantom, spokojnej służby, awansów i dużo zrozumienia u przełożonych.

Zarząd Szkolny NSZZ Policjantów składa serdeczne życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia. Niech ten wyjątkowy czas będzie dla wszystkich policjantek i policjantów chwilą wytchnienia od codziennych obowiązków oraz od problemów służby. Na Nowy 2015 Rok życzymy spełnienia marzeń, wielu awansów i zrozumienia przełożonych.

Przewodnicząca Zarządu Szkolnego NSZZP
kom. Dorota Cyma-Końska

**CENTRUM SZKOLENIA
POLICJI**

05-119 Legionowo, ul. Zegrzyńska 121
tel. +48 (22) 605-32-05, fax +48 (22) 605-35-38
www.csp.edu.pl

**CENTRUM SZKOLENIA
ŻANDARMERII WOJSKOWEJ**

05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Warszawska 267
tel. +48 (25) 754-54-00
www.zw.wp.mil.pl